

در این شماره می‌خوانید:

۲. سرمقاله/ آیا موتور تولید روشن می‌شود؟.....

پرونده/ روش های تامین مالی در صنعت برق

۴. «دگردیسی نظام تامین مالی در صنعت برق» یا «رکود» .....

۵. آیا گره کور تولید باز می‌شود؟ .....

۸. تمرکز وزارت نیرو بر بهبود محیط کسب و کار صنعت برق .....

۱۰. با این قانون، تولید بیمه می‌شود .....

۱۲. این ماده پیشنهاد وزارت نیرو بود .....

۱۴. شیوه های تامین سرمایه در قانون رفع موانع تولید .....

۱۵. اجرای این قانون کمک به تحقق اصل ۴۴ است .....

۱۷. قانون رفع موانع تولید عملیاتی است .....

۱۸. نقطه قوت و ضعف قانون رفع موانع تولید .....

۱۹. فاصله اقتصاد صنعت برق تا امنیت سرمایه گذاری با بیمه پر می‌شود .....

۲۳. صنعت توزیع؛ پیشروی بحران‌زده .....

۲۷. تشکیل کنسرسیوم، راهکار رفع نگرانی از فاینانس .....

۲۷. کاهش بودجه عمرانی و تبعات آن .....

۲۸. مهاجرت به دوران «پسایمانکاری» .....

۳۰. عدم تحقق بودجه عمرانی در وزارت نیرو؛ چرایی و راهکارها .....

۳۳. استمرار مشکلات اتفاق تازه ای برای صنعت برق نیست .....

۳۳. قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر؛ امید تازه نگاه‌های اقتصادی .....

۳۴. اقتصاد مقاومتی؛ مسیری از اجرای پروژه‌های صنعتی به‌سوی صنعتی شدن .....

۳۶. شرایط تدوین و دغدغه های اجرای قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر .....

۳۷. تریبون آزاد/ پیش بینی اعضای سندیکا از سال ۹۴ .....

یادداشت

۴۲. ساتبا مولود تعیین تکلیف یک ماده مجرد تاثیرگذار و خوش ترکیب .....

۴۴. خواسته بخش خصوصی از دولت .....

۴۵. ائتلاف سازی برای بهبود روابط دولت و بخش خصوصی .....

گفت‌وگو

۴۹. افزایش تدریجی قیمت برق الزامی است .....

۵۰. سندیکا پل ارتباطی موثر بین دولت و بخش خصوصی .....

گزارش

۵۲. برپایی باشکوه کنفرانس بیستم توزیع در سرزمین نور و آفتاب .....

۵۶. حضور پر فروغ سندیکا در کنفرانس بیستم .....

۵۷. طرح راهکارهای تقویت صادرات در هم اندیشی وزارت نیرو و سندیکا .....

۵۹. آغاز شمارش معکوس برای انقلاب بزرگ نانو در صنعت برق .....

۶۰. صنعت برق کشور از حوزه های پیشرو در برقراری ارتباط با جهان .....

۶۱. اعلام آمادگی توانیر برای ایجاد کارگروه مشترک با سندیکا .....

۶۲. دیدار صمیمی مدیران ارشد صنعت برق در یک ضیافت افطاری سندیکایی .....

مقالات

۶۴. بررسی آثار حقوقی تمدید مدت پیمان پیش از تنظیم صورت مجلس تاخیرات .....

۷۰. اینولاکس؛ چهره جدیدی از انرژی باد .....

اخبار

۷۶. سندیکا.....

۹۲. شرکت های عضو.....

۹۵. صنعت برق.....

۱۰۱. اقتصادی.....

گزارش تصویری

۱۰۶. ضیافت افطاری سندیکا.....

رپرتاژ آگهی

۱۱۰. رهورد خراسان، شرکتی با بیش از ۲۷ سال سابقه در صنعت .....

۱۱۲. سمینار تخصصی با حضور نمایندگان شرکت هوپکه آلمان .....

صاحب امتیاز:

سندیکای صنعت برق ایران

مدیر مسئول:

غلامرضا ناصح

سر دبیر:

پرویز غیاث‌الدین

اعضای شورای سیاستگذاری:

ولی اله بیات، محمد پارسا، محمد صادق جنان صفت، عباس خالدنژاد، بهروز

سلطانزاده، محمد فارسی، علیرضا کلاهی، حامد گرشاسبی، غلامرضا ناصح،

محمدعلی وحدتی

دبیر تحریریه: سمیه کاظم زاده دهکردی

تحریریه:

نقیسه زارع کهن، زهرا شریفی، نازنین احمدی، آنتیا عابدی

طراح گرافیک: فرشید نجاریان

مدیر اجرایی: مهندس سپهر برزی مهر

مدیر مالی: منوچهر بختیاری

سایت: زهرا ولی پور

توزیع: سپیده گرجی

امور آگهی‌ها: بهارک باقرپور

امور اداری ماهنامه: سمیه برادران

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: فارابی

نشانی: تهران، خیابان فاطمی غربی، خیابان سین دخت شمالی، پلاک ۱۵

تلفنکس: ۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰

فکس: ۰۶۶۹۴۴۹۶۷

سازمان آگهی‌ها: ۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰

سایت: www.ieis.ir

ایمیل: setabran@ieis.ir

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور؛ هدفگذاری دولت برای تسهیل تولید

آیا موتور تولید روشن می شود؟

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اواخر اردیبهشت ماه و در برهه ای از زمان به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به دولت ابلاغ شد که دولت با محدودیت های منابع مالی مواجه بود. کاهش قیمت جهانی نفت و به تبع آن کاهش درآمدهای ناشی از فروش این طلای سیاه و در نهایت به دلیل وابستگی شدید بودجه کشور به منابع حاصل از فروش نفت، موجب کاهش بودجه دولت شده و درکنار آن موضوع تحریم ها، تنگناهای مالی بانک ها، کاهش پس انداز سرمایه گذاری و شرایط اقتصادی دست دولت و بخش خصوصی را برای شتاب بخشیدن به حرکت موتور تولید و توسعه کشور بسته است.

با وجود تمام این چالش ها تصویب این قانون امیدهای تازه ای برای بهبود فضای کسب و کار کشور در بین فعالین اقتصادی و صاحبان صنعت ایجاد کرد. به نظر می رسد دولت یازدهم بر اساس آنچه که از ابتدا در راس برنامه هایش بود، پیش از هر چیز به دنبال اصلاح ساختارهای اقتصادی و توانمندسازی حوزه تولید است. آنچه اساسا در این قانون دنبال می شود رفع تنگناهای مالی در بستر اقتصاد کلان با ثبات و محیط کسب و کاری است که شرایط آن تا حدی بهبود یافته است. در چنین فضایی بی شک ایجاد تحرکات اثربخش در فعالیتهای اقتصادی و حوزه های صادراتی کار دشواری نخواهد بود.

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر که دولت لایحه آن را در نیمه دوم سال ۹۳ تدوین و به مجلس تقدیم کرده بود، محورهای زیادی دارد که افزایش سرمایه بانک ها، تهاوت و تسویه بدهی های دولت و تعریف برخی مشوق های سرمایه گذاری مستقیم از جمله آنها است.

به نظر می رسد ماده ۱۲ این قانون بیش از سایر بخش های آن برای صنعت برق حیاتی است. در ماده دوازده قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر وزارت نیرو و جزو وزارتخانه هایی است که به صورت خاص مورد خطاب قرار گرفته و اجازه دارد سالانه از سقف یکصد میلیارد دلاری که به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد ریالی که به صورت ریالی برای سرمایه گذاری اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی و داخلی در نظر گرفته شده برای پیشبرد پروژه های خود استفاده کند. مهم این است که بر اساس این ماده قانونی اولویت با بخش های خصوصی یا تعاونی است تا در حوزه هایی مانند تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی یا کاهش هزینه های تولید وارد شوند.

آنچه که صاحبان صنعت برق باید بیش از هر نکته دیگری به آن توجه داشته باشند این است که حالا که دولت تلاش کرده با تدوین این لایحه، زمینه را برای خروج از رکود در یک دوره زمانی کوتاه مدت فراهم کند و مسائل و مشکلات فعالین اقتصادی را به طور نسبتا کاملی رصد کرده و برای آنها چاره ای قانونی بیاندیشد، بخش خصوصی هم باید باز خوردی مثبت و فعال نسبت به این تلاش اثربخش داشته باشد.

فراموش نکنیم که میزان بهره گیری از فرصت ها و پتانسیل های قانونی ایجاد شده تا حد زیادی به صاحبان صنایع باز می گردد. حال که زمان تدوین آیین نامه های اجرایی این قانون فرارسیده، انفعال و سکوت بخش خصوصی بی شک بیشترین و مخرب ترین زبان ها را به آن می رساند.

باید بپذیریم که اقتصاد کشور ما با دولتی که بدهی هایش به مرز ۲۵۰ هزار میلیارد تومان یعنی تقریبا معادل بودجه یک ساله کشور رسیده است، برای رونق و توسعه نیازمند جذب سرمایه های داخلی و خارجی است و این قانون می تواند زمینه ساز موثری در این راستا باشد.

پیش از آنکه دیر شود باید بخش خصوصی را نسبت به پتانسیل های موجود در این قانون آگاه کرد. با همین هدف بود که سندیکای صنعت برق ایران، بیست و پنجم خرداد ماه سمیناری با موضوع معرفی فرصت های قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی برگزار کرد و از آنجا که ماده ۱۲ این قانون برای صاحبان صنعت برق از اهمیت وافری برخوردار است، به زودی سمینار دیگری نیز برای آشنایی و راه های بهره گیری حداکثری از ظرفیتهای این ماده قانونی برگزار خواهد کرد.

به هر حال امید آن می رود که با مشارکت فعالین بخش خصوصی و تشکل های این حوزه، آیین نامه های اجرایی قانون مزبور به بهترین و کارآمدترین شکل ممکن تدوین شده و زمینه ساز رونق و توسعه صنعت برق کشور باشد. ■

پرونده اول

روش های تامین مالی
در صنعت برق

«دگردیسی نظام مالی صنعت برق» یا «رکود»

دکتر علیرضا اسدی؛ مدیر آموزش و پژوهش سندیکای صنعت برق ایران

مدیران دیده نمی‌شود، تغییر پارادایمی است که نظام توسعه صنعت برق ایران با آن مواجه است و وزارت نیرو در میانه آن قرار دارد. در مطالعه‌ای که انجام شد، شواهد بیانگر آن است که دوگانه «وزارت نیرو به عنوان تامین کننده مالی و کارفرما»، «پیمانکاران و تامین کنندگان تجهیزات» به سه گانه «وزارت نیرو به عنوان کارفرما»، «سازندگان و پیمانکاران» و «تامین کنندگان مالی» تبدیل خواهد شد. در واقع توسعه صنعت برق منوط به ظهور بخش سومی در نظام توسعه صنعت برق به عنوان «تامین کننده مالی» است که خارج از روابط دوگانه وزارت نیرو و پیمانکاران صنعت است. این بخش سوم موسسات مالی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند که با هدف کسب بازدهی در مدل‌های خاص انجام پروژه‌های زیرساختی که اصطلاحاً به PPP مشهور هستند وارد می‌شوند و در قبال بازدهی مشخصی پروژه‌های زیرساختی را تامین مالی می‌کنند. این نوع از نظام‌های پروژه‌های زیرساختی دارای سه رکن است: دولت به عنوان کارفرما و متولی پروژه‌های زیرساختی مانند احداث نیروگاه‌ها و شبکه‌های خطوط، پیمانکاران و سازندگان تجهیزات احداث به عنوان مجریان پروژه‌های زیرساختی و موسسات مالی و شرکتهای سرمایه‌گذاری به عنوان تامین کنندگان مالی پروژه‌های زیرساختی.

تجارب کشورهای دیگر نشان می‌دهد توسعه پایدار صنعت برق نیازمند اصلاح جریان مالی صنعت برای استقرار نظام سه رکنی فوق است، و این آن چیزی است که آینده صنعت برق ایران را شکل می‌دهد. اکنون «پیمانکاران و سازندگان صنعت برق» و «وزارت نیرو به عنوان کارفرمای پروژه‌ها» نیازمند ورود بازیگران جدیدی به صنعت برق به عنوان تامین کنندگان مالی هستند که تنها با ریسک‌های تجاری قابل قبول حاضر به سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها زیرساختی هستند. این موسسات از تقبل ریسک‌های غیر تجاری گریزان هستند و نسبت به علائم بازار واکنش نشان می‌دهند. به عبارت دیگر پیامی که این موسساتی نیاز دارند تا وارد این صنعت شوند نه تداوم رکود که وجود رونق و افق روشن سوددهی است. آنها در صورتی که سیگنال‌هایی را از فعالان صنعت دریافت کنند مبنی بر اینکه این صنعت دچار رکود عظیمی است که آینده خوبی ندارد، وارد نظام تامین مالی پروژه‌های زیرساختی نخواهند شد. بنابراین نگاه استراتژیک و آینده‌نگر به صنعت برق متضمن آن است که دو بازیگر فعلی صنعت یعنی «وزارت نیرو به عنوان کارفرما» و «پیمانکاران و سازندگان به عنوان مجریان طرح‌ها» که آینده آنها به یکدیگر گره خورده است، با درک دگرگونی نظام مالی صنعت برق متناسب با تغییرات اقتصادی کشور، زمینه ورود بازیگر سوم نظام توسعه پروژه‌های زیرساختی کشور یعنی «موسسات مالی» را فراهم کنند و با دادن کدهای درست و سیگنال‌های امیدوارکننده، مشارکت نهادهای مالی را برای سمت تامین مالی صنعت برق جلب کنند و اجازه دهند چرخه معیوب مالی این صنعت به یک چرخه مطلوب تبدیل شود. در چهارچوب این تحلیل از دگردیسی صنعت برق، موضع گیری‌هایی که بدون توجه به داده‌های واقعی اقتصاد کشور تصویر نامناسبی از این صنعت به بازیگران نوظهور می‌دهند و ورود نهادهای مالی را به تامین مالی پروژه‌های زیرساختی صنعت دچار اختلال می‌کند، به تداوم چرخه معیوب مالی صنعت منجر خواهند شد و این به نفع هیچ یک از بازیگران این صنعت نخواهد بود و فاقد عمق تفکر استراتژیک نسبت به آینده این صنعت است.

گزارش بانک مرکزی ایران از آخرین وضعیت اقتصاد کشور حاکی از آن است که در نه ماهه اول سال ۱۳۹۳، تولید ناخالص داخلی با قیمت ثابت سال ۱۳۸۳، به ۱۵۱۸۸۶۱ میلیارد ریال رسیده است که نشان می‌دهد بخش واقعی اقتصاد ایران ۳،۶ رشد داشته است. در همین گزارش بخش برق، گاز و آب، ۸،۶ درصد رشد داشته است. بخش صنعت نیز رشد ۵،۱ درصدی داشته است. در همین گزارش شاخص تولید ماشین آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی در نه ماهه اول سال ۱۳۹۳ به میزان ۸،۲ درصد رشد داشته است. این اطلاعات از وضعیت صنعت برق و اقتصاد کشور نشان می‌دهد که اقتصاد از رکود خارج شده و رو به رشد است. بویژه در صنعت برق و تجهیزات برق رشد بالایی نسبت به سال‌های رکود گزارش شده است.

با وجود این شواهد امیدوارکننده از گزارش‌های رسمی و داده‌های واقعی اقتصاد کشور و بخش برق که نشان دهنده گذار از رکود صنعت برق و ورود به رونق است، در میان صاحبان کسب و کار این صنعت همچنان نگرانی از رکود دیده می‌شود و حتی در مصاحبه‌هایی که برخی از مدیران صنعت و اعضای سندیکا داشته‌اند، پیش بینی کرده‌اند که صنعت برق در سال ۱۳۹۴ با رکود بیشتری مواجه خواهد شد. بنابراین با وجود این تعارض بین دیدگاه‌های مدیران بخش خصوصی و واقعیت‌های اقتصادی صنعت این سوال مطرح می‌شود که چرا علیرغم وجود شواهد مثبت از اقتصاد کلان صنعت برق که حاکی از رشد این صنعت است، دیدگاه تداوم رکود در صنعت طرفدارانی دارد و بر اساس چه واقعیت‌هایی این موضوع مطرح می‌شود؟

برای پاسخ به این سوال باید به تصویر کلان تری از تغییرات صنعت برق توجه کرد که در گزاره‌های مطرح شده این صنعت وجود نداشته است. این تصویر کلان در مطالعه «آینده نگری صنعت برق» که در سال گذشته توسط دفتر آموزش و پژوهش سندیکای برق منتشر شده است دیده می‌شود. در این مطالعه که بر اساس داده‌های کمی و کیفی از روندهای صنعت برق ایران و نیروهای پیشران آن به دست آمده است، نشان می‌دهد یکی از دگرگون سازهای صنعت برق ایران «تغییر جریان مالی» این صنعت است. نتایج این مطالعه حاکی از آن است که اقتصاد مالی صنعت برق در حال یک دگردیسی است به این معنا که نقش وزارت نیرو از یک تامین کننده برق ارزان به سمت تنظیم گری و راهبری صنعت در حال تغییر است و دولت دیگر نمی‌تواند مانند گذشته هم تامین کننده مالی پروژه‌های احداث و توسعه شبکه برق باشد و هم کارفرما و خدمات دهنده. بنابراین نظام توسعه شبکه برق که مبتنی بر دو رکن «دولت به عنوان کارفرما و تامین کننده منابع مالی» پروژه‌های توسعه صنعت برق و «بخش خصوصی به عنوان پیمانکاران و تامین کنندگان تجهیزات برق» بوده است و در دهه‌های گذشته توسعه این صنعت را پیش می‌برده است نمی‌تواند ادامه پیدا کند.

وزارت نیرو به عنوان بزرگترین دستگاه بدهکار دولت به پیمانکاران، تولید کنندگان و تامین کنندگان، توان تامین مالی صنعت برق را ندارد و این آن چیزی است که در گفته مدیران بخش خصوصی به عنوان نگرانی اصلی دیده می‌شود.

اما آنچه که در چشم انداز ترسیم شده این

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر در یک نگاه

آیا گره کور تولید باز می‌شود؟

نقیسه زارع کهن

و پیشنهادهای دیگری نیز در این حوزه تهیه شد که در نهایت و در مجموع این لایحه را مجلس در دست بررسی قرار داد. در این لایحه شیوه‌های متنوع از تامین منابع مالی بنگاه‌های اقتصادی مورد توجه قرار گرفته و به موضوع تهاجر بدهی‌ها و مطالبات دولت با بخش‌های غیردولتی پرداخته شده بود. همچنین معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاران خارجی و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم، شهرک‌های صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی دیده شده و افتتاح حساب ویژه برای تامین نقدینگی واحدهای تولیدی به عنوان یکی از تسهیلات منظور شده برای این واحدها از دیگر مزیت‌های این لایحه بود.

پاسخ به انتقاداتی که مطرح می‌شد

اگرچه گفته می‌شد که این بسته دارای مزایای بی شماری است اما بسیاری از منتقدان دولت رویکردهای آن را شبیه به سیاست‌های اقتصادی دهه ۷۰ می‌خواندند و این گونه بود که مسعود نیلی مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور وارد ماجرا شد و با دفاع از لایحه پیشنهادی و با بیان این که در دهه ۱۳۹۰ به سر می‌بریم و با مسائل خاص این زمان روبه‌رو هستیم، در پاسخ به منتقدان گفت: "هیچ شباهتی بین سیاست‌های خروج از رکود دولت یازدهم با سیاست‌های اقتصادی دهه ۷۰ نمی‌بینم. این که گفته می‌شود این سیاست‌ها همان سیاست‌های دهه ۷۰ را تداعی می‌کند، قبول ندارم." در همین حین اما، نمایندگانی هم بودند که با لایحه مذکور موافق یا مخالف بودند. مثلاً حمیدرضا فولادگر از آن دسته نمایندگانی بود که لایحه رفع موانع تولید را مفید می‌دانست و می‌گفت: "تعیین تکلیف بدهی‌های دولت برای نخستین بار در این لایحه دسته‌بندی شده و روش‌های تسویه آن نیز مشخص شده است. بر این اساس دولت می‌تواند بدهی‌های

اوایل اردیبهشت امسال بود که قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی توسط مجلس تصویب شد قانونی که تا پیش از این به صورت لایحه رفع موانع تولید و قبل تر از آن به صورت لایحه خروج از رکود توسط دولت یازدهم تقدیم مجلس شده بود.

حسن روحانی وقتی دولت را تحویل گرفت شرایط اقتصادی چنان نامناسب بود که رکود اقتصادی از یک سو و تورم ۴۴ درصدی از سوی دیگر کشور را درگیر خود کرده بود. شرایطی که ماحصل اتفاقاتی چون وابستگی شدید به درآمد نفتی، تحریم‌ها، کاهش ارزش افزوده نرخ نفت، وابستگی تولید به واردات و نفت، تنگنای مالی بانک‌ها، بی‌تدبیری در هدمندی یارانه‌ها و مدیریت اقتصادی کشور ... بود.

چنین بود که رکود همراه با تورم، دولت را بر آن داشت تا با شناسایی مشکلات موجود به دنبال باز کردن گره تولید و منابع مالی تولید و ایجاد رونق باشد. بر همین اساس هم دولت‌بان با پیاده‌سازی تفکر اقتصادی خود برای این موضوع چاره‌اندیشی کردند و ماحصل تلاش‌های چندماهه آنها منجر به تهیه لایحه خروج از رکود و رفع موانع تولید شد.

ارائه لایحه رفع موانع تولید

به این ترتیب راهکارهای اقتصادی و شیوه‌های اجرایی مد نظر دولت قرار گرفت و دستگاه‌های مختلف مامور شدند تا پیشنهادات خود را برای رفع موانع تولید ارائه کنند و این گونه بود که ۱۴ مرداد سال گذشته بخشی از پیشنهادات در قالب لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه هیأت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسیده با امضای رئیس‌جمهور به رئیس مجلس تقدیم شد و بخشی دیگر بدون نیاز به قانون به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد. ضمن این که لوایح

خود را از طریق فروش اوراق مشارکت، انتشار اسناد خزانه اسلامی، صکوک و فروش اموال مازاد بانکی تسویه کند.

به گفته او در این لایحه معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاری‌های جدید و همچنین قوانین به صورت سه‌جانبه به طوری که هم به نفع کارفرما هم کارگر و هم دولت باشد وضع شده است. همچنین بهبود فضای کسب و کار و تسهیل مقررات کسب و کار در دستور کار بوده است.

اما در این میان علیرضا محبوب نماینده‌ای بود که داعیه مخالفت با این لایحه را داشت و بر همین اساس هم بود که وی در این باره گفت که کسانی که این پیشنهادها را آورده اند بدانند که تصویب آن هزینه بزرگی برای مجلس و آن‌ها به همراه خواهد داشت و راضی نشوند که بیش از این با امنیت شغلی نیروهای کار بازی کنند. لایحه‌ای که بنا بوده کارش حل مشکل رکود باشد، در دو بند یکی مربوط به قانون کار و دیگری راجع به تامین اجتماعی الحاقاتی دارد؛ الحاقیه ماده ۱۶ به چند موضوع می‌پردازد که یکی از آنها موضوع قراردادهای کمتر از ۳۰ روز و قراردادهای کتبی بالاتر از ۳۰ روز است، موضوع فسخ قرارداد هم به عنوان جزئی از قرارداد در قراردادهای کار می‌تواند موضوع ماده ۲۷ را منتفی کند، چون کارفرما می‌تواند در قرارداد هر آنچه را که می‌خواهد قید کند.

لایحه‌ای که تصویب شد

با همه این‌ها و اگرها سرانجام لایحه مذکور یکم اردیبهشت ماه ۹۴ در مجلس تصویب و در جلسه نهم اردیبهشت شورای نگهبان قانون اساسی، مورد تأیید قرار گرفت و تکالیف و مسئولیت‌های متعددی در قانون

مذکور بر عهده نظام بانکی کشور نهاده شد. بر این اساس بانک مرکزی یک نسخه از قانون مذکور موضوع ابلاغیه شماره ۲۱۹۲۵ مورخ ۲۰۲۷/۰۳/۱۳۹۴ ریاست جمهور را به انضمام اهم تکالیف و وظایف نظام بانکی مستخرج از آن، به منظور اجرایی کردن به شبکه بانکی کشور ابلاغ کرد.

قانون رفع موانع تولید چه می‌گوید؟

اما این قانون چه می‌گوید و مهم‌ترین قسمت‌های آن چیست؟ یکی از بندهایی که در قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی مورد توجه قرار گرفته است، تهاثر بدهی دولت و بخش‌های غیردولتی است. طبق آمار و ارقام کل بدهی‌های دولت به بخش غیر دولتی ۲۵۰ هزار میلیارد تومان (۱۵۰ هزار میلیارد شناسایی شده قطعی) است که چیزی تقریباً معادل بودجه یکسال دولت را در بر می‌گیرد.

این مبلغ بیش از ۸۰ درصد کل تسهیلات سال گذشته (کل تسهیلات ۳۴۰ هزار میلیارد تومان که ۶۰ تا ۷۰ درصد آن استمهال بوده) است ضمن این که ۹۰ هزار میلیارد تومان بدهی به نظام بانکی هم وجود دارد.

بر همین اساس طبق مواد یک تا سه قانون رفع موانع تولید مقرر شده است تا واحد مرتبط با بدهی‌های دولت در وزارت اقتصاد تشکیل شود. تکلیف تهاثر بدهی‌های دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی با اوراق تسویه خزانه مشخص شود. و ضمن این که اجازه تهاثر بدهی‌های دولت و بانک‌ها و موسسات عمومی غیردولتی داده می‌شود تسویه بدهی‌های دولت به بخش خصوصی و تعاونی از طریق اوراق صکوک اجاره پرداخت شود.

حضور مشوق‌ها

از سوی دیگر پیش بینی مشوق‌هایی برای خرید طرح‌های عمرانی دولت در مواد ۷ و ۲۴ این قانون مد نظر قرار گرفته است. مواردی هم چون: تسهیلات صندوق توسعه ملی، خریداری پنجاه سال کالاها و خدمات ناشی از اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها توسط دستگاه‌های دولتی و پرداخت یارانه یا کمک زیان برای طرح‌های فاقد سودآوری مد نظر قرار گرفته است.

همچنین در ماده ۱۹ امکان آزادسازی وثیقه‌های مازاد یا تبدیل وثیقه متناسب با بازپرداخت اقساط و ممنوعیت دریافت وکالت بلاعزل از تسهیلات‌گیرندگان و وثیقه‌گذاران بابت وثائق در رهن بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مورد توجه قرار گرفته است.

در ماده ۲۱ هم پیش بینی حساب ویژه تأمین سرمایه در گردش شده است و در ماده ۲۲ نیز الزام به بررسی همزمان درخواست تسهیلات ریالی و ارزی طرح دارای توجیه فنی توسط سیستم بانکی قرار داده شده است.

در این قانون حد اعتباری حساب ویژه هر واحد در سال اول افتتاح حساب عبارت است از شصت درصد (۶۰٪) میانگین فروش سه‌ساله آخر فعالیت آن واحد (مورد تأیید سازمان امور مالیاتی کشور) و حداکثر تا سقف پانصد میلیارد ریال پرداخت معوقات بانکی و استمهال تسهیلات. ضمن این که در ماده ۲۰ تعیین تکلیف نرخ و فرآیند تسویه بدهکاران ارزی از محل حساب ذخیره ارزی به دولت به نحوی که زمان دریافت ارز، زمان فروش محصول یا زمان تکمیل طرح (حسب مورد)، نوع کالا(نهایی، واسطه‌ای یا سرمایه‌ای) و... تا شش ماه پس از تصویب قانون مد نظر قرار بگیرد مورد توجه بوده است.

در همین حال در ماده ۲۳ مقرر شده است استمهال اخذ

تسهیلات بنگاههای تولیدی که به دلیل شرایط کشور طی سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ دچار مشکل و دارای بدهی سررسید گذشته گردیده‌اند. شش ماه تنفس با دوره بازپرداخت ۳ ساله باشد.

مالیات‌ها چگونه باید باشد؟

طبق ماده‌های ۳۰ تا ۳۷ قانون رفع موانع تولید به مواردی برای مالیات و معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است تا تولیدگران دست بازتری برای گسترش تولید خود داشته باشند. بر همین اساس در ماده ۳۰ گفته شده است که عواید حاصل از آورده نقدی برای تأمین سرمایه بنگاه‌ها شامل معافیت خواهد بود.

هم چنین در ماده ۳۱ معافیت‌های ۵ یا ۱۵ ساله مالیاتی برای شکل‌گیری فعالیت‌های تولیدی بسته به سطح توسعه منطقه و... و همچنین برخی معافیت‌های مالیاتی خاص پیش بینی شده است؛ ضمن این که در ماده ۳۴ مصوب شده است که سازمان امور مالیاتی به استرداد حداکثر یک ماهه مالیات بر ارزش افزوده صادرات ملزم باشد.

در بخش مالیات در ماده ۳۷ هم برای تبدیل فرآوری مواد خام و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا مشوق‌های مالیاتی پیش بینی شده است.

فرصت‌ها در حوزه انرژی چیست؟

شاید مهم‌ترین ماده این قانون که به حوزه انرژی باز می‌گردد ماده ۱۲ آن باشد. به این ترتیب در این ماده زمینه سازی برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی انرژی، انعقاد قرارداد تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت ریالی برای تبدیل درجای نفت و گاز و میعانات گازی به

محصول یا برق، بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخشهای مختلف، طرح‌های احداث نیروگاه با بازدهی (راندمان) بالا، افزایش تولید و بازدهی حرارتی نیروگاه‌ها که منجر به افزایش بازدهی حرارتی شود، با اولویت نصب بخش بخار در نیروگاههای چرخه (سیکل) ترکیبی اعم از ترکیب برق و گرما (CHP) و ترکیب برق، سرما و گرما (CCHP) و مولدهای مقیاس کوچک (DG)، توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، کاهش تلفات انرژی در تولید، انتقال و توزیع، بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف برق و انرژی، برقی‌کردن چاه‌های کشاورزی با اولویت استفاده از منابع انرژی‌های نو از جمله انرژی خورشیدی، جایگزینی مصرف برق به جای گاز یا فرآورده‌های نفتی در مناطقی که توجیه اقتصادی دارد، افزایش سهم صادرات و عبور (ترانزیت) برق، تولید برق از تلفات گاز و سوخت کارخانجات، طرح‌های احداث سد، بندر، آب و فاضلاب، طرح‌های جلوگیری از شوری و کاهش کیفیت آب، شیرین کردن آب شور و... و سایر طرح‌هایی که به ارتقای کیفیت یا کمیت کالاها و خدمات تولیدی یا صرفه‌جویی و جلوگیری از هدر رفتن سرمایه‌های انسانی، مالی، محیط زیست و زمان منجر می‌شوند مد نظر قرار گرفته است.

بر اساس این ماده هم چنین دولت مکلف شده است تا:

۱- کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه‌جویی شده و منافع یا ارزش حاصله را حسب مورد و از محل درآمد صرفه‌جویی، منافع یا ارزش حاصله خریداری کند.
۲- اصل و سود سرمایه‌گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه یا منافع اقدام موضوع این ماده را به آنان پرداخت نماید.
هم چنین مقرر شده است توجیه فنی طرح‌ها توسط

شورای اقتصاد (به پیشنهاد وزارتخانه مربوطه) تایید شود. ضمن اینکه امکان استفاده از منابع ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی و تعهد بازپرداخت اصل و سود سرمایه‌گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه‌های متعلقه یا منافع و عواید حاصل از اقدامات در طرح‌هایی که به افزایش درآمد عمومی یا کاهش هزینه‌های عمومی منجر شود مورد توجه بوده است. البته اجازه خریداری آب، برق، گاز و فرآورده‌های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه‌ای تولید یا صرفه‌جویی شده از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی، خصوصی یا تعاونی داده شده و البته امکان فروش کالا یا خدمت تولید یا صرفه‌جویی شده در داخل یا خارج به سرمایه‌گذار داده شده است.

آیین‌نامه‌هایی برای اجرا

گفتنی است بر اساس این قانون آیین‌نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو حسب مورد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون باید به تصویب هیأت وزیران برسد بر همین اساس هم بود که در آخرین روزهای خرداد هیئت وزیران آیین‌نامه‌های قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی کشور را تصویب کرد.

و حالا اگرچه دوسالی هست که دولت یازدهم همه تلاش خود را برای حل معضل رکود و تورم به کار گرفته اما اکنون دیگر همه چیز برای اجرایی کردن قانون رفع موانع تولید فراهم است و آیین‌نامه‌ها هم تهیه شده است. حال باید دید آیا با حضور این قانون و وجود راه‌های اجرایی شدن آن آیا گره کور تولید سرانجام باز می‌شود و یا باز هم در برهمان پاشنه قدیم خواهد چرخید؟

گفتگو با مهندس هوشنگ فلاحتیان؛ معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی

تمرکز وزارت نیرو بر بهبود محیط کسب و کار صنعت برق

امسال بنا به تصمیمی که در وزارت نیرو اتخاذ شد قرار است پروژه عمرانی جدیدی در صنعت برق تعریف نشود و تمام توان مالی این وزارتخانه بر اتمام پروژه‌های نیمه تمامی متمرکز شود که به دلایل مختلف از جمله کمبود نقدینگی، متوقف شده بودند. این تصمیم اگر چه از جهاتی برای صاحبان صنعت برق امیدبخش است و می‌تواند به ایجاد ثبات، منطق و برنامه ریزی در ساختار صنعت برق منجر شود اما از سوی دیگر از سالی کم‌کار و پررکود در صنعت برق خبر می‌دهد. مهندس هوشنگ فلاحتیان اما بر این باور است که ظرفیت‌هایی که در قانون بودجه سال ۹۴ و قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی پیش بینی شده، می‌تواند زمینه ساز رونق در حوزه کسب و کار صاحبان صنعت برق باشد. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی را یکی از ظرفیت‌ترین مواد قانونی برای صاحبان صنعت برق می‌داند و بر این باور است که بخش قابل توجهی از مشکلات صنعت در سایه اجرای این قانون قابل حل خواهد بود. حاصل گفتگوی کوتاه ما را با معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ذیل می‌خوانید:

روی ما قرار داده شده، ما پیش بینی می‌کنیم که در سال ۹۴ بتوانیم به تدریج وضعیت فضای کسب و کار را در صنعت برق کشور تا اندازه‌ای بهبود ببخشیم.

■ هنوز هم ابهاماتی در مورد نحوه تامین منابع مالی پروژه‌های بهینه سازی و کاهش تلفات وجود دارد. آیا این ابهامات برطرف شده است؟

بله؛ به نظر می‌رسد که این موانع به طور کامل برطرف شده‌اند. به علاوه بر اساس ظرفیت‌هایی که در ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور پیش بینی شده است، ۱۰۰ میلیارد دلار منابع ارزی و ۵۰۰ هزار میلیارد ریال، منابع ریالی پیش‌بینی شده که بخشی از آن به افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش تلفات و پروژه‌هایی که عمدتاً منجر به ایجاد صرفه‌جویی انرژی می‌شود، اختصاص داده شده و قرار است در یک قالب مشخص و بر مبنای آیین‌نامه‌هایی که در حال تدوین هستند، به این پروژه‌ها تخصیص داده شود. به این ترتیب سرمایه‌گذاران می‌توانند با اطمینان اجرای این پروژه‌ها را عهده‌دار شوند، چرا که در نهایت اصل و سود سرمایه آنها از محل سوخت صرفه‌جویی شده در این پروژه‌ها بازپرداخت می‌شود.

■ در مورد فاینانس چینی که قرار بود بخشی از آن به صنعت برق اختصاص

داده شود، چه اتفاق جدیدی افتاده، آیا تکلیف این فاینانس مشخص شده است؟

موضوع فاینانس چین فعلاً به نتیجه روشنی نرسیده است. ضمن اینکه حتی اگر استفاده از فاینانس چین به نتیجه برسد و قرار بر استفاده از آن در صنعت برق باشد، مقررات داخل کشورمان مبنی بر استفاده از حداکثر استفاده از توان تولید داخل را حتماً مد نظر قرار می‌دهیم. اصلی‌ترین هدف ما این است که منابع مالی مورد نیاز از طریق فاینانس تامین شود و در کنار آن طی یک برنامه ریزی مشخص از پتانسیل‌های داخلی هم برای پروژه‌ها استفاده شود.

■ بدهی‌های وزارت نیرو در چه وضعیتی است؟

خوشبختانه بدهی‌های وزارت نیرو نه تنها افزایش پیدا نکرده بلکه ظرف یکی دو سال گذشته روندی نزولی داشته است. لذا ما پیش بینی می‌کنیم که تا پایان سال ۹۴ با کمک دولت و مجلس شورای اسلامی، اکثر این بدهی‌ها تعیین تکلیف شوند. ■

■ چشم انداز توسعه صنعت برق را با توجه به تغییرات و تحولات ایجاد شده در عرصه بین‌المللی و نیز سیاستگذاری‌های داخلی دولت چطور ارزیابی می‌کنید؟

ما برنامه‌های خود را در حوزه صنعت برق صرف نظر از استمرار یا توقف تحریم‌ها پی‌ریزی کرده‌ایم. در حقیقت تمام برنامه‌های ما معطوف به بهبود فضای کسب و کار در صنعت برق کشور است و ما تلاش می‌کنیم هر اقدام و سیاستگذاری در این صنعت در نهایت به بهبود کسب و کار در این صنعت منجر شود.

■ در شرایطی که قرار است پروژه جدیدی در صنعت برق تعریف نشود، چطور ممکن است که فضای کسب و کار این صنعت بهبود یابد؟

عملکرد سال ۹۳ وزارت نیرو در حوزه مسائل اقتصادی نشان می‌دهد که این وزارتخانه نسبت به سال ۹۲ شرایط بهتری داشته است. لذا اقداماتی که در حال حاضر در حال پی‌گیری و انجام است، به منظور بهبود شرایط اقتصادی صنعت برق نسبت به سال‌های گذشته به ویژه سال ۹۳ برنامه ریزی شده‌اند. بنابراین به صورت کلی تلاش مجموعه مدیران صنعت برق مبتنی بر بهبود وضعیت اقتصادی صنعت برق است به طوری که شرکت‌های برق منطقه‌ای، شرکت‌های توزیع، نیروگاه‌ها و شرکت‌های خصوصی تامین کننده تجهیزات و پیمانکاران بتوانند تعاملات مالی بهتری نسبت به چند ساله اخیر داشته باشند.

■ وزارت نیرو برای تحقق این هدف در سال جاری چه برنامه‌هایی را تدوین کرده‌است؟

در حال حاضر فرصت‌های قانونی بسیار خوبی در قالب بودجه سال ۱۳۹۴ و همچنین در قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر پیش بینی شده که در قالب این مفاد قانونی فرصت‌های بسیار مناسبی برای این است که پروژه‌های بهینه سازی و کاهش تلفات، افزایش راندمان نیروگاه‌ها، بهینه سازی روشنایی معابر و امثالهم انجام شود و منابع مورد نیاز آن باید از سوی بانک‌ها تامین شود و بازپرداخت این منابع هم از محل صرفه‌جویی سوخت حاصل از بهینه سازی‌های انجام شده در بخش‌های مختلف تولید، انتقال و توزیع، از طرف دولت به شکل تضمین شده، پرداخت خواهد شد.

به طور کلی با مجموعه فعالیت‌هایی که در حال انجام است و فرصت‌های قانونی که پیش

قانون ۶۰ ماده‌ای رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اردیبهشت ماه امسال در مجلس به تصویب رسید. این قانون تاز مصوب شده که مبتنی بر سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی است درست ۷ سال پس از تصویب قانون رفع موانع تولید به صلاحدید نمایندگان تصویب و برای اجرا به دولت ابلاغ شده است. روش‌های تامین سرمایه بخش‌های خصوصی در این قانون یکی از موارد مورد بحث در حوزه عملیاتی شدن آن است. برای اطلاع از نحوه تامین سرمایه واحد‌های تولیدی و بخش‌های خصوصی با حسین امری خامکانی، عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت و گو کردیم.

با این قانون تولید بیمه می‌شود

قانون رفع موانع تولید در گفت و گو با دکتر حسین امری خامکانی؛ رئیس کمیته برق کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

شده‌اند که در ادامه به آن خواهیم پرداخت. این وظایف همان مواد بند قاف است که چند سال در بودجه سنواتی به

توسعه ملی وجود دارد در این قانون مورد توجه قرار گرفته است به علاوه اینکه به چگونگی اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی هم در آن پرداخته شده است. پیرو آنچه گفته شد، دولت اخیرا کارگروهی تشکیل داده که اجرای این قانون در آن محوریت دارد و این کارگروه نحوه اجرا و عملیاتی شدن این قانون را بررسی می‌کند.

■ توجه این قانون به بخش تولید چگونه است؟
این قانون تقریبا ۶۰ ماده دارد که در بخش‌های مختلف عمدتا از تولید داخل شامل تولید مستقیم، تولید کالا و خدمات انرژی یا بهینه سازی مصرف، کاهش هزینه‌ها تامین منابع مالی، روان کردن تسهیلات تولید، بازار سرمایه، صادرات و واردات و بیمه مالیات حمایت می‌کند.

این قانون نگاهی بر حل مشکلات بخش خصوصی و تولید دهندگان و ارائه دهندگان خدمات دارد. به عنوان مثال در ماده ۱ و ۲ دولت موظف شده است بدهی اش را به اشخاص حقیقی، حقوقی و تعاونی پرداخت کند به خصوص در صنعت برق که یکی از بدهکارترین‌ها در بخش دولتی است. بر مبنای این قانون دولت از تولید و بخش خصوصی حمایت می‌کند به خصوص اینکه از توان مالی و فنی بخش خصوصی تعاونی در تولید کالا و خدمات استفاده خواهد شد.

■ راه‌های تامین منابع مالی بخش خصوصی در این قانون به چه صورت تشریح شده است؟
در ماده ۱۲ این قانون راه‌های تامین منابع مالی دستگاه‌های مختلف برای اجرای پروژه‌ها تبیین شده است. به خصوص وزارت خانه‌های نفت و انرژی موظف به اجرای وظایفی

■ آیا قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام ملی کشور را می‌توان مکمل قانون رفع موانع تولید که در سال ۱۳۸۷ به تصویب رسید دانست؟
آیا این قانون در راستای سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی است؟

نمایندگان مجلس از سال‌های ۸۶ و ۸۷ به این طرف با توجه به تشدید مشکلات اقتصادی تلاش کرده‌اند قوانینی برای حل مشکلات و تسهیل مسائل اقتصادی به صورت طرح ارائه دهند که قانون «تسهیل فضای کسب و کار» و «رفع موانع تولید» دو مورد از آن قوانین است. بعد از آن با توجه به بحث تحریم‌ها و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که توسط رهبری ابلاغ شد به این نتیجه رسیدند که نیاز هست با استفاده از مواد یا اهداف مطرح شده در این سیاست‌ها و با توجه به محدودیت‌هایی به وجود آمده در اثر تحریم‌ها مجدداً طرحی با عنوان «رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» ارائه شود. تاکید سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بر تولید است در صورت اجرای سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی قطعا اقتصاد مقاوم خواهد شد و همانطور که در این شیوه‌نامه از اقتصاد آمده کشور را تقویت و در برابر تهدیدها مقاوم خواهد کرد. بر این اساس قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر هم به نوعی مکمل قوانین ذکر شده و هم در راستای سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی است.

■ تمایز قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با قانون رفع موانع تولید چیست؟
تمایز این قانون با قانون رفع موانع تولید در این است که این قانون عمدتا به تولید پرداخته است. موانعی که در راه تولید، تامین منابع مالی، مالیات‌ها، عوارض و صندوق

دولت می تواند تا سقف ۱۰۰ میلیارد دلار به صورت ارزی و ۵۰۰ هزار میلیارد ریال به صورت ریالی با سرمایه گذاران بخش حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی، برای تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی، کاهش هزینه‌های تولید، کاهش تلفات تولید و کاهش تلفات جانی و مالی در صنعت گاز و برق و نفت قرار داد منعقد کند

آن اشاره شده بود. برخی از این وظایف در طرح حمایت از صنعت برق گنجانده و در قانون تنظیم مقررات مالی دولت دائمی شده است. در ماده ۱۲ به خصوص برای بخش انرژی راه‌های تامین منابع مالی برای طرح‌های مالی مشخص شده است؛ ابتدا تاکید شده دولت می تواند تا سقف ۱۰۰ میلیارد دلار به صورت ارزی و ۵۰۰ هزار میلیارد ریال به صورت ریالی با سرمایه گذاران بخش حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی، برای تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی، کاهش هزینه‌های تولید، کاهش تلفات تولید و کاهش تلفات جانی و مالی در صنعت گاز و برق و نفت قرار داد منعقد کند تا بتوانیم به سمت اقتصاد با ثبات پیش برویم.

■ در همین ماده ۱۲ برای تامین منابع مالی به صرفه جویی در بخش تولید هم اشاره شده است، این صرفه جویی چگونه صورت خواهد گرفت؟ دولت می تواند از محل صرفه جویی ایجاد شده، کالا یا خدماتی که تولید می شود، را خریداری کند لذا این نوعی تامین منابع مالی است یعنی بخش خصوصی در بخش‌های

■ صندوق توسعه ملی بر مبنای این قانونی چه اقداماتی در راستای حمایت از تولید انجام خواهد داد؟ صندوق توسعه ملی موظف شده که این گونه طرح‌ها را اولویت قرار دهد و تسهیلات ارزی و ریالی را به بخش خصوصی واگذار کند. در این قانون عمدتاً تاکید بر استفاده از منابع غیر دولتی داخلی و خارجی است.

■ این قانون در صورت عملیاتی شدن تا چه میزان از تولید حمایت خواهد کرد؟ این قانون، قانون حمایت از تولید است و باور دارم اگر اجرا شود، تولید تسهیل خواهد شد هر چند که اجرای صرف این قانون در بخش تولید بازدهی کامل ندارد و قوانین دیگری هم وجود دارد که باید در کنار این قانون قرار بگیرد و اجرایی شود؛ از جمله اصلاح الگوی مصرف انرژی. اگر چند قانون دیگر که به آن اشاره شد نیز اجرا شود و آیین نامه های اجرایی این قوانین نوشته شود فکر می کنم تولید در داخل بیمه و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی اجرا خواهد شد و اقتصاد کشور یک بار برای همیشه را در برابر تهدیدهای که وجود دارد بیمه می شود. ■

باید رونقی هم در اقتصاد کشور به وجود می‌آید و چرخ‌های به‌گل‌نشسته تولید از گل‌به‌در می‌آیند. "این جمله‌ای است که محمدرضا خباز معاون امور تقنینی معاونت پارلمانی رئیس‌جمهور درباره اهمیت تصویب قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقا نظام مالی در گفت‌وگو با ستران بر زبان می‌آورد. خباز که سابقاً برای این تجربه نمایندگی مجلس را هم در پرونده کاری خود داشته است ضمن تاکید بر اهمیت تدوین این قانون می‌گوید: البته قانون تنها دوی درد اقتصاد بیمارمان نیست و تنها قسمتی از گرفتاری‌های تولید را حل می‌کند و باید بخش خصوصی هم همه تلاش خود را بکند. به‌گفته خباز بیش از نصف مواد این قانون مرتبط با بخش خصوصی و تعاونی است. بنابراین می‌تواند گام‌های موثری بردارد و با هم‌افزایی این دو بخش از این شرایط نابسامان اقتصادی عبور کرد.

معاون امور تقنینی معاونت پارلمانی رئیس‌جمهور درباره تغییر شیوه تامین سرمایه در این قانون با تاکید به ماده ۱۲ آن می‌گوید: این ماده به پیشنهاد خود وزارت نیرو در این قانون گنجانده شده است و خود وزارت نیرو معتقد است که این ابزار می‌تواند او را در رسیدن به اهدافش کمک کند.

با این حال خباز معتقد است: "اما قانون هدفمند کردن یارانه‌ها باید دقیق و درست اجرا شود و باید آب و برق را به قیمت تمام‌شده به مردم ارائه بدهیم و از دادن یارانه و سوبسید بر حذر باشیم و این شیوه بهترین راه تامین سرمایه است."

این ماده پیشنهاد وزارت نیرو بود

گفت‌وگو با محمدرضا خباز

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

دولت جدید وقتی کشور را تحویل گرفت طبق اعلام بانک مرکزی تورم در کشور ۴۴ درصد بود و به‌طور متناوب دو سال پشت سر هم رشد اقتصادی منفی ۹ درصد بود یعنی یک سال منفی ۲ و ۳ و ۴ دهم و سال بعد آن منفی ۶ و ۷ دهم بود. این آمار در شرایطی بود که باید رشد اقتصادی ما در این دو سال پایانی دولت باید سالی ۸ درصد و در مجموع ۱۶ درصد می‌بود.

به این ترتیب بود که از یک سو اقتصاد کشور ما تومی

تولید است که به صورت غیر مستقیم به بخش خصوصی مساعدت می‌کند. بر همین اساس هم امیدوار هستیم که با استفاده از این قانون گام‌های موثری را در خروج صنعت از رکود برداریم.

■ اصلاحی بر سر راه صنعت وجود داشت که موجب شد دولت چنین قانونی را پیشنهاد دهد و به تصویب برسد؟

■ مدت کوتاهی از تصویب قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقا نظام مالی می‌گذرد. به باور شما این قانون چقدر می‌تواند در خروج صنعت از رکود به ویژه در بخش نیرو و مخصوصاً صنعت برق موثر باشد؟

این قانون در قالب شصت ماده تنظیم شده است که بیشتر از ۳۴ ماده آن مرتبط با رونق اقتصادی در بخش خصوصی است و باقی آن هم البته مرتبط با رونق تولید و رفع موانع

شده بود و از سوی دیگر رکود تورمی سنگینی بر آن حاکم شده بود. لذا دولت جدید متوجه شد که توان مبارزه همزمان با این دو عامل را ندارد زیرا از یک طرف درآمدهای نفتی ما به یک سوم کاهش پیدا کرده و از طرف دیگر پیمانکاران ما دو بیست هزار میلیارد تومان بدهکار بودند. در همین حال اسب سرکش تورم بالای ۴۰ درصد شده بود و اگر مهار نمی شد ممکن بود بالاتر برود. بنابراین دولت در سال اول تمام تلاش خود را به کار برد تا بتواند تورم را مهار کند و از بالای ۴۰ درصد به ۱۵/۵ درصد برساند و این کاری کارستان بود.

در همین حال باید رونقی هم در اقتصاد کشور به وجود می آمد و چرخ‌های به گل نشسته تولید از گل به در می آمدند بر همین اساس لایحه ای تحت عنوان لایحه رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقا نظام مالی تنظیم شد و با قید دو فوریت تسلیم مجلس شد. و اگر چه چندین ماه طول کشید تا تصویب شود اما در نهایت تصویب و به صورت قانون درآمد تا این ابزار در اختیار دولت برای بانک‌ها و روشن کردن چراغ تولید در شرکت‌های خاموش شده و جلوگیری از خاموش شدن چراغ شرکت‌های در شرف تعطیلی قرار بگیرد و موانع چنین اتفاقاتی شود. و این مسئله دلیل اصلی ارائه و تصویب چنین لایحه ای بود.

■ آیا اصلا این قانون می تواند به تنهایی گشاینده گره تولید و صنعت باشد یا به موارد دیگری برای باز کردن این گره و خروج از رکود نیاز هست؟

همان طور که عرض کردم اقتصاد کشور ما در مسیر رکود تورمی قرار داشته است. بنابراین چنین اقتصادی مانند بیماری است که شرایط بدی داشته و به یک پزشک حاذق معرفی شده است و بعد از مدت‌ها یک نسخه برای آن تجویز شده است. چنین است که می توان گفت قانونی که تصویب شده یک نسخه است و هیچ گاه یک مریض تنها با نوشتن نسخه خوب نمی شود. بلکه باید این داروها به موقع و به اندازه مصرف شود تا او رویه بهبودی برود. بنابراین قانون تصویب شده در مقام اجرا هم تابع النعل بالنعل اجرا شود.

هر چند اگر همه قانون هم اجرا شود باز هم خیلی کار داریم تا به سر منزل مقصود برسیم. اگر همه توان کشور به کار گرفته شود اختلافات کنار گذاشته شود و همه پتانسیل های کشور علامت مثبت از خود بروز دهند و همه ارکان اقتصادی با هم فعالیت کنند ۱۵ سال طول می کشد تا به سال ۱۳۸۳ و قبل از دولت نهم و دهم بازگردیم. بنابراین قانون تنها دواي درد این اقتصاد بیمار نیست و تنها قسمتی از گرفتاری های تولید را حل می کند.

■ به این ترتیب چه ضمانت اجرایی وجود دارد که این قانون مصوب اجرایی شود تا اقتصاد از شرایط

نامساعد رکود خارج شود؟ آیا تعهداتی برای عمل به آن وجود دارد؟

بله. هم ضمانت‌هایی در خود قانون مد نظر قرار گرفته است و هم خود دولت این لایحه را ارائه کرده است. در واقع این ابزاری است که دولت از مجلس برای مهار این شرایط درخواست کرده و الان به صورت قانون در اختیار دارد. بنابراین ضمانت اجرایی آن تعهد خود دولتمردان ماست. در واقع دولت به این رسیده است که برای خروج اقتصاد از رکود به ابزاری نیاز دارد و این ابزار همین قانون است.

■ و در این میان نقش بخش خصوصی چیست و چگونه باید عمل کند؟

اقتصاد موفق بدون بخش خصوصی محکوم به فناست. زمانی ما اقتصادی قوی تر از اقتصاد شوروی نداشتیم ولی فروپاشید چون متکی به دولت بود. اقتصاد چین هم چنین شرایطی داشت و تا وقتی دولتی بود نمی توانست خود را نشان دهد. بنابراین اقتصاد دولتی محکوم به نیستی است. سیل بی کران مردم پشناسیلی است که در همه دنیا و ایران هم وجود دارد. ما دارای متخصص های فراوان با امکانات خوبی هستیم و در واقع قدرت اقتصادی بخش خصوصی چندین برابر قدرت اقتصادی دولت است و باید از این ابزار استفاده کرد آن را به کار گرفت به آن اعتماد کرد و امور تصدی گری را به مردم واگذار کرد. دولت باید تنها نظارت کند و اداره امور را به مردم بسپارد. بر همین اساس هم هست که بیش از نصف مواد این قانون مرتبط با بخش خصوصی و تعاونی است. بنابراین می توانند گام های موثری بردارند و با هم افزایی این دو بخش از این شرایط نابسامان اقتصادی عبور کرد.

■ در ماده ۲۱ این قانون به بخش نیرو اشاره شده و نحوه تامین مالی این حوزه تغییر کرده و گفته شده که از طریق صرفه جویی و مالیات تهیه شود. این تغییر نحوه تامین مالی چه شرایطی را برای بخش نیرو و به ویژه صنعت برق ایجاد خواهد کرد؟ آیا اصلا تاثیر گذار است و یا باید راهکار دیگری اندیشیده شود؟

یقینا این تغییر تاثیر گذار است. ضمن این که ماده به پیشنهاد خود وزارت نیرو در این قانون گنجانده شده است. یعنی چه در بخش آب و چه در بخش برق این پیشنهاد از سوی وزارتخانه بود. بنابراین خود وزارت نیرو معتقد است که این ابزار می تواند او را در رسیدن به اهدافش کمک کند. اما نکته مد نظر بنده چیز دیگری است. قانون هدفمند کردن یارانه ها باید دقیق و درست اجرا شود و باید آب و برق را به قیمت تمام شده به مردم ارائه بدهیم و از دادن یارانه و سوبسید بجزر باشیم.

■ آن وقت مانند داستان بنزین شاهد برخی اعتراضات

می شویم.

باید این مسئله را همزمان مدیریت کرد. وقتی دولت به خانواده ای برای هزینه آب و برقش در ماه سوبسید می دهد و آن خانواده قبول هم ندارد و برایش ملموس هم نیست بهتر است به جای آن نقدینگی را به خود همان خانواده بدهد و آب و برق را به قیمت تمام شده در اختیار آن ها بگذارد. اولین خاصیت این امر آن است که خانواده ها متوجه می شوند که دولت چقدر برای آن ها سوبسید و یارانه پرداخت می کند. دومین فایده این مسئله هم آن است که خانواده شروع به صرفه جویی می کند. سومین فایده هم صرفه جویی خود وزارت نیرو خواهد بود چرا که الان هزینه اتلاف انرژی برق در قیمت آن موثر است و باید وزارت نیرو این مسئله را به حداقل میانگین دنیا برساند. مهم تر از آن این که چرا کشور ما که کشوری مذهبی و اسلامی است جزو پر مصرف ترین کشورهای دنیا باید باشد این امر اصلا پسندیده و خوب نیست. بنابراین اگر این سوبسید در اختیار خود مردم قرار بگیرد می توانند از این طریق هم هزینه های خود را کاهش بدهند و هم صرفه جویی کنند.

دولت باید تنها نظارت کند و اداره امور را به مردم بسپارد. بر همین اساس هم هست که بیش از نصف مواد این قانون مرتبط با بخش خصوصی و تعاونی است. بنابراین این دو بخش می توانند گام های موثری بردارند و با هم افزایی از این شرایط نابسامان اقتصادی عبور کنند

■ پس معتقد هستید که این تغییر نحوه مالی موثر هست اما باید به طور کل به گونه ای دیگر عمل کرد؟

بله حتما باید قیمت‌ها واقعی شود و این یارانه نقدی پرداخت شود و سپس این یارانه نقدی به سیستم تامین اجتماعی مترقی تبدیل شود تا هیچ خانواده ای در ایران دغدغه بیماری و مسکن و شغل نداشته باشد. این مسایل اما هم مدیریت قوی و هم برنامه ریزی و زمانبندی نیاز دارد.

■ و در نهایت چقدر این قانون را اجرایی می دانید؟

قانون رفع موانع تولید، بر اساس نسخه نوشته شده است و مقرون به صحت است. این نسخه مریض را شفا نمی دهد بلکه مجریان باید در صدد اجرای این قانون باشند و زمینه اجرای آن را فراهم کنند اگر قانون اجرا شود و زمینه اجرای آن فراهم شود بیمار ما هم از حالت احتزار خارج خواهد شد.

حمیدرضا فولادگر می‌گوید یکی از مزیت‌های قانون رفع موانع تولید تسهیل سرمایه‌گذاری است و در آن معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذارانی جدید وضع شده است. همچنین قوانین به صورت سه‌جانبه به طوری که هم به نفع کارفرما هم کارگر و هم دولت باشد تهیه شده و بهبود فضای کسب و کار و تسهیل مقررات کسب و کار در دستور کار بوده است.

به گفته رئیس کمیسیون حمایت از تولید مجلس، طبق این قانون در حوزه برق و انرژی هر طرحی که منجر به کاهش مصرف انرژی و صرفه جویی و ذخیره شود و یا منجر به کاهش هزینه و زمان انجام پروژه شود مورد حمایت دولت قرار خواهد گرفت.

گفت‌وگو با حمیدرضا فولادگر؛ رئیس کمیسیون حمایت از تولید مجلس شورای اسلامی

شیوه‌های تامین سرمایه در قانون رفع موانع تولید

مصرف انرژی و صرفه جویی و ذخیره شود و یا منجر به کاهش هزینه و زمان انجام پروژه شود دولت مورد حمایت قرار خواهد داد و از محل همین صرفه جویی‌های این حمایت‌ها صورت خواهد گرفت در همین حال اصل و سود این طرح‌ها توسط دولت تزیق می‌شود و در تسهیلات بانکی و صندوق توسعه ملی نمود پیدا می‌کند.

■ همان طور که گفتید برای تامین مالی و حمایت از بخش انرژی تدابیری در این قانون اندیشیده شده است. این تدابیر سرمایه‌ای و حمایتی چیست و تا چه میزان می‌تواند به رشد در این حوزه کمک کند؟

یکی از مشکلات تولید همین تامین مالی و نداشتن نقدینگی و ضرورت تامین مالی است. مابرای حل این مسئله چندین راهکار در این قانون دیده ایم. مثلاً یکی از مواردی که مورد بررسی قرار گرفته تعیین تکلیف بدهی‌های دولت و مطالبات بخش خصوصی از دولت است. که با شیوه‌های تسویه حساب، تهاوت یا انتشار اوراق خزانه اسلامی یا صکوک دولت می‌تواند بدهی‌های خود را به پیمانکاران پرداخت کند.

بخش دیگر از طریق حمایت‌های مالیاتی است یعنی اگر سرمایه‌ای را تولیدکننده‌ای برای سرمایه در گردش جذب کند به این سرمایه مالیات تعلق نخواهد گرفت و در دوره‌ای که این سرمایه در اختیار سرمایه‌گذار هست معادل نرخ سود شورای پول و اعتبار می‌تواند از معافیت مالیاتی بهره ببرند. راه دیگر تسهیلات بانکی و افتتاح حساب تولید ملی است که هر تولیدکننده‌ای می‌تواند این حساب را باز کند و بتواند بدهی‌های مالیاتی و بیمه‌ای، هزینه‌های انرژی خود مانند برق و آب و گاز خود را پرداخت کند.

■ این روش‌ها تا چه میزان به رونق بخش نیرو کمک می‌کند و تا چه میزان عملیاتی است؟

قطعا به رونق بخش نیرو کمک خواهد کرد و اگر آیین‌نامه‌های اجرایی آن به زودی در دولت تهیه شود و اجرایی شود قطعا برای اجرا مشکلی نخواهد داشت.

■ و ضمانت اجرایی هم در این زمینه وجود دارد؟

همان طور که گفتم دولت باید زودتر آیین‌نامه‌های مورد نیاز آن را بنویسد چون برخی ماده‌های آن به آیین‌نامه نیاز دارد و برخی نیازی به آیین‌نامه ندارد. بنابراین بخشی از ضمانت اجرایی آن در قانون دیده شده است و بخشی هم دستگاه‌های نظارتی مانند مجلس، دیوان محاسبات سازمان بازرسی و... باید نظارت کنند. ■

■ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر که اخیراً توسط دولت به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده است تا چه میزان مدافع صنعت و تولید است و چه مواردی در آن گنجانده شده که می‌تواند به تولید کمک کند؟

این قانون همان مجموع لایحه رفع موانع تولید و خروج از رکود است که دولت ارائه کرده و طرح حمایت از تولید ملی بود که مجلس قبلاً روی آن کار کرده بود. در مجموع این قانون ۶۰ ماده شد که بخشی از آن به تعیین تکلیف بدهی‌های دولت و طلب بخش خصوصی از دولت است و کلاً بدهی‌های دولت چه به بخش خصوصی، چه به بانک‌ها و موسسات مالی را شامل می‌شود؛ بخش دیگر آن مرتبط با مسایل پولی و بانکی است و بخشی از آن مرتبط با بازار سرمایه است. قسمت دیگر آن مرتبط با ارز و صندوق توسعه ملی است و بخشی دیگر مسایل گمرکی و... را در بر می‌گیرد. هم چنین حمایت‌های مالیاتی از تولید و بحث تامین اجتماعی و... از دیگر موضوعات این قانون است.

یکی از مزیت‌های این قانون تسهیل سرمایه‌گذاری است و در آن معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاری‌های جدید وضع شده است. همچنین قوانین به صورت سه‌جانبه به طوری که هم به نفع کارفرما هم کارگر و هم دولت باشد تهیه شده و بهبود فضای کسب و کار و تسهیل مقررات کسب و کار در دستور کار بوده است.

هم چنین در مجموع مباحث صنعت، معدن، کشاورزی و انرژی (اعم از نفت و گاز و آب و برق) و مباحث دانش‌بنیان را شامل می‌شود. در واقع این قانون ۶۰ ماده‌ای در حمایت از تولید و رفع موانع آن و اصلاح برخی قوانین در این راستا و تأثیرات متغیرهای کلان مانند بازار پول و سرمایه و... است. از این رو امیدواریم که با اجرای این قانون در میان مدت از رکودی که وجود دارد خارج شویم و حمایت‌های لازم از تولید صورت بگیرد.

■ آیا بسته خروج از رکود هم در همین قانون جای گرفت؟

بله آن بسته لایحه کوچکی بود که دولت ارائه کرد و بخش خاص سیاستی آن که در دست دولت بود جدا شد و همان طور که گفتم به همراه طرح حمایت از تولید ملی به شکل قانون در آمد.

■ در این قانون چه حمایت‌هایی از بخش انرژی به ویژه در حوزه برق مدنظر قرار گرفته است؟

در ماده ۱۵ این قانون هر نوع سرمایه‌گذاری که سبب کاهش مصرف انرژی شود، فراهم شده است؛ ضمن این که طبق این قانون در حوزه برق و انرژی هر طرحی که منجر به کاهش

محدود کردن بنگاهداری بانک‌ها با وضع مالیات با نرخ بالاتر به عملکرد شرکت‌ها، اختصاص وصول وام‌های حساب ذخیره ارزی به افزایش سرمایه بانک‌ها و مجوز جهت انتشار ۱۰ هزار میلیارد تومان اوراق بر مبنای وصولی آینده حساب ذخیره، امکان انتشار اوراق قرضه دولتی تحت عنوان "مراجه" که این ابزار می‌تواند در کنترل نقدینگی بسیار نقش داشته باشد و... ویژگی‌هایی است که بهروز نعمتی نماینده مجلس در گفت‌وگو با "ستبران" درباره قانون رفع موانع تولید می‌گوید.

به گفته نماینده اسد آباد این قانون، مفید است و تأثیرات مثبتی در خروج از رکود و ایجاد رونق و مرتفع شدن مشکلات بخش خصوصی خواهد داشت. نعمتی می‌گوید: "این قانون می‌تواند گامی در نزدیک تر شدن به تحقق اصل ۴۴ قانون اساسی باشد."

گفت‌وگو با بهروز نعمتی؛ عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

اجرای این قانون کمک به تحقق اصل ۴۴ است

■ قانون رفع موانع تولید تا چه میزان در توسعه رشد در کشور موثر است و تا چه میزان می‌تواند به رشد صنعت کمک کند؟

این قانون، مفید است و تأثیرات مثبتی در خروج از رکود و ایجاد رونق و مرتفع شدن مشکلات بخش خصوصی خواهد داشت. در قانون رفع موانع تولید از بخش‌های مختلف یعنی چه دوستان ما در سازمان‌های دولتی و چه از دوستان دیگر در بخش خصوصی و البته دانشگاهیان دعوت به عمل آوردیم تا نظرات خود را به طور کامل درباره این قانون بیان کنند و اگر نقدی وارد است آن را هم مطرح کنند و البته مقام معظم رهبری هم در این موضوع رضایت نسبی خود را اعلام کردند. از این رو با توجه به این که نظرات اغلب بخش‌ها در این قانون پرسیده شده و مد نظر قرار گرفته است فکر می‌کنم که بسا یک توان و قابلیت مضاعفی می‌توانیم آن را اجرایی کنیم. ضمن این که دوستان دولت هم بسیار تلاش کردند و جا دارد از دکتر

محمدیان که معاون وزیر اقتصاد هستند و به نمایندگی از دولت در جلسات ما حضور داشتند، تشکر کنم. ایشان دغدغه‌های دولت را مطرح کردند و نهایتاً این موضوع پذیرفته شد.

■ به طور مثال چه مسواری از این قانون در حمایت از صنعت موثر و تأثیرگذار است؟

به طور مثال در ماده ۲۱ این قانون آمده است «بانک مرکزی موظف است به منظور تأمین سرمایه در گردش پایدار برای واحدهای صنعتی، معدنی و... حداکثر ظرف مدت سه ماه دستورالعمل اجرایی افتتاح حساب ویژه تأمین سرمایه در گردش را به شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید». حساب ویژه برای واحدهای تولیدی امری است که در این بخش به خوبی به آن اشاره شده است. همچنین مجوز دهی سریع و بازپرداخت بدهی‌های دولت، از دیگر ویژگی‌های مثبت این قانون است.

در همین حال به منظور تشویق و افزایش

سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی در واحدهای موضوع ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور علاوه بر دوره‌ی حمایت از طریق مالیات با نرخ صفر حسب مورد، سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته مالیات سال‌های بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد به دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می‌شود و بعد از آن، مالیات متعلقه با نرخ‌های مقرر در ماده ۱۰۵ این قانون و تبصره‌های آن محاسبه و دریافت می‌شود.

هم چنین محدود کردن بنگاهداری بانک‌ها با وضع مالیات با نرخ بالاتر به عملکرد این شرکت‌ها، اختصاص وصول وام‌های حساب ذخیره ارزی به افزایش سرمایه بانک‌ها و مجوز جهت انتشار ۱۰ هزار میلیارد تومان اوراق بر مبنای وصولی آینده حساب ذخیره، امکان انتشار اوراق قرضه دولتی تحت عنوان "مراجه" که این ابزار می‌تواند در کنترل نقدینگی بسیار نقش داشته باشد، پذیرفته شدن هزینه تأمین

سرمایه توسط صاحبان بنگاه در محاسبات دارایی برای مالیات (هزینه قابل قبول مالیاتی)، دائمی شدن تبصره ق ماده ۲ برنامه پنجم برای بهینه سازی و افزایش تولید در حوزه انرژی و معدن، افتتاح یک حساب ویژه برای بنگاه‌های تولیدی و مکلف شدن بانک‌ها برای تامین منابع این حساب بر مبنای میانگین کارکرد سه ساله حساب، قائل شدن تخفیف برای تبلیغ تولیدات داخلی در صدا و سیما و شهر و محدود شدن اختیارات ستاد تدابیر و جلوگیری از دور زدن قانون در این ستاد از مهم ترین بندهای این قانون است که نقش بسیار مهمی در حمایت از تولید ایفا خواهند کرد.

■ در این قانون نحوه تامین منابع مالی به ویژه در حوزه انرژی و صنعت برق تغییر کرده است. این تغییر در نحوه تامین منابع مالی تا چه حد موثر است و آیا کمکی به پیشرفت در این حوزه خواهد کرد؟

مشخص شدن حجم واقعی بدهی دولت به بخش خصوصی و یافتن مکانیسمی مناسب برای پرداخت این بدهی خود می‌تواند به وضعیت شاخص‌های اقتصادی کشور کمک کند. در این راستا ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، بانک‌ها را مکلف کرده است که از بنگاهداری فاصله بگیرند. این ماده تمامی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تا مدت سه سال موظف کرده سالانه حداقل ۳۳ درصد اموال خود اعم از منقول و غیر منقول و سرقفلی را که به تملک آن‌ها و شرکت‌های تابعه آنها درآمده است و به تشخیص شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مازاد می‌باشد، واگذار کنند.

هم چنین به منظور کمک به تامین نقدینگی برای حمایت از واحدهای تولیدی کالا و خدمات و تسهیل در وصول مطالبات سرسید گذشته‌ی بانک‌ها و یا مؤسسات مالی و یا اعتباری دارای مجوز از این واحدها، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق تمامی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی و خصوصی عامل در صورت درخواست متقاضی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به واحدهای تولیدی، نسبت به آزادسازی وثیقه‌های مازاد و یا تبدیل وثیقه متناسب با میزان باقی مانده تسهیلات اقدام نماید.

طبق ماده ۲۰ نیز دولت موظف است نسبت به تعیین تکلیف نرخ و فرآیند تسویه بدهکاران ارزی از محل حساب ذخیره ارزی به دولت به نحوی که زمان دریافت ارز، زمان فروش محصول یا زمان تکمیل طرح (حسب مورد)، نوع کالا (نهایی، واسطه‌ای یا سرمایه‌ای) وجود یا نبود محدودیت‌های قیمت‌گذاری توسط دولت و رعایت ضوابط قیمت‌گذاری و عرضه توسط دریافت‌کننده‌ی تسهیلات، وجود یا نبود منابع ارزی در زمان درخواست متقاضی لحاظ شده باشد، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون اقدام کند.

هم چنین طبق ماده ۲۲ قانون بانک‌ها موظفند درخواست‌های استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی مورد نیاز طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی را همزمان بررسی و بر اساس زمان بندی اجرای طرح و متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه پرداخت نماید، ضمن این‌که بانک‌ها در خصوص قراردادهای و تعهدات تولیدی غیر تکلیفی که متقاضی، سهم آورده خود را طبق زمان بندی

واریز کرده و اجرای طرح یا پروژه موضوع قرارداد نیز شروع شده باشد، در صورت تعلیق تسهیلات تعهد شده، ملزم به تمدید مدت قرارداد و عدم دریافت هرگونه سود در بازه‌ی زمانی تعلیق و عدم ایفای تعهدات قراردادی خود در قبل متقاضی یا طرف قرارداد خود خواهند بود.

با همه این‌ها اما استنباط ما این است که مجموعه‌های بخش خصوصی باید وارد عرصه شده و سرمایه گذاری کنند. هم چنین این دغدغه همیشگی مسئولان و از جمله مقام رهبری بوده است که ما بتوانیم سرمایه گذاران بخش خصوصی را در عرصه‌های مختلف بخش تولیدی و صنعتی کشور دعوت کنیم و فعال تر حاضر شوند و از حالت شعاری خارج شود. بنابراین با توجه به این موضوع اگر سرمایه گذاران بخش خصوصی وارد این عرصه شوند دولت و مجلس حمایت‌های لازم را انجام خواهند داد. در واقع این قانون می‌تواند گامی در نزدیک تر شدن به تحقق اصل ۴۴ قانون اساسی باشد.

■ پس با توجه به این‌که در این قانون به طرح‌هایی هم چون احداث نیروگاه‌ها با راندمان بالا و افزایش سهم صادرات برق و حتی تولید برق از تلفات گاز اشاره شده شما معتقدید که این قانون می‌تواند به تقویت صنعت برق کمک کند؟

بله با توجه به مواردی که مطرح شده است و این‌که همه جوانب برای بهبود صنایع مد نظر قرار گرفته فکر می‌کنم کمک شایانی به صنعت برق صورت بگیرد. در واقع می‌توان گفت این قانون باعث بهبود محیط کسب و کار خواهد شد و اجرای درست آن باعث رونق اقتصاد و تولید خواهد شد. ■

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی بانکی کشور دوم اردیبهشت ماه سال جاری توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. پیش از این نیز قانون رفع موانع تولید در سال ۱۳۸۷ در مجلس به تصویب رسیده بود. این قانون مورد تایید شورای نگهبان قرار گرفت و برای اجرا به دستگاه‌ها ابلاغ شد اما از سوی اقتصاددانان و کارشناسان اما و اگرهایی بر اجرای این قانون مطرح می‌شود؛ از جمله روش‌های تامین سرمایه از طریق اجرای این قانون، نحوه حمایت از تولید و عملیاتی شدن آن. در این مورد با کمال الدین پیرموزن، نماینده ارومیه در مجلس گفت و گو کردیم. او تنها به روش تامین سرمایه از طریق اجرای این قانون انتقاد دارد. به باور این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس «بر داشته شدن یارانه حامل‌های انرژی» راه مناسبی برای تامین سرمایه نیست و بهتر بوده که یارانه برخی دهک‌ها برای درآمدزایی قطع می‌شد. وی در ارزیابی‌اش از نحوه عملیاتی شدن این قانون می‌گوید که «تردید می‌گردد که اجرایی شدن آن نیست» و دولت و مجلس بر اساس این قانون از واحدهای تولیدی حمایت خواهند کرد.

گفت‌وگو با کمال الدین پیرموزن؛
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

قانون رفع موانع تولید عملیاتی است

بر نظام مالی کشور که ثبات نداشت و در اثر آن وام‌های مختلف با بازپرداخت‌های کم‌رنگ ارزی به افراد تعلق می‌گرفت. از جمله دیگر راه‌های تامین سرمایه از طریق اجرای این قانون است.

■ این قانون نزدیک به یک ماه است که به تصویب رسیده و شما خبر از ابلاغ آیین‌نامه دولتی برای اجرای آن می‌دهید، عملیاتی شدن این قانون چه حد امکان پذیر است؟

تردید نیست که این قانون با توجه به الزامات و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی مبتنی بر سیاست‌های حمایتی از تولید داخلی و دولت مولد است. از طرفی با توجه به همت دولت مقتدر یازدهم و تلاش واحدهای مختلف تولیدی برای بقا، دولت و مجلس با قوانین و آیین‌نامه‌ها یار این واحدها خواهند بود. اقتصاد ایران در شرایط فعلی با مشکل نقدینگی روبه‌رو است و ما مشکل تامین منابع داریم و کاهش قیمت نفت را شاهد هستیم هرچند که معتقدم با تعامل عزت‌خواه و آوردن سرمایه‌های بین‌المللی و هزینه آن‌ها برای واحدهای تولیدی قرار دادن و اجرای درست قانون یقیناً در جهت رونق اقتصاد قدم بر خواهیم داشت.

■ با توجه به این توصیف‌ها آیا شما موافقید که این قانون از تولید و صنعت حمایت می‌کند؟

این قانون از ابتدا کامل بود فقط بهتر این بود که برای حمایت هرچه بیشتر از تولید به جای قطع یارانه حامل‌های انرژی، یارانه برخی از دهک‌ها قطع می‌شد و درآمد حاصل از آن در اختیار واحدهای تولیدی قرار می‌گرفت. ■

طرح چیست؟

این طرح از ابتدا هم طرح کاملی بود چرا که در جهت افزایش رشد اقتصادی اجرایی خواهد شد. از سویی با توجه به محتوای این قانون و اهم مطالباتی که دولت از برخی نهادهای شبه دولتی‌ها و بانک مرکزی از برخی بانک‌ها دارد بر اساس این قانون این موارد هم مورد نظر قرار گرفته شده است. همچنین حمایت از پروژه‌های صادراتی و ایجاد و تقویت نشان‌های داخلی صنایع کشور هم در این قانون مدنظر قرار گرفته است. از جمله موارد مورد توجه در این قانون نیز توجه به افزایش تولید محصولات پتروشیمی و ظرفیت‌های تولیدات نفت و گاز بود. در صندوق توسعه ملی هم قرار شد که بیشتر به تولید توجه شود و البته با توجه به شعار دولت یازدهم در حوزه اقتصادی مبنی بر ورود سرمایه به کشور از طریق گردشگری، رفع موانع گردشگری هم محل توجه این قانون است.

■ روش تامین سرمایه از طریق اجرای این قانون موارد گوناگونی را شامل شده است، نظر شما در این باره روش عمل چیست؟

باید این نکته را در خصوص تامین سرمایه مورد توجه قرار داد که نباید مشکلات را در کشور پنهان کرد چرا که در بسیاری از موارد حل مشکلات کشور در گرو ارتباط با دیگر کشورهای جهان است و البته در حال حاضر این امر از سوی وزارت خارجه دولت یازدهم پیگیری می‌شود. با این اقدامات پول‌های بلوکه شده به کشور باز خواهد گشت و سرمایه‌گذاری خارجی خواهد شد. از این طریق واحدهای بانکی تقویت می‌شود اما در ادامه پاسخ به سوال شما متحول کردن نظام بانکی و اصلاح بروکراسی حاکم

■ لزوم ارائه طرح رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام بانکی کشور در مجلس و سپس تصویب آن چه بود؟

طی چند سال گذشته به خصوص در دوره دولت نهم و دهم، جهت‌گیری اقتصاد کشور به طور مطلق مخالف دولت مولد بود. در واقع به جای این که همه تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های عالمانه برای اقتصاد مولد طرح شود متأسفانه دولت با اتکا به درآمد افسانه‌ای نفت، بنیان اقتصادی کشور را بر واردات‌های بی‌رویه که از قبل آن زنجانی‌ها رشد یافتند برپا کرد.

به این ترتیب و بر اثر این واردات بی‌رویه تولید تقریباً از بیس رفت. از طرفی دیگر عدم ثبات قوانین و باران بخشنامه‌ها در دولت‌های قبل اقتصاد را زمین‌گیر کرد و کارآفرینان و صاحبان واحدهای تولیدی را با مشکلات بسیاری مواجه کرد. بر این اساس به لحاظ ضرورت‌هایی که هم الزام رهبری و هم مطالبه مردم پشتوانه آن بود بها دادن به اقتصاد مولد جهت افزایش ظرفیت‌های شغلی مورد توجه قرار گرفت و خوشبختانه دولت در قالب لایحه خروج از رکود و مجلس در قالب طرح رفع موانع تولید این موضوع را پیگیری کردند. در نهایت مجلس این طرح را در قالب لایحه «رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام بانکی» در مجلس به تصویب رساند. البته من به تازگی اطلاع پیدا کردم اخیراً آیین‌نامه مربوطه را نیز هیات دولت برای اجرایی کردن، مصوب کرده است.

■ با توجه به اینکه شما از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس هستید و این طرح ابتدا در این کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت، نواقص و مزایای اجرای این

مریم کاویانی: قانون ۶۰ ماده‌ای رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اردیبهشت ماه امسال در مجلس به تصویب رسید و حالا با در نظر گرفتن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد. در خصوص نحوه تامین سرمایه و پرداخت بدهی دولت به واحدهای تولیدی بر اساس این قانون ستبران با محمدرضا نجفی منش عضو اتاق بازرگانی گفت و گوی کوتاهی کرده است که در پی می‌آید.

گفت‌وگو با محمدرضا نجفی منش، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

نقطه قوت و ضعف قانون رفع موانع تولید

■ روش تامین سرمایه بر اساس این قانون چیست؟

بر اساس بند سی ام برای تامین نقدینگی در این قانون آمده است که واحدها می‌توانند خارج از بازار سرمایه پول تامین کنند به این شرط که این پول را در واحدها به کار بگیرند و به مدت دو سال از آن استفاده نکنند در این صورت معادل سود بانکی بهشان تعلق خواهد گرفت. این مسئله خود می‌تواند به نقدینگی واحدها کمک کند.

■ به نظر شما بندهای مترقی این قانون را چه بندهایی تشکیل می‌دهند؟

یکی همین بند سی ام است که به تامین نقدینگی واحدها اشاره می‌کند و می‌تواند کمک‌کننده باشد و به جای اینکه واحدها به بانک‌ها وابسته باشند می‌توانند خودشان سرمایه واحدهای تولیدی شان را تامین کنند و به جای اینکه واحدهای تولیدی از بانک پول بگیرند وارد قرار داد مشارکتی می‌شوند، پول دریافت می‌کنند و این پول به مدت دو سال در این مجموعه می‌ماند و معادل سود ۲۴ درصد می‌تواند سود دریافت کند.

بند دیگری که می‌تواند به صنعت کمک کند ماده ۲۵ است. ماده ۲۵ می‌گوید که به شرکت‌های بزرگ اجازه داده می‌شود خودشان اوراق مشارکت را با نظر بانک تامین کنند و از مردم پول جمع‌آوری کنند. به نوعی می‌توان گفت همان استفاده از بازار سرمایه هست. ماده ۴ هم البته مترقی است. بر اساس این ماده ۵۰ درصد محل اعتبارات هزینه‌های تحقیقاتی را به واحد متبوع می‌دهند این بند هر چند کامل نیست، اما کمک‌کننده است.

■ نقطه ضعف این قانون به لحاظ عملیاتی شدن چیست؟

قوت و ضعف این قانون این است که واحدهایی که از محل صندوق ذخیره ارزی، ارزش گرفته‌اند باید با نرخ روز گشایش آن را تسویه کنند. اما ضعف این است که تنها واحدهایی که از صندوق ذخیره ارزی پول گرفته‌اند می‌توانند به این شیوه تسویه کنند. اگر واحدهای تولیدی از محل‌های دیگر پول دریافت کرده باشند این الزام برای تسویه رعایت نشده است. ممکن است این سوال پیش بیاید که برخی از این طریق درآمدهای بالا کسب می‌کنند ما در مورد درآمدهای غیر مترقبه قانونی داریم که می‌گوید اگر کسی در آمد زیادی به دست آورد دولت می‌تواند ۸۵ درصد آن را مالیات بگیرد. ■

■ بر اساس قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، دولت بدهی خود به پیمانکاران را چگونه پرداخت خواهد کرد؟

دوره وجود دارد؛ اول اینکه از طریق بازار پول باشد و دوم اینکه از طریق بازار سرمایه که همان بانک‌ها هستند. اگر چه بانک‌ها هم مشکلات خاص خودشان را دارند و میزان سرمایه‌ای که در اختیار دارند برای تامین کافی نیست زیرا موظفند معادل ۲۰ درصد سرمایه شان را به هر واحد تولیدی تسهیلات بدهند. در این صورت بر اساس این قانون سرمایه بانک‌ها باید اضافه شود و از پولی که از سوی صندوق ارزی می‌گیرند می‌توانند به سرمایه خود اضافه کنند. بنابراین قدم اول این است که سرمایه بانک‌ها به حد کفایت باشد که بتوانند جواب این کار بدهند.

در این بین بحثی مطرح است که مورد اعتراض معاون اول هم بود مبنی بر اینکه چه وضعی به وجود آمده است که دولت پول پیمانکار را نمی‌دهد پیمانکار پول بانک را نمی‌دهد و از طرفی پیمانکار پول تامین کننده را نمی‌دهد؟ این ایراد اصولی برای کل کشور مطرح است و قبح آن هم ریخته است. لذا به نظر می‌رسد قدم اول را باید از دولت شروع کرد تا دولت تعهداتی که به پیمانکاران داده را به موقع پرداخت کند. محل پرداخت این بدهی بودجه است که دولت باید آن را اولویت قرار دهد. یعنی مشخص کنند چه میزان بدهکار هستند و آن را پرداخت کنند.

دوم بانک‌ها هستند که از بانک مرکزی اضافه برداشت کرده‌اند و باید آن را به طریقی تامین کنند که اضافه برداشت نباشد. سوم شرکت‌هایی که خدمات می‌دهند به موقع پول خود را دریافت کنند. یعنی همه نسبت به تعهدی که کردند متعهد باشند. البته چون برای این مورد جرمایی پیش بینی نشده اگر جریمه‌ای پیش بینی شود که واحدهای تولیدی معادل هزینه‌ها بانکی که می‌کنند پول اضافه برداشت را تامین کنند همه به تعهدات خود پایبند خواهند بود.

■ در صورت اجرایی شدن این قانون چه میزان از تولید و صنعت حمایت خواهد شد؟

برای اجرایی کردن این قانون به هر حال دولت امکانات و وزارت خانه‌ها خود را دارد اگر در این زمینه خود دولت اراده کند و پیگیری انجام دهد حتما این قانون اجرا خواهد شد. البته اتاق بازرگانی و تشکل‌ها می‌توانند به صورت مراقب مسائل را منعکس کنند.

تصویب قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی هم تصویب شد تا دوباره صنایع کشور به بهبود شرایط موجود امیدوار شوند. دولت یازدهم پس از تدوین لایحه خروج غیر توری از رکود، با ارائه این لایحه به مجلس شورای اسلامی، نشان داد که رویکردی تولیدمحور دارد.

البته اینکه دولت در اجرا تا چه اندازه به اهداف پیش بینی شده در این قانون دست یابد، مساله ای است که به این سرعت نمی توان درباره آن قضاوت کرد اما به هر حال تسهیل شرایط سرمایه گذاری و تولید به عنوان مهمترین ارکان این قانون امیدهای بسیاری برای صنعتگران و سرمایه گذاران ایجاد کرده است.

مهندس محمد پارسا، عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران اما بر این باور است که تسهیل و گسترش سرمایه گذاری در ایران در کوتاه مدت نیازمند اجباری شدن پرداخت خسارت دیرکرد از سوی کارفرمایان دولتی است و در بلندمدت تاسیس بیمه ای برای پوشش ریسک های تجاری و سیاسی پروژه های داخلی تنها راهکار پیش روی ما است. آنچه در پی می آید حاصل گفتگوی ما با اوست.

فاصله اقتصاد صنعت برق تا امنیت سرمایه گذاری با بیمه پر می شود

گفت و گو با مهندس محمد پارسا؛ عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

■ قرار است امسال وزارت نیرو پروژه جدیدی تعریف نکند و بودجه خود را صرف اتمام پروژه های نیمه تمام کند. پیش بینی شما از تاثیرات این تصمیم گیری بر کسب و کار اعضای سندیکا چیست؟

وزارت نیرو به دلیل بدهکاری هایی که دولت گذشته برای آنها به ارث گذاشته و این وزارتخانه به راحتی نمی تواند این بدهی ها را طبق برنامه بودجه تسویه کند، چرا که بخش کوچکی از این بدهی ها در بودجه ۹۴ آمده است. قرار است که از این پس تا زمانی که موفق به تامین منابع مالی مورد نیاز نشده اند، پروژه جدیدی را تعریف نکنند که این تصمیم، گام بسیار موثری در بهبود شرایط مالی صنعت برق محسوب می شود.

این تصمیم از ایجاد گرفتاری های جدید برای دولت و پیمانکاران جلوگیری می کند. فراموش نکنیم که شرکت های ما پس از دریافت ۵ تا ۱۰ درصد پیش پرداخت خود، عملاً بقیه مطالبات خود را به سختی و با تاخیر بسیار طولانی دریافت می کردند که این امر زیان های جبران ناپذیری به آنها وارد می کرد.

مساله دیگری که در این خصوص وجود دارد این است که بر اساس تصمیم وزارت نیرو، قرار است پروژه های نیمه کاره به اتمام برسند. به نظر می رسد برای عملیاتی شدن این تصمیم چند راهکار مشخص وجود دارد. اولین راهکار این است که وزارت نیرو می تواند پروژه را بر اساس مبانی و ساختار مشخصی به پیمانکار واگذار کند. مثلاً این وزارتخانه می تواند پروژه خط و پست را به

پیمانکار واگذار کند تا آن را با تامین مالی خود به اتمام برساند. اما در مقابل بر اساس یک مدل مالی مشخص، حق ترانزیت برق از این خط انتقال و پست را تا یک دوره مشخص مثلاً پنج ساله، به این شرکت پرداخت کند. به این ترتیب خط انتقال به این دلیل که طبق اصل ۴۴ نمی تواند از مالکیت دولت خارج شود، به اجاره شرکت پیمانکار درمی آید و مدیریت آن به طور موقت به شرکت مزبور سپرده می شود. البته این روش را می توان در مورد پست ها هم پیاده سازی کرد. مهمترین اصلی که در این زمینه باید مد نظر قرار گیرد تعریف یک ساختار مالی مشخص برای بازگشت سرمایه پیمانکارانی است که تامین مالی پروژه ها را عهده دار شده اند. این حق ترانزیت را می توانند بر اساس ارزش خط انتقال و پست فشار

بر اساس تصمیم وزارت نیرو، قرار است پروژه‌های نیمه کاره به اتمام برسد. برای عملیاتی شدن این تصمیم وزارت نیرو می‌تواند پروژه را بر اساس مبنای و ساختار مشخصی به پیمانکار واگذار کند. اما در مقابل بر اساس یک مدل مالی مشخص، حق ترانزیت برق از این خط انتقال و پست را تا یک دوره مشخص مثلا پنج ساله، به این شرکت پرداخت کند

قرار گرفتن بیمه نامه آن به عنوان وثیقه بانکی وجود نداشته باشد به هیچ عنوان امکان سرمایه گذاری بخش خصوصی وجود نخواهد داشت. با وجود بحران کنونی کل اعضای سندیکا شاید قادر به تامین یک سرمایه ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون دلاری خواهند بود. این میزان پاسخگوی تنها بخش کوچکی از سرمایه مورد نیاز صنعت برق است. اما اگر بیمه وجود داشته باشد، ظرفیت وام گرفتن ماده برابر می‌شود و ما می‌توانیم به جای ۲۰۰ میلیون دلار، ۲ میلیارد دلار سرمایه تامین کنیم. در حقیقت بیمه این پشتوانه را برای ما و سیستم بانکی ایجاد می‌کند که سقف تسهیلات اعطایی را افزایش دهد. اگر دولت بتواند بیمه را در فرآیند قراردادها به نحوی اجباری شود، تا به این ترتیب موسسه بیمه گر درآمد خوبی به دست می‌آورد و با اتکا به آن می‌تواند ریسک‌های موجود را پوشش دهد.

■ قطعاً بیمه کردن پروژه‌های صنعت برق راهکار بسیار اثرگذاری است اما مساله این است که

چاره ای جز تامین امنیت سرمایه گذاران بخش خصوصی ندارد.

■ از دیدگاه شما وزارت نیرو و چطور می‌تواند این امنیت را برای سرمایه گذاران بخش خصوصی ایجاد کند؟

پیشنهاد من این است که برای ایجاد تضامین لازم، بیمه‌هایی شکل بگیرد که فعلاً می‌توانند در یک ساختار دولتی تعریف شوند. البته صندوق ضمانت صادرات هم می‌تواند با در اختیار گرفتن سرمایه لازم ریسک‌های سیاسی و تجاری پروژه‌هایی از این دست را عهده دار شود. پیمانکاران و سرمایه گذاران باید علاوه بر ریسک‌های تجاری و اقتصادی، در مقابل تحولات سیاسی مانند تغییر سیاست‌های وزارتخانه و یا مثلاً افزایش فشار تحریم‌ها مصون بمانند.

بیمه‌ها قوانین خاص خود را دارند، به این ترتیب وقتی پروژه ای بیمه می‌شود، تا یک سال شرکت‌ها تلاش می‌کنند به هر نحو ممکن پول خود را از دولت بگیرند، اما در صورتی که موفق به اخذ مطالبات خود نشد، بیمه پس از یک دوره زمانی مشخص پول آن را پرداخت می‌کند. بنابراین اساسی‌ترین راه حل برای ایجاد امنیت در فضای اقتصاد، بیمه است.

بیمه نامه ای که این موسسات صادر می‌کنند باید آنقدر معتبر باشد که در بانک‌ها و موسسات مالی هم به عنوان ضمانت پذیرفته شود و پیمانکار برای دریافت تسهیلات به وثایق دیگری نیاز نداشته باشد. این کاری است که بیمه‌های خارجی انجام می‌دهند.

مساله این است که اگر قرار باشد پیمانکاری تامین مالی یک پروژه خط و پست را عهده دار شود، باید ۲۰ درصد کل مبلغ قرارداد را خودش تامین کند و ۸۰ درصد باقیمانده را از بانک وام بگیرد. در این شرایط اگر موسسه بیمه ای برای تضمین بازگشت این سرمایه و البته

قوی مربوط به آن، بین این دو بخش تقسیم کنند. به همین دلیل تاکید می‌کنم که تدوین ساختار مالی شفاف یکی از مهمترین اقداماتی است که وزارت نیرو باید دنبال کند. یکی از موارد مهمی که در لایحه خروج غیر توری از رکود که چند ماه پیش توسط دولت تدوین و در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید، به آن اشاره شده بود، همین مساله بود. به علاوه در این لایحه تاکید شده بود که دولت نیز در صورت بروز تاخیر در پرداخت بدهی‌هایش به بخش خصوصی باید موظف به پرداخت خسارت دیرکردی مشابه جرائمی که صاحبان این بخش به وزارت امور اقتصاد و دارایی پرداخت می‌کنند، بدین معنا که فعالین اقتصادی در صورت تاخیر در پرداخت مالیات خود ناگزیرند ماهانه ۲/۵ درصد جریمه پرداخت کنند. در مقابل اگر دولت هم متعهد به پرداخت خسارت دیرکرد باشد، صاحبان بخش خصوصی اطمینان حاصل می‌کند که اگر روزی با اتکا به تسهیلات و سرمایه خود اجرای پروژه‌ای را عهده دار شدند و دولت به دلایلی در پرداخت مطالباتشان تاخیر داشت، مجرای قانونی برای دریافت خسارت دیرکرد وجود دارد.

به علاوه فعالین اقتصادی آسوده خاطر خواهد بود که اگر قرار است علیرغم دریافت نکردن مطالباتش، بهره‌ای به بانک پرداخت کند، می‌تواند به نحوی از طریق خسارت دیرکردی که از وزارت نیرو دریافت می‌کند، بخشی از آن را جبران کند. تاکید من بر این است که وزارت نیرو یا باید توان تامین نقدینگی برای پیشبرد پروژه‌های توسعه‌ای صنعت برق را داشته باشد و یا پیش از هر اقدام دیگری امنیت سرمایه گذاران بخش خصوصی را تامین کند. بنابراین از آنجا که این وزارتخانه حداقل ظرف سه تا چهار سال آینده قادر به تامین بودجه برای این پروژه‌ها نیست و بخش قابل توجهی از دارایی‌های خود اعم از شرکت‌ها و نیروگاه‌ها را طبق سیاست‌های دولت پیشین و بابت بدهی‌های آن به ارگان‌های مختلف، از دست داده،

مهمترین مساله‌ای که کارساز بودن این قانون را تعیین می‌کند، پیش بینی خسارت دیرکرد به عنوان یک اجبار برای کارفرمایان است. اگر خسارت دیرکرد پیش بینی نشده باشد، احتمال اینکه فعالین اقتصادی برای سرمایه‌گذاری در این بخش ترغیب شوند، بسیار ضعیف است.

اما در صورت پیش بینی خسارت دیرکرد، سرمایه‌گذاری را تا زمانی که بیمه خاصی تاسیس شود و یا بیمه‌های موجود این مسئولیت را بپذیرند که ریسک‌های تجاری و سیاسی پروژه‌های داخلی را پوشش دهند، تضمین کنند. خسارت دیرکرد تنها ابزاری است که می‌تواند سرمایه‌گذاران را تشویق کند علیرغم مسائل موجود در فضای سیاسی و اقتصادی کشور، بر روی صنعت برق کشور سرمایه‌گذاری کنند.

به عنوان مثال در بخش کاهش تلفات، دولت نباید سرمایه‌گذاران این حوزه را با خرید برق ترغیب کند. باید به آنها اجازه صادرات برق صرفه جویی شده را بدهد و یا قانونی تصویب کند که بر اساس آن برق صرفه جویی شده به دلیل کاهش تلفات با قیمت برق تجدیدپذیر از آنها خریداری‌کند.

■ پس از دیدگاه شما عدم پیش بینی خسارت دیرکرد در این قانون، از میزان کارآمدی آن می‌کاهد؟

قطعا همینطور است. علیرغم اینکه هر بار دولت با تدوین لایحه‌های موثر و کارآمد تلاش می‌کند از فشار مشکلات موجود تا اندازه‌ای بکاهد، اما در نهایت نمایندگان مجلس به دلیل عدم اشراف به موضوعات و الزامات صنعت و اقتصاد کشور، متوجه نیستند که با تغییراتی که در لایحه ایجاد می‌کنند، عملا به رکود موجود دامن می‌زنند. تاکید من بر این است که علاوه بر اینکه مجلس باید نسبت به حساسیت این موضوع آگاه شود، دولت هم باید سرفصل مجزا و مشخصی برای پرداخت خسارات دیرکرد در قانون بودجه پیش بینی کند، در غیر این صورت مساله

نوسازی نیاز دارد. افزون بر اینکه همه نیروگاه‌های در حال احداث نیاز به خطوط انتقالی دارد که ظرفیت تولید آن را وارد مدار کرده و به مشترکین برساند. بنابراین وزارت نیرو می‌تواند با مشارکت سندیکا بر اساس یک اولویت بندی مشخص، دو یا سه پروژه خط و پست را با اتکا به منابع مالی صندوق توسعه ملی یا بانک توسعه صادرات تعریف کند تا فعلا شرکت‌های سازنده و پیمانکار هم پروژه داشته باشند و حداقل نقدینگی محدودی به آنها تزریق شود.

سندیکا باید تلاش کند که با تقسیم این کارها بین اعضای خود، تعداد بیشتری از شرکت‌ها را از رکود خارج کند. ما امیدواریم که با شکل‌گیری ساختار بیمه، هر کدام از شرکت‌ها بتوانند در حد توان واقعی خود کار بگیرند و علاوه بر پایان دادن به دوران رکود صنعت برق، دوباره صنعت برق را روی ریل توسعه قرار دهند.

■ تصویب قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و به ویژه ماده ۱۲ این قانون که اشاره مستقیمی به پروژه‌های وزارت نیرو دارد، تا چه اندازه می‌تواند در بهبود شرایط کنونی اثرگذار باشد؟

تازمانی که موسسه بیمه‌ای شکل بگیرد که بتواند پوشش ریسک پروژه‌های داخلی را عهده‌دار شود، می‌توانیم تعدادی از پروژه‌ها را با امکانات بانک توسعه صادرات یا صندوق توسعه ملی تعریف کنیم. به این ترتیب برق‌های حبس شده را به منابع مصرف انتقال دهیم

عملیاتی شدن آن نیاز به زمان دارد. سؤال من این است که صاحبان صنعت برق با وجود مسائل کنونی در کوتاه مدت برای بقای خود چه باید بکنند؟

به نظر می‌رسد ما برای تغییر شرایط کسب و کارمان در سال ۹۴ محدودیت بسیاری داریم. به هر حال صنعت برق برای بازگشت بر روی ریل توسعه نیازمند ساز و کارهای سرمایه‌گذاری است. به علاوه ما باید فعالین اقتصادی داشته باشیم که توانایی سرمایه‌گذاری داشته باشند و زمینه را برای سوق دادن سرمایه خود به سمت این صنعت فراهم ببینند.

موضوع دیگری که باید مد نظر قرار دهیم این است که توان ما برای سرمایه‌گذاری کاملا محدود است و پروژه‌های صنعت برق عمدتا پروژه‌هایی گران قیمت، سرمایه‌بر و البته زمان‌بر محسوب می‌شوند. افزون بر اینکه بیش از نیمی از شرکت‌های برقی در حال حاضر با ۳۰ تا ۴۰ درصد توان خود کار می‌کنند.

من معتقدم تا زمانی که این بیمه‌ها شکل بگیرند، وزارت نیرو باید الگوی از دو سه کاری که قبلا انجام داده الگوبرداری کرده و همان روش را در پیش بگیرد. بیش از یک دهه پیش دو پروژه خط و پست با تامین مالی بانک توسعه صادرات تعریف شد. در حقیقت دلیل مشارکت بانک توسعه صادرات این بود که این دو خط انتقال به واردات و صادرات برق به کشور را تسهیل می‌کرد. تاکید می‌کنم که هر خط انتقالی که در کشور راه اندازی می‌شود، می‌تواند به تسهیل صادرات برق کمک کند.

تازمانی که موسسه بیمه‌ای شکل بگیرد که بتواند پوشش ریسک پروژه‌های داخلی را عهده‌دار شود، می‌توانیم تعدادی از پروژه‌ها را با امکانات بانک توسعه صادرات یا صندوق توسعه ملی تعریف کنیم. به این ترتیب برق‌های حبس شده را به منابع مصرف انتقال دهیم.

در حقیقت این ما هستیم که باید با مذاکره با وزارت نیرو تعیین کنیم که کدام خط انتقال برای افزایش راندمان به

خسارات دیرکرد به سادگی قابل حل نخواهد بود.

■ شما اصلی‌ترین کاستی این قانون را خسارات دیرکرد می‌دانید؟

بله؛ چون از دیدگاه من تا زمانی که صاحبان بخش خصوصی اطمینان نداشته باشند که فضای کسب و کاری که قرار است در آن سرمایه‌گذاری کنند از امنیت لازم برخوردار است، دلیلی برای صرف این سرمایه در صنعت ندارند. به علاوه فراموش نکنیم بخش قابل توجهی از این سرمایه باید از طریق دریافت تسهیلات بانکی تامین شود. بنابراین فعالین اقتصادی در قبال سرمایه‌گذاری خود باید به بانک‌ها بهره‌دهنده. حال اگر دریافت مطالباتشان از دولت با تاخیر مواجه شود و قانونی برای دریافت خسارت دیرکرد وجود نداشته باشد، آنها عملاً در این سرمایه‌گذاری دچار یک باخت بزرگ می‌شوند. دو سال تاخیر دولت در پرداخت مطالبات پیمانکار یا سرمایه‌گذار، پروژه را به طور کامل از حالت سوددهی و اقتصادی بودن خارج کند.

■ آیا این نقصان درباره پروژه‌های کاهش تلفات که بر مبنای قانون بودجه سال ۹۳ و ۹۴ تعریف می‌شوند هم وجود دارد؟

مسئله‌ای که باید به شکل جدی مد نظر قرار دهیم این است که حتی در صورت اجباری شدن پرداخت خسارت دیرکرد باز هم با توجه به وضعیت مالی دولت، معلوم نیست که اصل پول و خسارت آن چه زمانی پرداخت می‌شود. لذا اگر دولت به دنبال کاهش تلفات است باید کاملاً هوشیار عمل کرده و به صورت قانونی، خرید برق صرفه جویی شده از محل کاهش تلفات را مشابه با برق تجدیدپذیر انجام دهد.

هر کیلووات ساعت برق تولید شده از انرژی‌های تجدیدپذیر ۴۶۵ تومان خریداری می‌شود. تاکید من بر این است که برقی که از محل کاهش تلفات به مدار وارد می‌شود، عملاً بدون هزینه تولید شده و سوختی برای آن صرف نشده است، بنابراین می‌توان آن را مشابه برق پاک دانست.

کاری که در پروژه‌های کاهش تلفات انجام می‌شود، این است که شبکه نوسازی و اصلاح می‌شود و در نهایت از تجهیزاتی در آن استفاده می‌شود که مصرف کمتری دارند، به این ترتیب تلفات شبکه کاهش می‌یابد. در این مسیر ما از سوخت یارانه‌ای استفاده نمی‌کنیم.

کار دیگری که دولت می‌تواند انجام دهد این است که به پیمانکاران اجازه دهد برق صرفه جویی شده را صادر کنند. پیشتر این قانون را برای سرمایه‌گذاران حوزه تولید ابلاغ کرده بودند که هر کس تا فروردین امسال بر روی نیروگاه‌ها سرمایه‌گذاری کند اجازه دارد ۵۰ درصد از

پیشنهاد داده بودیم که دقیقاً دو برابر رقم کنونی یعنی ۴۶۵ تومان برای هر کیلووات ساعت برق تجدیدپذیر در نظر گرفته شود. البته اگر شرایط اقتصادی کشور بهبود پیدا کند، این قیمت می‌تواند به طور سالیانه شکسته شده و کاهش یابد.

لذا به طور خلاصه باید بگویم که در شرایط کنونی اقتصاد کشور و با وجود کمبود منابع مالی که گریبانگیر دولت شده و البته رویکرد سیستم بانکی کشور، سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر از نگاه بخش خصوصی کار سودآوری نیست.

■ عملکرد وزارت نیرو را در مواجهه با مشکلات متعددی که بخش برق با آنها دست به گریبان است، چطور ارزیابی می‌کنید؟

واقعیت این است که مدیران ارشد وزارت نیرو ظرف دو سال گذشته اقدامات خوبی داشته‌اند، هر چند این اقدامات تنها بخش کوچکی از مشکلات را حل کرده و هنوز هم ما با حجم قابل توجهی از مشکلات مواجهیم که حل نشده باقی مانده‌اند. البته این مشکل تنها مختص وزارت نیرو نیست و تقریباً همه بخش‌های دولت با همین مساله مواجه بوده‌اند.

وزارت نیرو در زمینه آب به شکل جدی زنگ‌های خطر را به صدا درآورده، هر چند این کار بسیار دیر انجام شد و قاعدتاً باید ۱۵ سال پیش این اتفاق رخ می‌داد، اما به هر حال وزارت نیرو این جسارت را داشت که سال‌ها پس از آغاز بحران بی‌آبی، علاوه بر طرح جدی این موضوع، اقداماتی بنیادین را برای کاهش ابعاد آن در دستور کار خود قرار دهد.

من بر این باورم که این وزارتخانه باید اقدام مشابهی نیز در زمینه برق داشته باشد. نباید فراموش کنیم که میزان دسترسی به برق با میزان امنیت اجتماعی کشورها ارتباطی مستقل دارد. قطع برق علاوه بر ایجاد موج نارضایتی در مردم، عوارض و عواقب اجتماعی، سیاسی و اقتصادی گسترده‌ای دارد که در بسیاری موارد در کوتاه مدت جبران ناپذیرند. عدم توسعه شبکه در کنار فرسودگی تجهیزات کنونی، قطعاً در طول یکی دو سال آینده به ایجاد مشکلات جدی در حوزه تامین برق منجر خواهد شد و در نهایت حل این مشکلات زمانبر خواهد بود.

لذا دولت باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن برای ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در صنعت برق چاره‌اندیشی کند، چرا که ما هر روز در حال دست دادن زمان برای بازگرداندن این صنعت به روی ریل توسعه هستیم. ■

وزارت نیرو در زمینه آب به شکل جدی زنگ‌های خطر را به صدا درآورده، باید اقدام مشابهی نیز در زمینه برق داشته باشد. نباید فراموش کنیم که میزان دسترسی به برق با میزان امنیت اجتماعی کشورها ارتباطی مستقیم دارد. قطع برق علاوه بر ایجاد موج نارضایتی در مردم، عوارض و عواقب اجتماعی، سیاسی و اقتصادی گسترده‌ای دارد که در بسیاری موارد در کوتاه مدت جبران ناپذیرند

برق تولیدی خود را صادر کند. البته این اجازه باید برای کل برق صرفه جویی شده حاصل از کاهش تلفات صادر شود تا پیمانکارانی که به این حوزه وارد می‌شوند آسوده خاطر باشند که در نهایت سرمایه‌گذاری سودآوری انجام داده‌اند. نباید فراموش کنیم که در حال حاضر کاهش تلفات به عنوان یک الزام اساسی برای صنعت برق پذیرفته شده لذا تسهیل روند آن نیازمند زمینه‌سازی‌هایی است که اجازه صادرات برق صرفه جویی شده یکی از همین زمینه‌سازی‌ها است.

■ آیا قوانین و آیین‌نامه‌های تدوین شده را برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر کافی می‌دانید؟

به نظر من کاری که دولت می‌تواند برای توسعه انرژی‌های نو انجام دهد، این است که قیمت بالاتری برای هر کیلووات ساعت برق تولید شده از محل انرژی‌های تجدیدپذیر تعیین کند. قیمتی که در حال حاضر برای برق پاک در نظر گرفته شده قطعاً در کشورهای پیشرفته قیمت مناسب و رقابتی است. چرا که آنها علاوه بر دسترسی به منابع بین‌المللی، از تسهیلاتی با سود سه درصد استفاده می‌کنند.

اما وقتی سرمایه‌گذاری با هزینه مالی سالانه بیست و هفت درصد انجام می‌شود و دست سرمایه‌گذار برای بهره‌برداری از منابع بین‌المللی به دلیل تحریم‌ها کاملاً کوتاه است و در کنار آن دولت با کمبود شدید نقدینگی مواجه بوده و ممکن است نتواند در مدت کوتاهی مطالباتش را از دولت دریافت کند، چطور می‌توانیم انتظار داشته باشیم که حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر با استقبال قابل توجهی از سوی سرمایه‌گذاران مواجه شود. بنابراین قیمت برق تجدیدپذیر در ایران باید به گونه‌ای تعیین شود که تمام این کاستی‌ها را پوشش داده و نابسامانی‌های اقتصاد کشور را که یکی از آنها بهره‌های بالای بانکی است، جبران کند و زمینه‌های لازم برای ترغیب سرمایه‌گذاران را فراهم آورد. با این رویکرد ما

صنعت توزیع برق امسال هم مانند چند سال گذشته دچار بحران مالی است. عدم شفافیت در اقتصاد انرژی برق، صنعت توزیع برق را بیش از سایر بخش‌ها درگیر کرده است. همین امر سبب شده که این صنعت اگر چه در حوزه دستاوردهای علمی در طول چند سال اخیر پیشرو بوده، اما همچنان در بخش‌های دیگر دچار چالش و کاستی باشد. البته شرکت‌های توزیع نیروی برق طی یکی دو سال اخیر عملکرد قابل قبولی در حوزه کاهش تلفات داشته‌اند، اما این بحران نقدینگی است که دست آنها را برای توسعه فعالیت‌های اثربخشی مانند کاهش تلفات و یا هوشمندسازی شبکه می‌بندد.

در همین راستا با مهندس محمد حسین عقدایی، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های توزیع نیروی برق کشور گفتگویی داشته‌ایم. در این مصاحبه با این پیشکسوت صنعت توزیع از چالش‌ها و راهکارهای توسعه صنعت توزیع سخن گفته‌ایم که مشروح آن را می‌خوانید:

گفتگو با محمد حسین عقدایی؛ دبیر انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های توزیع نیروی برق کشور

صنعت توزیع؛ پیشروی بحران زده

ساختار اثربخشی برای بخش‌های مختلف صنعت برق و از جمله حوزه توزیع تدوین شود. این دوره زمانی در مقابل زمان‌هایی که تا امروز از دست داده‌ایم آنقدرها هم قابل توجه نیست. قطعاً اگر در این زمینه بردباری به خرج دهیم و با تعقل و تحقیق و مطالعه کار را پیش ببریم، به نتایج بسیار خوبی خواهیم رسید و من در این زمینه امیدواری‌های بسیاری دارم.

■ آیا می‌توانیم امیدوار باشیم که بحران نقدینگی صنعت برق با تغییر ساختار این صنعت تا اندازه‌ای حل شود؟

مساله نقدینگی صنعت برق شامل دو بخش است. یکی روش‌ها و گردش مالی در صنعت برق است که از نظر ما دچار ایرادهای اساسی است. چرا که صنعت برق یک بنگاه اقتصادی به نام شرکت‌های توزیع دارد که مسئول خرید و فروش برق به مشترکین است. از دیدگاه ما شرکت‌های توزیع به عنوان بنگاه‌های اقتصادی صنعت برق باید بر دخل و خرج خود به صورت کامل مسلط باشند و وزارت نیرو در ورود و خروج پول در این شرکت‌ها دخالت مستقیمی نداشته باشد. البته به طور قطع همه این فعالیت‌ها باید تحت نظارت عالی وزارت نیرو انجام شود. ما بر آگاهی این وزارتخانه از شرح کامل ورود و خروج پول به شرکت‌های توزیع معتقد هستیم.

خواهد بود. به علاوه ما باید کاملاً آگاه باشیم که سایر کشورها در این زمینه چه تجربیاتی کسب کرده و از آنها بهره بگیریم. تشابهات اقلیمی، فرهنگی و تکنولوژیکی می‌تواند به پیشبرد اهداف مادر حوزه تغییر ساختار کمک شایانی کند.

از این رو بررسی تأثیرات تغییر ساختار بر جوامع در کشورهای مختلف، می‌تواند زمینه‌ساز موثری برای تدوین ساختار نهایی صنعت برق کشور باشد. از دیدگاه من ساختار نهایی صنعت برق هنوز به صورت دقیق تدوین نشده و گروه‌های بسیاری زیادی از جمله انجمن صنفی شرکت‌های توزیع، تدوین این ساختار را در دستور کار خود قرار داده‌اند و امیدواریم بتوانیم پیشنهادهای خود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به وزارت نیرو ارائه کنیم تا آنها هم بتوانند با تکیه بر این پیشنهادها که عمدتاً بر مبنای مطالعات تطبیقی ارائه شده‌اند، ساختار اثربخش و بهینه‌ای برای صنعت برق کشور تدوین کنند.

البته ما هم به خوبی به این مساله واقفیم که اجرایی شدن هر یک از این پیشنهادها به زمان نیاز دارد. متأسفانه در کشور ما سابقه انجام کارهای بدون مطالعه و عجولانه کم نیست. شرکت‌های توزیع که بیش از ۲۰ سال از زمان تأسیسشان می‌گذرد و هنوز نتوانسته‌اند جایگاه حقیقی خود را در صنعت برق پیدا و بر مبنای یک ساختار روشن و مدون فعالیت کنند، باید صبر کنیم تا یک زمان منطقی بگذرد تا

■ در حال حاضر اصلی‌ترین چالش‌های صنعتی توزیع برق چیست؟

واقعیت این است که مسائلی مانند کمبود نقدینگی، تلفات، عدم شفاف بودن قیمت انرژی و خدمات برق و مواردی از این دست همگی در زمره مواردی هستند که مسائل عمده و مهم حوزه توزیع محسوب می‌شوند و ما نمی‌توانیم به هیچ وجه آنها را نادیده بگیریم. اما چیزی که این روزها بیشتر ما به دنبال آن هستیم، بحث‌هایی مثل ساختار، نقدینگی، تعیین تکلیف سهامداران شرکت‌های توزیع و جایگاه این شرکت‌ها با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی است. این موارد هم به شدت شرکت‌های توزیع را دچار چالش کرده و ما نمی‌توانیم به هیچ عنوان آنها را نادیده بگیریم.

■ با توجه به اینکه معاون امور برق و انرژی وزارت نیرو تغییر ساختار صنعت برق را یکی از راهگشاترین راه‌ها برای حل مشکلات این

صنعت می‌داند، دیدگاه شما در این خصوص چیست؟
واقعیت این است که تغییر ساختار امری نیست که در یک دوره زمانی کوتاه مدت رخ دهد. به هر حال نباید فراموش کنیم که تغییر ساختار نیاز به مطالعه بسیار عمیق تطبیقی و تحقیقی دارد. در حقیقت این مطالعات باید روشن کند که وقتی قرار است تغییرات جدی در ساختار و بدنه یک صنعت عظیم رخ دهد، عواقب، هزینه‌ها و منافع آن چه

در حال حاضر تمام نقدینگی حاصل از فروش برق به مشترکین به حساب توانیر واریز می‌شود و همین امر پروسه تقسیم پول را به یک فرآیند بسیار پیچیده تبدیل کرده است. در صورتی که مدیریت کار به سادگی با استقلال مالی شرکت‌های توزیع امکان پذیر خواهد بود

در حقیقت ما بر این باوریم که این کنترل باید به شکل جدی وجود داشته باشد ولی روشی که در حال حاضر در حال اجرا است را قبول نداریم و فکر می‌کنیم که بهتر این است که شرکت‌های توزیع مستقیماً حوزه مالی فعالیت‌های خود را مدیریت کنند، چرا که در حال حاضر آنها به شکل مستقل نسبت به خرید و فروش برق اقدام می‌کنند، پس بهتر است که پول برق را هم به صورت مستقیم از مردم وصول کنند و سهم تولیدکننده و انتقال دهنده را نیز پرداخت کرده و باقیمانده را صرف ادامه حیات و نیز توسعه فعالیت‌های خود کنند. اما این کار در حال حاضر انجام نمی‌شود.

در حال حاضر تمام نقدینگی حاصل از فروش برق به مشترکین به حساب توانیر واریز می‌شود و همین امر پروسه تقسیم پول را به یک فرآیند بسیار پیچیده تبدیل کرده است. در صورتی که مدیریت کار به سادگی با استقلال مالی شرکت‌های توزیع امکان پذیر خواهد بود.

با این همه بحث نقدینگی شرکت‌های توزیع بحث دیگری است. آنچه که امروز در حوزه نقدینگی بیش از سایر بخش‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد، هزینه تولید برق در نیروگاه‌ها با احتساب سوخت یا بدون آن است. اما وزارت نیرو به راحتی می‌تواند هزینه انتقال برق تولید شده از نیروگاه تا درب منزل مشترکین را نیز به صورت مجزا محاسبه کند. این هزینه‌ها شامل هزینه‌های توسعه، نگهداری، اتفاقات، قرائت کنتور، توزیع قبض و موارد بسیار دیگری است که به راحتی قابل محاسبه هستند.

ما بر این باوریم که وزارت نیرو این هزینه‌ها را در حوزه توزیع شفاف نکرده و ما نمی‌دانیم که اگر یک شرکت توزیع ۱۰۰ کیلووات ساعت برق را توزیع می‌کند، در ازای هر کیلووات ساعت برق باید چه هزینه‌ای را از مشترکین دریافت کند. تاکید من بر این است که در سه بخش تولید، انتقال و توزیع برق تنها نیروگاه‌ها هستند که هزینه تولید برق به طور مشخص برای آنها روشن شده است.

اما اینکه شرکت‌های توزیع کار توزیع برق را انجام می‌دهند و هزینه این کار چقدر است، مساله‌ای است که هنوز به طور مشخص به آن پرداخته نشده است. البته دستورالعملی برای تعیین هزینه توزیع برق توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ شده اما متأسفانه تا امروز اجرایی نشده است. امروز یکی از مهترین درخواست‌های بخش توزیع از وزارت نیرو و شرکت توانیر اجرا شدن دستورالعمل نرخ خدمات توزیع است که اگر این مهم انجام شود گامی اساسی برای تأمین نقدینگی و شفاف سازی هزینه‌های بخش توزیع بعمل آمده و بخش عمده‌ای از بحران کمبود نقدینگی شرکت‌های توزیع حل خواهد شد.

مجدداً تاکید من بر این است که یکی از مهم‌ترین مساله شرکت‌های توزیع این است که هزینه‌ها و قیمت‌ها در این بنگاه‌ها شفاف نیست. به این ترتیب اگر چه درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های توزیع برای خود آنها مشخص است

اما در بودجه‌ها و پرداخت‌ها این در آمد و هزینه مد نظر قرار نمی‌گیرد و در نهایت میزان نقدینگی که به این شرکت‌ها تزریق می‌شود نسبت به میزان هزینه‌های آنها بسیار کمتر است.

در حقیقت کمبود نقدینگی که در حال حاضر گریبانگیر بسیاری از شرکت‌های توزیع است، ناشی از همین تفاوتی است که در درآمدهای واقعی و بودجه تخصیص داده شده به آنها وجود دارد. در نهایت کمبود و محدودیت منابع مالی، توان این شرکت‌ها را برای انجام تعمیرات، توسعه و نگهداری به شدت کاهش می‌دهد و شبکه‌های توزیع برق کشور دچار فرسودگی می‌شود.

همین مساله باعث شده که مردم حتی برای دریافت کنتور یا حق انشعاب هم مدت‌ها در انتظار بمانند. در حالی که اگر هزینه‌های شرکت‌های توزیع به شکل شفاف تعریف و پذیرفته می‌شد و منابع درآمدی آنها به خودشان تعلق می‌گرفت قطعاً بسیاری از این مشکلات به سادگی قابل حل بودند. در این صورت ما می‌توانیم مثل سال‌های گذشته ظرف ۲۴ ساعت تا سه روز برق هر متقاضی را تأمین کنیم.

■ سال گذشته حق انشعاب افزایش قابل توجهی داشت، آیا در بودجه سنواتی امسال هم برای حق انشعاب افزایش قیمتی در نظر گرفته شده است؟

به نظر می‌رسد امسال افزایش قیمتی در بودجه برای حق انشعاب‌ها منظور نشده و این امر برای شرکت‌های توزیع که بخش اعظم هزینه‌های توسعه خود را از طریق همین هزینه انشعاب تأمین می‌کنند، بسیار مخرب است. البته باید بگویم که افزایش حق انشعاب در سال گذشته بسیار موثر

بود، هر چند پارسال برای اولین بار بخشی از این مبلغ به حوزه انتقال تخصیص داده شد و باز هم شرکت‌های توزیع نتوانستند هزینه‌های واقعی خود را از این محل تأمین کنند. سال گذشته همزمان با این افزایش، هزینه‌های انتقال را جدا کرده و شرکت‌های توزیع را ناگزیر به پرداخت این هزینه‌ها کردند. به این ترتیب گاهی تا ۳۰ درصد از هزینه‌های انشعاب دریافت شده باید به شرکت‌های برق منطقه‌ای پرداخت شود.

ریشه این مساله باز هم روشن نبودن هزینه‌های انتقال و توزیع برق است. شاید اگر هزینه انتقال برق و سهم آن از حق انشعاب و جایگاه هزینه‌های انتقال برق اعم از هزینه‌های سرمایه‌ای و جاری در انشعاب‌های برق نسبت به هزینه‌های بخش توزیع روشن بود، این افزایش قیمت می‌توانست اثر بخشی بیشتری در حل مسائل حوزه توزیع داشته باشد. ولی باز هم نامشخص بودن هزینه‌ها و درآمدها

که پیش‌تر هم به آن اشاره کردم، اجازه نداد که این حرکت مثبت وزارت نیرو، اثربخشی مورد انتظار در بخش توزیع را داشته باشد.

■ مساله خصوصی سازی شرکت‌های توزیع الان در چه مرحله‌ای است و در نهایت قرار است به چه شکل دنبال شود؟

در حال حاضر ۴۰ درصد سهام شرکت‌های توزیع متعلق به شرکت توانیر است و ۶۰ درصد باقیمانده هم متعلق به شرکت صبا است. صبا یا وزارت نیرو چالش‌های بسیار عمیقی بر سر نوع سهام یعنی ممتاز و مدیریتی بودن آنها دارد. این موارد بر روی انتخاب مدیران، جلسات مجمع و سایر تصمیمات اتخاذ شده در این شرکت‌ها تاثیر مستقیم دارد. این مساله شرکت‌های توزیع را در شرایط بلا تکلیفی قرار داده است.

موضوع دیگری که برای خصوصی سازی شرکت‌های توزیع باید به شکل جدی مورد توجه قرار گیرد، لزوم تبدیل شدن این شرکت‌ها به بنگاه‌های اقتصادی است. اما در شرایطی که ۴۰ درصد سهام شرکت‌های توزیع متعلق به دولت است و این ۴۰ درصد سهام ممتاز این شرکت‌ها محسوب می‌شود، چطور می‌توانیم انتظار داشته باشیم که آنها تبدیل به بنگاه‌های اقتصادی خصوصی شوند.

در حال حاضر شرکت‌های توزیع ناگزیرند بر اساس نظر دولت عمل کرده و خدماتشان را با قیمت مصوب دولت به مشترکین عرضه کنند. اما بر اساس قانون، دولت موظف است مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی برق و سایر خدمات ارائه شده از سوی شرکت‌های توزیع را به آنها بپردازد اما هیچ متولسی در این زمینه وجود دارد. ضمن اینکه هیچ ارگانی حتی مسئول محاسبه این مابه‌التفاوت نیست.

به علاوه با توجه به تغییری که در سال ۱۹۲ ایجاد شد و بر اساس آن شرکت‌های توزیع در تقسیم بندی‌های انجام شده در آیین نامه‌های اصل ۴۴ قانون اساسی به گروه ۲ منتقل شده و تغییر ماهیت دادند، بحث ایجاد شرکت مادر تخصصی توزیع مطرح شد و تاسیس این شرکت در حال حاضر به شکل جدی تری توسط وزارت نیرو و در حال پیگیری است. از دیدگاه من اگر در یک آرامش نسبی که الان وجود دارد، حرکت‌هایی انجام شود احتمال می‌دهم که تا پایان امسال وزارت نیرو بتواند به یک چارچوب مشخص برای ساختار و جایگاه شرکت‌های توزیع در زنجیره اقتصادی وزارت نیرو برسد. به هر حال شرکت‌های توزیع در ساختار وزارت نیرو به عنوان خط مقدم صنعت برق پذیرفته شده‌اند اما مهم این است که در ساختار اقتصادی جایگاه شفافیتی ندارند و ما امیدواریم که تا پایان سال ۹۴ با توجه به اقدامات وزارت نیرو، جایگاه اقتصادی این شرکت‌ها در وزارت نیرو هم روشن شود. به طور خلاصه باید بگویم اگر وزارت نیرو

بتواند به تدریج به تغییرات ساختاری که هم اکنون مد نظر دارد دست یابد، قطعاً می‌توانیم به بهبود شرایط در بخش‌های مختلف از جمله شرکت‌های توزیع امیدهای بسیاری داشته باشیم.

■ به نظر می‌رسد تغییر ساختار وزارت نیرو و ایجاد شرکت مادر تخصصی توزیع، حداقل می‌تواند تکلیف متولی این حوزه را روشن کند. نظر شما در این مورد چیست؟

کاملاً درست است. من معتقدم که تشکیل شرکت مادر تخصصی، شرکت‌های توزیع را از حالت بلا تکلیفی نجات می‌دهد. فقط در این صورت یک مشکل ایجاد می‌شود که باید برای آن به دنبال راه حل باشیم. مشکل این است که متولیان اجرایی و سیاسی کشور، مثل نمایندگان محترم مجلس، استانداران و فرمانداران محترم، در استان‌ها شاید بلا تکلیف باشند که برای حل و فصل مشکلات حوزه برق با نماینده چه ارگانی از قبیل شرکت برق منطقه‌ای یا شرکت‌های توزیع موجود در هر استان باید مذاکره کنند. ما بر این باوریم که برای حل این مشکل، واگذاری بخش فوق توزیع به شرکت‌های توزیع می‌تواند شرکت‌های توزیع را تنها پاسخگوی استانها در بخش برق دانست و نمایندگی حوزه برق را در استان‌ها عهده دار شوند.

در اکثر کشورها حوزه انتقال و توزیع تفکیک شده‌اند. اما در کشور ما علاوه بر این دو حوزه، یک بخش فوق توزیع هم ایجاد کرده‌ایم که کاملاً شناور است و به درستی مشخص نیست که تحت پوشش حوزه انتقال است یا توزیع. فعلاً بخش انتقال، فوق توزیع را هم مدیریت کرده و توسعه می‌دهد و برق‌های منطقه‌ای متولی این بخش محسوب می‌شود.

ما در انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های توزیع بر این باوریم که اگر مدیریت بخش فوق توزیع به شرکت‌های توزیع واگذار شود و حاشیه اجرایی توزیع، تا فوق توزیع گسترش پیدا کند، شرکت‌های توزیع می‌توانند تمام پاسخگویی‌ها و مسئولیت‌های برق استان‌ها و مناطق را

شرکت‌های توزیع پیش از هر اقدامی، نیاز به ایجاد شفافیت در بودجه و رعایت اصل بنگاه داری در نحوه اداره خود هستند. تنها در صورتی که درآمد حاصل از فروش برق مستقیماً به حساب این شرکت‌ها واریز شود، می‌توانیم امیدوار باشیم که بخش توزیع در مدت کوتاهی دوباره روی ریل توسعه قرارگیرد

عهده دار شوند. به این ترتیب مشکل تعدد نفقات پاسخگو در استان هم کاملاً حل می‌شود. این پیشنهادی است که ما به وزارت نیرو ارائه داده‌ایم و فکر می‌کنم که اگر این وزارتخانه و مرکز پژوهش‌های مجلس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی با این امر موافقت کنند و اجازه دهند که شرکت‌های توزیع متولی بخش فوق توزیع نیز باشند، علاوه بر بهبود وضعیت پاسخگویی، توسعه برق در استان‌ها نیز سرعت بیشتری خواهد گرفت.

البته باز هم تاکید می‌کنم که شرکت‌های توزیع پیش از هر اقدامی، نیاز به ایجاد شفافیت در بودجه و رعایت اصل بنگاه داری در نحوه اداره خود هستند. تنها در صورتی که درآمد حاصل از فروش برق مستقیماً به حساب این شرکت‌ها واریز شود و آنها مستقیماً هزینه خرید برق و انتقال آن را پرداخت کنند، می‌توانیم امیدوار باشیم که بخش توزیع در مدت کوتاهی دوباره روی ریل توسعه قرار گیرد.

اگر این شفافیت در درآمدها و هزینه‌ها ایجاد شود، حتی در صورتی که مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی برق توزیع شده، از سوی دولت هم پرداخت نشود، این امکان به وجود می‌آید که این مبلغ به تناسب بین سه بخش تولید، انتقال و توزیع تقسیم شود تا در نهایت تمام فشار ناشی از کمبود نقدینگی به شرکت‌های توزیع تحمیل نشود.

■ آیا روشن شدن جایگاه شرکت‌های توزیع در ساختار اقتصادی وزارت نیرو می‌تواند به بهبود شرایط فنی حوزه توزیع کمک کند؟

قطعاً این اتفاق رخ می‌دهد. اگر تکلیف شرکت‌های توزیع در مورد درآمدها و هزینه‌هایشان روشن باشد، قطعاً تلاش می‌کند هزینه‌های خود را به هر وجه ممکن کاهش دهد. مثلاً اگر تلفات، سرقت برق، نبود کنتور برای روشنایی معابر و مواردی از این دست جزو هزینه‌های محسوب می‌شود، تلاش می‌کند که برای آنها چاره‌سازی کند. در صورتی که محل درآمد و هزینه‌های هر شرکتی مشخص باشد، نیازی نیست که کسی برای حل این مشکلات فنی به شرکت‌های توزیع تکلیف کند. آنها برای افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های خود، قطعاً به این سو خواهند رفت.

در این صورت مدیران شرکت‌های توزیع اطمینان خواهند داشت که در ازای هر هزینه‌ای که برای بهبود شرایط فنی شبکه‌های توزیع صرف می‌کنند، درآمد مشخصی دارند که سود شرکت را تامین خواهد کرد. طبیعتاً در این صورت برای کاهش هزینه‌ها، تلفات و هدررفت برق، برنامه ریزی و اولویت بندی می‌کند.

در گام اول تلاش می‌کنم بخش‌هایی را اصلاح کند که سریعاً به کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدش منجر می‌شود. به این ترتیب در طول یک دوره زمانی نه چندان بلند مدت این شرکت‌های به شکل اختیاری شرایط فنی شبکه‌های توزیع را بهبود می‌بخشند، تلفات را کاهش داده و در

راستای اهدافی مانند هوشمندسازی شبکه، کاهش سرقت برق و مدیریت مشترکین حرکت خواهند کرد. البته تاکید من بر این است که شرکت‌های توزیع به تنهایی قادر نیستند همه این کارها را انجام دهند، قطعاً در این مسیر کمک و همراهی مجلس و دولت بسیار کارساز خواهد بود. سؤال این است که در شرایطی که همه به اهمیت برق در زندگی روزمره، امنیت و اقتصاد کشور آگاهند، چرا فعالیت و توسعه صنعت برق را در کشور تسهیل نمی‌کنند. در حال حاضر مسئولین وزارت نیرو به طور جدی بر روی مسائل تولید کار کرده‌اند و ما امیدواریم که به بخش‌های انتقال و توزیع هم به همین شکل توجه شود تا زمینه برای حل مسائل و مشکلات موجود فراهم شود.

■ **تا زمانی که تغییر ساختار صنعت برق به صورت عملیاتی شکل بگیرد، برای خارج کردن صنعت توزیع از بحران کنونی چه راهکار کوتاه مدتی می‌توان پیشنهاد داد؟**

تنها راهکار کوتاه مدتی که برای گذر شرکت‌های توزیع از بحران کنونی وجود دارد این است که هزینه‌های آنها به شکل شفاف و دقیق محاسبه و پرداخت شود. در حال حاضر عملاً فقط هزینه‌های جاری این شرکت‌ها تامین می‌شود. دولت باید هزینه‌های توسعه و تعمیرات را هم برای شرکت‌های توزیع تامین کند تا آنها بتوانند به خصوص برای زمان پیک، تعمیرات و تعمیرات لازم را بر روی شبکه انجام دهند. اگر وضعیت موجود برای حوزه توزیع استمرار یابد و هزینه‌های توسعه و بهره برداری به آنها پرداخته نشود، این نگرانی وجود دارد که در صورت بروز مشکلی در شبکه برق کشور نتوانیم در یک دوره زمانی کوتاه مدت شبکه برق کشور را اصلاح کنیم، زیرا این کار نیاز به زمان قابل توجهی دارد. بنابراین، اینکه وزارت نیرو راه حلی برای تامین منابع مورد نیاز جهت تعمیرات و توسعه شبکه برق کشور چاره اندیشی کند یکی از الزامات کنونی این وزارتخانه است.

■ **با توجه به اینکه وزارت نیرو پروژه جدیدی تعریف نکرده و ظرفیت‌های قانونی لازم را برای کاهش تلفات در نظر گرفته است، آیا از نظر شما شرکت‌های توزیع آمادگی این را دارند که زمینه سازی‌های لازم را برای اجرای پروژه‌های کاهش تلفات توسط پیمانکاران انجام دهند؟**

به نظر من تمرکز وزارت نیرو و دولت بر روی پروژه‌های کاهش تلفات قطعاً ثمربخش خواهد بود اما مساله این است که ما هنوز هم نمی‌دانیم قیمتگذاری برق یا سوخت صرفه جویی شده بر اساس چه مدلی صورت می‌پذیرد و از چه منابعی پرداخت می‌شود.

مهم این است که مدل روشن و شفافی برای اندازه‌گیری و پرداخت هزینه‌ها به پیمانکاران وجود داشته باشد. در غیر این صورت ممکن است این طرح هم به بن بست برسد. ■

مهندس ولی‌الله بیات: عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

تشکیل کنسرسیوم، راهکار رفع نگرانی از فاینانس

از سازندگان و پیمانکاران خوش نام، مقید و معتقد به توان سازندگان داخلی را مخاطب خود قرار داده و از آنها برای تامین تجهیزات و اجرای پروژه‌ها حمایت کرده و در این حمایت امکانات و پتانسیل تضمین دولتی و تاکید به فاینانس کنندگان، برای همکاری با این کنسرسیوم را برنامه ریزی و مورد تاکید قرار دهد. علاوه بر این می‌توان اجرای این پروژه‌ها را با مکانیزی که وزارت نیرو در اجرای پروژه ۲۵ پست معروف (دهه هفتاد) تجربه لازم آن را دارد، به مرحله اجرا در آورد و بدین ترتیب هم منابع خارجی کشورمان استفاده شده و هم فعالان صنعت برق و تولیدکنندگان کار کافی داشته باشند و اجرای پروژه‌های مورد نیاز صنعت برق نیز قطعی باشد که تحقق چنین شرایطی نیازمند باور به پیام رهبری، اعتقاد به توان داخلی و اتخاذ تصمیم تاریخی است. در مورد توافقات در تعرفه ترجیحی، توافق ترکیه تجربه ناموفقی است که بر اساس آن فرصت صادرات کالای صنعتی به ایران به طرف مقابل داده می‌شود و فرصت صادرات کالاهای مصرفی مردم (انواع محصولات کشاورزی) به ایران که کاملاً ناعادلانه بوده و در آن به مفهوم شرایط رقابتی که در بند ۷ قانون رفع موانع تولید اشاره شده، توجه نشده است.

موضوع کاهش بودجه عمرانی صنعت برق به تنهایی نگران کننده است. ولی مهمتر از آن گرایش به اجرای پروژه‌ها از طریق فاینانس، به خصوص فاینانس از کشور چین و توافقات تعرفه‌های ترجیحی بین کشورهای مختلف و ایران نگرانی جدی تری دارد. هر کدام از این اقدامات می‌توانند با اجرا به روش صحیح و لحاظ کردن بند ۷، قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقا نظام مالی کشور که اخیراً تصویب و ابلاغ شد و در آن به شرایط رقابتی تاکید شده، به فرصت بسیار خوبی تبدیل شوند.

ولی با رویه‌هایی که در حال حاضر پیش روی برخی کارفرمایان صنعت برق قرار دارد، فرصت فاینانس از چین به نابدی برخی صنایع فعال خواهد انجامید و به بیان دیگر، پول نفت صادره شده و انباشته در کشور چین، بهانه‌ای برای نابودی صنعت کشورمان خواهد شد.

ممکن است با امید به اجرای پروژه‌های صنعت برق از طریق فاینانس، بودجه عمرانی کمتری پیش بینی شده باشد و الا نیاز به اجرای پروژه‌های برقی را مسوولان نیز باور دارند. بنابراین به نظر می‌رسد در مورد رفع نگرانی از فاینانس، وزارت نیرو می‌تواند کنسرسیومی

دکتر محسن عربانی؛ رئیس کمیته مهندسين مشاور سندیکای صنعت برق ایران

کاهش بودجه عمرانی و تبعات آن

مقدمه

۲-۲. تعطیلی شرکت‌های صنایع برق و بیکار شدن تعداد زیادی پرسنل پیمانکاران سازندگان و مهندسين مشاور.

۲-۳. عدم انجام برنامه‌های زیر بنایی صنعت برق و متعاقب آن از دیاد تقاضا برای مصرف و ناپدید کردن شبکه‌ها.

۲-۴. تعطیل و یا نیمه تعطیل شدن کارخانجات و شرکت‌ها و کاهش پرسنل شرکت‌های مرتبط به علت کمبود پروژه‌ها.

۲-۵. فرار مغزها و متفکرین صنعت برق که در جستجوی مشاغل مناسب بودند به کشورهای خارج

۲-۶. پرداخت هزینه به کشورهای بی که با ایران تبادل برق داشتند ناشی از عدم انجام تعهدات تحویل برق به آنان

۲-۷. احتمال خاموشی‌های گسترده در سال ۹۴ و بعد از آن

۳. نظرات و پیشنهادات

لازم است مسئولین محترم صنعت برق دولت و مجلس را متقاعد کنند که صنعت برق از حساسیت بالایی برخوردار است و ضربات وارد شده در صورت برگشت به وضعیت دهه ۸۰ تا چند سال دیگر قابل جبران نخواهد بود و با تمهیداتی از جمله قیمت گذاری واقعی برق و نیز اختصاص بودجه مناسب جهت بازسازی و ایجاد پروژه‌های زیر بنایی از محل فروش برق و حمایت‌های دولت مجدداً این مجموعه را به جایگاه مناسب ارتقاء دهند.

صنعت برق و مجموعه وزارت نیرو به دور از هیاهو و جنجال‌های سیاسی حتی در دوران جنگ و پس از آن پروژه‌های بسیار بزرگی را به ثمر رساند و با برنامه ریزی و مهندسی اقدام به ایجاد نیروگاه‌ها و شبکه‌های انتقال و توزیع کرد که اکثریت قریب باتفاق مردم ایران و صنایع کشور از نعمت برق برخوردار بودند. گفتنی است که در این رابطه مازاد تولید برق به کشورهای همسایه صادر می‌شد. در این راستا سازندگان تجهیزات نیروگاه‌ها و پست‌های فشار قوی و فوق توزیع و توزیع و تجهیزات شبکه را حمایت و مجموعه فعالی را از سازندگان تجهیزات و پیمانکاران و مشاوران گرد هم آورد که پتانسیل فنی بالقوه‌ای محسوب می‌شوند.

۱. دوران افول صنعت برق

از سالهای ۸۵ به بعد متأسفانه با هجوم به بودجه صنعت برق و پرداخت یارانه‌ها از محل درآمدهای صنعت برق این صنعت با مشکلات جدی مواجه شد. به طوری که هر ساله از بودجه عمرانی این صنعت کاسته شد که شاید دوران افول صنعت برق باشد.

۲. تبعات کاهش بودجه عمرانی صنعت برق

۱-۲. بدهکاری صنعت به پیمانکاران و سازندگان و بانک‌ها، به طوری که بانک‌ها از ارائه هرگونه تسهیلات به صنعت برق پرهیز می‌کنند.

مهاجرت به دوران "پسا پیمانکاری"

مهندس فرامرز اویسی؛

عضو کمیته انرژی‌های تجدیدپذیر سندیکای صنعت برق ایران

اپیزود یک

اند، باشد. (البته خود این مسئله که چرا معدود شرکت‌های سازنده نیروگاه و سد کمتر از تأمین‌کننده‌ها و پنگاه‌های کوچک و متوسط استفاده نکرده اند، خود نیاز به نقد و بررسی دارد). از سویی به‌رغم نیاز شدید به افزایش ظرفیت تولید و انتقال برای به فعلیت رساندن احداث حداقل ۵ هزار مگاوات در سال، ضرورتی اجتناب ناپذیر است، لیکن در کوتاه مدت و میان مدت گره ای از کلاف پیچیده تأمین حداقلی نیروی برق نمی‌گشاید، چه پیش بینی‌ها حاکی از کمبود حداقل ۲ هزار مگاواتی در نقطه پیک مصرف حتی در سال جاری دارد.

پرواضح است که وزارت نیرو و توانیر بدین مهم واقف هستند که لااقل در دو سه سال آینده جهت عبور از پیک بحرانی تابستان راهی بجز توجه به مدیریت مصرف ندارد، طرح جهادی کاهش تلفات که با حجم عظیم از تلاشهای مدیریتی و تمرکز شدید بر این حوزه از طرف بالاترین مقام‌های اجرایی همراه بوده را می‌توان در این راستا دید، که شایسته تقدیر است. لیکن به علت بحران رو به رشد در زمینه عقب ماندن تولید از مصرف و پیش بینی خاموشی‌های فراگیر، مدیریت توانیر دچار شتابزدگی شده و درصدد حل موضوع از هر طریق ممکن و با سرعت بالایی است.

آنچه مسلم است حوزه‌های کاری مانند:

۱. کاهش تلفات شبکه توزیع
  ۲. هوشمندسازی شبکه توزیع بطور اعم و نصب و بهره‌برداری از کنتورهای هوشمند بطور اخص
  ۳. مدیریت سمت تقاضا
  ۴. تولید پراکنده از نوع CHP
  ۵. و انرژی‌های تجدیدپذیر بالاخص از نوع فتو ولتایک
- زمینه‌های کاری خوبی هستند که هم می‌توانند باعث ایجاد ظرفیت مورد نیاز برای پرکردن (و یا حداقل کاهش) شکاف تولید و پیک مصرف تابستانی شود و هم دقیقاً همین حوزه‌ها می‌توانند زمینه کاری پر حجمی را در حدا اقل سه سال آینده برای شرکت‌های متوسط و کوچک فراهم کند. لیکن در صورت عدم توجه به نکات زیر این فرصت تبدیل به چالش و تهدیدی هم برای توانیر هم برای تولیدکنندگان خواهد شد.

۱. تغییر نگرش پیمانکاری به "راه حل کاری"

خوشبختانه یا بدبختانه دوران طلایی و ماه، عسل پیمانکاری به سر آمده است. در آن دوران پیمانکار با پیگیری فرآیند سر راست شرکت در مناقصه، برنده شدن، عقد قرارداد، ارایه صورت وضعیت، تلاش برای وصول مطالبات، تحویل موقت و نهایی و بالاخره آزاد کردن ضمانت نامه‌ها می‌توانست ضمن کسب سود متعارف نسبت به نگهداری و توسعه بنگاه خود اقدام نماید. گذر به دوران "پسا پیمانکاری" نیاز به تغییر نگرش بنیادی در رویکرد کارفرما-پیمانکار و ایجاد زنجیره ارزش دارد. در این ساز و کار نو، پیمانکار دیروز باید با تعامل با کارفرما نسبت به ارایه راه حل‌های فنی، اقتصادی، مالی و حقوقی در یک بسته اقدام نماید. حتی فراتر از آن باید خود بخشی از خدمات را به مصرف‌کننده ارایه کرده و متنفع شود. چنین تغییری در حوزه پیمانکاری مخابرات و فناوری اطلاعات ده سال قبل رخ داد. معدود شرکتی که هم اکنون هنوز فعالیتی دارند آنانی بودند که با درک شرایط جدید، حوزه کاری خود را از تولیدی/پیمانکاری تغییر داده و وارد تعامل و همکاری با مخابرات و نهایتاً ارایه سرویس و خدمات به مشترکین شدند. البته لزوماً صنعت برق از همان مسیر عبور نخواهد کرد، لیکن

اتوبوسی فکسنی و زوار دررفته و با مسافرانی که مرتب غرولند می‌کنند در جاده ای کوهستانی و پرفراز و نشیب با سرعت پیش می‌رود. راننده که دست بر قضا حس ماجراجویی افراطی دارد، نه تنها راننده ای مجرب نیست بلکه لیبی به خمر زده و سرخوش هم هست. اتوبوس هر لحظه امکان درغلتیدن به درهای عمیق را دارد لیکن راننده بدون توجه به جاده و شرایط فنی اتوبوس و همچنین اعتراضات گاه و بیگاه بعضی از مسافری با سرعت می‌راند. به ناگاه با صخره ای که در وسط جاده جاخوش کرده است برخورد کرده و نه تنها از حرکت باز می‌ماند بلکه مسافت زیادی را نیز بخاطر ضعف سیستم ترمز و تسلط نداشتن راننده در مسیر پرپیچ خم به عقب رانده می‌شود و بالاخره با شانس و اقبال در گوشه ای از جاده توقف می‌کند. مسافران که از فرط ترس در شرف موت هستند، از اینکه از مرگ جسته اند غریب شادی را سر می‌دهند!

اپیزود دو

بالاخره مسافرین تصمیم می‌گیرند که راننده را عوض کنند. این بار البته راننده ای مجرب فرمان را بدست می‌گیرد که اتفاقاً از مکانیکی هم سررشته دارد. البته جاده همان جاده و اتوبوس همان است. ایشان قبل از حرکت درصدد تعمیر اتوبوس است همچنین به کمک عده ای از مسافرین سنگ و کلوخ جاده را تمیز کرده و راه را می‌گشاید ولی سست بودن کوههای اطراف جاده کار را خراب کرده چون هرازگاهی سنگ بزرگی دیگر به ناگاه به وسط جاده می‌غلتد. مشکوک است که کسانی عمداً سنگ پراکنی می‌کنند. اتوبوس با وسواس و سرعتی کم شروع به حرکت می‌کند و هرازگاهی هم برای چک کردن و واریسی و تعمیر اتوبوس توقف می‌کند. کندی حرکت اتوبوس و توقف‌های متوالی بسیار طولانی شده و مسافران خسته و دل آزرده شده‌اند و عده‌ای تصمیم می‌گیرند بدون اعتراض از اتوبوس پیاده شده و قید رسیدن به مقصد را بزنند آخر از طریق گوشی‌هایشان خبردار شده‌اند که دوستانشان در مسیر دیگری با اتوبوس سالمی به مقصد و مقصود رسیده‌اند.....

شرایط فعلی اقتصاد ایران ناشی از انباشت مشکلات بنیادی و ساختاری است. در حالی که رفع این مشکلات نیاز به تخصص و عقلانیت و تدبیر دارد، به ناگاه مدیریتی با افکار غیرقابل درک برای اهل فن سکان را بدست گرفته و آنچنان خسراتی به همین سیستم نیم بند وارد می‌کند که سال‌های متمادی باید صرف شود تا دوباره به "نقطه ی کاری" رهنمون شود.

صنعت برق البته نه تنها فارغ از این مشکلات نیست بلکه به خاطر ضعف مفرط اقتصاد برق همچنین نیاز مداوم به فناوری‌های که در خارج از مرزها در دسترس است، از این بحران‌ها بیشتر صدمه دیده و بی‌رمق شده است. تصور فرمایید که این صنعت که کم‌رمق و بی‌انگیزه شده است حال با رکود و کمبود شدید کاری نیز مواجه است.

براستی چگونه می‌توان راهی برای برون رفت از این مشکلات یافت؟ بدیهی است نسخه ای شفا بخش و معجزه آور در کار نیست، لیکن انفعال بدترین واکنشی است که می‌توان به شرایط موجود داشت.

آنچه مسلم است سرمایه‌گذاری در زمینه افزایش تولید با رویکرد احداث نیروگاه‌های بزرگ به‌رغم توانمندی‌های داخلی نمی‌تواند راهگشای مشکلات انبوه شرکت‌های متوسط و کوچک که بصورت سنتی در زنجیره ارزش و تأمین کالا و خدمات شرکت‌های بزرگ این حوزه نبوده

تامین منابع مالی پروژه‌های در دست اجرا و یا نیمه تمام دولت باشد. مضافاً با ابلاغ آیین نامه اجرایی بند ۶۹ قانون بودجه و به ویژه بند (ز) ماده ۳۳ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، شرایط جهت تعریف سازکاری برای ورود سرمایه گزار بخش خصوصی فراهم آمده است. استفاده از این ظرفیت مجدداً در اوایل سال جاری در نامه شماره ۹۴/۱۱۳۰۶/۳۵۰ مقام محترم معاونت وزیر، جناب مهندس فلاحتیان مورد تأکید مجدد قرار گرفته است. لیکن واقعیت این است که بجز موارد انگشت شمار آن نیز جهت ارتقاء نیروگاهها به سیکل ترکیبی و همچنین راه اندازی تعدادی توربین بادی، از ظرفیت این قانون استفاده نشده است. ظرفیتهای مورد استفاده در این قانون جهت شرکت‌های کوچک و متوسط قطعاً اگر نگوییم صفر، بسیار محدود و ناچیز بوده است. راه حل البته می تواند ایجاد کنسرسیوم‌های فرآگیر و یا ورود موسسات بانکی جهت پوشش مالی باشد. از این رو پیشنهاد می شود که سمیناری با حضور اعضای سندیکای برق و متولیان امر در وزارت نیرو تشکیل شود و نسبت به آسیب شناسی این بند از قانون و علت عدم اجرایی شدن آن بحث و راهکارهای تصحیح آن ارایه شود.

۴. مدیریت ذینفعان

در میثاق امضا شده طرح جهادی شتابزدگی فراوانی به چشم می خورد. از سویی در اجرای این طرح نیز دسپاچگی و نزدیک بینی به وضوح دیده می شود. بعنوان مثال در موضوع فراخوان ۳۶۰ هزار کنتور هوشمند، چیدمان به نحوی صورت گرفته بود که عملاً تولید کنندگان و صاحبان کسب و کار کنتور مغفول واقع شده بودند. واضح است در چنین شرایطی آنان نیز دست بکار شده و توانستند به نحوی موانعی جهت اجرای این طرح ایجاد کنند. در حالی که اگر طرح با مشارکت فکری و سپس توانمندی‌های داخلی پیش می رفت به نحوی که لااقل بخشی از کار به ایشان ارجاع می شد، شاید اکنون شاهد عقد قراردادهایی بودیم. واضح است که شرایط اقتصادی کشور از یکسو و انباشت مشکلات عمدتاً ناشی از وابستگی شدید صنعت برق به سوبسیدهای دولتی از سوی دیگر، ضرورت بازنگری در شیوه کسب و کار و تعامل با وزارت نیرو را برای صاحبان کسب و کار و شرکت‌های فنی و مهندسی حوزه برق ضروری ساخته است. اصرار به ادامه روشهای گذشته و مدل پیمانکاری تنها موجب خسران بیشتر به ذینفعان این صنعت خواهد شد. ■

تغییرات محیطی غیر قابل انکار نیاز به ایجاد تغییر در سازمانها را بیش از پیش ضروری می نماید.

۲. منابع مالی

کمایش همه شرکت‌ها با معضل نبود و یا کمبود منابع مالی توانیر آشنا هستند. اصولاً حوزه‌های کاری ذکر شده در بالا زودبازده هستند. هر چند چنین طرح‌هایی لزوماً دارای توجیه اقتصادی به علت مشکلات اقتصاد برق نیستند. یعنی نمی توان این طرح‌ها را به صورت طرح‌هایی اقتصادی به سرمایه گذران پیشنهاد و به این امید بود که این طرح‌ها مورد اقبال فعالین حوزه مالی قرار گیرد. چاره کار البته در ایجاد ساز و کارهای مبتکرانه بازگشت سرمایه است. واقعیت این است که اتفاقاً اکثر حوزه‌های ذکر شده با شرط اینکه قیمت فروش برق به نرم جهانی (یعنی عددی بالاتر از ۱۰ سنت برای هر کیلووات) نزدیک شود، جذاب و سود آور خواهد شد. به عنوان مثال در صورتی که قیمت خرید برق فوتو ولتایک به ۲۵ سنت برسد، جذاب و سودآور خواهد شد. بدیهی است که در کوتاه مدت و میان مدت آمیدی به واقعی شدن فروش قیمت برق در بازار خرده فروشی نیست. دولت و وزارت نیرو می توانند:

الف) با خرید تضمینی و در ازای گشایش ال سی چرخشی (Revolving LC) نسبت به عقد قرارداد ۵ ساله با عرضه کنندگان خدمات ذکر شده در بالا، البته با نرخ‌های مرضی الطرفین، اقدام نماید. حسن این روش آن است که مشابه EPCF و یا BOO آن است که شرکت‌هایی سرمایه خود را به خطر می اندازند. لیکن اطمینان دارند که بازگشت فروش خدماتشان توسط بانک انجام و نیازی به چالش با وزارت نیرو ندارند.

ب) گرفتن مجوز برای فروش اوراق مشارکت جهت جذب منابع توسط وزارت نیرو، که البته در سنوات گذشته چندان قرین موفقیت نبوده است. لیکن چنانچه این اوراق قابلیت نقدشوندگی خوبی داشته باشند می تواند در تامین نقدینگی خرید خدمت و یا خرید برق تولیدی پروژه‌های EPCF و یا BOO مورد استفاده قرار گیرد و به نحوی همانند ال سی عمل کند.

۳. استفاده از ظرفیت‌های قانون بودجه

با توجه به سیاستهای دولت در سالهای اخیر در خصوص جذب سرمایه بخش خصوصی و اصل ۴۴ قانون اساسی، استفاده از ظرفیت‌های این بخش می تواند راه گشای حل مشکل

عدم تحقق بودجه عمرانی در وزارت نیرو، چرایی‌ها و راه کارها

مهدی مسائلی؛
رئیس کمیته کاهش تلفات سندیکی صنعت برق ایران

محقق شده است. اگرچه بودجه عمرانی ۲۸ هزار میلیارد تومانی سال ۸۸ نسبت به بودجه ۲۱ هزار میلیارد تومانی سال ۸۷ افزایش ۷ هزار میلیارد تومانی داشته است اما بر اساس آمارهای که مرکز پژوهش‌های مجلس و بانک مرکزی منتشر کرده‌اند، میزان تحقق بودجه در سال ۸۷ حدود ۹۵ درصد بوده است. یعنی بیشترین میزان تحقق بودجه عمرانی در ۱۶ ساله گذشته. چون هم در سال‌های پیش از آن و هم در سال‌های بعد، با وجود افزایش رقم بودجه مصوب بخش عمرانی، میزان تحقق این بودجه به شدت کاهش یافته است و حتی گاهی به نصف و کمتر از نصف هم رسیده است. امری که نشان می‌دهد بودجه بخش عمرانی در سال‌های اخیر بیشتر روی کاغذ تصویب شده است و پروژه‌های عمرانی و بخش عمرانی به رغم اهمیت و تاکیدات بسیار همواره از بودجه موعود بی‌بهره مانده‌اند.

در سال‌های بعد از ۸۸ هم وضعیت پروژه‌های عمرانی به همین صورت است. یعنی با وجود افزایش بودجه سال ۸۹ نسبت به سال قبل از آن و رسیدن رقم بودجه مصوب عمرانی به ۳۱ هزار میلیارد تومان، ۶۵ درصد این بودجه معادل ۲۰ هزار میلیارد تومان آن محقق شده است. در سال ۹۰ اما وضعیت بودجه‌های عمرانی بسیار نامناسب گزارش شده است. چون هم میزان تحقق بودجه از ۶۵ درصد سال ۸۹ به ۴۵ درصد رسیده است و هم سهم این بخش از بودجه کل کشور کاهش یافته است. یعنی سهم ۱۰ درصدی عمرانی از کل بودجه در سال ۸۹ به شدت کاهش یافته و به ۶٫۳ درصد در سال ۹۰ رسیده است.

اگرچه در سال‌های اخیر بودجه عمرانی روند نزولی داشته است، اما عملکرد دولت دهم در حوزه بودجه عمرانی در سال ۹۱ به گونه‌ای بود که رکورد کاهش بودجه عمرانی کشور در ۱۶ سال اخیر را شکست. در سال ۹۱ اگرچه بودجه بخش عمرانی ۳۹ هزار میلیارد تومان اعلام شده بود و حتی ۵ هزار میلیارد تومان از بودجه سال ۹۰ هم بیشتر بود اما تنها ۱۱ هزار میلیارد تومان از این بودجه معادل ۲۸ درصد آن محقق شد. در همین دوره همزمان با افزایش انتقادات از کاهش بودجه عمرانی، بودجه یارانه‌ها افزایش یافته بود. به عبارت دیگر اگرچه ۷۲ درصد بودجه عمرانی در سال ۹۱ محقق نشد، اما در مقابل دولت ۸ برابر بودجه عمرانی، یارانه نقدی به مردم پرداخت کرده بود. یعنی دولت از زمان اجرای قانون هدفمندی تا سال ۹۱ حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان پول در قالب یارانه نقدی به مردم داده بود اما کل بودجه اختصاص داده شده دولت به پروژه‌های عمرانی سال جاری حدود ۱۱ هزار میلیارد تومان بوده است. از منظری دیگر اگرچه دولت از سال ۸۹ تاکنون همه ساله رقمی معادل ۴۲ هزار میلیارد تومان یارانه نقدی به مردم داده است، اما هیچ سالی حتی بودجه عمرانی مصوب دولت به این رقم نزدیک هم نشده است. مگر در سال جاری که بودجه عمرانی از مرز ۵۶ هزار میلیارد هم گذشت اما محقق نشد.

تحقق ۵ درصدی بودجه عمرانی سال ۹۲

در سال ۹۲ اگرچه به نظر می‌رسید دولت بر خلاف سال ۹۱ توجه بیشتری به بودجه عمرانی داشته است و سهم بودجه این بخش را در فاصله یک سال از ۳۹ به ۵۶ هزار میلیارد تومان رساند و این بودجه تقریباً یک و نیم برابر شد اما بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در عمل تنها ۱۹٫۵ درصد آن محقق شده است یعنی کمتر از سال ۹۱. اما بر خلاف گزارش مرکز پژوهش‌ها که اعلام کرده است بودجه عمرانی ۱۹٫۵ درصد

بودجه عمرانی کشور در ادوار گوناگون پس از انقلاب بطور کامل محقق نشده است. بر اساس آمار موجود، نگاهی به روند بودجه‌های عمرانی از فاصله سال ۸۸ تا ۹۲ نشان می‌دهد که اگرچه اعداد مصوب بودجه بخش عمرانی در برخی از سال‌ها افزایش یافته است اما این افزایش بودجه تنها افزایشی است که روی کاغذ به ثبت رسیده است و در مرحله عمل همه ساله رقم بودجه محقق بخش عمرانی هم روند کاهشی داشته است. به عبارت درصد تحقق بودجه عمرانی از ۶۱ و ۶۵ درصد در سال ۸۸ و ۸۹ به ۱۹٫۵ درصد در سال ۹۲ رسیده است.

بر اساس آمار و با توجه به جدول، در سال ۸۸ بودجه کل کشور ۲۸۳ هزار میلیارد تومان بوده است که حدود ۹ درصد این رقم یعنی ۲۸ هزار میلیارد تومان آن بودجه مصوب بخش عمرانی بوده است. از این رقم اما تنها ۱۷ هزار میلیارد تومان یعنی ۶۱ درصد رقم مصوب

روند تحقق اعتبارات عمرانی و هزینه‌های (مصوب و عملکرد) طی سال ۷۶ تا ۹۱							
سال	اعتبارات عمرانی		درصد		اعتبارات هزینه‌های		نسبت عملکرد عمرانی به هزینه‌های
	مصوب	عملکرد	تحقق	مصوب	عملکرد	تحقق	
1376	3032	2029	67%	4577	4500	98%	45%
1377	2459	1766	72%	5702	5382	94%	33%
1378	2954	2720	92%	6802	6801	100%	40%
1379	2638	2245	85%	8497	8587	101%	26%
1380	3662	2351	64%	10454	10477	100%	22%
1381	7268	5403	74%	15602	14757	95%	37%
1382	8521	5777	68%	18186	17826	98%	32%
1383	9916	5752	58%	22234	23192	104%	25%
1384	13841	11074	80%	34619	33088	96%	33%
1385	17610	13813	78%	40751	41579	102%	33%
1386	18444	14171	77%	39940	42133	105%	34%
1387	21400	20378	95%	67070	56359	84%	36%
1388	28395	17410	61%	59135	59378	100%	29%
1389	31690	20641	65%	73291	70539	96%	29%
1390	34975	24913	71%	89792	82403	92%	30%
1391	39746	11124	28%	101071	90434	89%	12%
1392	37272	-	-	121505	-	-	-
متوسط تحقق در 16 سال 70.9%							
متوسط تحقق در 16 سال 97.1%							

سمت کارفرمایی بوده است.

عوامل اقتصادی:

۱. عدم تحقق بودجه عمرانی کشور
۲. ماهیت سرمایه بر پروژه‌های صنعت برق
۳. تابع نرخ ارز بودن پروژه‌های صنعت برق
۴. نابسامانی‌های حاکم بر اقتصاد کلان کشور (عدم ثبات اقتصادی)

کلیت بودجه	لایحه بودجه 93 (هزار میلیارد تومان)	قانون بودجه 92 (هزار میلیارد تومان)	تغییر (درصد)
بودجه کل کشور	783,239	727,764	7.6
بودجه عمومی	194.99	210	-7.1
بودجه جاری	157.19	154	2.1
بودجه عمرانی	37.8	56	-32.5
بودجه شرکت های دولتی	587.86	535.79	9.7

کلیت بودجه	لایحه بودجه 93 (هزار میلیارد تومان)	عملکرد بودجه 92 (هزار میلیارد تومان)	تغییر (درصد)
بودجه عمومی	194.99	150.4	29.6
بودجه جاری	157.19	139.9	12.4
بودجه عمرانی	37.8	10.5	260.0

مقایسه بودجه سال ۱۳۹۲ با ۱۳۹۴

۵. تحریم و موارد مرتبط (ترانسفر ارز-حمل و نقل بین المللی-فقدان روابط بین المللی قابل اتکا-ریسک بسیار زیاد ارتباط با واسطه‌های خارجی-عدم گارانتی پول و تجهیزات و ....)
۶. گرانی تامین پول از بانک‌ها و عدم همخوانی بهره تامین سرمایه با سود پروژه‌ها
۷. کاهش تعداد پروژه‌ها بدلیل رکود حاکم بر کشور طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲

عوامل انسانی:

۱. متاسفانه ویژگی‌های ذاتی بسیاری از کارمندان دولت است که برای زمان و پول دیگران (بخش خصوصی) خیلی ارزش قائل نیستند.
- معمولاً زمان بزرگترین دشمن بخش خصوصی است. زمان همچون گرما موجبات ذوب یخ (سرمایه بخش خصوصی) را فراهم می آورد و عرصه بر بخش خصوصی متکی به خود تنگ و تنگ تر می شود
۲. بعضاً مدیران ارشد شرکت‌های برق منطقه ای و شرکت‌های توزیع برق هم بطور کامل احاطه ای بر پرسنل خود ندارد یا نمی توانند داشته باشند، لذا فرمانبرداری از مدیر بالا دست هم خیلی پرنرنگ نیست.
- لازم است فصل الخطابی برای برون رفت از شرایط فعلی دستگاه‌های اجرایی تابع وزارت نیرو و توانیر ایجاد شود.

۳. عدم حمایت مدیران بالا دست از کارشناسان پایین دست باعث از هم گسستگی تصمیم‌سازان و تصمیم گیران شده و در نتیجه عامل بلا تکلیف ماندن پروژه‌های قبلی در صنعت برق شده است.

بسیاری از پروژه‌های سال‌های قبل از سال ۱۳۹۱ در شرکت‌های برق منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع برق هنوز بلا تکلیف هستند و امکان اجرا یا خاتمه آن فراهم نشده است. (نرخ ارز-تحریم-تورم-فقدان نقدینگی-تاخیرات زمانی)

۴. در شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع در شرایط بحرانی و غیر نرمال و بدلیل مشکلاتی که ممکن است در آینده رخ دهد همه به دنبال انداختن مسوولیت برگردن نفر دیگری هستند.

۵. ورود بیش از حد نهادهای نظارتی طی سال‌های اخیر در صنعت برق موجب حذف جسارت از پرسنل و مدیران صنعت برق شده که خود موجب کندی و تقویت رکود بر این صنعت شده است.

محقق شده است سخنگوی کمیسیون عمران مجلس با گلایه از دولت دهم به علت تاخیر در تخصیص اعتبارات عمرانی به خانه ملت اعلام کرده است با وجود اینکه در قانون بودجه سال ۹۲ تصویب شد تا ۴۲ درصد از اعتبارات بودجه به بخش عمرانی اختصاص یابد متاسفانه تنها کمتر از ۳ درصد از آن پرداخت شده است. خیرگزاری تسنیم هم در گزارشی دیگر اعلام کرده است در شش ماهه سال ۱۳۹۲ کمتر از ۵ درصد بودجه عمرانی محقق شد و حدود ۲۸۰۰ میلیارد تومان به این امر اختصاص یافت. آمارهای دیگری هم حاکی است که در ۸ ماهه سال ۱۳۹۲ کمتر از شش هزار میلیارد تومان به بودجه عمرانی اختصاص پیدا کرده است.

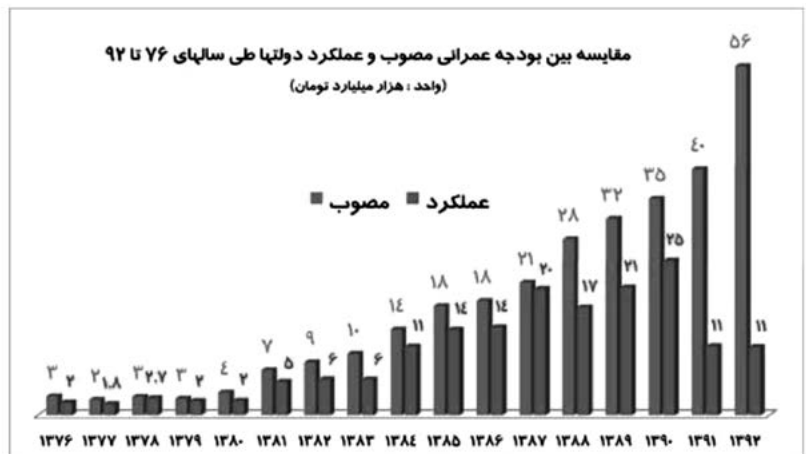
اما در مقابل در چند سال اخیر، به موازات کاهش بودجه عمران و بخش زیربنایی کشور، بودجه بخش‌های جاری و هزینه‌ای به شدت افزایش یافته است. به گزارش خبرآنلاین مقایسه عملکرد بودجه عمرانی و جاری در سال ۹۱ نشان می‌دهد نسبت بودجه عمرانی ۱۲ درصد بودجه جاری بوده است یعنی به ازای هر ۱۰ تومانی که صرف هزینه‌های جاری دولتی شده، کمتر از یک تومان صرف توسعه کارهای عمرانی و زیربنایی در کشور شده است. متوسط این نسبت طی دوره ۷۶ تا ۹۰ معادل ۳۲ درصد بوده است و سپس به ناگهان در سال ۹۱ این نسبت افت شدیدی پیدا کرده است.

در سال ۱۳۹۴ بودجه عمرانی با رشد حدود ۱۶ درصدی همراه بود یعنی از ۴۱ هزار میلیارد تومان سال ۱۳۹۳ به حدود ۴۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است (سهم بودجه عمرانی کل کشور از بودجه سال ۱۳۹۴ معادل ۵.۶۶۸٪ می باشد)

صنعت برق

با ذکر سه پیش فرض وارد مقوله صنعت برق و بودجه می شوم:
الف) در صنعت برق پروژه‌ها بیشتر ماهیت سرمایه بر دارند.
ب) در صنعت برق قیمت پروژه‌ها تابع نرخ ارز هستند.
ج) خودکفایی به معنای عدم نیاز به روابط بین المللی و عدم نیاز به ارز نیست. تا قبل از سال ۱۳۸۹ (سال هدفمندی یارانه‌ها) و تا قبل از اینکه بار سنگین یارانه بر دوش این صنعت محوری گذاشته شود وضعیت صنعت برق خوب بود، اما از سال ۱۳۸۹ (شروع یارانه‌ها) و تغییرات بسیار زیاد نرخ ارز طی سال‌های ۱۳۸۹ تا پایان ۱۳۹۱ وضعیت تغییر نمود بگونه ای که امروز وزارت نیرو حدود ۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ تومان بدهی دارد!! (پرداخت یارانه در توان صنعت برق نبود)

عوامل موثر بر وضعیت نابسامان فعلی صنعت برق (البته از دیدگاه محیط کسب و کار) هم اقتصادی (سیاسی) است و هم ناشی از عوامل انسانی و مدیریتی این صنعت بویژه در

مقایسه بودجه ۱۳۹۲ با ۱۳۹۳

ترس از نهادهای نظارتی جسارت تصمیم‌گیری را از شرکت‌های توزیع و شرکت‌های برق منطقه‌ای ربوده است.

۶. رکود از سال ۱۳۸۹ شروع شد و رکود تورمی در سالهای ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۲ حاکم شد در هر حال رکود حاکم موجب شده برخی از نیروهای انسانی بعضاً ناچار آمدن شوند و در نظام کارفرمایی نیز بروکراسی مضمّن بیش از پیش حاکم شود که یکی از دلایل آن هم این است که حقوق دریافتی کارمند دولت به هیچ وجه تابع مستقیمی از عملکرد یا میزان فعالیت آنها نیست (کار بکنند یا خیر حقوق دارند از طرفی هم قراردادهای ناعادلانه و یکطرفه هم به نفع آنهاست پس چرا به خود فشار بیاورند؟!)

۷. رکود سالهای ۱۳۸۹ به بعد و بی پولی وزارت نیرو ناشی از بار یارانه‌ها بی تعهدی و بی مسولیتی را در زمینه پرداخت مطالبات بخش خصوصی در شرکت‌های تابعه وزارت نیرو به ارث گذاشته است. میراثی که آثارش در قراردادهای نیز نمایان شده و شروع پروژه را به منزله آتش زدن فیتله دینامیتی کرده است که در پایش چیزی جز نابودی نخواهد داشت.

۸. از طرفی طی این سال‌ها مدیران دستگاه‌های اجرایی کم جرات و کم جرات تر شدند چرا که حمایتی از بالا نداشتند و ترس از اعمال جسارت دستگاه‌های اجرایی را فراگرفته از بالا به پایین و از پایین به بالا و نتیجه آن سکوت و عدم حرکت بوده است. لازم است مدیران بالادست بر عملکرد مجریان و دفتر فنی بیشتر نظارت کنند (حسابرسی داخلی نهادینه شود) و تلاش کنند با عبور از موانع پیش پا افتاده پروژه‌ها را راهبری کنند و در موقع مورد نیاز دستور اقدام نهایی را صادر کنند خلاصه اینکه نگذارند استخوان لای زخم بماند.

راهکارهای پیشنهادی

۱. بار یارانه را باید از صنعت برق برداشت. چرا که برق یک انرژی تبدیلی است نه حامل انرژی یا همان سوخت (دولت-وزارت نیرو-مجلس شورای اسلامی)

۲. جرات را به مدیران دستگاه‌های اجرایی برگرداند و نحوه ورود و تاثیر گذاری دستگاه‌های اجرایی را بهتر تعریف کرد. (توانیر)

۳. در قراردادهای شرکت‌های برق و توزیع IL/C را اجرائی کرد. (توانیر-وزارت نیرو-هیات وزیران-بانکها-مجلس)

۴. پارادایم حاکم بر پروژه‌های انتقال و توزیع و نوسازی و بهینه سازی را از پروژه‌های احداث نیروگاه جدا کرد. به عبارتی سرمایه گذار با پیمانکار متفاوت هستند؛ اولی پول می آورد تا کاری شروع شود و دومی پول می گیرد تا کاری را انجام دهد. (فرهنگ سازی توسط توانیر)

۵. بپذیریم که بخش خصوصی نیازمند تضمین بازگشت اصل و سود سرمایه خود است و به بخش خصوصی به عنوان منبع مالی که قرار است سرمایه خود را بدون سود و بهره در اختیار وزارت نیرو (توانیر و شرکت‌های تابعه) قرار دهد تا پروژه‌های مصوب خود را اجرایی کند و سپس بخش خصوصی پول خود را از دستگاه اجرایی مربوطه گدایی کند، نگاه نکنند. (در پروژه‌های پیمانکاری-تامین و اجرا)

طرحهای BOO و BOT و موارد مشابه برای پروژه‌های صنعتی بزرگ، احداث نیروگاه‌های بزرگ کارایی دارد. در مورد پروژه‌های انتقال و توزیع هم بایستی محث فاینانس برای پروژه‌های بیش از ۱۰ میلیارد تومان تعریف شود. البته فراموش نکنیم که حلقه مفقوده موجود عدم مشارکت بانکهای کشور در پروژه‌های صنعت برق است که این خود محصول ضعف وزارت نیرو طی سالهای ۱۳۸۹ به بعد است. در هر حال بخش خصوصی در صورتی موجودیتش حفظ خواهد شد که سرمایه اش حفظ شود. این در حالی است که بسیاری از پروژه‌های وزارت نیرو حکم قمار را پیدا کرده است.

در کشور ایران که بازار پولی حاکم است لازم است معادلات مالی حاکم بر قراردادها بطور متناسب با شرایط بانکها تنظیم شود.

جالب است که برخی از کارفرمایان سعی می‌کنند با افزایش مبلغ ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه و اعمال شروطی خاص شرکت کنندگان در مناقصه را فیلتر کنند و فکر می‌کنند با حضور بخش خصوصی بزرگتر (رتبه بهتر) پروژه الزاماً سریعتر به پایان می‌رسد و پیمانکار در این شرایط به دنبال پول خود نخواهد آمد!!!!؟؟ (سنگ بنای مفهوم بخش خصوصی و خصوصی سازی در این کشور کج گذاشته شده است و این وظیفه اتاق بازرگانی-تشکلها و دولت و مجلس است که آن را اصلاح کنند)

۶. عدالت در قراردادهای تا فراهم نگردد الزامی برای تحقق بودجه عمرانی هم نخواهد بود. عبارتی کارفرمایی که خود را مکلف به پرداخت نمی‌داند فشاری هم برای گرفتن نقدینگی نمی‌آورد. تنها تکلیف واقعی شرکت‌های تولید و توزیع و برق منطقه ای در هر ماه الزام به پرداخت حقوق پرسنل خود است حتی اگر مجبور به اخذ وام از بانک شوند در سایر موارد خیلی الزام و فورسی وجود ندارد عبارتی بعضاً اگر بودجه عمرانی محقق نمی‌گردد ناشی از عدم حضور و درخواست به موقع دستگاه‌های اجرایی هم بوده است (سازمان برنامه و بودجه-توانیر-تشکلها)

۷. عدم پرداخت به موقع و زمانمند پول توسط دستگاه‌های اجرایی (شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع و مدیریت تولید-سازمان توسعه برق-سانا) موجب کاهش درجه اعتباری دستگاه‌های اجرایی و در نتیجه کاهش میزان گرایش بخش خصوصی به آنها شده است (سازمان برنامه و بودجه-توانیر-وزارت نیرو)

۸. عدم تحقق بودجه عمرانی طی این سال‌ها باعث ترس دستگاه‌های اجرایی از تعریف پروژه‌های جدید بودجه در سطح وزارت نیرو شده است (سازمان برنامه و بودجه-هیات وزیران)

۹. شخصیت چندگانه شرکت‌های توزیع (متاسفانه برچسب سهامی خاص به مفهوم بخش خصوصی نیست ولی بر چسب سهامی خاص به شرکت‌های دولتی کمک می‌کند که ماهیت شترمرغی به خود بگیرند و در متن قراردادهای و پرداخت مطالبات سیستم خود را پیاده کنند).

۱۰. کیفیت کارشناسان و مدیران دستگاه‌های اجرایی تنزل یافته است. (توانیر-وزارت نیرو)

۱۱. جسارت کارشناسان، مجریان و مدیران دستگاه‌های اجرایی بدلیل حضور نهادهای نظارتی بشدت کاهش یافته است. (دولت-قوه قضائیه-مجلس)

۱۲. معمولاً موضوعات لاینحل و معلق باقی می‌مانند. (تعریف تعامل و فصل الخطاب به شکل صحیح و اجرایی و نظارت بر آن-توانیر و وزارت نیرو)

۱۳. جایگاه‌های سازمانی معنی و مفهوم خود را از دست داده است و نقش امور مالی و ذی‌حسابی بسیار پررنگ شده است و در نتیجه تصمیمات مالی و قراردادی پروژه با کندی پیش می‌رود و مشمول زمان می‌شود (توانیر-وزارت اقتصاد-هیات دولت)

۱۴. حضور بیش از حد نهادهای نظارتی آرامش را از محیط کسب و کار ربوده است و رکود شدیدی را حاکم کرده است. (دولت-مجلس-قوه قضائیه)

۱۵. قوانین دست و پاگیر مالیاتی و عدم هماهنگی دستگاه‌های اجرایی با بخش خصوصی بودجه در مباحث جدید مالیات بر ارزش افزوده و ماده ۱۶۹ مکرر مالیاتی. (وزارت نیرو-توانیر-دستگاه‌های اجرایی تابع-سازمان امور مالیاتی-معاونت مالیات بر ارزش افزوده)

۱۶. مشکلات سازمان تامین اجتماعی، لازم است بیمه هم مانند مالیات جدول داشته باشد و اعداد و ارقام آن مشخص شود (سازمان برنامه-وزارت نیرو-توانیر-سازمان تامین اجتماعی)

۱۷. آئین نامه معاملات شرکت‌های برق منطقه ای (هیات وزیران-وزارت نیرو-توانیر)

۱۸. اصلاح قانون مناقصات و ارائه آئین نامه‌های مالی آن (هیات دولت-مجلس)

۱۹. ریشه مشکل از زمان مناقصه شروع می‌شود فلذا لازم است اسناد مناقصه درست و کامل تنظیم شوند (توانیر-شرکت‌های برق منطقه ای)

۲۰. قراردادهای تیپ و اسناد مناقصه تیپ شده و نابسامانی‌های ناشی از تنوع قراردادها کنترل شود. (توانیر-سازمان برنامه) ■

مساله كمبود كار و نقدینگی در صنعت برق موضوعی است كه مربوط به امسال نبوده و سالیان قبل نیز شركت های مختلف در صنعت برق با آن دست به گریبان بوده اند. در سال قبل با توجه به مشکلات مربوط به تحریم ها، ۱۰ درصد پروژه هایی كه دارای بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی بودند مورد توجه قرار گرفتند كه با توجه به شرایط موجود سیاستی درست و به جا بود و امسال نیز با توجه به ماندگاری شرایط تحریم و متاسفانه مواردی كه شاید در اختیار دولت نباشد به جای افزایش بودجه عمرانی، به موارد دیگری بودجه اختصاص یافت.

از آنجائیکه بیش از ۸۰ درصد شركت ها به نوعی دولتی و یا شبه دولتی (خصولتی) هستند، لذا تزریق سرمایه به صنعت از طریق جریان حاصل از فروش نفت و از كانال دولت امکان پذیر است و تا زمانی كه تحریم ها برداشته نشده و سیاست های حمایت از شركت ها و تولیدكنندگان داخلی به صورت عملی محقق نشده، پویایی شركت ها امری محال خواهد بود. اگر در این زمینه فشارهای وارده به شركت های خصوصی كه شناسنامه دار بوده و به راحتی در معرض دید و اجرای قوانین مختلف مالیاتی، بیمه ای، تامین اجتماعی و بانکی ... هستند را نیز لحاظ كنیم، بایستی به كلیه مدیران شركت های خصوصی نشان لیاقت و مدیریت و كاردانی تعلق گیرد كه تاكنون توانسته اند با همه این مشکلات و بدون رانت دولتی خود را سرپا نگه دارند.

امید است با حذف قوانین و مقررات دست و پاگیر و در نظر گرفتن شرایط بخش خصوصی، به صورت جدی از شركت ها، تولیدكنندگان، تامین كنندگان و پیمانكاران خصوصی، حمایت قاطع صورت گیرد تا شاهد شكوفایی و افزایش بهره وری صنعت برق و كاهش بیکاری در جامعه باشیم.

استمرار مشکلات، اتفاق تازه‌ای برای صنعت برق نیست

اردلان تنباکوجیان؛

رئیس کمیته مهندسی بازرگانی سندیکای صنعت برق ایران

صادق صیاد؛

دبیر کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکای صنعت برق ایران

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، امید تازه بنگاه‌های اقتصادی

با توجه به وضعیتی كه در سالهای اخیر، خصوصا در طی دولت دهم با آن مواجه بودیم، در حال حاضر بنا به آمار موجود با انبوهی از پروژه‌های نیمه تمام با اعتبار در حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان روبرویم كه بخشی از آن به ارزش تقریبی ۱۵۰ هزار میلیارد تومان در صنعت برق تعریف شده است. بدیهی است این حجم از پروژه‌های نیمه تمام، منابع و افراد بسیاری را اعم از پیمانكاران، مهندسین مشاور و دیگر فعالین صنعت برق، بی حاصل در خود درگیر می‌كند.

بنابراین اولین گام آنست كه با توجه به لزوم تخصیص منابع مالی محدود، در خصوص این پروژه‌ها اولویت بندی دقیق و صحیحی صورت گیرد تا بلا تکلیفی موجود كه حاصل عوامل گوناگونی چون بروز و تداوم تحریم ها، كاهش قیمت نفت و تعهدات از پیش تعیین شده دولت در ارتباط با پرداخت یارانه‌ها است در ارتباط با این پروژه‌ها به حداقل برسد. چرا كه در وضعیت فعلی پیمانكاران نمی‌توانند برنامه ریزی مدونی داشته باشند و این امر خود موجب می‌شود با انتقال امواج پر تلاطم موجود در اقتصاد كشور به صنعت برق، فعالین در مجموع همگی با بحران مالی و بحران در دریافت مطالباتشان از وزارت نیرو و سازمان‌های دولتی روبرو شوند و این جریان طی سالهای گذشته با وارد ساختن لطمات بزرگی به تعداد زیادی از شركت‌ها موجب ورشكستگی شماری از آنها و یا تعدیل نیروها و منابع انسانی و فروش اموال برای بازپس دهی بدهی‌های سنگین حاصل از پروژه‌های نیمه تمام شده است. در عین حال باید خاطر نشان ساخت صنعت برق دارای سرمایه‌ها و توانمندی‌های متعددی است كه در طی سالهای متمادی و با تلاش حاصل آمده است و بزرگترین مسئولیت حفظ این توانمندی‌ها است كه تنها راه آن ایجاد بازار برای برون رفت از كم‌كاری و بیکاری‌های حاصل از كاهش بودجه عمرانی است. در این راستا علاوه بر بازار داخلی نظر به بازار منطقه و صادرات صنعت برق در ابعاد گوناگون می‌تواند راهگشا باشد. در بازار داخلی و در بازار منطقه، دولت باید از طریق دیپلماسی تجاری خود و شناساندن شركت‌های ایرانی در وندورلیست‌های بین‌المللی و ارایه ضمانت نامه‌های بانکی و مناقصات به ایجاد بسترهای لازم برای حضور پرنرنگ صنعت برق در بازارهای منطقه بپردازد. ماده ۹ قانون بهبود فضای كسب و كار كه قبلا مصوب و ابلاغ شده و در این زمینه می‌تواند گره‌گشا باشد هر چند متاسفانه در اجرا دچار بی‌رمقی و سستی شده است.

اما مهمترین ابزار یاری‌كننده شركتها در حوزه صنعت برق، اجرای مفاد قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی كشور. بالاخص مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون مذکور است كه بنا بر متن این قانون مطالبات شركت‌های خصوصی می‌بایست سریع‌ا تعیین تكلیف شود. بر همین اساس امید است توانان اراده سازمان‌های دولتی و وزارت خانه‌ها و نیز فعالین اقتصادی بر حسن اجرای این قانون، به عنوان ارایه دهنده راهكارهای لازم در مواجهه با شرایط كم‌كاری قرار گیرد.

اقتصاد مقاومتی؛ مسیری از اجرای پروژه‌های صنعتی به سوی صنعتی شدن

ایمان رجبی؛
رئیس کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا صنعت برق ایران

مقدمه

در این رشته‌ها سبب شد تا جمعیت بالایی از نیروهای مستعد، آموزش دیده و با انگیزه در رشته‌های علوم پایه و مهندسی وارد بازار کار شوند. این روند به گونه ای بود که مراکز و پروژه های صنعتی بستر لازم برای جذب این طیف از دانش آموختگان را نداشته و عدم سرمایه گذاری و نیز عدم به کارگیری سیاست‌های حمایتی لازم از مراکز تحقیق و توسعه و مجتمع‌های صنعتی و تولیدی مبتنی بر دانش و ارزش افزوده تخصصی بالا موجب مهاجرت بخشی از این نیروهای به خارج از کشور شد.

مفهوم "اقتصاد مقاومتی" در صنعت

توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران و افزایش ضریب نفوذ آن در منطقه و جهان از یک سو و گام نهادن در مسیر توسعه فناوری‌های راهبردی مانند انرژی هسته ای سبب شد تا قدرتهای جهانی در صدد محدود نمودن و کند کردن این روند توسعه ای برآمده و از کلیه ابزارهای ممکن در زمینه‌های بازرگانی، صنعتی و بانکی در راستای این هدف بهره برداری نمایند. یکی از این ابزارها اعمال تحریم و محدودیت در تأمین و فروش تجهیزات صنعتی پیشرفته و عدم مشارکت در اجرای پروژه‌های صنعتی پیچیده بوده است. به این ترتیب چالشهای عمده ای در مسیر اجرای پروژه‌های صنعتی و زیربنایی ایجاد گردید. از سوی دیگر اعمال محدودیت بر بخش فروش و صادرات نفت و گاز به همراه تحریم‌های مالی و بانکی باعث ایجاد کسری بودجه و بلوکه شدن درآمد حاصل از صادرات این محصولات در خارج از کشور شد.

نتیجه مثبت این روند علی رغم چالش‌ها و محدودیتهای ایجاد شده، توجه بیش از پیش مسئولین و دولتمردان به لزوم حداقل ساختن وابستگی صنعتی و اجرایی از یکسو و از سوی دیگر توسعه سبب محصول اقتصاد ملی خصوصا در بخش صادرات و تأمین ارز بوده است. این دو مقوله در یک نقطه به یکدیگر همگرا می شوند و آن توسعه و استفاده از اقتصاد مبتنی بر دانش، فناوری و تولید داخلی و عرضه آن به عنوان یک کالای صادراتی با ارزش اقتصادی بالا خصوصا در حوزه کشورهای منطقه است. بدین ترتیب علاوه بر تأمین نیازهای صنعتی و اجرایی از منابع داخلی و عدم وابستگی به خارج از کشور و نیز زمینه سازی جهت صادرات محصولات و خدمات فنی و مهندسی، میزان اشتغال مولد برای اقشار متخصص و آموزش دیده افزایش یافته و ثبات و امنیت ملی در حوزه‌های اقتصادی، صنعتی و اجتماعی تا میزان قابل توجهی افزایش می یابد. این روند می تواند سیر گسترده مهاجرت نیروهای متخصص و آموزش دیده را که سرمایه ملی محسوب شده و منابع زیادی صرف آموزش آنها شده است را متوقف و حتی معکوس کرده و توجه مراکز صنعتی دنیا را برای استفاده از این سرمایه ارزشمند انسانی به اقتصاد ایران جلب می کند. ذکر این نکته ضروری است که اگر اشتغال در لایه فعالیتهای صنعتی و با بکارگیری اقشار نخبه و متخصص صورت گیرد، این اشتغال مانند دومینویی مثبت در همه لایه‌های جامعه توسعه یافته و بصورت فراگیر طیف گسترده ای از بدنه اجتماع را زیر پوشش قرار می دهد.

بایستی توجه داشت که سیاست تولید با هدف تأمین نیاز پروژه‌ها برای دهه هفتاد خصوصا با توجه به نوپا بودن فعالیت شرکت‌های داخلی در این صنعت و نیز حجم بالای پروژه‌های در دست اجرا سیاستی صحیح بوده است. اما آنچه بایستی در زمان مناسب و به شکلی زیربنایی به آن توجه می شد اعمال سیاست فناوری با هدف تولید بود. تولیدی که نه صرفا با هدف گذاری پروژه‌ها که مستقلا با هدف تولید و تولید برای رقابت و فروش، با هدف گذاری صادراتی و نیز تولید با هدف ایجاد اشتغال مولد، دانش بنیان و پایدار ایجاد گردد. بخش عمده ای از این سیاست گذاری را می توان در شاخص‌ها و اهداف سند چشم انداز ۱۴۰۴ و سایر اسناد بالادستی و توسعه ای کشور مشاهده کرد.

کشف، استخراج و صادرات نفت خام سرآغاز حرکت اقتصاد و صنعت ایران در یکصد سال گذشته بوده است. پس از کشف منابع زیر زمینی شامل نفت، معادن و گاز، ورود صنایع مرتبط با استخراج، انتقال و پیش فراوری مواد خام به کشور ایران آغاز شد. در مرحله بعد و با ورود درآمد حاصل از فروش مواد خام، روند توسعه دولت و شهرنشینی و تغییر شکل و ساختار اجتماعی و زندگی فردی و در نتیجه ایجاد زیرساختهای مرتبط سرعت گرفت. متناسباً سیر ایجاد شرکتها و نهادهای مورد نیاز و متناسب با این روند، مانند شرکت‌های راه سازی و ساختمانی و صنایع غذایی، به عنوان بخشی از توسعه ساختار صنعتی و اقتصادی کشور آغاز شد. در این ساختار تجهیزات و سیستم‌های مورد نیاز عموماً از خارج از کشور وارد و بخش‌های تخصصی آن نیز توسط شرکت‌های سازنده یا پیمانکار خارجی در کشور اجرا می شد.

تصویر تشریح شده فوق ساختار و جهت گیری اقتصاد و صنعت ایران را خصوصا تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی به تصویر می کشد. آنچه در ساختار مشروحه فوق بصورت یک روند غالب و تعیین کننده مشاهده نمی شود جایگاه منابع انسانی بالقوه، مستعد و مولد و سیاست گذاری جهت تولید تجهیزات و اجرای پروژه‌ها توسط شرکت‌های تخصصی داخلی و تبدیل منابع طبیعی و مواد خام به مواد و تجهیزات صنعتی و مصرفی با ارزش افزوده بالا در چرخه اقتصاد و صنعت کشور است. این در حالی است که برخلاف بسیاری از کشورهای منطقه، جامعه ایران سرشار از استعداد‌های ناب و با انگیزه جهت آموختن و سپس ساختن و آموزش دادن بوده و پویایی و گستره وسیع استعداد‌های انسانی در جامعه ایرانی مهم ترین بخش مغفول مانده در روند تشریح شده فوق است.

روند حرکت بخش صنعت پس از پیروزی انقلاب اسلامی

در دهه نخست پس از پیروزی انقلاب اسلامی، روند استقرار دولت و وقوع جنگ تحمیلی هشت ساله به همراه فشارها و محدودیتهای بین المللی سبب شد تا سیاستها و طرحهای زیربنایی و توسعه ای از اولویت دولت‌های وقت خارج شود. پس از پایان دوران دفاع مقدس توجه دولت مجدداً به توسعه زیرساخت‌ها معطوف شد. هرچند نگاه به موضوع تولید صنعتی و توسعه و استفاده از دانش و تخصص بومی به صورت بخش جانبی اجرای پروژه‌های عمرانی و زیربنایی مورد توجه قرار گرفت. در حقیقت در طول این دوره اولویت اصلی، تأمین سریع مواد و تجهیزات مورد نیاز و اجرای پروژه‌ها بود. علی ای حال با توجه به حجم پروژه‌های عمرانی، شرکت‌های متعددی در زمینه طرح و اجرای پروژه‌ها و نیز تولید برخی تجهیزات ایجاد شده و توسعه یافتند و توانستند با توسعه و بکارگیری منابع انسانی متخصص و تجهیزات و ماشین آلات صنعتی بخش زیادی از اجرای پروژه‌ها و تا حدی تولید تجهیزات را به داخل کشور منتقل نموده و از خروج ارز و نیروی انسانی متخصص جلوگیری کنند. در حقیقت توانمند سازی داخلی جهت اجرای پروژه‌های صنعتی و زیر بنایی روندی موفق و رو به رشد را سپری کرده است.

در این راستا اتخاذ سیاست‌های کلان اقتصادی و صنعتی و همگرایی بخشهای خصوصی و دولتی و توسعه و استفاده از منابع انسانی متخصص همگام با همکاری سازنده با شرکت‌های صنعتی پیشرو بین المللی نقش بسزایی در نتایج کسب شده داشته است. آنچه بایستی پس از تثبیت این مرحله به آن توجه شود برنامه ریزی و سیاست گذاری برای حرکت واقعی و هدفمند به سوی صنعتی شدن است.

از سوی دیگر در سه دهه اخیر افزایش جمعیت و توسعه مراکز دانشگاهی خصوصا در رشته‌های علوم پایه و مهندسی از یک سو و تمایل دانش آموزان نخبه و با استعداد به تحصیل

توجه به تحول در نظام آموزش عالی خصوصاً در بخش علوم پایه و مهندسی و ارتباط سازنده و هدفمند آن با صنعت یکی از مهمترین شاخص‌های حرکت به سوی صنعتی شدن می باشد. مراکز دانشگاهی بایستی رسالت خود را از تربیت فارغ التحصیل به تبدیل شدن به مراکز فکر و پیشرفت صنعت کشور ارتقا دهد و همانند بسیاری از کشورهای توسعه یافته و صنعتی به عنوان بخشی از هسته مرکزی تحقیق و توسعه صنعتی کشور عمل کند.

مفهوم اقتصاد مقاومتی در صنعت نه به معنای کاهش و محدود کردن پروژه‌ها و یا استفاده از محصولات و سیستمهای ارزان بی کیفیت که به معنای توانمند سازی صنعتی و صنعتی نمودن تولیدات اقتصادی کشور است. اقتصاد مقاومتی در صنعت صرفاً با انسجام و همگرایی بین سیاست و مدیریت کلان کشور با دانشگاه، صنعت و اقتصاد محقق شده و توجه سایر کشورها را به صنعت کشور نه به عنوان نقطه ضعف و محل اعمال فشار که به عنوان یک نقطه قوت جلب خواهد کرد.

مسیر حرکت صنعت برق

طراحی، مهندسی، ساخت و اجرای پروژه‌های صنعت برق در دهه شصت عموماً توسط شرکت‌های خارجی صورت می گرفت. شرکت‌های اروپایی و ژاپنی متولی بخش اعظم اجرای پروژه‌های شبکه برق کشور بودند. در دهه هفتاد و در راستای روند تشریح شده فوق، ایجاد و توسعه شرکت‌های توانمند در حوزه اجرای پروژه‌های زیربنایی صنعت برق در دستور کار قرار گرفت. تاسیس و توسعه شرکت‌هایی مانند مینا، فراب در بخش احداث نیروگاه‌ها و شرکت‌هایی مانند پارسیان و فولمن در بخش احداث پست‌های فشارقوی در همین راستا صورت گرفت.

با توجه به حجم بالای ارزیابی تجهیزات پروژه‌ها، خصوصاً تجهیزات فشارقوی، انتقال دانش فنی و ایجاد مراکز ساخت داخل با هدف تولید این تجهیزات و ارائه خدمات فنی مربوطه قالب قراردادهای تامین تجهیزات پروژه‌ها با شرکت‌های سازنده اروپایی و عمدتاً در بخش تجهیزات فشارقوی (مانند کلید و سکسیونر، مبدل‌های جریان و ولتاژ و ترانسفورماتور قدرت) توسط وزارت نیرو به انجام رسید. هرچند گستره محصولات و نیز سرعت به روزآوری آنها همگام با فناوری‌های روز، تا کنون کمتر مد نظر بوده است. دلیل این امر سیاست گذاری، اولویت و افق تدوین شده برای این مراکز تولیدی بود که عبارت بود از تامین به موقع و مناسب تجهیزات مورد نیاز برای پروژه‌ها. در حقیقت در خصوص بسیاری از تجهیزات تولیدی وابستگی به سازندگان خارجی در زمینه تامین قطعات گوناگون جهت ساخت تجهیزات همچنان وجود دارد.

انتخاب تجهیزات جهت انتقال دانش فنی و نهادینه نمودن فناوری ساخت و تدوین مراحل بومی سازی و راهبری محصول از مراحل آزمایشگاهی و نمونه سازی تا ارایه به بازار بایستی با بررسی و مطالعه لازم در خصوص دوره تحول فناوری محصولات، نیازمندیها و قابلیت رقابت در بازارهای داخلی و خارجی، توانمندی‌های قابل دستیابی در حوزه فناوری و مواد اولیه و نیز بسترهای دانشگاهی و تحقیق و توسعه مورد نیاز صورت گیرد. بدیهی است در خصوص برخی تجهیزات، ایجاد واحدهای صنعتی ساخت در داخل کشور اقتصادی نیست. هرچند انتقال دانش فنی مرتبط با طرح و ساخت و به کارگیری کلیه تجهیزات همواره بایستی در اولویت سیاستهای آموزشی و توسعه دانش فنی صنعت برق قرار داشته باشد.

همانطور که پیشتر نیز بیان شد سرمایه گذاری جهت تولید بومی تجهیزات صنعت برق عموماً در بخش تجهیزات فشارقوی و نیز کابل و تابلوهای برق و برخی اقلام جانبی دیگر صورت گرفته است. این تجهیزات همگی تجهیزاتی سخت افزاری و غیر هوشمند بوده و پروسه تولید آنها عمدتاً مکانیکی و شیمیایی است. در حوزه تجهیزات و سیستمهای هوشمند مانند سیستم‌های اتوماسیون شبکه قدرت و رله‌های حفاظتی عواملی مانند سرعت تغییرات فناوری و پیچیدگی و تنوع فناوری‌های به کار رفته و نیز عدم بسترسازی لازم در بخش سیاست‌های حمایتی تولید و روش‌های اجرایی و قراردادهای پروژه‌ها باعث کندی حرکت در این بخش بوده است.

از سوی دیگر بایستی توجه داشت که ارایه خدمات مهندسی این سیستمها یکی از مهمترین محصولات این حوزه می باشد که با توجه به پتانسیل بالای منابع انسانی در این بخش می تواند یکی از بسترهای توسعه اقتصادی در صنعت برق خصوصاً در بخش صادرات خدمات مهندسی و سیستم‌های مهندسی شده قرارگیرد.

بایستی توجه کرد که در بسیاری از موارد شاید بومی سازی محصولات این حوزه مانند برخی رله‌های حفاظتی صرفه اقتصادی نداشته باشد. اما بستر سازی و سرمایه گذاری بر روی محصولی به نام خدمات مهندسی می تواند مسیری امن و تضمین شده را برای توسعه و تثبیت اجرا و بهره برداری صحیح این سیستمها و صادرات مربوطه فراهم کند. در کلیه بخش های مهندسی و ساخت، همکاری گسترده و انجام پروژه‌های انتقال دانش فنی و فناوری با شرکتهای پیشرو در این زمینه نقشی محوری و تعیین کننده دارد. این روند می تواند به مشارکت شرکت‌ها و متخصصین ایرانی در پروژه‌های اجرایی و تولیدی صنعتی بین المللی منتج شود.

در این راستا بایستی با توجه به ساختار و پیچیدگی این سیستمها و فناوری‌های به کار رفته در آن ابتدا نسبت به بومی سازی دانش و تخصص‌های مربوطه و به روز سازی مدارک فنی و اسناد قراردادی و روش اجرای پروژه‌ها اقدام کرد. در مرحله بعد شرکت‌های مهندسی و سازنده بایستی با نگاه به بازارهای بین المللی ضمن توسعه و ارتقا زیرساخت‌های مهندسی، تولیدی و اجرایی نسبت به انتخاب محصولات مناسب جهت انتقال دانش فنی و بومی سازی و یا مشارکت در ساخت آنها اقدام کنند. بدیهی است همگرایی و هم افزایی شرکت‌های مهندسی و تولیدی در این خصوص می تواند موفقیت و تداوم این حرکت را تضمین کند.

کلام آخر

حرکت هدفمند و پایدار به سوی صنعتی شدن و به بیان دیگر سیاست فناوری با هدف تولید رقابتی، سیاستی فراگیر و زیربنایی بوده و بنابراین اتخاذ آن توسط دولتمردان نیازمند ایجاد زیرساخت‌های لازم و قوانین و آیین‌نامه‌های مربوطه بوده و بازنگری و همگرایی بنیادین را در بخشهای دانشگاهی و شرکتهای سازنده و مهندسی طلب می کند. جهت گیری بودجه‌ای در راستای سرمایه گذاری مناسب و کارآمد در بخش فناوری و توانان ارایه فناوری بومی شده به بازارهای جهانی به همراه حفظ بودجه عمرانی مصوب به منزله موتور محرکه اصلی بخش تولید و مهندسی که با تصویب و اجرای قوانین و آیین‌نامه‌های کارآمد، تخصصی و به روز توأم باشد می تواند ریل گذاری مسیر توسعه صنعتی را تضمین و تسریع کند.

در حقیقت تخصیص هدفمند و برنامه ریزی شده بودجه‌های تحقیق و توسعه و حفظ بودجه عمرانی با ایجاد روند توسعه صنعتی پایدار، مهمترین حمایت از بودجه جاری محسوب شده و با ایجاد رونق و درآمد مناسب برای بخش گسترده‌ای از اقشار جامعه، امکان برنامه ریزی دقیق تر و تخصصی تر را برای تعیین و تخصصی بودجه جاری فراهم می کند. محدود شدن پرداخت یارانه به بیمه بیکاری، کاهش بودجه مورد نیاز جهت بهداشت و درمان و افزایش پارامترهای امنیت اجتماعی و در نتیجه کاهش بزه در جامعه از این جمله اند. از سوی دیگر سرمایه گذاری و حرکت در مسیر صنعتی شدن ضمن توسعه کمی و کیفی مکانیزم‌های اقتصادی کشور باعث ایجاد ارتباطات راهبردی صنعتی و بازرگانی با سایر کشورها و ارتقا جایگاه کشور در منطقه و جهان و افزایش قدرت و امنیت ملی می گردد که این همه جزو مهم ترین شاخص‌ها و اهداف تحقق اقتصاد مقاومتی است.

در حوزه صنعت برق با توجه به تجارب ارزشمند به دست آمده و وجود منابع انسانی مستعد، متخصص و با انگیزه، سیاست گذاری و سرمایه گذاری مناسب و هدفمند بر روی ایجاد مراکز تحقیق و توسعه و تولیدی در سطح رقابت جهانی و نیز توسعه و حمایت از شرکت‌های ارایه کننده خدمات فنی و مهندسی خصوصاً در بخش سیستم‌های مهندسی شده مانند سیستمهای اتوماسیون و مخابرات می تواند ضمن ایجاد توانمندی صنعتی لازم، این صنعت را به صنعتی پویا و با ارزش اقتصادی بالا تبدیل کرده که علاوه بر تامین نیاز پروژه‌های اجرایی و ایجاد اشتغال مولد و پایدار، بخش ارزشمندی از سبد محصولات صادراتی کشور شود.

در این راستا مفهوم صنعتی شدن نه به معنای تولید کلیه تجهیزات صنعتی در درون کشور با هر قیمت و هر کیفیتی که به معنای بومی سازی تخصص و دانش ساخت و اجرای تجهیزات و سیستمها و بومی سازی تولید تجهیزات و سیستمها براساس مطالعات و ارزیابی‌های تخصصی و اقتصادی و تعامل سازنده با مراکز پیشرو صنعتی دنیا است.

اقتصاد مقاومتی با مفهوم حرکت منسجم و برنامه ریزی شده از مرحله اجرای پروژه‌های بزرگ صنعتی و زیربنایی به سوی صنعتی شدن اقتصاد، با بومی سازی تخصص و فناوری و همگرایی منابع با توانمندیها قابل تحقق خواهد بود. ■

شرایط تدوین و دغدغه‌های اجرای قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر

برق، به دبیری معاونت مدیر کل دفتر تنظیم مقررات در بازار آب و برق و با حضور نمایندگان سندیکا خبر داد و افزود: مقرر شده است به منظور کسب نظرات و سوالات فعالین این صنعت، در سایت سندیکا بخشی را مهیا کنیم تا با جمع بندی این نظرات در طی دو ماهه فرصت موجود تا تصویب نهایی این قانون که حاوی ۲۸ آیین نامه اجرایی است، نظرات شما را در کارگروه‌های مذکور بازتاب دهیم. وی با بیان این موضوع خاطر نشان ساخت بنا به پیشنهاد اعضا و دیگر فعالین این عرصه سندیکای صنعت برق آمادگی و تلاش دارد تا در خصوص برخی بخش‌های این قانون از جمله بند ۱۲ آن که به طور ویژه به موضوعات صنعت برق و انرژی می پردازد، سمینارها و نشست‌های مشابهی برگزار کند. دبیر سندیکای صنعت برق ایران و عضو سابق پژوهشگاه نیرو در پی پرسش‌های صورت گرفته در خصوص قانون مالیات بر ارزش افزوده یاد آور شد سندیکا در حال پیگیری مستمری از مسئولین امر است تا اقدامات مشابهی از جمله برگزاری سمینار و کارگروه‌های تخصصی مشترک در مورد این قانون نیز به انجام رساند. وی همچنین خاطر نشان شد این سندیکا در حال امضای تفاهم نامه ای جهت برقراری همکاری‌های وسیعی با پژوهشگاه نیرو در موارد متعددی و از آن جمله بهره برداری از امکانات این پژوهشگاه برای برگزاری سمینارها و نشست‌های مورد نیاز خواهد بود. ■

موانع پیش رو خاطر نشان ساخت. در همین راستا مواد مرتبط با سیستم بانکی، بازار سرمایه و تامین اجتماعی و نیز مواد مالیاتی موجود در قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر به تفصیل شرح داده شد و نهایتاً فرصت‌ها و چالش‌های مرتبط با آن در حوزه انرژی و برق در زمینه‌هایی چون موانع موجود در تأیید توجیه فنی طرح‌ها در شورای اقتصاد که در مورد پروژه‌های کوچک مقیاس موجب تأخیر غیر ضروری در روند کار می شود، لزوم اجرایی شدن تعهد دولت مبنی بر بازپرداخت اصل و سود سرمایه گذاری و دیگر موارد در خصوص طرح‌هایی که با افزایش درآمد و یا کاهش هزینه‌های عمومی روبرو هستند و نیز اجازه باز خرید هزینه‌های صرفه جویی شده از اشخاص یا حقوقی غیر دولتی در مواردی چون آب، برق، گاز، فراورده‌های نفتی و سایر کالاها، مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه این نشست حاضرین با بیان پرسش‌هایی به بیان دغدغه‌ها و ابهامات خود در ارتباط با قانون رفع موانع تولید خصوصاً در مورد ضمانت اجرایی و مواد مرتبط با تامین اجتماعی و نیز جایگاه شرکت‌های دانش بنیان در بندهای ۴۲ تا ۴۴ این قانون پرداختند. در پایان غیاث الدین، دبیر سندیکای صنعت برق ایران ضمن تشکر از حضور فعال شرکت کنندگان در این سمینار از تشکیل کارگروه وزارت نیرو جهت بررسی دقیق تر مواد مختلف این قانون در ارتباط با صنعت

دولت از عوامل بروز رکود تومی سال‌های اخیر حول ۴ محور با عناوین تکانه‌های اولیه تحریم و کاهش ارزش افزوده نفت، عوامل انتشار در مورد تلاطمات ارزی و محدودیت‌های وارداتی عرضه و تقاضا، عوامل زمینه ساز ناشی از وابستگی تولید و بودجه به انرژی و تامین‌های مالی وابسته به بانک‌ها و نهایتاً عوامل انتقال دهنده در طول زمان با وجود کاهش در سرمایه گذاری و تقاضای کل، قابل جمع بندی است. وی افزود: در چنین شرایطی واضح است که نخستین بخش متضرر و دچار افت خدمات خواهد بود که با تنگنایابی در زمینه‌های مالی بنگاه‌ها و کمبود تقاضای موثر در مسیر خروج از رکود روبرو هستند.

وی ضمن اشاره به ارایه شدن هفت لایحه و طرح پیشنهادی دیگر در صحن مجلس، جهت تدوین قانونی در این زمینه و بیان قواعدی در بررسی پیشنهادها، قانون رفع موانع تولید را به جهت توجه به موارد ارتباط تهاتری دولت و بخش غیر دولتی که در مواد ۱ تا ۳ این قانون مدنظر قرار گرفته و نیز دیگر ابعاد این ارتباط در حوزه تسهیلات صندوق توسعه ملی، تعهد خریداری کالاها و خدمات بخش خصوصی به مدت پنجاه سال توسط پرداخت یارانه یا کمک زیان برای طرح‌های فاقد سودآوری، دارای مزیت نسبت به دیگر موارد پیشنهادی عنوان کرد و توجه آن را به روند کاهش و سهم ناچیز بهره وری که منجر به وابستگی هر چه بیشتر به درآمدهای نفتی و مشکلات ناشی از آن به عنوان یکی دیگر از

سندیکای صنعت برق ایران بیست و پنجم خرداد ماه، سمیناری با عنوان تبیین فرصت‌ها و چالش‌های قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور کرد. در این سمینار که در محل تالار فردوسی پژوهشگاه نیرو برگزار شد، علاوه بر مدیران بیش از هشتاد شرکت عضو سندیکا، میهمانانی از وزارت نیرو، شرکت مپنا، خانه صنعت و معدن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و تشکلهای اقتصادی مرتبط نیز حضور داشتند.

دکتر سیدهادی موسوی نیک، مسوول کارگروه بررسی لایحه رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقا نظام مالی کشور، ضمن ارایه جزییات تدوین و محتویات قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، سیاست‌های مختلف این قانون را چهار محور قواعد تسویه بدهی‌های دولت، رفع موانع و حمایت از تولید و اصلاح نظام بانکی، قوانین تسهیل تولید و صادرات و نیز افزایش سرمایه گذاری در انرژی و بهینه سازی مصرف انرژی مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

مدیر گروه اقتصاد کلان و مدل سازی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در ابتدا با اشاره مبسوطی به شرایط طراحی و تدوین قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر از نظر وضعیت رکودی اقتصاد کشور طی چندین فصل پیاپی در سال‌های ۹۱ تا ۹۳ بیان داشت: در این شرایط که با رشد منفی در تولید ناخالص ملی و مهمتر از آن درآمد ملی به میزان منفی ۱۷ درصد بوده ایم، تحلیل

تریبون آزاد

در حاشیه بیستمین نمایشگاه بین المللی توزیع مطرح شد

پیش بینی اعضای سندیکا از سال ۹۴

همیشه نمایشگاه‌ها فرصتی است تا علاوه بر آشنایی با اعضای جدید سندیکا، با شرکت‌ها و محصولات جدیدشان آشنا شد. به علاوه در این فرصت می‌توان گپ و گفتی کوتاه هم با برخی از آن‌ها انجام داد، سخنان و درد دل‌هایشان را شنید و برنامه‌هایشان برای آینده را جویا شد.

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی توزیع که اردیبهشت ماه سال جاری در زاهدان برگزار شد هم فرصتی شد تا ضمن گفت و گو با تنی چند از مدیران شرکت‌های عضو سندیکا، ضمن نظرخواهی از آنان درباره عملکرد این تشکل، برنامه‌هایشان برای سال جاری را جویا شده و البته مسایل و مشکلات بخش توزیع را مورد بررسی قرار دهیم. آن‌چه در پی می‌آید ماحصل گفت و گوی کوتاه "ستبران" با نمایندگان و مدیران عامل شرکت‌های الکترونیک افزار آزما، نتکو، نوژن مینا و آراین کلید پارس در حاشیه بیستمین نمایشگاه بین‌المللی توزیع در زاهدان است.

سندیکا قوی تر وارد عمل شود

مهندس محمدرضا گودرزی؛ مدیر فروش بخش کنتور شرکت الکترونیک افزار آزما

خوشبختانه سندیکای صنعت برق یک تشکل بسیار موفق و خانواده‌ای بزرگ از اهالی صنعت برق است. کمتر تشکلی با چنین ظرفیت و توانمندی در کشور داریم که چنین قالب خوب و منظمی داشته باشد. طبیعتاً فرمایشاتی که از سوی مدیران سندیکا به گوش مدیران ارشد صنعت برق می‌رسد حائز اهمیت است.

وی سپس افزود: لذابه نظر من اگر سندیکا در حوزه مدیریت تجدید نظر کرده و قوی تر وارد عمل شود و فرامین و خواسته‌هایش را به صورت جدی تری به گوش مدیران صنعت برق برساند و با آنان مطرح کند قطعاً نتیجه مثبت تری خواهد گرفت. هر چند این گفته من به این معنا نیست که مدیریت سندیکا تاکنون ضعیف بوده است. اما با توجه به وزنه و حجم و تعداد عضوی که سندیکا دارد بهتر است که اعضا به صورت یک تشکل رسمی تر و جدی تر در کشور شناخته شود زیرا هر کجا که نام سندیکا وجود داشته است ما با آرامش خیال بیشتری وارد عرصه شده ایم. مدیر فروش بخش کنتور شرکت الکترونیک افزار آزما درباره برنامه‌های این شرکت برای سالیاری به ستران گفت: شرکت افزار آزما شرکتی کاملاً بومی است و تمام محصولاتش را از ابتدا تا انتها همواره در داخل طراحی و ساخته است.

شرکت افزار آزما دو تکیه‌گاه اصلی دارد. نخست انجام تعهدات و خوش قولی به معنای واقعی کلمه و ایجاد ثبات و اطمینان مشتری است به نحوی که همه مشتریان از همکاری با افزار آزما ابراز رضایت دارند. دوم بحث هوشمند سازی است زیرا جهان به سمتی می‌رود که بحث هوشمند سازی باید مورد توجه قرار بگیرد و کنتور قسمتی است در صنعت برق که باید هوشمند باشد.

به گفته گودرزی افزار آزما برنامه‌اش را در جهت رسیدن به سبک کامل محصولات هوشمند در دست دارد و انشاءالله در سالجاری اخبار فوق العاده‌ای در باره ارائه محصولات هوشمند و جدید به بازار صنعت برق خواهید شنید. ضمن این که فعالیت‌های زیادی در صادرات دانش فنی انجام داده ایم و امیدواریم سالجاری به همراه اخبار خوش ساخت محصولات هوشمند اخبار خوشی هم از صدور دانش فنی به خارج کشور داشته باشیم. وی ادامه داد: برای اولین گام این شرکت به عنوان اولین شرکت دریافت کننده کنتور سه فاز دیجیتال در خصوص کنتورهای چند تعرفه با توجه به الزامات جدید توانیر شناخته شده است و اکنون این گواهی در دست شرکت افزار آزماست.

مهندس محمدرضا گودرزی گفت: اولین مشکلی که در حوزه توزیع وجود دارد این است که به دستورالعمل‌های تدوین شده عمل نمی‌شود. زیرا براساس یک دستورالعمل قرار شده است کیفیت یکسری از محصولات مورد ارزیابی قرار بگیرد و گواهی نامه‌ها و مجوزهای استاندارد برای برندها صادر شود تا بتوانند در مناقصات و معاملات شرکت کنند. اما، متأسفانه الان مسئله‌ای که صنعت برق را به چالش کشیده و شرکت‌های توزیع به طور مداوم با آن دست و پنجه نرم می‌کنند این است که شرکت‌های گواهی نامه‌هایی را برای برخی شرکت‌ها صادر می‌کند که کیفیت آن جنس در حد نرمال و مطلوب نیست و از طرفی دیگر اقلامی با کیفیت بالا در کنار اقلامی با کیفیت پایین در یک وندور لیست در کنار هم مشاهده می‌شود. و این برای رقابت با توجه به تعیین فرمول برنده و ضریب ارزیابی و تأثیر فنی مسئله ساز شده است؛ به نحوی که یک کنتور با کیفیت بسیار پایین به خاطر ارزان تر بودن بازار را تسخیر می‌کند در حالی که یک کنتور تایید شده از بازار جمع‌آوری شده است.

وی سپس ادامه داد: توقع ما این است که توانیر در مبحث انتخاب و دادن گواهی نامه احراز استاندارد و وارد عمل شود و این مسئله را با جدیت بیشتری دنبال کند که تجربه‌های منفی که شرکت‌های توزیع با توجه به خرابی‌های فراوان کنتور داشته‌اند دچار این آسیب نشوند.

گودرزی مسئله دوم شرکت‌های توزیع را بحث نقدینگی عنوان و خاطر نشان کرد: متأسفانه تزریق نقدینگی به بخش توزیع خیلی کم است و هر شرکتی که با توزیع کار می‌کند حجم زیادی از مطالبات و معوقات دارد به طور مثال افزار آزما حدود ۰۳ میلیارد تومان مطالبات معوق دارد که برای هر تولید کننده‌ای این مسئله کمر شکن است. و اگر همین بحث تحریم‌ها و بهره بانکی را لحاظ کنید شرکت‌ها محکوم به نابودی هستند چه برسند به این که مطالبات دوساله و سه ساله و یا بیشتر هم داشته باشند.

وی سپس تأکید کرد: دولت و وزارت نیرو حتماً باید وارد عمل شوند و تدبیری بیاندیشند که این معوقات هر چه زودتر پرداخت شود وگرنه آسیب اصلی را پیکر اصلی صنعت برق خواهد دید. زیرا اکنون در بحث نوآوری‌ها و تولید چیزی از کشورهای خارجی کم نداریم و فقط حمایت مالی می‌تواند به رشد آن‌ها کمک کند و بهتر است از این پتانسیل برای صادرات هم استفاده شود.

گودرزی در ادامه سخنان خود درباره نقش سندیکا در حل مشکلات شرکت‌ها گفت

افق روشنی در انتظار صنعت برق است

مهندس مهران عاشوری؛ مدیر عامل شرکت آراین کلید پارس

مدیر عامل شرکت آراین کلید پارس از سندیکا در خواست کرد تا کمیته کلید سازان هم در این تشکل ایجاد شود. مهندس عاشوری که با ستبران گفت و گو می کرد با اشاره به این موضوع که علاوه بر بحران نقدینگی که همه شرکت‌ها با آن دست و پنجه نرم می کنند به مشکل شرکت سه ساله خود اشاره کرد و گفت: شرکت‌های توزیع در برابر شرکت‌های تازه کار و برخی محصولات جدید مقاومت نشان می دهند. ما در استان فارس و خوزستان که آغاز به کار کردیم به خاطر قابلیت‌های جدید محصولاتمان مورد استقبال قرار گرفتیم اما در استان‌های دیگر هنوز موفق نشده ایم.

مدیر عامل آراین کلید پارس درباره مطالبات شرکت خود و حجم این مطالبات اظهار کرد: شرکت ما دو میلیارد و هفتصد میلیون تومان با شرکت‌های توزیع کار کرده است، اما در حال حاضر به غیر از ارزش افزوده حدود پانصد میلیون تومان طلبکار هستیم و باز هم از شرایط راضی هستیم. عاشوری درباره پیش بینی خود از سال جاری در حوزه توزیع گفت: سال ۹۴ برای ما به خاطر نمایشگاه توزیع خوب شروع شد چرا که بدون بروکراسی‌های اداری توانستیم با مدیران ارشد گفت و گو کنیم.

مدیر عامل آراین کلید پارس سپس ادامه داد: برای بحث تحریم‌ها و فعالیت راحت تر شرکت‌های توزیع امیدواریم هر چه زودتر آثار مثبت لغو تحریم‌ها در صنعت برق هم خود را نشان بدهد. چرا که سیستم‌های توزیع و برق فشار قوی آن قدر به روز نیستند که بگوییم فلان تکنولوژی را نداریم اما مدیران ارشد خیلی خوش بین بودند و می گفتند بعد از برداشتن تحریم‌ها بتوانند برنامه ریزی خیلی خوبی برای سال بعد و تعریف پروژه‌های جدید در حوزه توسعه داشته باشند.

وی درباره ارزیابی عملکرد سندیکا درباره نمایشگاه توزیع آن را متوسط خواند و گفت: نماینده ما سندیکا است و انتظار داشتیم سندیکا به عنوان یک رهبر برنامه مشخصی را برای نمایشگاه توزیع داشته باشد.

عاشوری در مورد توقع شرکتش از سندیکا در سال جاری گفت: از سندیکا در خواست داریم رابطه خود را با سازندگان افزایش دهد؛ الان ارتباط ما با سندیکا در حد ارسال خبرنامه و ایمیل است. اما کاش این رابطه بیشتر شود و کمیته‌های تخصصی مثلاً کمیته کلید سازان را هم تشکیل بدهند چون در ایران حدود ۷ تا ۸ شرکت کلید ساز هستند و ضرورت دارد که این کمیته هم شکل بگیرد. وی ادامه داد: در واقع جایگاه ما در سندیکا مشخص نیست. البته ما باید از سندیکا هم درخواست خود را مطرح کنیم و بعد ابراز نارضایتی کنیم.

به گفته وی شرکت آراین کلید پارس از سه سال پیش کار خود را با وارد کردن سکسیون‌های گازی و کامپکت و دژانکتور خلا شروع کرد و سال ۹۲ کار را با واردات سکسیون‌های هوایی اتورکتور و اتوسکشن رایزر را برای خطوط هوایی شرکت توزیع ادامه داد.

عاشوری افزود: سپس با پیگیری‌هایی که انجام دادیم لیسانس متناژ کلیدهای هوایی را از شرکت‌های آن تکنولوژی کره جنوبی گرفتیم و قرارداد ما در سفارت ایران در سنول امضا شد. به گفته این فعال صنعت برق شرکت آراین کلید پارس اوایل سال ۹۳ مطالعات اتوماسیون‌های شبکه برق را شروع کرده و با پروژه فارس تجاری شده است و الان در فارس ۱۵۰ سکسیون هوایی موتوردار با قابلیت اتوماسیون وجود دارد و برنامه سال ۹۴ این شرکت این است که بحث اتوماسیون شمال عراق را هم با همکاری این شرکت کره ای انجام دهد.

افق روشنی در انتظار صنعت برق است

مهندس محمود دهقان؛ مدیر عامل شرکت نوژن مینا

مهندس محمود دهقان مدیر عامل شرکت نوژن مینا در گفت و گو با ستبران درباره مسایل و مشکلاتی که صنعت توزیع با آن روبروست گفت: عمده ترین مشکل این صنعت پرداخت هاست و از هر زاویه ای که به مسئله نگاه کنیم می بینیم که ریشه اکثر گرفتاری‌ها در همین پرداخت‌های معوقه است.

به گفته وی باید به شرکت‌های توزیع توجه بیشتری نشان داده شود و مطالبات آن‌ها به موقع پرداخت شود زیرا شرایطی به وجود آمده است که مثلاً شرکتی قیمت کابل خود را به دو برابر افزایش می دهند تا تاخیر در پرداخت‌هایش هم جبران شود. دهقان سپس با اشاره به این موضوع که تنها با شرکت توزیع زاهدان کار می کند اظهار کرد: به خاطر عدم همکاری که شرکت‌های توزیع دیگر دارند تنها با توزیع همدان و البته با پست سازان همکاری داریم و به آن‌ها قطعات فلزی پست را می دهیم.

مدیر عامل نوژن مینا در ادامه گفت و گوی خود با توجه به تحولات رخ داده در سطح کلان کشور در مورد پیش بینی خود از سال ۹۴ گفت: امیدواریم که در سال جاری اکثر پروژه‌ها فعال شود و پست سازان و دکل سازان بیشتر فعال شوند. اما به نظر می رسد با توجه به همه جهات افق روشنی در انتظار صنعت برق است.

وی عملکرد سندیکا را در حوزه صنعت برق و ارتباط با اعضای خود خوب ارزیابی کرد و گفت: سندیکا تشکل پرکاری است که با مدیریت خوب همواره پیگیر مسایل شرکت‌های حوزه صنعت برق است و ما نمره ۱۰۰ به سندیکا می دهیم.

دهقان در پایان در مورد شرکت خود و محصولاتش توضیح داد: همواره سعی ما بر این است تولید داخلی داشته باشیم و قطعات خوب و با کیفیت را به دست مشتریان و متقاضیان برسانیم.

جایگاه سندیکا تثبیت شده نیست

مهندس مجید غنی‌زاده، مدیرعامل شرکت نتکو

مدیرعامل نتکو در باره کابل خود نگهدار گفت: پولی که پروژه ما نیاز دارد روی تیرهای برق است و فقط توانیر باید مجوز اجرا بدهد. چون ما همان سیم مسی را به کابل خود نگهدار تبدیل می‌کنیم بنابراین با همان پول سیم مسی هم می‌شود کابل‌ها را عوض کرد و هم یراق خرید و هم مبلغی اضافه خواهد آمد که در بخش توسعه و احداث بین پیمانکاران توزیع شود. به خاطر همین و با توجه به الزامی که برای کاهش تلفات داریم به نظر می‌رسد امسال برای یراق سازان کابل خود نگهدار سال مهمی باشد.

وی درباره اهمیت کابل‌های خود نگهدار توضیح داد: کابل خود نگهدار راه نجات نیست راه اصلاح است هر چند که اصلاح هم نیاز به بررسی دارد و به نظر می‌رسد چنین نگاه عمیقی در شرکت‌های توزیع و برنامه ریزی وجود نداشته است و عملکردی هیجانی است که برای ارائه آمار و... صورت می‌گیرد.

به گفته غنی‌زاده صرف تعویض کابل‌ها کافی نیست بلکه باید دید شبکه معادلی که قرار می‌گیرد پاسخگوی نیاز و ظرفیت استفاده قبلی بوده است یا خیر.

مدیرعامل نتکو درباره پیش‌بینی خود در سال ۹۴ خاطر نشان کرد: بیشترین توان خود را بر این گذاشته‌ایم که گواهی‌های شورای ارزیابی توانیر را بگیریم و امیدواریم شرکت توانیر هر چه زودتر این گواهی‌ها را الزام کرده و وندور خود را اعلام کند و گرنه بدنه شرکت‌های توزیع صدمه زیادی خواهند دید چون دوغ و دوشاب در وندور شرکت‌های توزیع در کنار هم هستند و قطعات با کیفیت بسیار نازل در کنار قطعاتی با کیفیت بسیار بالا قرار دارند و سوالی که مطرح می‌شود این است که این‌ها چگونه در لیست قیمتی با هم رقابت خواهند کرد؟

وی در پایان ابراز امیدواری کرد: امیدواریم که توانیر هر چه سریع‌تر وارد بحث یراق آلات شود چرا که هر یک روز تعویق در این مسئله تاوان میلیاردی برای توانیر به دنبال خواهد داشت که تا الان هم این‌گونه بوده است.

غنی‌زاده درباره چالش‌ها و مسایل و مشکلات شرکت‌های توزیع گفت: بزرگترین مشکلی که شرکت‌های توزیع با آن دست و پنجه نرم می‌کنند مطالبات معوقه و طلب‌هایی است که دارند.

مدیرعامل شرکت نتکو که با "ستیران" گفت و گو می‌کرد سپس درباره دومین مشکل شرکت‌های توزیع خاطر نشان کرد: دومین مشکلی که شرکت‌های توزیع با آن روبرو هستند مسئله ارتباط قدرتمند سندیکا با توانیر است و این ارتباط کمتر مشاهده شده است. ما به عنوان شرکت‌های تولیدکننده مسایل و مشکلات خود را با سندیکا در میان می‌گذاریم، اما گویی سندیکا تریبونی برای بیان این مشکلات است و در واقع کمتر به نتیجه مطلوب می‌رسیم. وی در ادامه با ارائه مثالی توضیح داد: من یک یراق ساز هستم و برای یراق آلات خطوط انتقال و توزیع پیگیر وندور لیست توانیر هستیم. سه سال است عضو سندیکاشده‌ایم تا پیگیر این مسئله باشیم و وندور مد نظر ما را توانیر تحویل بدهد ولی پاسخی دریافت نکرده‌ایم و ۱۴ شرکت پیگیر این مسئله هم چنان بی‌جواب مانده‌اند.

مدیرعامل نتکو ادامه داد: در واقع باید گفت سندیکا جایگاه قدرتمند در کنار توانیر را ندارد و حتی برای برگزاری یک جلسه با توانیر دچار مشکل هستیم. بنابراین این شرایط نشان دهنده ضرورت افزایش توان و قدرت عملی و اجرایی سندیکاست و این در شرایطی است که سندیکا باید به عنوان بازوی توانای توانیر باشد و حال این‌طور نیست.

غنی‌زاده درباره اقداماتی که سندیکا می‌تواند انجام بدهد گفت: اگر توانیر سندیکار را در جایگاه یک شرکت خصوصی که بتوان با آن قرارداد منعقد کرد ببیند و در ماجرای وندور لیست از سندیکا بخواهد چند شرکت را معرفی کند که در هر بخش به عنوان بازرس نگاه حقوقی به این مسئله داشته باشد احتمال نتیجه گرفتن زیاد خواهد بود.

یادداشت

مهندس سعید مهبذب ترابی؛
عضو علی‌البدل هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران
رییس انجمن علمی مدیریت مصرف انرژی کشور
و مدیرعامل شرکت مشاور نیرو

ساتبامولود تعیین تکلیف یک ماده مجرد تاثیرگذار و خوش ترکیب

متن زیر قسمتی از مقاله منتشر شده در زمان معرفی جناب آقای مهندس چیت چیان به عنوان وزیر نیرو در دولت یازدهم و خطاب به نمایندگان محترم مجلس بود و مولف با شناخت و باور کامل به راهبرد ضرورت توسعه سیاست بهره‌وری انرژی و شناخت از آگاهی و دانش شخص معرفی شده برای تصدی وزارت و به دور از هرگونه رویکردهای سیاسی و باندبازی و یا انتظاری نسبت به نگارش و انتشار آن اقدام کرد و کماکان نیز بر این باور نیز کماکان می‌باشد. سخنی با نمایندگان محترم مجلس ۲۱ (مرداد ۱۳۹۲) وزیر پیشنهادی نیرو؛ پیشرو در مدیریت مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های نو

(از آنجا که یکی از رویکردهای راهبردی نمایندگان محترم مجلس و خصوصا اعضا محترم کمیسیون انرژی کاهش شدت مصرف انرژی است خوشبختانه یکی از توانمندی‌های بارز جناب آقای مهندس چیت چیان به عنوان وزیر پیشنهادی نیرو انرژی من (energyman) بودن ایشان است. وزیر محترم پیشنهادی وزارت نیرو از صاحب‌نظران و مدیران متخصص و علاقه‌مند به مباحث مرتبط با توسعه استفاده از انرژی‌های نو و افزایش بهره‌وری انرژی هستند و بی‌شک نقش انکارناپذیری در همه جهت‌گیری‌ها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در مباحث فوق در وزارت نیرو داشته‌اند. پیگیری و مدیریت برای تشکیل شرکت‌های سابا و سانا، احداث آزمایشگاه ملی انرژی، احداث مرکز ملی آموزش مدیریت مصرف انرژی در تبریز با همکاری جایکا، شکل دهی و هدایت بخش خصوصی برای ورود به مباحث مرتبط به بهینه‌سازی انرژی، فرهنگ سازی مدیریت مصرف انرژی از طریق انجام میزبانی‌های انرژی، ایجاد انجمن دوستان انرژی، چاپ و توزیع جزوات آموزشی و همچنین مدیریت بر توسعه استفاده از انرژی‌های نو در سطح کشور و فعالیت‌های آموزشی و

ترویجی مختلف در زمینه‌های فوق در کارنامه مدیریتی آقای مهندس چیت چیان مشاهده می‌شود و همه کارشناسان و مدیرانی که در صنعت بهینه‌سازی انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های نو فعالیت دارند از تلاش و زحمات خستگی‌ناپذیر ایشان برای فرهنگ سازی و توسعه این بخش از صنعت به نیکی یاد می‌کنند و انتخاب ایشان را شروع فصل نوین و پربراری برای مدیریت انرژی کشور می‌دانند. رویکرد و عملکرد جناب آقای مهندس چیت چیان طی دو سال اخیر نشان می‌دهد که در حد توان و اختیارات و علیرغم تحمیل و یا ضرورت اولویت‌های جدید کاری، به راهبرد توسعه سیاست‌های بهره‌وری نیز پرداخته شده و برنامه‌ها و اقدامات خوبی نیز در این زمینه صورت گرفته است و بدیهی است که در زمینه جایگزین نمودن تفکر بهره‌وری به جای رویکرد توسعه برنامه‌ها، اقدامات زیادی نیز مانده است.

یکی از راهبردهای جدی از توسعه سیاست‌های بهره‌وری انرژی در کشور که علیرغم پیگیری‌های مستمر وزارت نیرو، هنوز ابر مانده است، تحقق ماده ۸ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی یا تشکیل ساتبا (سازمان بهره‌وری انرژی و تجدید پذیر) است. ماده ۸ قانون اصلاح الگوی مصرف به شرح زیر چهار سال پیش ابلاغ شده است:

ماده ۸- وزارت نیرو می‌تواند در چهارچوب قانون برنامه پنج‌ساله و قانون مدیریت خدمات کشوری جهت ارتقاء بهره‌وری و استفاده هر چه بیشتر از منابع تجدیدپذیر، نسبت به تأسیس یک سازمان با شخصیت حقوقی مستقل اقدام نماید. اساسنامه و وظایف این سازمان توسط وزارت نیرو تهیه می‌شود و حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون با تأیید هیأت وزیران جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد. وزارت نیرو می‌تواند ردیف‌های بودجه مربوط به امور مذکور را از سازمان‌های زیر مجموعه

خود به سازمان جدید انتقال دهد. حکم قانونی فوق قسمتی از احکام قانون مترقی اصلاح الگوی مصرف انرژی است که ابتدای سال ۱۳۹۰ جهت اجرا به دولت ابلاغ شده است و شروع پنج‌مین سالگرد ابلاغ آن در ۲۱ فروردین امسال گرامی داشته شد. متأسفانه این سالگرد هم مثل چهار سالگرد قبلی بدون حضور مولود آن برگزار شد و اصولاً تاکنون این ماده از قانون فوق مثل اکثر ماده‌های قانون فوق مجرد باقی مانده است و فاقد مولود است.

پیگیری‌های انجام شده نشان می‌دهد که مراحل مختلف تحقق ماده فوق با بحث ادغام دو سازمان اصلی و متولی انرژی تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی الکتریکی کشور (سابا - سانا) و ایجاد یک موسسه حکمیتی برای سیاست‌گذاری و مدیریت امور فوق، عملیاتی شده و برای تصویب نهایی به مجلس محترم شورای اسلامی منعکس شده است.

تجربه چند دهه گذشته در عرصه‌های بین‌المللی نشان داده است که رشد اقتصادی و توسعه صنعتی و حضور تاثیرگذار در عرصه اقتصاد جهانی از ضرورت‌های اصلی رسیدن به اقتدار سیاسی، استقلال ملی و شکوفایی فرهنگی است و یکی از الزامات جدی این راهبرد استفاده و به‌کارگیری درست و منطقی منابع انرژی است. از همین رو انرژی در بازارهای جهانی به صورت یک کالای گرانبها درآمده و برای کشورهایایی که از آن برخوردارند، منشاء درآمدهای بزرگ و سرشاری به شمار می‌رود. لذا در کشورهای پیشرفته جهان به ویژه آنهایی که از لحاظ منابع انرژی به سایر کشورها وابسته‌اند از چند دهه گذشته تلاش‌های فراوانی در جهت صرفه جویی و مصرف منطقی نفت و گاز، بهینه‌سازی تجهیزات انرژی بر و جایگزینی سوخت‌های فسیلی با منابع انرژی تجدیدپذیر، مانند انرژی خورشیدی، باد و زمین‌گرمایی صورت گرفته است.

بهره‌وری انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر

دورکن سیاست انرژی پایدار به شمار می‌روند و استفاده از هر دو روش به صورت همزمان موجب تثبیت و کاهش رشد تقاضای مصرف انرژی می‌شود. از همین رو تمام کشورهای دنیا، مباحث راهبردی و سیاستگذاری مرتبط با بهره‌وری انرژی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را در قالب یک نظام دولتی و حکومتی مقتدر و تاثیرگذار ایجاد کرده‌اند.

بررسی تجارب موفق کشورهای نشان می‌دهد شرکت‌هایی که در امر سیاست‌گذاری و راهبرد بهینه‌سازی مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر فعالیت می‌کنند، به صورت متمرکز در بدنه حاکمیت بوده و به عنوان بازوی محرکه حاکمیت به امر سیاست‌گذاری و نظارت بر اجرای پروژه‌های انرژی تمرکز دارند. از جمله این شرکت‌ها می‌توان به مراکز زیر اشاره کرد.

مركز صرفه‌جویی انرژی ژاپن (ECC) - مركز صرفه‌جویی انرژی ترکیه (EECC) - شرکت مدیریت انرژی کره جنوبی (KEMCO) - اداره بهره‌وری انرژی در انگلیس (EEO) - مركز مدیریت انرژی هند (EMC) - مركز ملی انرژی در فیلیپین (DOE) - در چین (سازمان صرفه‌جویی انرژی چین) - فرانسه (Ademe) - نیوزلند (اداره بهینه‌سازی انرژی) - در ترکیه، مركز ملی صرفه‌جویی انرژی (NECC) و....

در کشور ما نیز بر اساس سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری و تکالیف مندرج در برنامه پنجم توسعه و برنامه‌ریزی و راهبردهای دولت محترم، مقرر شده است که تا انتهای برنامه پنجم توسعه، شدت مصرف انرژی به دو سوم وضعیت فعلی و در پایان برنامه ششم توسعه به ۵۰ درصد وضعیت فعلی تقلیل یابد. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که پتانسیل بهینه‌سازی انرژی در کشور ما بسیار زیاد است به نحوی که در مجموع و به طور متوسط در بخش‌های مختلف مصرف می‌توان با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، اجرای هدفمند برنامه‌ها و به‌کارگیری رویکردهای مختلف اقتصادی، حقوقی، فنی، آموزش و آگاهسازی تا ۳۰ درصد در مصرف انرژی صرفه‌جویی کرد.

لذا برای نیل به هدف فوق، نیاز به سیاستگذاری و تعیین راهبرد حکومتی و وجود تشکیلات و ساختاری منسجم، قدرتمند، دارای توان مالی، علمی و سرمایه‌گذاری در سطح کلان است که می‌باید راهبرد بهینه‌سازی مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر را از طریق

سیاست‌های علمی-کاربردی-منطقی و متناسب با ساختار صنعتی هر یک از بخش‌های اقتصادی و مصرف‌کننده انرژی هدایت کند و به همین دلیل این راهبرد در بخش حاکمیتی و بدنه دولت توجیه‌پذیر است و ماده ۸ قانون اصلاح الگوی مصرف نیز با همین منطقی تدوین و ابلاغ شده است.

متولی این راهبرد سازمانی با اختیارات و مسئولیت در سطح معاونت وزیر قابل تعریف است و بدیهی است در صورتی که در (ساعت صفر) وزارت انرژی تشکیل گردد شرکت بهینه‌سازی سوخت نیز با آن ادغام خواهد شد.

ضمناً تاکید می‌شود در رویکرد توسعه سیاست‌های بهره‌وری، بخش بهره‌وری انرژی و بخش تجدیدپذیر دو راهبرد غیر قابل تفکیک بوده و تصور اولویت دادن هر

بخش به دیگری، آب درهاون کوبیدن است. این تشکیلات در بخش حاکمیتی و راهبردی و برنامه‌ریزی کلان فعالیت می‌کند و بخش خصوصی می‌تواند به واسطه حمایت بخش فوق و استفاده از ابزارهای ایجاد شده، فعالیت‌های عملیاتی مورد نیاز را انجام دهد. لذا تاکید می‌شود که نیل به هدف عالی‌ه فوق، بدون وجود یک نظام حکومتی منسجم امکان‌پذیر نیست.

لذا از وزیر محترم نیرو و نمایندگان محترم مجلس، تقاضا می‌شود با تحقق ماده قانونی اشاره شده به قسمتی از رسالت تاریخی و ماندگار خود در بخش انرژی جامعه عمل بپوشند و انشاء... با همت والای آنها در شروع ششمین سالگرد ابلاغ ماده فوق، شاهد حضور یک مولود مستقل، مقتدر و صاحب سبک در بخش انرژی الکتریکی کشور باشیم.

خواسته بخش خصوصی از دولت

دکتر سیداحمد عاملی؛
استاد دانشگاه/
رئیس هیات مدیره شرکت کنتورسازی ایران

از مصادیق این موضوع است. در واقع ریشه اصلی مشکلات اقتصادی امروز ما همین ماجراست.

به عبارت دیگر آن چه اکنون در اقتصاد کشور خود مشاهده می کنیم، دولت تبدیل به نهادی شده که در عین حال که بخش زیادی از اقتصاد را در دست دارد اما از نظر مالی تنها مسئول زیان آن هاست و آن شرکت ها گویی تنها سربار دولت شده اند. به بیان دیگر بخش شبه دولتی بنگاه های سودده را از دولت ربود و با کمک بانک های رشد یافته، کنترل کشور را به نفع خود در دست گرفت. تحت این شرایط بخش خصوصی با مشکلاتی بیش از گذشته، به فعالیت خود ادامه می دهد. در این شرایط اکثر شرکت های شبه دولتی که کالایی را به طور کامل و مستقل از دولت تولید می کنند در شرایط نسبتاً بهتری به سر می برند و اگر تولید کالایشان وابسته به دولت باشد، در هنگام بروز مشکل به احتمال بالا با نفوذی که در دولت دارند آن را برطرف می کنند و زیان آن را بر دوش دولت و مردم می اندازند. اما اوضاع در بخش خصوصی کاملاً متفاوت است. با توجه به شرایط غیر مطمئن و بی ثباتی که در فضای جامعه وجود دارد، میزان مبادلات کم تر شده که نتیجه آن نیز کاهش نقدینگی در بخش خصوصی است. همچنین برخی از مبادلات نیز با احتمال نکل بسیار زیاد در چک ها صورت می پذیرد که مصداق آن آمار چک های برگشتی و کلاه برداری ها است. علاوه بر این ها اگر بخش خصوصی کالایی برای دولت نیز تولید کند، با توجه به اوضاع بد مالی دولت، احتمال تعویق در پرداخت، بسیار زیاد است. تحت این شرایط به دلیل فقدان قوانین حقوقی لازم و همچنین نبود الزامات اجرایی برای این قوانین، یکی از طرفین معامله متضرر خواهد شد. زیرا از طرفی باید برای رهایی از کمبود نقدینگی تسهیلات گرفته و سود پردازد و در صورت عدم بازپرداخت بموقع با پرداخت جرائم دیرکرد مواجه است و یا اینکه اجباراً فعالیت تولیدی خود را متوقف کند و به مشاغل غیر مولد روی آورد.

اگر به این شرایط، تحریم ها و تورم ناشی از آن را هم اضافه کنیم، متوجه بحران امروز خواهیم شد و در عین حال به این موضوع پی خواهیم برد که تحریم ها عامل اصلی بحران حال حاضر کشور نیست، بلکه این نهادها و سیستم بیمار و ناکارآمد موجود داخل است که عامل اصلی است. لذا خواسته اصلی بخش خصوصی از دولت محترم این است که در عین حال که به مسائل سیاست خارجی توجه بسیاری می کند، روی نهادها و قوانین حقوق مالکیت مربوط به بخش خصوصی و مقررات اداری - مالیاتی و بانکی نیز توجه داشته باشد. در واقع خواسته اصلی این بخش افزایش اعتبار و تسهیلات نیست، بلکه تنها خواستار تضمینی قراردادهای معتبر است. به این معنی که اگر یک بنگاه با دیگری و یا دولت قراردادی بست، تضمینی وجود داشته باشد که طرفین، مفاد قرارداد را مو به مو از مرحله تحویل کالا و یا خدمات تا پرداخت مالی آن رعایت می کنند. همچنین با توجه به ویرایش متن برنامه ششم، از دولت محترم صمیمانه درخواست می شود که بندهای برنامه های خود را با تأکید بر تسهیل واقعی فعالیت های بخش خصوصی پیش برد. به علاوه به دولت توصیه می شود تا قبل از اتمام پروژه های نیمه تمام، پروژه عمرانی جدیدی را تدوین نکند. همچنین هزینه های جاری اش را با صرفه جویی و واگذاری جدی وظایف غیر حاکمیتی تا حد امکان کاهش دهد و با کاهش این هزینه ها اقدام به بازپرداخت بدهی های بخش خصوصی کند.

با توجه به این که مسائل سیاست خارجی کشور کمابیش رو به بهبود است، اما مشکلات داخلی کشور و مخصوصاً مشکلات اقتصادی همچنان پابرجاست. گوشه ای از این مشکلات داخلی به مساله تحریم ها برمی گردد، اما قسمت اصلی آن مربوط به ساختارها و نهادها و قوانین موجود در کشور می شود.

ما همواره اقتصاد را به دو بخش خصوصی و دولتی تقسیم می کنیم. در مورد حضور و نقش هر کدام از این دو بخش همواره در طول تاریخ میان اندیشمندان و همچنین بین عاملان و فعالان همین بخش ها اختلاف نظر بوده است. در این بین کشورهایی موفق بوده اند که امروزه به آن ها کشور های توسعه یافته گفته می شود که قانونگذارانشان نیاز زمان کشور خود را به درستی درک و با اعمال و اجرای سیاست مناسب توانسته اند گستره هر کدام از این بخش ها و همچنین مسئولیت شان نسبت به یکدیگر را مشخص کنند. لزوم بحث ما نیز از همین نقطه شروع می شود و اگر بنا باشد که کشور ما نیز به سمت توسعه حرکت کند توجه به این مهم، راهگشا خواهد بود.

با این وجود به نظر می رسد، آن چه که می توان به عنوان اصلی مهم به آن استناد کرد این است که دولت (منظور از دولت قوای سه گانه مجلس، دولت و قوه قضاییه است) باید نقش تسهیل کننده داشته باشد و وظایف حاکمیتی اش را انجام دهد و بخش خصوصی در کشور به عنوان مجری عمل کند. در عین حال در شرایط استثنایی مثل جنگ، تحریم و یا در تولید کالاها و خدماتی که بخش خصوصی قادر و یا مایل به تولید آن ها نیست و همچنین در فعالیت هایی که امکان سواستفاده بخش خصوصی وجود دارد، دولت باید نقش عامل در آن بخش ها را داشته باشد. اما در این موارد نیز دولت باید شرایط را به نحوی ایجاد و تسهیل کند که در صورت امکان مرحله اجرا بر عهده بخش خصوصی باشد.

در سال های اخیر که کشور در شرایط تحریم به سر می برد دولت می بایست طبق اصل بالا عمل می کرد و تا می توانست شرایط باثباتی را فراهم می کرد و با شناسایی نیازهای آینده خود، به اجرای وظایف حاکمیتی و تسهیلی از جمله آموزش، راه سازی و جاده سازی و ... و همچنین اداره اوضاع کشور و دخالت در بازارها می کرد. اما متأسفانه آن چه که در تاریخ مشاهده می کنیم، بلافاصله بعد از جنگ به دنبال آزادسازی قیمت ها و آزادسازی اقتصادی بودیم، بدون این که شرایط را برای این امر مهیا کنیم، در حالی که کشور ما تازه از فشارهای جنگ آزاد شده بود و نیاز به ثبات داشت.

نتیجه بزرگ این تجربه، عمیق تر شدن فاصله طبقاتی در کشور بود. در سال های بعد علاوه بر این که این روند در کالاهای متفاوت همچنان ادامه داشته است، شاهد فرآیند خصوصی سازی بودیم که منجر شد به اینکه شرکت های سودده به ظاهر به بخش خصوصی سپرده شوند، که این امر کم بخش جدیدی را در اقتصاد کشور به وجود آورد که به بخش شبه دولتی معروف است. این بخش هم از سوددهی بالایی برخوردار بود و هم از قدرت و نفوذ بالایی در نهاد دولت. تداوم و گسترش این مساله باعث افزایش نااطمینانی و بی ثباتی هر چه بیشتر اقتصادی شد و همچنین باعث شد دولت از وظایف اصلی خود که همان تسهیل کنندگی امور است دور بماند. آمار چک های برگشتی، عدم اجرای قراردادها، کلاه برداری و اختلاس های کلان بانکی، که قطعاً تبعات اجتماعی فراوانی هم به بار آورد،

اتلاف سازی برای بهبود روابط دولت و بخش خصوصی

غلامحسین شافعی:
رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

زیرساخت‌های فیزیکی است. چنین هزینه‌های عمومی، فضا را برای سرمایه‌گذاری خصوصی فراهم کرده و رشد اقتصادی را بالا می‌برد. پس به نظر می‌رسد بهترین راه برای تحقق شعار امسال که 'دولت و ملت، هم‌دلی و هم‌زبانی' نام گرفته است همکاری و اتحاد و شراکت مفید و سازنده دولت و بخش خصوصی برای رسیدن به ایرانی آباد و سرفراز باشد.

بخش خصوصی برای تحقق هم‌دلی و هم‌زبانی، باید صدای رسا و یکپارچه‌ای داشته باشد تا تقاضای قوی برای اصلاحات اقتصادی ایجاد شود. هر اندازه تشکل‌های اقتصادی بخش خصوصی، نمایندگی متنوع‌تر و گسترده‌تری داشته و اهل گفتگو باشند، قدرت آنها برای گسترش اصلاحات افزایش می‌یابد.

لازمه تقویت اعتماد دوسویه بین دولت و بخش خصوصی، وجود بخش خصوصی پویا و مولدی است که از شفافیت و قانون‌مداری و سلامت مالی برخوردار باشد.

بخش عمومی و دولت نیز از سه راه می‌تواند به توسعه بخش خصوصی کمک کرده و هم‌دلی و هم‌زبانی را به وجود آورد.

۱. اصلاح و کاهش قوانین، مقررات و سیاست‌های رسمی در حوزه محیط کسب، از سیاست‌های تجاری و اقتصاد کلان گرفته تا سیاست‌های اقتصاد خرد در بازارهای گوناگون مانند بازارهای پول، سرمایه، کار، کالا، زمین و غیره که بر روی کاغذ نوشته شده‌اند.

چالش‌های توسعه بخش خصوصی

در شرایطی که انتظارات از بخش خصوصی برای بهبود اوضاع اقتصادی افزایش یافته است اما در مسیر توسعه‌یافتگی و شکوفایی بخش خصوصی با چالش‌های جدی مواجه هستیم که مهمترین آنها عبارتند از:

۱. حکمرانی یا نظام تدبیر ضعیف به شکل نهادهای دولتی بسته و انعطاف‌ناپذیر که فاقد شفافیت و پاسخگویی هستند و رواج حمایت‌گرایی سیاسی و تعرض به حقوق مالکیت و فساد گسترده که بسیاری از آنها میراث برجای مانده از دولت گذشته است.

۲. انسجام اجتماعی شکننده به دلیل افزایش نابرابری درآمد و تضعیف طبقه متوسط، نظام حمایت اجتماعی ناکارا، ضعف اعتماد بین دولت و بخش خصوصی، مشارکت مدنی پایین، خدمات عمومی نابرابر و بی‌کیفیت.

۳. نظام آموزشی و پژوهشی که با تحولات فناوری و الزامات اقتصاد دانش‌بنیان و جامعه اطلاعاتی همراه نبوده است.

۴. مدیریت ضعیف در بهره‌برداری و ثمردهی از منابع و ثروت‌های طبیعی (نفت و گاز، آب) و زیرساخت‌ها.

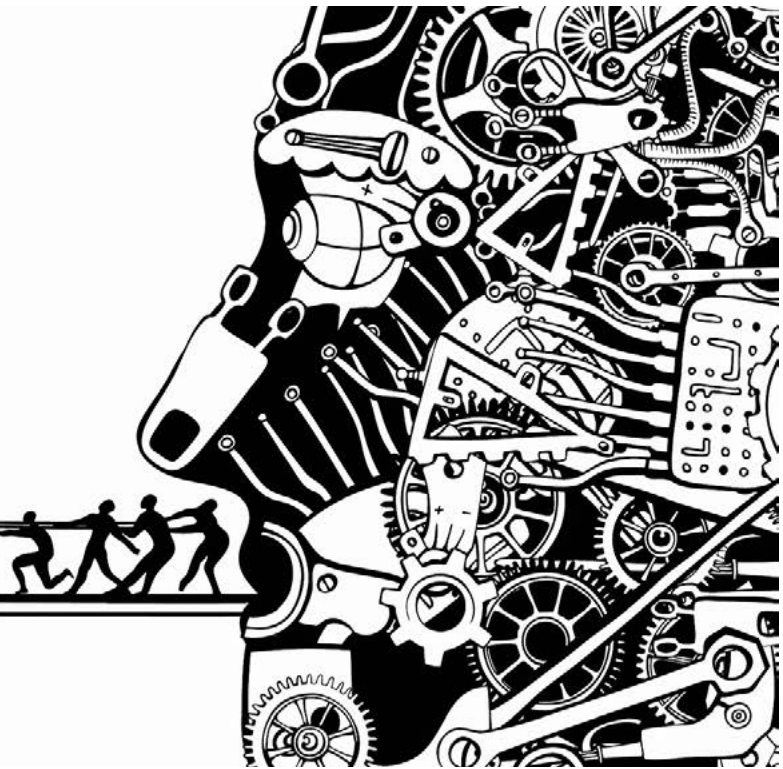
۵. سرانجام تسلط اقتصاد تک محصولی؛ بازارهای مالی توسعه نیافته؛ ارتقای کند فناوری؛ رویه‌های ضد رقابتی و سرکوب‌کار آفرینی.

پس باید به دنبال مدل جدیدی باشیم که نقشی بزرگتر برای بخش خصوصی تعریف شود. چالش سیاست‌گذاران، هم‌سو کردن انگیزه‌های کارآفرینان حداکثرکننده سود با مسئولیت‌های اجتماعی و اهداف عدالت‌جویانه است. اما بخش خصوصی به تنهایی نمی‌تواند این وظایف را انجام دهد و رشد اقتصادی مستلزم سرمایه‌گذاری دولت در حکمرانی و مدیریت عمومی، آموزش، دانش و

اقتصادهای بسته و منزوی که تحت کنترل شدید دولت هستند با انبوه قوانین ضد و نقیض و حمایت‌های غیرهدفمند هرگز رشد نمی‌کنند. بخش خصوصی در چنین اقتصادهایی، غیررقابتی، ناکارا و ناتوان می‌شود و از تعامل با دنیای خارج هراس خواهد داشت. در نتیجه تمام کشورهای که دوره‌های طولانی رشد اقتصادی داشتند، بخش خصوصی توانمند و پویایی نیز داشته‌اند.

ایران هم برای خروج از رکود و کم‌رشدی و رسیدن به رشد پایدار هشت درصدی باید شرایط گذشته را تغییر دهد. بدین منظور نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر بخش خصوصی داخلی و خارجی، کاهش اعتیاد نفتی و جداسازی اقتصاد تک محصولی و تنوع صادرات، تقویت نوآوری و رقابت‌پذیری، و افزایش بهره‌وری بنگاه‌ها هستیم. خوشبختانه نگاه به بخش خصوصی مثبت شده است و شاهد تغییر گفتمان به سمت گسترش رقابت، مقررات‌زدایی، کاهش تعرفه‌ها و استقبال از تجارت و سرمایه‌گذاری خصوصی هستیم. بخش خصوصی ایران هم برای ایفای نقشی پررنگ‌تر نسبت به گذشته و تبدیل شدن به موتور قوی رشد باید ویژگی‌های 'توسعه‌ای' و 'رقابت‌گرایی' پیدا کند.

اجرای هرگونه اصلاحات در کشور نیازمند ائتلاف سازی است که بهبود روابط بین دولت و بخش خصوصی در این میان حرف اول را می‌زند. رابطه مبتنی بر سوظن و جنجال که در گذشته وجود داشت خوشبختانه در دولت کنونی به اعتماد و ثبات تبدیل شده است که در سایه هم‌دلی و هم‌زبانی کامل دولت و ملت بهتر نیز خواهد شد.

۲. بهبود شیوه اجرا و ضمانت اجرای قوانین، مقررات و سیاست‌ها، هر حوزه از محیط کسب و کار با نهادهای دولتی پشتیبانی می‌شود که باید قوانین و مقررات مصوب سیاست‌گذاران را اجرا کنند. سرمایه‌گذار خصوصی خواهان اجرای مداوم، عادلانه و کارآمد این قوانین است.

۳. شکل‌گیری مثبت انتظارات سرمایه‌گذاران درباره سیاست‌های آینده، در کنار قوانین و سیاست‌های جاری و چگونگی اجرای آنها، پیش‌بینی اینکه در آینده این سیاست‌ها چگونه تغییر می‌کنند نیز در ارزیابی ریسک و بازده انتظاری سرمایه‌گذاری‌ها بسیار مهم است. عوامل اقتصاد سیاسی (از قبیل اجرای سیاست‌های پولی‌یستی محبوبیت‌زا و فشار و لابی گروه‌های ذی‌نفع در منحرف کردن سیاست‌ها) تأثیر منفی شدیدی بر انتظارات و تضعیف اعتبار سیاست‌های دولت نزد سرمایه‌گذاران دارد.

اصلاح نهادهای دولتی که سیاست‌های توسعه بخش خصوصی را اجرامی کنند

در نهادهای دولتی که با بخش خصوصی سروکار دارند باید روحیه و فرهنگ ارایه خدمات عمومی عادلانه و کارآمد به بنگاه‌های خصوصی حاکم باشد. نهادهای عمومی به ویژه نهادهای تنظیم و مقررات‌گذاری بازار که مقید به قانون بوده و شفافیت و پاسخگویی داشته باشند، این نهادهای دولتی باید مصون از تصمیمات تبعیضی و صلاح‌دیدی مدیران دولتی باشند. اصلاحات گسترده به ویژه باید در نهادهایی صورت گیرد که بیشترین قدرت صلاح‌دیدی و رفتار

خودسرانه دارند مثل سازمان مالیاتی، اداره گمرکات یا سازمان زمین و همچنین نهادهای صدور مجوز و بازرسی و تعزیرات. اصلاحات مذکور مستلزم اقدامات گوناگونی به شرح زیر است:

۱. فرایند مداوم اصلاح مقررات و اصلاح رویه‌هایی که رفتار صلاح‌دیدی و رانت‌گرایی مقامات دولتی را کاهش دهد.

- کاهش منظم تعداد و پیچیدگی مراحل اداری در هر تعامل بین صاحبان کسب و کار و مقامات دولتی.
- تعیین معیارهای کیفی (کارایی و مشروعیت و مقبولیت عمومی) برای قوانین و مقررات جدید.
- اطمینان از روشن و صریح بودن قوانین و مقررات که جایی برای تعبیر و تفسیر شخصی نباشد.
- برقراری منظم رویه‌ها و فرایندهای الکترونیکی (دولت الکترونیکی) در تعامل‌ها و مراجعات اداری.

۲- افزایش شفافیت، دسترسی به اطلاعات و پاسخگویی بیشتر نهادهای عمومی که با بخش خصوصی سروکار دارند.

- راه‌اندازی سامانه سنجش مستقل و منظم عملکرد دستگاه‌های دولتی که با بخش خصوصی در تماس هستند تا فرهنگ پاسخگویی در این نهادها تقویت شود.

- دسترسی آزاد به اطلاعات کسب و کار از بانک‌های اطلاعاتی نهادهای گوناگون و آزادی عمل انجام پیمایش‌ها و پژوهش‌های مستقل.

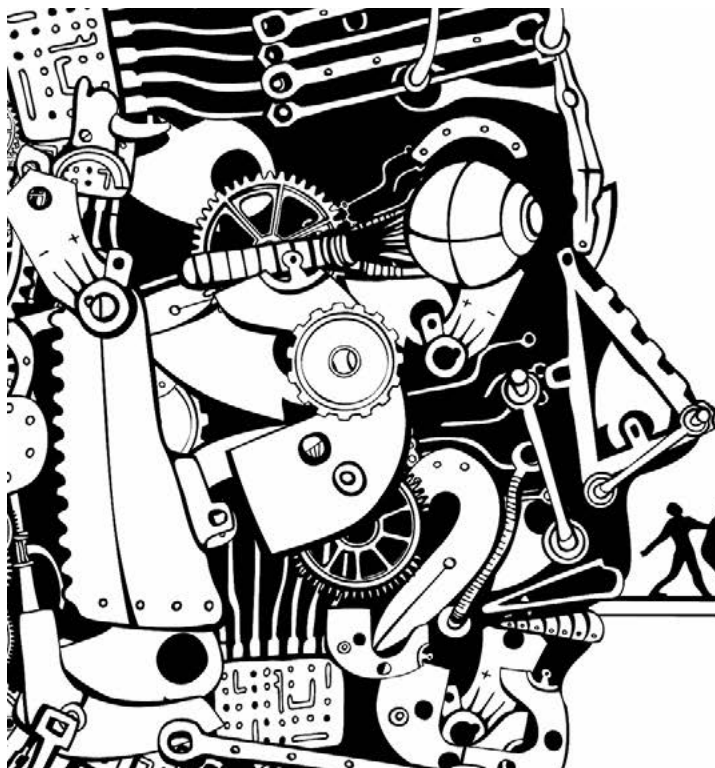
• انتشار منظم اطلاعات درباره معاملات خصوصی سازی و واگذاری شرکت‌های دولتی و زمین‌های عمومی، یارانه‌ها پرداختی و مناقصه‌های اعطایی

بسیج همه ذینفعان برای راهبرد رشد بلندمدت

دولت باید اقدام به شراکت با همه ذینفعان بکند. ویژگی مشترک همه کشورهایی که نرخ‌های رشد بالا در دوره‌های زمانی طولانی داشته‌اند توسعه ائتلاف‌ها و اتحادهای نیرومند برای اصلاح سیاست‌ها و مشارکت آزاد و گسترده در طراحی، اجرا و ارزیابی سیاست‌ها بوده است.

گام نخست) بهبود انسجام دولت و هماهنگی میان وزارتخانه‌ها. هماهنگی ضعیف، از عارضه‌های فرآیند تصمیم‌گیری با عملکرد پایین است. نبود هماهنگی بین وزارتخانه‌های مختلف، اصلاحات چندبخشی را متوقف می‌کند. ایجاد کمیته‌های متشکل از چند وزارتخانه به تنهایی باعث هماهنگی نمی‌شود، بلکه باید جایگاه و منصب هماهنگی، یک بدنه سیاسی قوی داشته باشد و پشتیبانی سیاسی صریح و روشنی از سوی کادر رهبری عالی کشور دریافت کند.

گام دوم) ایجاد شراکت بین دولت و بخش خصوصی. بخش خصوصی با ایجاد تشکل‌های اقتصادی مستقل و انجمن‌های توانمند و فراگیر و جریان آزاد اطلاعات مربوط به سیاست اقتصادی، عملکرد نظام اداری و بازارها می‌تواند دولت را پاسخگو نگه داشته، در گفتگوها مشارکت کند و

خصوصی را بیشتر به عنوان یک نوع بدهی نگاه کند تا دارای. یعنی کسانی که باید مرتب به آنها یارانه و مزایای گوناگون بدهد. در حالی که دولت باید مردم را یک دارای ببیند که با مهیا کردن بستر و شرایط و توسعه مهارت‌ها برای آنها خواهند توانست یک دارای و منبع درآمد برای دولت باشند. این مردم و بخش خصوصی هستند که در صورت توانمندسازی و پشتیبانی‌های لازم نهادی می‌توانند کشور را به سطوح درآمدی بالا برسانند و به گفته رئیس جمهور محترم، به سمتی برویم که دست دولت به سمت ملت دراز باشد نه برعکس آن.

پس اگر می‌خواهیم ایران در مسیر رشد اقتصادی بلندمدت مستمر و پایدار قرار بگیرد باید اصلاحات و تغییر نگرش‌هایی اتفاق بیفتد. از اسامال به بعد که سال هم دلی و هم زبانی دولت و مردم (بخش خصوصی) نامگذاری شده است هیچکس نباید بگوید فلان مسئله مشکل دولت است و مشکل من نیست و به من ربطی ندارد. باید شراکتی جدید بین سیاستگذاران در دولت و فعالان بخش خصوصی شکل بگیرد. شراکتی شفاف که اجازه شنیدن تمامی صداها داده شود و در دام گروه‌های ذینفع خاص نیفتد. این رابطه همکاری و اتحاد و هماهنگی بین دولت و بخش خصوصی را می‌توان به شکل یک شرکت سهامی به نام 'شرکت سهامی ایران Iran Inc.' دید که هویت واحد و یکپارچه‌ای داشته باشد و منافع همه سهام‌داران آن که کل مردم ایران هستند در نظر گرفته شود. در این راستا گزاره ساخت ایران 'اراه بیندازیم که کالاها و خدمات تولید ایران (دست کم برخی از آنها) برند جهانی شده و از ارج و اعتبار بالایی برخوردار باشند و معجزه رشد اقتصادی ایران تحقق یابد. ■

نتیجه‌گیری و جمع‌بندی

رشد پیوسته اقتصادی منوط به این است که دولت سرمایه‌گذاران موجود و بالقوه را متقاعد سازد که آماده کاهش و حذف روش‌های نابرابر و صلاح‌دیدی یا خودسرانه اجرای سیاست‌ها است. عدم اطمینان به سیاست‌ها و صلاح‌دید و تبعیض در اجرای قوانین یا اجرای متناقض و غیرقابل پیش‌بینی قوانین و مقررات، به انتظارات سرمایه‌گذاران آسیب می‌زند و سرمایه‌گذاری، رقابت و نوآوری را محدود می‌کند.

از دولت انتظار می‌رود دو کار مهم را در کنار سایر کارها انجام دهد. یکی اینکه یک یا چند صنعت مهم را به عنوان صنایع پیشرو و پیشران انتخاب کرده و برای موفقیت و سرآمد شدن آن در سطح جهان سرمایه‌گذاری کند. چنین سیاستی باعث می‌شود تا حس اطمینان، و اعتماد به نفس و خودباوری در بین فعالان اقتصادی ایران تقویت شود که 'ما هم می‌توانیم بهترین‌های جهان باشیم'. این کاری بود که هندی‌ها پس از شروع اصلاحات اقتصادی و باز کردن درهای اقتصاد خود در دهه ۱۹۹۰ با صنعت فناوری اطلاعات (IT) کردند و چهره‌ای جدید و پیشرفته از کشور خود را به بازارهای جهانی شناساندند. همچنین پیشنهاد می‌شود دولت شبیه برخی کشورها یک حوزه پشتاتز در زمینه اصلاح مقررات و رفع فساد و موانع نهادی توسعه بخش خصوصی معرفی کند مثل اصلاح نظام بانکی، امور گمرکی، دریافت مالیات‌ها یا دولت الکترونیک.

کار دوم دولت اینکه نگاه خود به مردم را تغییر دهد. اقتصاد نفتی و توزیعی باعث شده است دولت، مردم و بخش

نااطمینانی را کاهش دهد. راه چاره، درگیر کردن دولت با بخش خصوصی از طریق گفتگو برای مثال شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی است. این یک فرایند شفاف و فراگیر برای رایزنی بخش خصوصی در شناسایی مسائل سیاستگذاری، طراحی اصلاحات و پایش و ارزیابی آنها است که باید نهادینه شود.

گام سوم بسیج همه ذینفعان حول یک استراتژی روشن توسعه اقتصادی. هر اصلاحاتی نیازمند یک استراتژی روشن بلندمدت با اهداف قابل اندازه‌گیری، برنامه‌های اجرایی و مسئولیت‌ها است. بدین منظور نیاز به یک تیم قوی و منسجم متشکل از دولت و بخش خصوصی است. ابلاغ استراتژی اصلاحات، پیاده‌سازی و ارزیابی آن باید بخش جدایی‌ناپذیر از هرگونه تلاش موفق در زمینه اصلاحات بخش خصوصی باشد. به این ترتیب همه ذینفعان حول استراتژی روشن برای رشد و توسعه بلندمدت کشور بسیج می‌شوند.

یک بخش مهم از اقتصاد را بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهد که اشتغال زایی بالایی دارند. این بنگاه‌ها باید پیرامون شرکت‌های بزرگ رشد کرده و به شکل خوشه‌ای عمل کنند. اما چنین بنگاه‌هایی نیازمند مهارت‌های مدیریتی خرد هستند که دولت باید به گسترش و ترویج آنها کمک کند. هر کدام از این خوشه‌ها در یک حوزه جغرافیایی خاص متمرکز می‌شوند که باید با همکاری و مشاوره‌دهی این شرکت‌ها و خوشه‌های صنایع کوچک را به نیروهای رقابتی در برابر رقبای خارجی تبدیل کنیم.

گفت و گو

”

واقعی سازی نرخ برق اتفاقی است که باید به شکل تدریجی در متن اقتصاد کشور رخ دهد. در غیر این صورت افزایش ناگهانی قیمت برق با مقاومت مجلس، دولت و مردم مواجه خواهد شد و در نهایت محکوم به شکست می شود

گفتگو با مهندس محمد هاشمی؛ مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ

افزایش تدریجی قیمت برق الزامی است

صنعت توزیع نیروی برق طی سال های اخیر علیرغم مشکلات متعددی که با آنها دست به گریبان بوده، عملکرد موفقی به ویژه در حوزه هایی مانند کاهش تلفات داشته است. این صنعت هم مانند سایر بخش های صنعت برق دچار بحران نقدینگی است، هر چند اقدام وزارت نیرو برای افزایش حق انشعاب تا اندازه ای از بار مشکلات مالی این صنعت کاست اما بی شک مشکل کمبود نقدینگی بخش توزیع به این سادگی قابل حل نخواهد بود.

مهندس محمد هاشمی، مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بر این باور است که حل مشکلات صنعت برق در گرو واقعی شدن قیمت برق است. البته وی بر این نکته هم تاکید می کند که روند واقعی شدن قیمت برق باید به تدریج و با شبی تندتر از آنچه که امروز در دولت و مجلس دنبال می شود، دنبال شود.

گفتگوی کوتاه ما را با مدیر عامل توزیع نیروی برق تهران بزرگ می خوانید:

شرکت توزیع برق تهران بزرگ کار می کنند، به خوبی می دانند که ما بدهی معوقی نداریم و تلاش کرده ایم مطالبات آنها را در زمان مقرر پرداخت کنیم. انتظار ما از سازندگان تجهیزات این است که دقت بیشتری بر روی کیفیت محصولات و خدمات خود داشته باشند. چرا که شبکه های برق سرمایه ملی هستند و افزایش کیفیت تجهیزات آنها قطعاً علاوه بر حفظ سرمایه های ملی، به ما کمک می کند تا خدمات با کیفیت تری به مردم ارائه دهیم. در حقیقت نیروی انسانی متخصص و تجهیزات و خدمات با کیفیت و ایمن، مواردی هستند که سود حاصل از آنها هم پیمانکاران و سازندگان را منتفع می کند و هم شامل حال مصرف کنندگان می شود.

■ آیا امسال پروژه های جدیدی در حوزه توزیع تعریف خواهد شد؟
بله؛ قطعاً ما در ابعاد مختلف پروژه های بزرگی را شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ داریم و امیدواریم که همه شرکت های توانمند بتوانند در پروژه های ما حضور یابند.

■ نقش سندیکا را در برقراری ارتباط فعال تر بین صنعت و دانشگاه چطور ارزیابی می کنید؟

سندیکای صنعت برق ایران می تواند پل خوبی بین صنعت، دانشگاه و دولت باشد و نقش اساسی در بهبود تعاملات بین این سه نهاد ایفا کند. البته به نظر من سندیکا تا امروز این نقش را به خوبی ایفا کرده و امیدواریم که از این پس شاهد پرننگ شدن این تشکل در این حوزه ها باشیم. ■

■ در حال حاضر وضعیت صنعت توزیع را چطور ارزیابی می کنید؟

در حال حاضر شرایط صنعت توزیع برق کشور بهبود قابل توجهی داشته است. به ویژه با توجه به مشخص شدن هزینه های انشعاب، شرایط برای شرکت های توزیع بهتر شد. البته ما امیدواریم که امسال هم تجدیدنظر مجددی بر روی هزینه های انشعاب صورت بگیرد که این حوزه قوام و پایداری بیشتری پیدا کند.

■ با توجه به اینکه هنوز تا واقعی شدن قیمت برق فاصله بسیاری داریم، آیا شرکت های توزیع می توانند به بهبود مستمر محیط کسب و کار خود امیدوار باشند؟
قطعاً واقعی سازی نرخ برق اتفاقی است که باید به شکل تدریجی در متن اقتصاد کشور رخ دهد. در غیر این صورت افزایش ناگهانی قیمت برق با مقاومت مجلس، دولت و مردم مواجه خواهد شد و در نهایت محکوم به شکست می شود. لذا من بر این باورم که اگر افزایش قیمت برق را با شیب کمی تندتر و البته طبق همین روش کنونی دنبال کنیم، قطعاً وزارت نیرو قادر خواهد بود با توانایی و پتانسیل بیشتری ادامه دهد. شفاف سازی هزینه ها و درآمدهای شرکت های توزیع و برق منطقه ای قطعاً زمینه را برای نیروسانی بهینه به مشترکین برای ما فراهم خواهد کرد.

■ وضعیت شرکت هایی که به عنوان پیمانکار یا سازندگان تجهیزات با شرکت های توزیع کار می کنند را در سال جاری چطور پیش بینی می کنید؟
ما طبق روال گذشته کارهایمان را انجام می دهیم. هم سازندگان و هم پیمانکارانی که با

گفتگو با مهندس غلامرضا رخشانی مهر؛ مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق استان سیستان و بلوچستان سندیکا پل ارتباطی موثر بین دولت و بخش خصوصی

قرار گیرد؟

به باور بنده سندیکا نقش بسیار موثری در برگزاری کنفرانس ایفا کرده اما پیشنهادی که دارم آن است که سندیکا می‌تواند پل خوبی، البته نه به فاصله‌ای زیاد، بلکه به صورت پلی کوتاه و تسهیل کننده بین تامین کنندگان خدمات کالا برای صنعت برق و شرکت‌های توزیع شود و با ایفای این نقش سعی بر هر چه نزدیکتر کردن ارتباطات داشته باشد. همچنین امید است که از این طریق ضمن بازتاب و پرداخت مطالباتی که تولید کنندگان کالا و خدمات از شرکت‌های توزیع دارند، خواسته شرکت‌های توزیع مبنی بر به روز شدن فناوری و ارتقا کیفیت کالاهای شرکت‌های تولید کننده در یک بازار رقابتی سالم برآورده شود. چرا که ما بر این باوریم که اگر هزینه‌های لازم برای افزایش کیفیت پرداخت نشود مجموعه اتفاقاتی که در کیفیت پایین تولیدات شرقی اتفاق افتاده است در مورد کالاهای تولیدی ما نیز سبب ورشکستگی تولید داخلی شود.

مجموعه به عنوان یکی از مدیران عامل شرکت‌های توزیع، سال ۴۹ را برای صنعت توزیع و خصوصا وضعیت مالی این صنعت چگونه ارزیابی می‌کنید؟
من اساسا فرد خوش بینی هستم و معتقدم این نگاه مثبت به آینده خود می‌تواند منشا تحول باشد. امیدوارم در سال ۹۴ که بهار نیکویی را نیز داشته است، کارها و پروژه‌های جدیدی در صنعت توزیع برق کشور اتفاق بیافتد، خصوصا حرکت بزرگی که استاد ارجمندم، جناب مهندس حائری در صنعت برق زده اند، یعنی حرکت ملی کاهش تلفات، خود محرک مهمی در ایجاد نگرشی جدید در صنعت توزیع شود که این امر می‌تواند از اتلاف هزینه و سرمایه جلوگیری کند، ضمن آنکه صنعت توزیع ما را به سوی استفاده از شبکه‌هایی با سازگاری بالاتر با محیط زیست و کمترین تلفات و اثرات منفی زیست محیطی سوق دهد.

در پایان لطفا در خصوص وضعیت مطالبات و بدهی‌های معوقه شرکت توزیع برق منطقه ای سیستان و بلوچستان به پیمانکاران اطلاع رسانی فرمایید.
از همین تریبون به تمامی پیمانکارانی که مطالبات معوقه ای از ما دارند اعلام می‌کنم هر چه سریعتر جهت دریافت بدهی‌ها اقدام کنند و ما حتما پاسخگو خواهیم بود. ■

■ آیا میزبانی کنفرانس علمی و صنعتی با این کیفیت و وسعت می‌تواند منشا تحول خاصی برای استان سیستان و بلوچستان باشد؟

واقعیت آن است که خود کنفرانس‌ها از آنجا که تصویرگر و رقم زننده آینده‌ای بهتر هستند منشا تحولانی عظیم اند و دلیل عمده این امر هم انتقال دانش است. همان طور که مشاهده فرمودید در این کنفرانس که شاید نشان دهنده تفاوت عمده آن با موارد پیشین باشد، سعی داشته ایم با برگزاری سخنرانی‌های متعدد تخصصی با حضور اساتید برجسته خارج از کشور، بر بار علمی کنفرانس بیفزاییم. اطمینان داشته باشید آشنایی با آخرین پیشرفت‌های صنعت و فناوری که در دنیا جریان دارد، به خودی خود منشا تحول خواهد بود. خصوصا که استان ما در این زمینه مطابق روال سال‌های گذشته پیشگام می‌شود و از فناوری‌های روز دنیا از جمله اتوماسیون و شبکه‌هایی که سازگاری شان با محیط زیست بیشتر است، در بحث انرژی‌های نو، کابل‌های فاصله دار و دیگر موارد استفاده می‌کند.

■ جناب مهندس عملکرد سندیکا را در این کنفرانس چگونه دیدید و آیا به نظر شما سندیکا به عنوان نماینده قریب به ۰۰۵ شرکت خصوصی توانسته است به خوبی در کنار شما و مجموعه برگزار کننده کنفرانس

شرکت توزیع نیروی برق استان سیستان و بلوچستان امسال تجربه موفق برای برگزاری کنفرانس توزیع در کارنامه خود ثبت کرد. مهندس غلامرضا رخشانی مهر که پیشتر از آن هم شرکت تحت مدیریت خود را در زمینه کاهش تلفات برق به یکی از شرکت‌های توزیع سرآمد در کشور تبدیل کرده بود، بر این باور است که کنفرانس‌ها از آنجا که تصویرگر و رقم زننده آینده‌ای بهتر هستند، می‌توانند منشا تحولاتی عظیم در صنعت باشند.

رخشانی مهر از سندیکا به عنوان پل ارتباطی محکم و اثرگذاری بین شرکت‌های توزیع و سازندگان و پیمانکاران بخش خصوصی یاد کرد و اظهار امیدواری کرد که این تشکل بتواند در بهبود این ارتباطات نقش پررنگ تری ایفا کند.
حاصل گفتگوی ما را با مهندس غلامرضا رخشانی مهر می‌خوانید:

■ در ابتدا با توجه به اینکه تمام بار اجرایی کنفرانس بر دوش شما بوده است نظر و میزان رضایت خود را با در نظر گرفتن تلاش‌های صورت گرفته، راجع به نتیجه کار بفرمایید.

در ابتدا باید اشاره کنم که تمام این بار بر دوش من نبوده است و بنده نقش یک هماهنگ کننده ساده را در این ماجرا داشته‌ام. همکاران خوب ما در همه بخش‌ها اعز دانشگاه، شرکت توزیع برق منطقه‌ای، شرکت مدیریت تولید مجموعه استان، جناب استاندار محترم، دستگاه‌های اجرایی همگی با هم در برگزاری کنفرانس یک دل بودیم و امیدوارم که مجموعه این تلاش‌ها نتیجه‌اش آن باشد که مدعوین ما انشالله خاطره بدی از استان نداشته باشند و زمانی که این عزیزان به شهرهای خود بازمی‌گردند بیشتر از قلب بزرگ مردمان این سرزمین بگویند تا کمبودهای احتمالی‌اش.

■ برداشتن از نمایشگاه چه طور بوده است؟
استقبال و کیفیت نمایشگاه عالی و ورای انتظار و باور بنده بود. شاهد بودم که شرکت کنندگان ضمن مطرح کردن سوالات شان با علاقمندی از غرفه‌ها بازدید می‌کردند. امیدوارم مجموعه این تلاش‌ها موجب ارتقا آشنایی متخصصین صنعت برق و کارشناسان این حوزه با فناوری‌های روز دنیا شود و نتیجتا تحمل خوب و عظیمی را در صنعت برق کشور و خصوصا در حوزه توزیع شاهد باشیم.

گزارش

گزارشی از آیین افتتاحیه بیستمین کنفرانس توزیع برپایی باشکوه کنفرانس بیستم توزیع در سرزمین نور و آفتاب

۱۰۴۱ مقاله بوده و انتشارش نمی‌رفت که به زاهدان و استان ما که تبلیغات سوء زیادی علیه آن شده است، اقبال شود و این میزان مقاله برای کنفرانسی که سیستان و بلوچستان میزبان آن است، ارسال شود. به هر حال ۳۲۳ مقاله پذیرفته شده که از این تعداد ۱۱۳ مقاله به صورت شفاهی و ۲۱۰ مقاله به صورت پوستر ارائه می‌شود.»

وی در ادامه ضمن اشاره به اینکه ۹ محور برای کنفرانس بیستم توزیع مد نظر قرار گرفته بود، خاطر نشان کرد: «از میان این محورها من ترجیح می‌دهم درباره موضوع کاهش تلفات صحبت کنم. در حال حاضر حدود ۹ دهم گراوات ساعت میزان تلفات ما در استان سیستان و بلوچستان است. البته این عدد مربوط به سال ۲۰۱۳ بوده است. الان این عدد کاهش پیدا کرده است. ۳۶ تراوا ساعت مربوط به صنعت برق کشور است و همین عدد برای دنیا هزار و ۸۳۵ تراوات ساعت است. یعنی به لحاظ عددی تلفات ما تقریباً ۲ درصد تلفات دنیا است و سیستان و بلوچستان ۲/۸۸ درصد تلفات کشور را به خود اختصاص داده است.»

اذعان کرد: «این دانشگاه حدود ۱۵ هزار دانشجو و ۵۰۰ عضو هیات علمی و حدود ۱۵ دانشکده و پژوهشکده دارد. یکی از دانشکده فعال آن، دانشکده برق است و ۷۰۰ دانشجو را در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا در خود جای داده است. سایت اصلی دانشگاه بالغ بر ۱۰۰ هکتار وسعت دارد که از این میزان ۵۰ هکتار را فضای سبز تشکیل می‌دهد.»

رییس دانشگاه سیستان و بلوچستان در پایان اظهار امیدواری کرد که این استان بتواند میزبان شایسته‌ای برای صاحبان صنعت برق کشور باشد و سپس تریبون را به مهندس رخشانی مهر، مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق استان سپرد.

تجربه موفق توزیع سیستان و بلوچستان در کاهش تلفات

مهندس غلامرضا رخشانی مهر پس از خیرمقدم به میهمانان این کنفرانس به ایراد توضیحاتی در خصوص مقالات ارسالی پرداخت. وی در همین راستا تصریح کرد: «کل مقالات رسیده به کنفرانس حدود

دکتر علی بندانی ضمن اشاره به برگزاری کنفرانس در این دانشگاه گفت: «بسیار خرسندیم که بستری فراهم شده تا مدیران، کارشناسان و اساتید فن گرد هم بیایند و با مشارکت گذاشتن اطلاعات علمی و فنی خود گامی موثر در جهت ارتقای سطح علمی و فنی و دستیابی به روش‌های نوین بردارند. امیدواریم که این کنفرانس بتواند از یک طرف باعث شعله ورت شدن چراغ علم در این مرز و بوم شود، چراکه این تنها چیزی است که برای توسعه کشورمان نیاز داریم و ما را در رسیدن به منابع جدید دانش بنیان یاری خواهد داد.»

وی در ادامه افزود: «تنها با بهره‌گیری از دانش جدید است که بهره‌وری از منابع موجود ارتقا و بهبود پیدا می‌کند. همچنین برای کارشناسان و متخصصان و سرمایه‌گذاران فرصت مناسبی فراهم شده تا با ظرفیت‌های استان بهتر آشنا شوند و این ظرفیت‌ها و فرصت‌ها جهت بهبود و ارتقای سطح کیفی زندگی مردم استان بهره‌بردار شود.»

دکتر بندانی در تشریح توانمندی‌ها و ظرفیت‌های دانشگاه سیستان و بلوچستان

بیستمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق کشور هفتم و هشتم اردیبهشت ماه سال جاری در دانشگاه زاهدان برگزار شد. سیستان و بلوچستان برای اولین بار میزبان این کنفرانس دو روزه بود و توانست حق میزبانی را به خوبی به جا آورد. برگزاری منظم این کنفرانس علیرغم کمبودها و محرومیت استان سیستان و بلوچستان، تجربه متفاوتی از این کنفرانس در اذهان صاحبان صنعت برق ایجاد کرد.

حضور مهندس حمید چیت چیان، وزیر نیرو و مهندس فلاحتیان، معاون وی در امور برق و انرژی در کنار مهندس کردی، مدیر عامل شرکت توانیر و هیات بلندپایه‌ای از مدیران و مسئولین وزارت نیرو در کنار مدیران شرکت‌های برق منطقه‌ای، توزیع و شرکت‌های تولیدکننده و پیمانکار نیز از دیگر وجوه تمایز بیستمین دوره کنفرانس توزیع بود.

میزبانی شایسته دانشگاه زاهدان

این دوره از کنفرانس با سخنرانی رییس دانشگاه سیستان و بلوچستان کلید خورد.

فرسوده نیز اشاره و تاکید کرد: «ما برای کاهش تلفات برق در استان همچنین ۴۸ کیلر جدید ایجاد و ۳۵ مگاوات خازن نصب کردیم. به علاوه تعویض ۵۵۰۰ دستگاه تابلوی فرسوده و نصب ۳۱ ست ترانس هم از دیگر اقدامات ما است. ما همچنین در طول این مدت با تعویض ۱۲۰ هزار دستگاه کنتور، استفاده از ۱۱۷۰ دستگاه ترانس کوچک دو هزار دستگاه ترانس کم تلفات و در کل سرمایه گذاری ۱۰۴ میلیارد تومانی تلفات ۲۷/۴۵ درصدی استان را به ۱۵/۷ درصد رساندیم.»

مهندس غلامرضا رخشانی مهر پس از آن تریبون را به استاندار استان سیستان و بلوچستان سپرد.

پتانسیل گسترده سیستان و بلوچستان برای سرمایه گذاری و توسعه

مهندس علی اوسطهاشمی در ابتدای سخنانش تعریفی اجمالی از موقعیت ژئوپلیتیک استان سیستان و بلوچستان ارائه داد و تصریح کرد: «این استان بزرگترین، وسیعترین از حیث وسعت بیش از ۱۸۷ هزار کیلومتر مربع وسعت این استان است و خود این نشانگر حجم کار و از یک سو طولانیترین شبکه‌های خطوط انتقال نیرو و توزیع و مطمئناً بالاترین میزان تلفات و اوج زحمات است.»

وی در ادامه اذعان داشت: «امروز ما در استانی میزبان شما هستیم که در جنوبش و در شمالش چه سیستان و چه بلوچستان آثار و نشان‌هایی دارد که قدمتی بیش از ۵ هزار سال را گواهی می‌دهد. ما در سال ۹۳ افتخار این را داشتیم که شهر سوخته این استان در یونسکو به عنوان یک اثر باستانی ثبت شد. متأسفانه نگاه متفاوتی نسبت به این استان وجود دارد و هنوز این استان در مسیر بالندگی، پویایی، رشد و جهش یافتگی برای استقرار در موقعیتی که در عرصه ملی قبول نقش کند واقع نشده است. اما ظرفیت، پتانسیل و موقعیت استراتژیک استان که سیستان و بلوچستان دروازه ورود ایران به آبهای آزاد و اقیانوس است و این شهر شهر نیرو است.»

مهندس اوسطهاشمی به رهاوردهای کنفرانس توزیع هم اشاره و خاطر نشان کرد: «در مقالات ارائه شده به کنفرانس سه موضوع بالاترین پذیرش را داشته و بیش از ۱۳۷ مقاله در سه زمینه تلفات، انرژی‌های نو، تجدیدپذیر و پاک و هوشمند سازی شبکه

حرکت پر شتاب جهان به سمت بهره گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر

رییس انجمن مهندسين برق و الكترونيك ايران سخنران بعدی این مراسم بود. وی اشاره کوتاهی به تاریخچه برگزاری کنفرانس توزیع کرد و گفت: «در هشتم دسامبر سال ۲۰۰۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد بیانیه‌ای صادر کرد که ۱۸۹ کشور جهان آن را تأیید کردند، یکی از قسمت‌های این بیانیه کاهش فقر بود بر همین اساس تصویب شد که در سال ۲۰۱۵ تعداد کشورهایی که درآمد سرانه آنها کمتر از یک دلار است به نصف تقلیل پیدا کنند.»

می شود.»

ده محور برنامه های وزارت نیرو برای

توسعه صنعت برق

وزیر نیرو سخنان پایانی و کلیدی افتتاحیه بیستمین کنفرانس توزیع بود. وی ابتدا از تلاش مسئولین برگزاری تقدیر کرد و جدیت همه نهادها و موسسات استان را در برگزاری این رویداد بزرگ علمی ستودنی دانست و گفت: «من تلاش می کنم در این فرصت که مروری بر مهم ترین محورهای صنعت برق به خصوص در بخش توزیع داشته باشم. اولین مساله ای در سال ۹۳ پایه گذاری شد و کار بسیار مهمی است و من آن را به عنوان سر لوحه فعالیت های بخش توزیع می دانم مساله کاهش تلفات شبکه است. اقدام بسیار مبارکی پایه ریزی شد تمام شرکت های توزیع توجیه شدند و برنامه های مشخصی تدوین شد که هر شرکت در چه زمان بندی از چه میزان تلفات باید به کجا برسد. این کار با جدیت باید در سال ۹۴ پیگیری شود تا مهر ماه سال جاری ما باید تلفات شبکه را به زیر ۱۰ درصد برسانیم. اما این برنامه نهایی ما نیست، هدفگذاری ما این است که ما حتما در یک زمان معقولی میزان تلفات را به زیر

خواهد کرد. یعنی اگر این امکانات نصب شده بود در سال ۲۰۱۴ تمام نیاز برق جهان از این طریق تامین می شد.»

وی از امکان نصب حداقل ۵ هزار مگاوات توربین بادی در استان سیستان و بلوچستان سخن گفت و اذعان کرد: «اگر بتوانیم ۰/۱ درصد از انرژی اقیانوس را مهار کنیم، بیش از ۱۵ میلیارد نفر یعنی دو برابر جمعیت کنونی جهان می توانند از نعمت برق برخوردار شوند. البته این آمار و ارقام برای عملیاتی شدن نیاز به طرح های علمی دارند و در همین راستا باید توجه جدی تری به دانشگاه ها و انجمن های علمی شود.»

دکتر حسین غفوری فرد در پایان خاطر نشان کرد: «هر سال شاهد رشد علمی و فنی صنعت برق کشور هستیم و خوشبختانه کارشناسان صنعت هم دست به قلم شده اند و به طور متوسط ۵۰ درصد مقالاتی که در این کنفرانس ها ارائه می دهد از طرف صنعت است و ۵۰ درصد باقیمانده را دانشگاهیان ارائه می دهند. البته این نسبت در بین داوران هم کاملا مراعات شده است و هیات داوران نیمی از صنعت و نیم دیگر از دانشگاه هستند. ارتباط صنعت و دانشگاه به صورت هدفمند و موثر در این کنفرانس ها و انجمن ها برقرار

صنایع انرژی بر قطعا کار ساز خواهد بود. خوشبختانه تمام این موارد در مناطق مختلف ایران ظرفیت های قابل توجهی دارند. مثلا استان سیستان و بلوچستان به دلیل کثرت روزهای آفتابی در طول سال، برای تولید برق از محل انرژی خورشیدی بسیار مناسب است که البته مناطقی در استان آذربایجان هم از این ظرفیت برخوردارند. انرژی باد هم شرایط مناسب و ویژه ای در این استان دارد.»

حسین غفوری فرد توسعه بهره گیری از انرژی های تجدیدپذیر را در گرو مسائلی دانست که باید توسط دولت پیگیری شوند و افزود: «وضع سیاست های حمایتی کارآمد و ترسیم ساختار مالی مناسب و تسهیل مشارکت بخش خصوصی مهم ترین اقداماتی است که دولت برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر باید در دستور کار خود قرار دهد. در حال حاضر ما سهمی یک درصدی از ظرفیت انرژی های تجدیدپذیر در کل دنیا را داریم. ظرفیت نصب شده ما در صنعت برق هم بیش از یک درصد از کل ظرفیت نصب شده در کل دنیا است. تولید سرانه ما بیش از یک درصد نسبت به کل تولید دنیا است و امکانات انرژی های نو در ایران حتما بیش از یک درصد است.»

وی سهم یک درصدی ایران از جمعیت و خاک دنیا و در مقابل سهم ۱۶ درصدی کشورمان از منابع گاز و ۱۲ درصد منابع نفت دنیا را یادآوری کرد و گفت: «اگر بتوانیم از این انرژی های ارزان قیمت به طور صحیح استفاده کنیم، رسالت مهم تری را در جهان عهده دار خواهیم شد. اما متاسفانه ما در طول این سال ها به صورت مستمر نفت را فروختیم و صرف هزینه های جاری کشور کرده ایم بدون اینکه سرمایه گذاری زیرساختی تاثیرگذاری در حد و اندازه های لازم داشته باشیم. آن هم در شرایطی که می توانستیم برای بهره برداری از انرژی های تجدیدپذیر با توجه و ظرفیت ها و پتانسیل های موجود سرمایه گذاری کنیم.»

وی در ادامه تاکید کرد: «اگر از انرژی های تجدیدپذیر استفاده شود اگر فقط ۰/۳ درصد از وسعت صحرائی بزرگ آفریقا به نیروگاه خورشیدی تبدیل شود، انرژی کل اروپا تامین خواهد شد و اگر این رقم به یک درصد برسد بیش از سه برابر اروپا را می توان با برق تولیدی آن برق رسانی کرد. امکان نصب یک میلیون توربین بادی واقع در خشکی و ۱۰۰ هزار توربین واقع در دریا در دنیا وجود دارد و اگر این کار انجام شود یک چهارم نیاز الکتریسیته جهان را در سال ۲۰۵۰ تامین

دکتر حسین غفوری فرد در ادامه خاطر نشان کرد: «فقر و گرسنگی، آموزش عمومی، سلامت کودکان، از بین بردن ایدز، حفظ محیط زیست و موضوعاتی از این دست که به مرحله بحرانی رسیده و حل آنها نیازمند همکاری های بین المللی است. در راس این بیانیه بودند. ۲/۴ میلیارد نفر یعنی حدود یک سوم جمعیت بشر برای پخت غذا به عنوان اولین نیاز حیاتی خود از هیزم و فضولات حیوانی استفاده می کنند. ۱/۴ میلیارد نفر از جمعیت دنیا هنوز قادر به دسترسی به برق نیستند.»

وی شرایط ایران در دسترسی به برق را مطلوب ارزیابی کرد و افزود: «مشکلاتی که عدم دسترسی به الکتریسیته ایجاد خواهد کرد ایجاد فقر، سخت تر کردن کار برای ارائه خدمات اجتماعی، محدود ساختن فرصت های کاری و فرسایش تدریجی محیط زیست است که این موضوع در کشور ما هم به یک معضل تبدیل شده است.»

غفوری فرد تصریح کرد: «در سال های دور جمعیت کشور ۱۳ میلیون نفر و جنگل های کشور حدود ۱۹ میلیون هکتار بود. الان جمعیت ایران به ۸۰ میلیون نفر رسیده و جنگل ها به ۱۱ میلیون هکتار رسیده است. یعنی جنگل ها تقریبا نصف شده و جمعیت پنج برابر شده است و سرانه به کمتر از ۰/۱ رسیده است و این یک فاجعه بزرگ است که در محیط زیست ما در حال شکل گرفتن است.»

رئیس انجمن مهندسين برق و الكترونيك آمار آژانس بين المللی انرژی در خصوص خدمات نوین انرژی را یادآوری کرد و افزود: «اگر بخواهیم به اهداف توسعه دست بیایم باید تا سال ۲۰۱۵ یعنی امسال خدمات انرژی های نوین را برای ۸۰۰ میلیون نفر قابل دسترسی کنیم. در همین راستا ما بارها اعلام کرده ایم که انجمن مهندسين برق و الكترونيك ایران آماده است که حتی با هزینه خود پروژه کاهش تلفات را در مناطق مختلف ایران از جمله استان سیستان و بلوچستان اجرا کرده و سپس از آن دولت می تواند فروش یا صدور برق تولید شده را در ازای سرمایه گذاری انجام شده به خود ما بسپرد.»

وی بهره گیری از انرژی های تجدیدپذیر به ویژه در مقیاس کوچک را یکی از مهم ترین راهکارها برای دسترسی آسانتر به الکتریسیته دانست و اذعان کرد: «توربین های کوچک برق آبی، توربین های کوچک بادی، فتوولتائیک و انرژی زمین گرمایی هم برای

۵ درصد برسانیم. کشورهای مثل کره جنوبی میزان تلفات شبکه را به حدود ۳/۵ درصد رسانده‌اند که رقم قابل قبول و درستی است.» مهندس حمید چیت چیان در ادامه جمع آوری انشعابات غیر مجاز، نصب کنتورهای مرجع، خازن گذاری، افزایش ترانس‌های کم ظرفیت با راندمان بالا و کاهش طول شبکه فشار ضعیف، استفاده از کابل‌های خودنگهدار، اصلاح سطح مقطع هادی‌ها، بهبود راندمان تجهیزات الکتریکی، اصلاح ساختار پست‌های فوق توزیع و مدولار کردن پست‌های ۶۳ کیلوولت، نصب کنتورهای هوشمند و بهبود پروفیل ولتاژ و تعادل ولتاژ را مهم‌ترین اقداماتی دانست که باید در دستور کار شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو قرار گیرد.

وی دومین محور مهم در شبکه برق کشور را توسعه سامانه AMI دانست و تصریح کرد: «این سیستم شامل ابزارهای اندازه‌گیری، کریر مخابراتی که بر روی آن بتوانیم سامانه را به اجرا برسانیم، سخت افزار و مرکز کنترل داده‌ها و نرم افزاری که بتواند این سامانه را به نتایج مطلوب خودش برساند، این‌ها از اجزای مهم این سامانه است که باید با جدیت در کشور دنبال شود. این کار یک زمینه گسترده برای فعالیت‌های علمی، پژوهشی، صنعتی و اجرایی است. هوشمند سازی شبکه و اتوماسیون شبکه توزیع اجزای بسیار مهمی از این کار هستند که باید آنها را به صورت مستمر دنبال کنیم و به نتیجه برسانیم.»

چیت چیان در ادامه افزود: «سومین محور توسعه تولید پراکنده برق است. تکیه کردن بر تولید پراکنده به ویژه در مناطقی که دارای گسترده‌گی زیادی هستند یکی از حیاتی‌ترین کارهایی است که باید انجام شود و این کار نقش و تاثیر بسزایی در کاهش تلفات شبکه خواهد داشت و در غیر این صورت اقدام جدی در زمینه کاهش تلفات صورت نخواهد گرفت. تکیه بر تولید پراکنده یکی از مهم‌ترین محورهای کاهش تلفات است که نه تنها برای این استان بلکه برای سراسر کشور از اهمیت بسزایی برخوردار است و حتما باید برای بالا بردن راندمان تولید برق در سراسر کشور در کنار DG توجه به تولید همزمان برق و حرارت داشته باشیم.»

وزیر نیرو و چهارمین مساله اساسی صنعت برق را توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر دانست و اذعان کرد: «حتی استفاده از سیستم‌های DG هم محدودیت‌هایی در شبکه سوخت رسانی دارد. اما در همین نقطه با توجه به تابش بسیار خوب خورشید در این منطقه

بهترین گزینه برای تامین برق عبارت است از استفاده از انرژی خورشیدی. در چنین شرایطی استفاده از منابع محلی انرژی اعم از باد، خورشید، ظرفیت‌های کوچک برقی برای ما یک الزام است. لذا ما باید بتوانیم شبکه برق کشور را هم از نظر فنی و هم از نظر اقتصادی کارآمد کنیم.»

وی تاکید کرد: «محور پنجم سرعت بخشیدن به احداث ظرفیت‌های جدید تولید برق است. با کمال تأسف سرمایه‌گذاری سالانه ۵۰۰ تا ۵۸۰۰ مگاوات، سال گذشته به ۲۸۰۰ مگاوات رسید و امسال محدود به ۲۰۰۰ مگاوات شده است و سال آینده ۱۲۰۰ مگاوات خواهد بود. اگر روند به این ترتیب دنبال شود ما با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد. لذا این تصمیم‌ها در وزارت نیرو است که با یک جهش ما به یاری خدا در سال جاری حدود ۱۰ هزار مگاوات احداث نیروگاه جدید را شروع کنیم که به مرور طی سال‌های آینده اینها به مدار بیاید و کشور را از محدودیت تولید برق رها کند.»

جلب مشارکت مشترکین صنعتی، تجاری و کشاورزی است در مدیریت مصرف ششمین محوری بود که وزیر نیرو به آن اشاره کرد: «با همکاری مشترکین و تقلیل مصرف برق در ساعات و روزهای پیک مصرف در تابستان ما می‌توانیم شبکه را از خطر خاموشی نجات دهیم و بدون مواجه شدن با خاموشی پیک سال ۹۴ را پشت سر بگذاریم این مساله حیاتی است که به خصوص شرکت‌های توزیع با همکاری گسترده‌ای که از موسسات مختلف جلب می‌کنند، باید این مدیریت بار را انجام دهند.»

وی در ادامه هفتمین محور را استفاده از

مکانیزم و ظرفیت ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید دانست و خاطر نشان کرد: «همین ظرفیت در ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید تکرار شده است. این امکان بسیار خوبی را در اختیار شرکت‌های توزیع قرار می‌دهد که با انعقاد قرارداد با شرکت‌های خصوصی برای کاهش تلفات و جایگزین کردن سیستم‌های روشنایی عمومی از طریق استفاده از لامپ‌های LED و یا سیستم‌های دیگر و ده‌ها اقدام مشابه که منجر به کاهش مصرف سوخت خواهد شد، اقدام کنند.»

چیت چیان تصریح کرد: «دولت متعهد شده که در برابر صرفه جویی که انجام می‌شود ارزش و یا خود سوخت را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد که این امتیاز بسیار خوبی برای سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. در این شرایط سخت مالی صنعت برق این قانون کمک بسیار موثری برای شرکت‌ها است. به علاوه صنعتگران می‌توانند از این امکان استفاده کنند.»

وزیر نیرو هشتمین مساله را لزوم ایجاد هماهنگی بین بخش‌های برق و مخابرات کشور دانست و گفت: «این هماهنگی برای استفاده از این شبکه عظیم توزیع برق برای ارائه خدمات دیتا به مشترکین از امکانات الزامی است. این پتانسیل هم امکان ارائه پهنای باند بیشتری را برای مشترکین فراهم می‌کند و هم هزینه‌های سرمایه‌گذاری را به حداقل می‌رساند. به علاوه می‌تواند کمک مالی و درآمد بسیار خوبی برای شرکت‌های توزیع ایجاد کند.»

نهمین مساله مهم برای صنعت برق از نگاه حمید چیت‌چیان اجرای ارتینگ برای کلیه متقاضیان جدید و پس از آن برای مشترکین

موجود و دهمین محور اساسی ساماندهی اقتصاد برق بود. چیت چیان دهمین محور را یکی از اساسی‌ترین موضوعات صنعت دانست و اذعان کرد: «ساماندهی اقتصاد برق اجزا و پارامترها و مولفه‌های متعددی دارد که یکی از آنها اصلاح نظام پارانه و تعرفه برق است. مولفه دوم تبدیل شدن برق‌های منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع به بنگاه‌های اقتصادی است. کامل هست. شرکت توانیر باید مقرراتی را تنظیم و مدلی را طراحی کند که بر اساس آن افزایش درآمد شرکت‌های توزیع در اختیار خود آنها قرار بگیرد.»

وزیر نیرو در ادامه تاکید کرد: «تا امروز عمده کاهش تلفات مبتنی بر کاهش تعداد مشترکین غیرمجاز بوده اما از این به بعد باید به دنبال تامین سرمایه لازم برای خازن گذاری و نصب ترانس‌ها و تجهیزات جدید باشیم. لذا من اعلام می‌کنم که شرکت‌های توزیعی که تلاش بیشتری برای دریافت مطالبات خود داشته باشند، کل منابع وصول شده در اختیار همان شرکت قرار می‌گیرد تا بتواند سرمایه‌گذاری‌های جدیدی برای کاهش تلفات شبکه را انجام دهد.»

مهندس حمید چیت چیان در پایان اظهار امیدواری کرد: «من امیدوارم که در سایه تبادل نظری که در این جمع علمی صورت می‌گیرد، زمینه‌های مناسب برای ارتقای دانش و فناوری در کشور ما فراهم شود و همانگونه که صنعت برق در طول سال‌ها در نوآوری، خلاقیت، ابتکار و در اتکا به تولید داخلی سرآمد صنایع کشور بوده، این مسیر پرافتخار را در آینده با موفقیت‌های بیشتر ادامه دهیم.»

این است که اولاً باور کنیم دیگر نباید ترانس نرمال در شبکه استفاده کنیم و باید طرح‌های جدید خود را به سمت ترانس‌های کم تلفات ببریم. دوماً باور کنیم نباید اگر ترانسی سوخت، ده بار آن را تعمیر غیراصولی کنیم و به شبکه برگردانیم. سوماً اگر منابعی به دست آوریم، به این سمت برویم که بقیه ترانس‌هایمان را هم عوض کنیم.

در ادامه این مراسم رییس کمیته برق‌آلات توزیع سندیکای صنعت برق ایران نیز به‌نماینندگی از فعالین بخش خصوصی صنعت برق به سخنرانی پرداخت. مهندس محمودیان تصریح کرد: ما در کنفرانس‌های زیادی شرکت کرده‌ایم، وقتی شنیدم قرار است کنفرانس در این شهر برگزار شود فکر کردم چطور ممکن است؟ ولی انصافاً صرف‌نظر از نقصان‌هایی که هست، برنامه‌ریزی بسیار خوب و دقیق بود و با حداقل امکاناتی که همه شاهد بودیم بانیان امر درگیرش بودند، بهترین پذیرایی را انجام دادند. من شاهد بودم همکاران آقای رخشانی‌مهر که هرکدام پست و سمتی دارند، اینجا با فرتنی ایستادند و کمک کردند. صمیمیتی که در مردم غریب این استان موج می‌زند، قابل تقدیر است.

وی با تقدیر از مهندس رخشانی‌مهر ادامه داد: تشکر می‌کنم از فرصتی که ایجاد کردند تا مرکز نشیمنان به اینجا بیایند و هم وضعیت این استان را ببینند و هم شاهد خونگرمی و صفای این مردم باشند. مهندس رخشانی‌مهر در صحبت‌هایشان فرمودند فکر نمی‌کرده‌اند شرکت‌های تولیدکننده با این حجم زیاد در این کنفرانس شرکت کنند. من می‌خواهم به ایشان بگویم این پاسخی به رفتار متعهدانه شما در شرکت توزیع برق سیستان و بلوچستان بوده‌است. ایشان هیچگاه تنها مسائل خود را ندیده‌اند و همیشه مسائل بقیه را هم در نظر گرفته‌اند. مهندس رخشانی‌مهر همیشه دستگیر ما بوده‌اند.

وی در پایان افزود: درکل امیدوارم همه ما که در مراکز دیگر کشور هستیم و از وضعیت مناسب‌تری برخورداریم وضعیت سیستان و بلوچستان را اطلاع‌رسانی کنیم. سیستان و بلوچستان هم جزو کشور ماست و نیاز به کار دارد.

مهندس کردی، مدیرعامل توانیر و دبیر علمی کنفرانس، دکتر مسعود برکاتی نیز از دیگر سخنرانان مراسم اختتامیه بیستمین کنفرانس توزیع برق بودند.

در پایان این مراسم از پژوهشگران برتر و نیز مشارکت‌کنندگان در برگزاری این کنفرانس تقدیر به عمل آمد. ■

نمایشگاه جانبی بیستمین کنفرانس توزیع برگزار شده بود. گشایش کرد. این نمایشگاه که هر ساله به همت سندیکای صنعت برق ایران برگزار می‌شود، فرصت بسیار مناسبی برای معرفی پتانسیل‌های شرکت‌های تولیدکننده و پیمانکار و البته قرار گرفتن صنعت و دانشگاه در کنار یکدیگر محسوب می‌شود. علیرغم پیش‌بینی‌ها، نمایشگاه توزیع در زاهدان هم با استقبال نسبی شرکت‌ها مواجه شد و البته حضور وزیر نیرو برای افتتاح آن، نقطه عطف دیگری را برای این نمایشگاه رقم زد.

پایان کار بیستمین کنفرانس توزیع با تجلیل از برترین‌ها

در اختتامیه بیستمین کنفرانس توزیع، مدیرعامل شرکت توزیع برق استان سیستان و بلوچستان به سخنرانی پرداخت و ضمن تقدیر از زحمات مهندس حائری عنوان کرد:

سازنده، تامین‌کننده و پیمانکار فعال در صنعت توزیع برپا شده بود. گشایش کرد. این نمایشگاه که هر ساله به همت سندیکای صنعت برق ایران برگزار می‌شود، فرصت بسیار مناسبی برای معرفی پتانسیل‌های شرکت‌های تولیدکننده و پیمانکار و البته قرار گرفتن صنعت و دانشگاه در کنار یکدیگر محسوب می‌شود. علیرغم پیش‌بینی‌ها، نمایشگاه توزیع در زاهدان هم با استقبال نسبی شرکت‌ها مواجه شد و البته حضور وزیر نیرو برای افتتاح آن، نقطه عطف دیگری را برای این نمایشگاه رقم زد.

لازم به ذکر است که سندیکا هم در کنار

بیستمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق هشتم و نهم اردیبهشت ماه سال جاری در شهر زاهدان برگزار شد.

استان سیستان و بلوچستان که برای اولین بار عهده‌دار برگزاری این کنفرانس بود، علاوه بر میزبانی قابل ستایشش، کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق را با حضور وزیر نیرو کلید زد.

گفتنی است بیش از ۱۰۴۰ مقاله به دبیرخانه کنفرانس بیستم توزیع ارسال شده بود که از این تعداد قریب به ۳۰۰ مقاله مورد پذیرش قرار گرفت. در این میان ۱۰۰ مقاله به صورت ارائه شفاهی و حدود ۲۰۰ مقاله در

حضور پر فروغ سندیکادر کنفرانس بیستم

از سالی که استخدام شدم تا به حال، بزرگترین اتفاقی که از حرکت مهندس حائری به یاد دارم، حرکتی جهادی بود که ایشان در صنعت برق آغاز کرد و وزیر محترم نیرو هم به‌حق حمایت کردند. وزیر فرمودند اگر من در طول زندگی ۵ روز خوب داشته باشم، یک روز از آن، همین روزی است که در آغاز فعالیت کمیته ملی کاهش تلفات شرکت کردم.

مهندس رخشانی‌مهر بایان اینکه مهم‌ترین کار در بخش فنی تغییر نگرش مهندسی به موضوع تلفات است، اظهار کرد: افزایش و ارتقاء تفکر مهندسی در شرکت‌ها نیرومندترین ابزار است و اگر این ابزار را داشته باشیم، شاید ۷۰ تا ۸۰ درصد مشکل ما حل شود.

وی در ادامه افزود: کاری که باید انجام دهیم

شرکت‌های سازنده و پیمانکار حضور قدرتمند و پررنگی در نمایشگاه داشت. بازدید مدیران ارشد صنعت برق از جمله معاون توزیع شرکت توانیر، مدیران عامل توزیع برق استان‌های مختلف، اساتید برجسته دانشگاه، کارشناسان و فعالین صنعت برق و دانشجویان به فرصت بسیار مناسبی برای مدیران سندیکا تبدیل شد تا با رایزنی با مسئولین و فعالین این صنعت گامی در راستای اهداف اعضای خود بردارند.

در پایان دومین روز برگزاری نمایشگاه، نیز، شرکت‌های بهینه‌سازان طوس، مانا نیرو، فناوران سولار پرشیا، گلنور و هامون سازه شرکت‌هایی بودند که بر اساس توان ساخت داخل تجهیزات و نوع و استاندارد محصولانشان به عنوان پنج غرفه برتر

قالب پوستر پذیرفته شد.

آیین افتتاح بیستمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق در دانشگاه زاهدان و با حضور حمید چیت‌چیان، وزیر نیرو و هوشنگ فلاحتیان، معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی، آرش کردی، مدیرعامل شرکت توانیر، استاندار و نمایندگان مجلس استان سیستان و بلوچستان، مدیران شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع برق و جمع‌کنبری از اساتید، دانشجویان، صنعتگران و فعالین صنعت توزیع برق کشور برگزار شد.

مهندس حمید چیت‌چیان پیش از حضور در سالن فردوسی دانشگاه زاهدان برای افتتاح کنفرانس بیستم، نمایشگاه جانبی این کنفرانس را که با حضور شرکت‌های فعال

طرح راهکارهای تقویت صادرات در هم‌اندیشی وزارت نیرو و سندیکا

سندیکای صنعت برق ایران دهم خرداد ماه میزبان مهندس همایون حائری، رئیس مرکز پشتیبانی صنایع آب و برق و توسعه صادرات وزارت نیرو و مهندس بهرام نظام الملکی، مدیر کل دفتر توسعه صادرات این وزارتخانه بود.

در این نشست که هیات مدیره سندیکا به همراه مسوولین کمیته توسعه صادرات حضور داشتند، مهمترین مقولات توسعه صادرات صنعت برق در حوزه تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی طرح و بررسی شد.

در ابتدای این جلسه مهندس کلاهی ریاست هیات مدیره سندیکا ضمن قدردانی از حضور تاثیر گذار نظام الملکی در دفتر توسعه صادرات وزارت نیرو جهت انسجام بخشیدن هر چه بیشتر به فعالیت‌های حوزه صادرات، یادآور شد اولویت اصلی در حال حاضر بازار عراق است. وی ضمن بیان این مطلب افزود: یکی از مشکلات حاد در بازار عراق اختلاف ۱۲ درصدی ارز رسمی و بازار است که منجر به ضرر دهی و چالش‌های جدی برای شرکت‌های فعال می‌شود. پیرو بیان این مساله به مکاتبات اخیر با سازمان حج و زیارت اشاره شد که مبنی بر جایگزینی تبادلاتی در جهت جبران مشکلات بانکی عراق بوده است که این موضوع از سوی حاضرین، جهت تزیق نقدینگی به بخش پیمانکاری حاضر در طرح‌های عراق اثر گذار قلمداد شد.

ریاست هیات مدیره سندیکا همچنین با اشاره به آنکه پیمانکاران ترکیه و عربستان در مقابل پیش پرداخت ۵ درصدی تحمیل شده به پیمانکاران ایرانی، از هر گونه هزینه این چنینی معاف هستند اذعان داشت: عملاً چنین بار مالی برای طرف ایرانی کمرشکن خواهد بود و به علت نبود پشتوانه لازم برای ورود به مناقصات سنگین چه بسا منجر به از دست دادن بازار عراق شود. وی با انتقاد از بانک توسعه صادرات تصریح کرد: این بانک با توجه به جایگاه توسعه ای و تامین‌های دولتی خود باید بیش از این حامی بخش خصوصی در بحث صادرات باشد.

بر همین اساس نمایندگان سندیکا در این نشست با ابراز نگرانی از آنکه آمار ارایه شده در مورد افزایش صادرات غیر نفتی در سال گذشته بیش از آنکه مبتنی بر صدور خدمات فنی مهندسی و تجهیزات دارای ارزش افزوده باشد، حاصل از خام فروشی در صنایع سیمان، معدن و پتروشیمی بوده است، با توجه به وابستگی شدید سیستم مالی کشور به نظام بانکی و سهم قریب به ۹۰ درصدی آن در تامین سرمایه، خواهان حمایت جدی نظام بانکی کشور از صادرات صنعت برق، به جای نگاه واردات محور حاکم شدند و در این راستا مقرر شد در جهت هر چه فعال تر ساختن بانک مرکزی اقدام شود.

به دنبال طرح این درخواست، حائری به مرادوات اخیر بانک مرکزی ایران در اتاق پایاپای بانک‌های مرکزی کشورهای عراق، ترکیه و روسیه، جهت امضای پیمان پولی مابین این کشورها اشاره داشت و اهمیت حضور ارگان‌های ذی نفع از

کافی برای اجرای پایلوتی پروژه‌هایی در عراق و دیگر مناطق استفاده شود و از این طریق با تعریف پروژه‌های جدید مانع از تعدیل نیروها و کم کاری حاصل از رکود موجود شوند و در این میان سندیکا می‌تواند نظارت و کنترل لازم را جهت اجرای با کیفیت این پروژه‌ها داشته باشد.

در پاسخ به این موضوع نظام الملکی ضمن انتقاد از بخش خصوصی خواستار استفاده بیشتر این بخش از ظرفیت‌های خود شد و افزود: در مواردی با وجود پیشگام شدن توانیر پیگیری لازم از سوی سندیکا صورت نمی‌گیرد حال آنکه این پیگیری‌ها توانایی ایجاد تحولات مهمی را در زمینه توسعه صادرات دارا است.

در این راستا حائری تصریح کرد می‌بایست برای تمام مشکلات موجود در پروژه‌های عراق، آرایشی از نیروهای انسانی موثر و مطلع در جلساتی به طراحی یک طرح عملیاتی (Action Plan) مدون و کاربردی با بیان تمام جزئیات و تقسیم کلیه وظایف بپردازند. در همین زمینه مهندس باقری ریاست کمیته توسعه صادرات سندیکا ضمن اشاره به نیاز جدی هر دو بخش دولتی و خصوصی در جهت انسجام بخشیدن و اجتناب از تفرق‌های موجود در بحث صادرات، خواستار به کارگیری حلقه‌های صادراتی در وزارت نیرو

جمله توانیر، سندیکا و اتاق بازرگانی را در این مرادوات یادآور شد. در این راستا کلاهی به عنوان عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران از رایزنی‌های صورت گرفته جهت تشکیل کمیسیون توسعه تجارت اتاق بازرگانی خیر داد و خاطر نشان ساخت یکی از راهکارها برای مزیت یابی بر رقبای بازار عراق تاسیس یک صندوق مشترک بین دولت‌های عراق و ایران خواهد بود که دیگر کشورها حق ورود به پروژه‌های آن را ندارند و برای فاینانس پروژه‌های موجود نیز مفید است.

در ادامه مهندس پارسا عضو هیات مدیره سندیکا اظهار داشت کمیته خصوصی سازی سندیکا در سال‌های گذشته شرکتی با مشارکت ۵۰۰ عضو سندیکار طراحی و راه اندازی کرد که این شرکت هلدینگ با گردش مالی یک میلیاردی خود در سال، به عنوان یک شرکت تعاونی و غیر سود محور می‌تواند جهت انسجام بخشیدن به نقل و انتقالات عمل کند اما به علت کمبود اعتبارات لازم عملاً معلق مانده است. وی با بیان این مطلب اذعان داشت: در شرایط فعلی به عنوان یک راهکار عملی شرکت‌های عضو در کوتاه مدت نیازمند تزیق مبلغی یک تا دو میلیاردی از طریق دریافت وام از منابعی چون صندوق توسعه تجارت و ادغام سپرده گذاری بانک مرکزی و پول‌های صادرات هستند تا در جهت تامین اعتبار

در ادامه این نشست ریاست کمیته توسعه صادرات سندیکا نیز حضور مهندسین مشاور را در عراق جهت انجام مطالعات جامع، تنظیم اسناد مناقصات و نظارت بر طرح‌های در حال اجرا توسط پیمانکاران ایرانی متمر ثمر دانست که این امر از سوی دیگر حاضرین با یادآوری تجربه موفق پیمانکاران ایرانی در سوریه که منجر به تغییر ذایقه صنعت برق آن کشور از استانداردها و تجهیزات روسی به اسپک ایرانی شد، مورد تایید قرار گرفت.

مهندس فارسی عضو هیات مدیره سندیکا از دیگر سخنگویان این جلسه بود که با ارایه مستندات روشنی از وضعیت نامناسب شرکت‌های فعال در صنعت برق و به طور خاص تولید کنندگان متوسط در این عرصه، مهمترین معضلات پیش روی این شرکت‌ها را در محورهای اصلی عنوان کرد. هزینه‌های بالای تامین مالی برای تولیدات و عدم حمایت کافی وزارتخانه‌های ذی ربط جهت توانمند سازی آنان برای رقابت با تولید کنندگان خارجی در مقابل حمایت بالای دولت‌هایی چون چین از تولید کنندگان این کشور که حاصل آن قیمت‌های تحمیلی خریداران و مقایسه با قیمت‌های چینی می‌شود و نیز از سوی دیگر نبود هیچ گونه صندوق پارگانی جهت تضمین قراردادهای LCهایی که به علت نوسانات بازار ارزش‌گریبان‌گیر شرکت‌هاست و بارها منجر به بی اعتبار شدن این شرکت‌ها در مناسبات بانکی می‌شود را می‌توان از اهم این مسایل محوری بر شمرد.

در پایان این نشست مهندس نظام الملکی با جمع بندی دغدغه‌های مطروحه و اذعان به مشکل جدی سیستم بانکی کشور که منجر به نقیصه ای جدی در تعریف پروژه‌ها به صورت EPCF می‌شود، تصریح کرد: اما آنچه همکنون با توجه به ظرفیت‌های قانونی موجود می‌توان انجام داد در درجه اول توجه دوباره و اطلاع رسانی وسیع در خصوص بندی از آیین نامه صدور خدمات فنی و مهندسی است که با استناد به آن تمامی شرکت‌هایی که پروژه‌ای در دست اجرا دارند می‌توانند ضمانت نامه‌هایی را با پرداخت ۲ درصد به صورت نقدی و ۹۸ درصد در قالب وثیقه از طریق سازمان توسعه تجارت دریافت کنند که این امکان در حال حاضر برای صادرات به تمامی کشورها به جز الجزایر عملی است. علاوه بر این شرکت‌های دارای پروژه می‌توانند با استناد به همین آیین نامه تا سقف ۲۰ درصد از هزینه کل را از طریق وام تجهیز کارگاه تامین کنند. وی با بیان این مطلب خاطر نشان ساخت بانک توسعه صادرات موظف به ارایه این خدمات بوده و در صورت رو یارویی با هرگونه مشکل در دریافت این موارد متقاضیان می‌توانند مراتب را سریعاً جهت پیگیری به سازمان توسعه تجارت و تنها با ارایه ضمانتی از کشور هدف یا از طرف خود شرکت اطلاع دهند. نظام الملکی در پایان از پیشنهاد ارایه شده مبنی بر توجه به بازارهای هدفی چون آفریقا استقبال کرد و افزود: علاوه بر این فرصتی که چین برای احیای جاده ابریشم مدنظر دارد، می‌تواند برای صنعت برق نیز متمر ثمر باشد و در این خصوص ما همپای شرکت‌های دولتی و حتی بیشتر از آن حامی شرکت‌های خصوصی برای ورود به این بازارها خواهیم بود. ■

پایه‌های سستی انجام می‌گیرد. در این میان ضمن اشاره به عدم پرداخت اعتبارات لازم از سوی صندوق توسعه ملی به علت سیاست‌های انقباضی پیش‌گیری کننده از تورم، پیشنهادی مبنی بر تشکیل جلسه سه جانبه مابین سندیکا، وزارت نیرو و صندوق توسعه صادرات برای تامین سریع منبع فاینانس برای شرکت‌های خصوصی ارایه شد. به دنبال این پیشنهاد حائری اظهار داشت: هر چند کشورهای پیشرفته برای ارتقا تکنولوژی و اقتصاد خود به سمت تقویت استانداردها قدم بر می‌دارند، اما در کشور ما توسعه اقتصادی و تنه راه تضمین آینده و استمرار فعالیت‌های صنعتی از طریق تقویت بخش صادرات امکان پذیر خواهد بود و این امر یک شبه ممکن نیست بلکه باید کوشید ابتدا هرچه سریعتر فرمول دقیقی برای موضوع منابع اعتباری تدوین شود.

از دیگر موضوعات مطرح شده در این نشست بحث گسترش بازارهای هدف و طراحی سناریوهای لازم در هر یک از شرایط حذف یا تداوم تحریم‌ها بود که در خلال آن پتانسیل تولیدی کشور به میزان حدوداً دو برابر نیاز داخلی مورد تاکید قرار گرفت و تقاضا شد وزارت نیرو به ارایه تعریف جدیدی از بازارهای هدف و سوق دادن آن به سمت بازارهایی چون آفریقا و آسیای مرکزی بپردازد. در این راستا عنوان شد سندیکا می‌تواند به عنوان منبع آگاه در توزیع پروژه‌ها بین شرکت‌ها در مذاکرات بین کشورهای حضور پیدا کند. به دنبال طرح این موضوع و ضمن تایید آن، کلاهی عراق را به عنوان بازار ویژه ای با ظرفیت ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیارد دلاری و سهم شرکت‌های ایرانی که حداقل می‌تواند تا میزان یک سوم از این ظرفیت را تامین کند، معرفی کرد.

شد تا سندیکا نیز متقابلاً به تامین خوراک اطلاعاتی لازم در مورد مشکلات موجود در بازارهای خارجی در این نشست‌ها بپردازد.

باقری در ادامه با بیان مشکلات بانکی مرتبط با بحث صادرات افزود: بارها از بانک توسعه صادرات در این خصوص درخواست ارایه برنامه‌های پیشنهادی شان را داشته‌ایم و بحث تامین هجینگ را مطرح کرده‌ایم که معمولاً در دیگر کشورها توسط صندوق‌های بیمه‌گر عرضه می‌شود اما متأسفانه در نظام بانکی ایران مغفول مانده و هنوز در حوزه وظایف این بخش قرار نگرفته است. وی با یادآوری طلایه داری وزارت نیرو در صدور خدمات فنی و مهندسی که در سال گذشته تا بیش از ۹۰ درصد از جانب شرکت‌های فعال در حوزه آب و برق صورت گرفته است، تصریح کرد: شورای عالی صادرات یکی از مهمترین جایگاه‌هایی است که این وزارتخانه از طریق کرسی‌های خود قادر است از طریق خوراک اطلاعاتی تهیه شده از طرف سندیکا متمرکز بر موضوع عراق در آن به اعمال نظر و دریافت تسهیلات و اعتبارات لازم بپردازد.

اشاره به آسیب‌های موجود در مصرف داخلی صنایع بالادستی از کالاهای وارداتی نکته مغفولی بود که در ادامه این نشست توسط مهندس بیات عضو هیات مدیره سندیکا مطرح شد. بیات با طرح این موضوع عنوان داشت: جای تأسف است که نه تنها به صادرات بهای لازم داده نمی‌شود بلکه حتی شاهد آن هستیم که مصرف کنندگان داخلی هم متمایل به استفاده از کالاهای کم کیفیت تر چینی هستند تا جایی که در سال ۹۳ با حجم بالای واردات تابلو برق روبرو بوده‌ایم. حال آنکه موفقیت صنعت داخلی در وهله اول منوط به حمایت مصرف کننده داخلی است و در غیر این صورت صادرات ما نیز روی

گزارشی از سومین کنفرانس تخصصی فناوری نانو در صنعت برق و انرژی

آغاز شمارش معکوس برای انقلاب بزرگ نانو در صنعت برق

نشست تخصصی با موضوعات «مشاور آزاد یا سازنده مقروض»، «آینده پژوهی صنعت انرژی در ایران و جهان»، «آینده پژوهی نانو در حوزه برق و انرژی» و «فیلترهای نیروگاهی ارتقا یافته با استفاده از نانو فناوری» برگزار می شود.

البته به این فهرست می توان «معرفی کاربردهای نانو فناوری در صنعت ذخیره سازی انرژی»، «افزایش راندمان کولر روغن واحد ۲ نیروگاه کنگان با استفاده از نانو سیال DZ» و «کاهش مصرف سوخت های فسیلی در بویلرها با استفاده از نانو پوشش ها» را نیز افزود.

در طول این کنفرانس سه کارگاه تخصصی در خصوص احداث نیروگاه فتوولتائیک با استفاده از کوانتوم دات ها، سنتز نانو مواد و آشنایی با حمایت های ستاد نانو جهت انجام پژوهش های نانو فناوری در صنعت برق و انرژی برپا می شود و در کنار آن نیز سمیناری با عنوان کاربرد نانو تکنولوژی در فناوری ابرسانا برگزار خواهد شد.

لازم به ذکر است که در حاشیه این کنفرانس نمایشگاهی از آخرین دستاوردهای شرکت های فعال در حوزه نانو فناوری نیز برپا شده بود.

انرژی با سخنرانی کوتاه پرویز غیاث الدین، رییس کمیته اجرایی کنفرانس کار خود را آغاز کرد. پس از آن دکتر نسترن ریاحی نوری، دبیر علمی کنفرانس هم به ارائه توضیحاتی در خصوص اهمیت این صنعت و همچنین مقالات ارائه شده به کنفرانس و کارگاه های آموزشی آن پرداخت. بر اساس آمار اعلام شده از سوی دبیر علمی کنفرانس، ۱۳ مقاله پذیرفته شده به صورت شفاهی و ۱۳ مقاله هم به صورت پوستر ارائه می شود.

مهندس مرجان مهر، قائم مقام رییس پژوهشگاه نیرو، دکتر رضا اسدی فر، مدیر کارگروه صنعت و بازار ستاد ویژه فناوری نانو معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و دکتر مهدی فردمنش، استاد دانشکده برق دانشگاه صنعتی شریف از دیگر سخنرانان افتتاحیه این کنفرانس بودند.

نشست هم اندیشی خبرگان صنعت برق و انرژی و محققان و خبرگان دانشگاهی پیرامون بررسی معضلات و مشکلات صنعت برق و انرژی و ارائه راهکارهایی با استفاده از فناوری های نوین نانو تکنولوژی یکی از برنامه های اصلی این کنفرانس در روز اول بود.

گفتنی است در طول سه روز برگزاری این کنفرانس هفت

سومین کنفرانس تخصصی فناوری نانو در صنعت برق و انرژی بیست و هشتم اردیبهشت ماه سال جاری در محل پژوهشگاه نیرو کلید خورد.

این کنفرانس سه روزه که به همت شرکت توانیر، پژوهشگاه نیرو و شرکت های تدبیرسازان فناوران انرژی و شرکت مدیریت همایش تابش آسا و با حمایت وزارت نیرو، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، از بیست و هشتم تا سی ام اردیبهشت ماه سال جاری برگزار شد. معرفی آخرین دستاوردهای علمی و عملی فناوری نانو در حوزه صنعت برق انرژی و صنایع وابسته را به عنوان یکی از اصلی ترین اهداف خود مد نظر قرار داده بود.

این دوره کنفرانس با توجه به آغاز به کار شبکه نانو فناوری در حوزه برق و انرژی از سال گذشته، بحث تجاری و کاربردی شدن محصولات نانو فناوری در این حوزه را به شکل جدی تری مورد توجه قرار داده و تمرکز بیشتری بر نشست های تخصصی و ایجاد فضای ترویج و مبادله افکار و نظرات خبرگان صنعت برق و انرژی داشته باشد.

سومین کنفرانس تخصصی فناوری نانو در صنعت برق و

در حاشیه اولین نمایشگاه پروژه ایران مطرح شد

صنعت برق کشور از حوزه‌های پیشرو در برقراری ارتباط با جهان

نخستین نمایشگاه بین‌المللی پروژه ایران در تاریخ ۱۸ الی ۲۱ خرداد سالجاری آغاز به کار کرد. مراسم افتتاحیه این نمایشگاه با حضور مزارعی، معاون وزارت راه و شهرسازی و نمایندگان از کشورهای شرکت‌کننده صبح دوشنبه هجدهم خرداد ماه برگزار شد.

این نمایشگاه با محوریت صنایع، مصالح و تجهیزات ساختمانی و نیز تکنولوژی‌های محیط زیست طی چهار روز در مکان سالن ۷ سازمان توسعه تجارت ایران واقع در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی برپا بود. گفته می‌شود بیش از ۱۰۰ شرکت و ارگان از ۱۵ کشور جهان با حضور در این نمایشگاه طی این مدت به عرضه محصولات و رایزنی برای ورود به بازارهای کشور پرداختند.

در این نمایشگاه که سندیکای صنعت برق ایران و مسوولان کمیته توسعه صادرات به نمایندگی از ۴۹۰ شرکت عضو حاضر بودند، به بررسی فرصت‌های موجود برای صنعت برق ایران در بازارهای بین‌المللی پرداخته شد.

طی گفتگویی با معاونت وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به امکان تداوم چنین نمایشگاه‌هایی، ضمن اشاره به انتخاب دقیق و هوشمندانه ۱۰۰ شرکت شاخص در زمینه ساختمان‌سازی، تاسیسات و انرژی از میان ۱۵ کشور حاضر در این نمایشگاه، عنوان شد این نمایشگاه‌ها قلب تپنده صنعت در همه جای جهان است که موجبات برقراری جریان آزادی از رقابت‌های تکنولوژیکی و فرصت آگاهی از استانداردهای جهانی را از نزدیک فراهم می‌آورد.

وی در خصوص ارزیابی جایگاه صنایع و شرکت‌های ایرانی در بازارهای جهانی با اشاره به حضور سندیکای صنعت برق در این نمایشگاه، به تامین ۹۰ درصدی نیازهای داخلی صنعت برق در داخل کشور اشاره داشت و این صنعت را واجد پتانسیل‌های بسیاری برای حضور در بازارهای بین‌المللی قلمداد کرد و افزود: اما در زمینه کاهش در مصرف انرژی و تکنولوژی‌های مرتبط فاصله بیشتری با استانداردهای جهانی وجود دارد که این نمایشگاه و حضور کارشناسان، دانشگاه‌ها و متخصصین ما در این نمایشگاه، خود شروعی برای تبادل و اشتراک دانش موجود در این حوزه است.

مزارعی در ارتباط با تاثیر رفع تحریم‌ها بر ایجاد و تسریع تبادل اطلاعات صنعتی و علمی در صنایع ساختمانی کشور اذعان داشت به تبع رفع تحریم‌ها و گسترش ارتباطات، صنعتگران کشور فرصت آن را می‌یابند که ضمن بهره برداری از دانش جهانی، محصولات خود را نیز در سطح وسیع‌تری عرضه کنند.

در حاشیه برگزاری نمایشگاه، غرفه سندیکا میزبان مدیران ارشد وزارت نیرو و جلسات متعددی با بازدیدکنندگان بود. علاوه بر این در خصوص بحث

سرمايه‌گذاري و مشاركت در پروژه‌هاي برون مرزي جلساتي با شركنه‌اي سرمايه گذاري داخلي و خارجي تشكيل شده كه از آن جمله برگزاري جلسه‌اي با انجمن برق و الكترونيك اسپانيا و همچنين نشست با مديران ارشد و قائم مقام شركت IFB به عنوان برگزار كننده نمايشگاه‌هاي بين المللي پروژه و انرژی بود كه در آن ضمن تأكيد بر ادامه همكاري‌ها در خصوص مشاركت در نمايشگاه‌هاي پيش رو مقرر شد تقويم نمايشگاه‌هاي بين المللي جهت بررسي در اختيار كميته توسعه صادرات قرار گيرد. همچنين با توجه به مشاركت فعال سنديكا در نمايشگاه‌هايي اين چنين، اعطاي امتيازات ويژه‌اي به اين نهاد در دستور كار قرار گرفت و نيز بر ارايه فضاي مناسب در شان اعضا سنديكا در نمايشگاه‌هاي پيش رو تأكيد شد. در همين راستا جلسه‌اي با نماينده شركت مهندسي EEPC India داراي ۱۳۰۰۰۰ زیرمجموعه تشكيل شد و از سنديكا جهت حضور در نمايشگاه برق هند دعوت به عمل آمد. گفتني است اين نمايشگاه با مشاركت وزارت صنعت و تجارت هند برگزار مي‌شود.

اعلام آمادگی توانیر برای ایجاد کارگروه مشترک با سندیکا

مستقیم منجر به تشدید مسأله قطعی برق می شود و نهایتاً امنیت اجتماعی کشور را نیز در معرض خطر قرار می دهد. مهندس کردی پس از استماع این نظرات ضمن اذعان به قرار گرفتن برهه کنونی صنعت برق کشور در بیشینه مشکلات و مسایل و گرفتاری‌ها و نادیده گرفته شدن این بحران‌ها توسط ذی نفعان تصریح کرد: در این شرایط هیچ افتراق و فاصله‌ای بین پیمانکار و کارفرما نیست و همه ما در یک جبهه هستیم. وی با غیر سیاسی خواندن مدیریت صنعت برق کشور تلاش آن را در همه ادوار بر حل و فصل مشکلات به شکل درونی عنوان داشت.

مدیر عامل شرکت توانیر در پایان با اعلام آمادگی برای پذیرش همکاری همه جانبه سندیکا با شرکت توانیر با توجه به اهداف و سیاست‌های واحد، بیان داشت: هم اکنون در شرایطی هستیم که در صورت عدم تزریق سرمایه و نقدینگی به این صنعت، قطعاً در طی سال آینده متحمل خاموشی‌های گسترده و دیگر پیامدهای آن خواهیم شد.

در پایان این نشست مهندس آرش کردی، مدیر عامل توانیر هم بر لزوم ایجاد یک کارگروه مشترک بین سندیکا و توانیر تأکید کرد و خواستار اقدامات سریع دو نهاد برای ایجاد این کارگروه شد. به این ترتیب در نهایت مهندس پرویز غیاث الدین، دبیر سندیکا از سوی مدیر عامل توانیر و هیات مدیره سندیکا مسئول انجام پیگیری‌های لازم برای ایجاد این کارگروه و دستور جلسات آن شد.

صنایع و انرژی مجلس یادآوری و تأکید شد این امر می تواند زمینه همکاری‌های مشترک سندیکا با توانیر باشد. همچنین سندیکا خواستار تعامل صادراتی گسترده تری با شرکت توانیر به عنوان متولی اصلی صادرات برق شد.

در ادامه نقش سندیکا در بازتاب شفاف مشکلات به ارگان‌های مختلف به نمایندگی از ۵۰۰ شرکت عضو مورد تأکید قرار گرفت و به نقش کمیته‌های سندیکا در آگاهی و اطلاع رسانی از جزئیات و وضعیت اصناف مختلف صنعت برق اشاره شد. علاوه بر این ضمن اظهار نگرانی جدی از موضوع مطالبات معوق شرکت‌ها، خواستار آرایه گزارش‌هایی مدون و متناوب از وضعیت این مطالبات به مدیران ارشد توانیر شدند و در عین حال قوف خود را بر مشکلات وزارت نیروی دولت یازدهم شامل میراث کسری سرمایه گذاری ۱۵۰۰۰ میلیارد تومانی، ۲۸۰۰۰ میلیارد تومان بدهی به علاوه عدم تعادل جدی در قیمت فروش و تمام شده برق اذعان و اعلام داشتند سندیکا به جای دید انتقادی و اعتراضی صرف، درصدد ایجاد همکاری‌های راهگشایی با توانیر در جهت رفع این مسایل است.

اعضای هیات مدیره سندیکا با بیان این مطلب قویاً خواستار پیش بینی راهکارهایی برای مبارزه با مافیای مس، آهن و سییمان به منظور جلوگیری از صادرات ارزان قیمت این کالاها شدند و آن را به معنای صدور ارزان قیمت برق توصیف کرده و اخطار دادند ادامه این روند به طور غیر

در حاشیه گردهمایی صمیمانه مدیران ارشد صنعت برق کشور در ضیافت افطار سندیکا، نشستی با حضور مهندس آرش کردی مدیرعامل شرکت توانیر و هیات مدیره سندیکا برگزار شد. در این نشست دو طرف ضمن اعلام همبستگی و لزوم ایجاد همکاری‌های گسترده بین سندیکا و توانیر، بر ایجاد کارگروه مشترکی بین دو نهاد جهت بررسی اهم مسایل متبادله و فرصت‌های موجود در صنعت برق کشور تأکید کردند.

در ابتدای این نشست ضمن تأکید هیات مدیره سندیکا بر تلقی این تشکل به عنوان بازوی اجرایی توانمند در کنار توانیر و وزارت نیرو و اعلام آمادگی برای هر گونه همکاری، به تشکیل کارگروه مشترک سندیکا با وزارت نیرو اشاره شد و از مدیرعامل شرکت توانیر و نمایندگان آن جهت حضور در این کارگروه دعوت به عمل آمد. اعضای هیات مدیره سندیکا همچنین موضوعاتی چون قرار داد تیپ، مباحث مرتبط با مطالبات، پروژه‌های جاری و قراردادهای گذشته و نیز استفاده از ظرفیت‌های بند "ق" و موضوع تلفات را در کنار چالش‌های پیش روی صادرات برق کشور مطرح کرده و خواستار پیگیری این موضوعات در قالب کارگروهی مشترک بین سندیکا و توانیر شدند.

بر همین اساس ظرفیت‌های متعدد سندیکا اعم از پرسنل متخصص و ارتباطات و جلسات متعدد این تشکل با سایر نهادهای اجرایی کشور از جمله اتاق بازرگانی و کمیسیون‌های

دیدار صمیمی مدیران ارشد صنعت برق در یک ضیافت افطاری سندیکایی

ضيافت افطار سندیکای صنعت برق ایران سه شنبه نهم تیر ماه با حضور ۲۵۰ شرکت عضو و ۱۵۰ مقام ارشد صنعت و اقتصاد در گردهمایی صمیمانه مدیران برق کشور در محل پژوهشگاه نیرو برگزار شد که مهندس فلاحتیان، معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی، دکتر پدرام سلطانی، نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، مهندس آرش کردی، مدیر عامل شرکت توانیر، مهندس حسینی، مدیر عامل برق منطقه ای تهران و مهندس هاشمی، مدیر عامل توزیع برق تهران بزرگ و از جمله میهمانان شاخص این ضیافت بودند.

به گفته سپهر برزی مهر، مدیر داخلی سندیکا، این تشکل امسال نیز مطابق روال هر ساله خود، گردهمایی صمیمانه ای را در شامگاه سیزدهمین روز از ماه مبارک رمضان با حضور نمایندگان ارگان های مختلف صنعتی و اقتصادی در کنار متولیان بخش خصوصی صنعت برق و جمعی از نمایندگان شرکت های عضو سندیکا پیش بینی کرد و از یک ماه پیش تاریخ آن اعلام و هماهنگی های لازم صورت گرفت.

وی در این رابطه می افزاید: به جز مدیران ۵۰۰ شرکت عضو سندیکا، اعضای هیات مدیره ادوار مختلف سندیکا، نمایندگان شورای هماهنگی تشکلهای فنی و حرفه ای، رؤسای کمیسیون ها و اعضای اتاق بازرگانی، تمامی مدیران برق منطقه ای، اعضای کمیسیون های صنعت، انرژی و صادرات مجلس شورای اسلامی، دفتر معاونت راهبردی ریاست جمهوری و دیگر ارگان ها و وزارت خانه های مرتبط دولت از جمله توانیر و وزارت نیرو، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت کار و امور و اجتماعی، دفتر توسعه صادرات و همچنین عمده تشکلهای فعال در حوزه برق و انرژی دعوت به عمل آمده بود که مجموعه از این جمع نمایندگان بیش از ۲۵۰ شرکت عضو و ۱۵۰ تن از مدیران ارشد صنعت برق در این گردهمایی شرکت یافتند.

در حاشیه این گردهمایی و پیش از آغاز آن طی برگزاری نشست با حضور مدیر عامل شرکت توانیر، مدیر کل روابط بین الملل و وزارت نیرو و هیات مدیره سندیکا، ضمن اعلام همبستگی و همکاری های گسترده سندیکا و توانیر، اهم

مسائل مبتلابه و فرصت های موجود در صنعت برق کشور مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

برزی مهر در خصوص اهمیت چنین گردهمایی هایی اذعان می دارد: از آنجایی که یکی از عمده ترین نقش های سندیکا تسهیل روابط شرکت های بخش خصوصی با کارفرمایان و دولت است و نظر به آنکه معمولاً این دسترسی به علت مشغله مدیران ارشد به دشواری صورت می پذیرد، چنین موقعیت هایی می تواند برای اعضا بسیار راهگشا بوده و با ایجاد فرصتی برای گفتگوی رودرروی نمایندگان این نهادها با یکدیگر، زمینه های لازم برای تعامل فعال، سازنده و کارآمد نمایندگان دولت و بخش خصوصی را فراهم آورد.

لازم به ذکر است این گردهمایی با حمایت ۹ شرکت عضو سندیکای صنعت برق ایران شامل سیم و کابل ابهر، پویان ره پرند، پارس توان آزما، نیرو رامشیر، کارخانجات کابل سازی ایران، ایران تابلو، مهندسی معراج طرح یاران و شرکت نیرو افشان برق فارس برگزار شد.

مقالات

بررسی آثار حقوقی تمدید مدت پیمان^۱ پیش از تنظیم صورت مجلس تأخیرات

حمید حسین زاده^۲ - پژوهشگر و مشاور حقوقی صنعت احداث کشور
Hosseinzadeh.Hamid@gmail.com

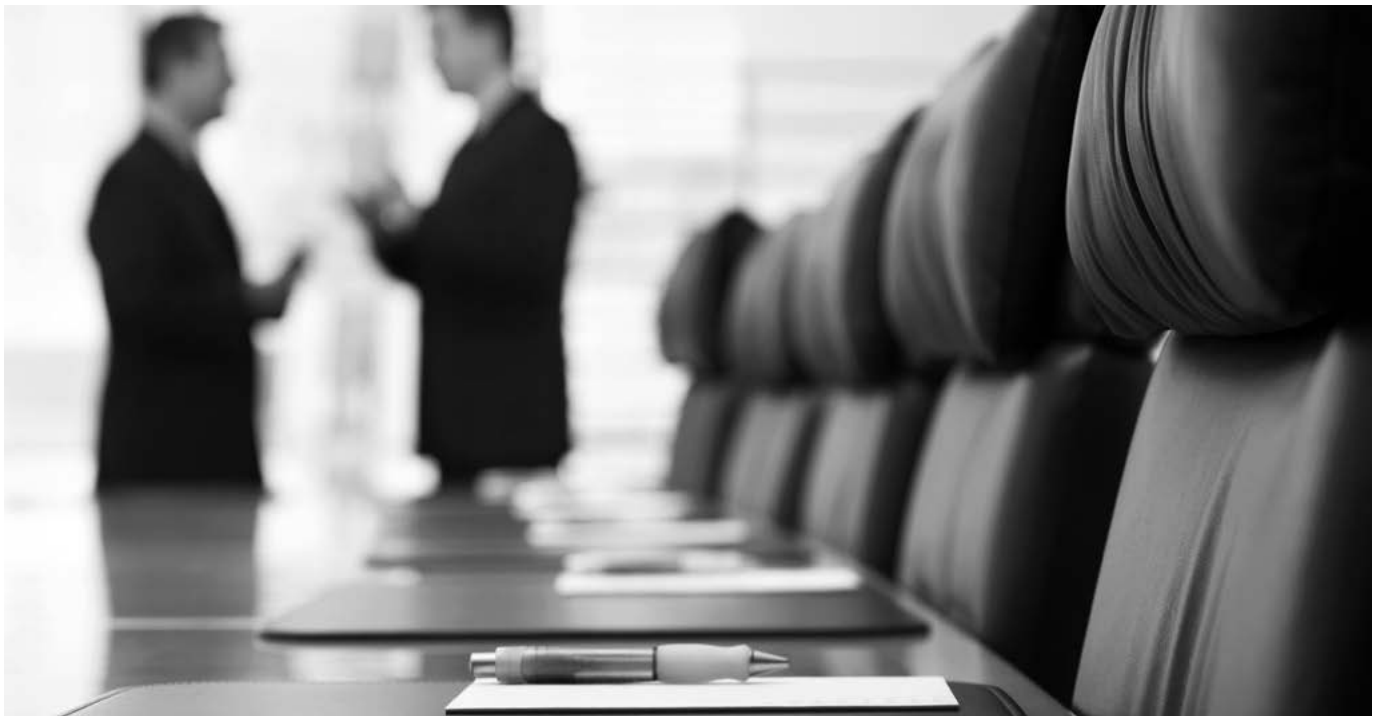
مقدمه

تحويل پروژه (بررسی خواهد شد، اکتفاء می‌گردد؛ ذهنیت غالب نیز، بر این امر استوار است که، همین جمله‌ها کافیسست تا، به اصطلاح، بار اثبات جواز تأخیرات تا انتهای کار، بر عهده پیمانکار قرار گیرد. اما حقیقت امر، این نیست؛ چنانچه به محض وقوع رویداد ابلاغ تمدید مدت پیمان، با شرایط پیش گفته، آثار خاصی از حیث حقوقی بر پیمان مترتب می‌شود؛ یعنی از نظر حقوقی، اماره‌ی مجاز بودن تأخیرات، به نفع پیمانکار حاصل می‌شود، به نحوی که بار اثبات دعوی تأخیرات مجاز و غیرمجاز، پس از آن، در تعهد مشاور و کارفرما قرار خواهد گرفت، نه پیمانکار. فرآیند شکل‌گیری این امر از حیث حقوقی و آثار مترتب بر آن، مطابق ش.ع.پ و اصول کلی حقوقی، موضوع این نوشتار است.

۲. بررسی تشریفات شکلی تمدید مدت پیمان

برای بررسی موضوع، صرف‌نظر از علل و اسباب تأخیرات کار (بخش ماهوی امر)، بدوای بایستی تشریفات شکلی تمدید مدت پیمان را، بررسی کنیم. بند (الف) ماده ۳۰ ش.ع.پ، در بحث تغییرات مدت پیمان که، عمدتاً منجر به افزایش مدت پروژه می‌شود^۱، بیان می‌دارد:
در صورت وقوع هر یک از موارد زیر^{۱۱} که موجب افزایش مدت اجرای کار شود، پیمانکار

همواره، یکی از موضوعات بحث برانگیز میان پیمانکار^۳، مشاور^۴ و کارفرما^۵ در پروژه‌های پیمانکاری، تأخیرات پروژه و به تبع آن، تمدید مدت پیمان است که سبب اختلاف‌های بعضاً اساسی، در بین طرفین پیمان می‌شود. شاید، بایستی ریشه این اختلاف‌ها را در عدم رعایت بروکراسی اداری مدون و منظم حین اجرای پروژه از ناحیه پیمانکار و مشاور^۶ جستجو کرد. البته موضوع این مقاله، منصرف از بررسی مسئله فوق‌الذکر و در پی بررسی و تبیین آثار تمدید مدت پیمان، در وضعیتی است که، به تأخیرات پیمانکار، رسیدگی نشده باشد. چه اینکه، رویه‌ی تعریف و تدوین شده در شرایط عمومی پیمان (ش.ع.پ)، دال بر، لزوم رسیدگی به تأخیرات پیمانکار، در در پایان مدت اولیه پیمان یا هر تمدید مدت پیمان^۷، به همراه تعیین و تصویب میزان تأخیرات وی و تمدید مدت پیمان، به میزان تأخیرات مجاز مشارالیه است؛ لیکن بعضاً مهندس مشاور، با کسب نظر از کارفرما، نسبت به تمدید مدت پیمان، بدون رسیدگی به تأخیرات پیمانکار، اقدام و در انتهای ابلاغیه تمدید هم مرسوم است، جمالتی از این دست مرقوم می‌کند که این نامه، صرفاً جهت ارائه به سازمان تأمین اجتماعی^۸ به منظور فراهم نمودن امکان تحويل لیست بیمه کارکنان پیمانکار، یا در جهت تسهیل در تمدید بیمه‌نامه‌های^۹ پیمان (اعم از تمام‌خطر نصب و مسئولیت مدنی) صادر شده و النهایه، به قید این جمله که، رسیدگی به تأخیرات مجاز و غیرمجاز، در پایان کار (زمان

در مآحن فیه، بحث دایر مدار آن است که اگر پیمانکار، تمدید مدت پیمان را درخواست نکند و یا درخواست تمدید مدت پیمان را بدون ارائه گزارش و یا همراه با گزارش توجیهی تسلیم کند. لیکن مشاور، بدون رسیدگی به لایحه تاخیرات و یا بدون مدنظر قراردادن موارد پیش گفته، صرفاً بر اساس وضعیت کلی و شهودی از پیشرفت پروژه، نسبت به ارائه پیشنهاد تمدید مدت پیمان به کارفرما، اقدام و نهایتاً کارفرما نیز با نظر وی موافقت کند و پیمان، به میزان مندرج در نامه کارفرما، توسط مشاور تمدید شود (پیش از آنکه صورتجلسه تأخیرات، به امضاء پیمانکار و مهندس مشاور برسد).

در چنین وضعیتی، با وجود قیودی از این دست که این نامه، صرفاً جهت ارائه به سازمان تأمین اجتماعی، به منظور فراهم نمودن امکان تحویل لیست بیمه کارکنان آن شرکت و یا جهت تسهیل در تمدید بیمه نامه‌های پیمان (اعم از تمام خطر نصب و مسئولیت مدنی) صادر گردیده و نهایتاً، درج این جمله که رسیدگی به تأخیرات مجاز و غیر مجاز، در پایان کار (زمان تحویل پروژه) بررسی خواهد شد، آنچنان موثر در مقام هست که در انتهای کار، پیمانکار، موظف به ارائه لایحه تاخیرات و اثبات مجاز بودن تاخیرات باشد!^۱ یا مهندس مشاور و کارفرما، بایستی غیر مجاز بودن تاخیرات پیمانکار را به اثبات برسانند؟! به عبارت دیگر، با وقوع رویداد صدرالاشاره، بار اثبات دعوی تاخیرات کار، بر دوش کدامیک از طرفین پیمان، قرار خواهد گرفت؟

۴. بررسی کلیات اثبات دعوی تاخیرات

در پاسخ به این سوال که، با وقوع رویداد صدرالاشاره، بار اثبات دعوی تاخیرات، بر دوش کدامیک از طرفین پیمان، قرار خواهد گرفت، بایستی اشاره کنیم که مطابق قاعده^{۲۰}

نماه شماره ۱) انواع دلیل

"البینه علی المدعی"، اقامه دلیل بر عهده مدعی است و همانطور که پیشتر اشاره شد، تعهد پیمانکار، در قراردادهای PC غیر صنعتی، تعهد به نتیجه است؛ لذا، بدو این پیمانکار است که، بایستی جواز تاخیرات صورت پذیرفته در پروژه را مطابق برنامه زمانبندی و موارد احصاء شده در ماده^{۳۰} ش.ع.پ اثبات کند. به عبارت دیگر، ابتدا به ساکن، پیمانکار، مدعی مجاز بودن تاخیرات خویش در اجرای پروژه است و بار اثبات دعوی تاخیرات، با تمسک به دلایل معتبر، بر عهده اوست. اتفاقاً ش.ع.پ نیز، همین مسیر را مقرر و پیمانکار را به تهیه لایحه و ارائه آن به مهندس مشاور، مکلف کرده است. لیکن در مآحن فیه، بحث منصرف به حالتی است که بدون وجود لایحه مذکور یا با وجود آن، مهندس مشاور و به تبع وی، کارفرما، سند^{۲۱} تاخیرات مجاز و غیر مجاز را که بایستی طی صورت مجلسی، تنظیم و به امضاء طرفین می رسیده را تهیه نکرده و رأساً، مبادرت به ابلاغ تمدید مدت پیمان کرده باشد. در چنین حالتی، به دلیل وجود امارات قانونی، اصطلاحاً دعوی منقلب می شود. یعنی دلیل ظنی (نه قطعی) مبنی بر وجود تاخیرات مجاز (به میزان مندرج در ابلاغیه تمدید) به نفع پیمانکار، در عالم اثبات محقق می گردد؛ به عبارت دیگر، بار اثبات دعوی، از روی دوش پیمانکار برداشته شده و بر دوش کارفرما قرار می گیرد^{۲۲}، طوری که کارفرما تنها، با توسل به دلیل قطعی، می تواند خلاف آن را اثبات کند؛ چه دلیل ظنی، در مرتبه ی پایتینتر از دلیل قطعی قرار دارد. از این رو، ماده^{۱۹۴} از قانون آئین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب، در مقام تعریف دلیل، بیان می دارد "دلیل، عبارت از امری است که، اصحاب دعوا برای اثبات یا دفاع از دعوا، به آن استناد می کنند؛

از طرفی ماده^{۱۲۵۸} از قانون مدنی نیز در مقام احصاء دلایل معتبر برآمده و بیان می دارد

می تواند درخواست تمدید مدت پیمان کند. پیمانکار، درخواست تمدید مدت پیمان را، با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی، به مهندس مشاور تسلیم می کند و مهندس مشاور، پس از بررسی و تائید، مراتب را برای اتخاذ تصمیم، به کارفرما گزارش می کند و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را، به پیمانکار ابلاغ می نماید.

شایان ذکر است، ماده^{۳۱} ش.ع.پ سابق (بخشنامه شماره ۱۲۷۸۱/۵۴/۴۶۹۰-۱ مصوب ۱۳۵۹/۱۱/۲۱) که بر پیمان های منعقد، قبل از ابلاغ بخشنامه فعلی حاکم بود نیز، با همان عنوان تغییرات مدت پیمان و با تشریفات نسبتاً مشابه بیان می داشت، در موارد زیر^{۱۲} دستگاه نظارت، با توجه به برنامه تفصیلی اجرایی منضم به پیمان و تغییراتی که، ممکن است در آن داده شود، موضوع را، مورد مطالعه و رسیدگی قرار داده و در صورتی که، پیش آمدن این موارد را، مستلزم تغییر مدت پیمان بشناسد، تغییر مدت پیمان را، به کارفرما پیشنهاد و پس از تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ خواهد کرد.

با عنایت به اینکه، اسباب و علل تاخیرات در بخش ماهوی امر، داخل در موضوع مقاله حاضر نیست، ناگزیر از بررسی تشریفات شکلی تمدید مدت پیمان هستیم؛ با مذاقه در منطوق مواد صدرالاشاره، مشاهده می شود که، قانونگذار سال ۱۳۵۹، نه تنها تکلیفی از حیث تهیه لایحه تاخیرات^{۱۳} و ابراز آن توسط پیمانکار برقرار ننموده، بلکه احراز شرایط تمدید پیمان را هم در صلاحیت دستگاه نظارت قرار داده بود؛ در صورتی که مقنن سال ۱۳۷۸، در بازنگری ش.ع.پ، پیمانکار را مکلف به ارائه آن کرده است.

لیکن برخی از صاحب نظران حقوق پیمان، از لفظ "می تواند"، معنی "اختیار" را افاده کرده اند و بیان داشتند که واژه "می تواند" که، در بند (الف) ماده^{۳۰} ش.ع.پ به کار رفته، دلیل بر تخییری بودن درخواست پیمانکار، جهت تمدید مدت پیمان است؛ به عبارت دیگر، در نتیجه استنباط ایشان، بایستی قائل به آن باشیم که پیمانکار، تکلیفی به ارائه درخواست تمدید پیمان، در صورت اتمام مدت پیمان و عدم اتمام کار ندارد!

اما چنین برداشتی از لفظ "می تواند"، بر اساس اصول استنباط، صحیح به نظر نمی رسد؛ چه اینکه، عبارت "پیمانکار، می تواند درخواست تمدید مدت پیمان را بنماید" در اصطلاح اصولیین، جزای شرط است. با کالبدشکافی منطوق بند (الف) ماده^{۳۰} ش.ع.پ، در می یابیم که عبارت "در صورت وقوع هر یک از موارد زیر..." نیز در اصطلاح اصولیین، شرط است. لازم به ذکر است، عبارت "... که موجب افزایش مدت اجرای کار شود" وصف

شرط مذکور خواهد بود و مفهوم مخالف شرط^{۱۴} بدین صورت است که "در صورت عدم وقوع هر یک از موارد زیر... پیمانکار، نمی تواند درخواست تمدید مدت پیمان کند! پس افاده معنای اختیار، از لفظ می تواند در این ماده، ناصواب است.

از طرفی، ویژگی خاص تعهدات پیمانکاری احداث که از نوع تعهد به نتیجه^{۱۵} است نیز نظر نگارنده این مقاله را تقویت می کند. هر چند آخر الامر، آن دسته از نویسندگان محترم نیز به تکلیف پیمانکار اشاره نمودند، لیکن، استدلال آنها گواه بر افاده ی معنای تخییری، از لفظ می تواند در نزد ایشان دارد.^{۱۶}

با اوصاف مذکور، در لزوم درخواست تمدید مدت پیمان، همراه با ارائه لایحه تاخیرات از سوی پیمانکار، تردیدی نیست. از جمع مفاد بندهای (الف) و (ج) ماده^{۳۰} ش.ع.پ، این نتیجه حاصل می شود که اگر پیمانکار، به تکلیف خود، مبنی بر درخواست تمدید مدت پیمان، همراه با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی به مهندس مشاور، در اثناء یا انتهای مدت پیمان عمل نکرد، مشاور، بایستی با کسب نظر وی به این امر رسیدگی کند. پس از تعیین مدت مجاز و غیر مجاز تاخیرات، موافقت پیمانکار را جلب کرده و نتیجه را به کارفرما گزارش کند^{۱۷}. سپس نتیجه نهایی تصمیم کارفرما را، به پیمانکار اعلام کرده و بر اساس مدت تاخیر مجاز مندرج در نامه کارفرما، پیمان را به همان میزان، تمدید کند. بدیهی است، در صورت اختلاف پیمانکار با مهندس مشاور یا اعتراض مشاور^{۱۸} به نظر کارفرما، مسأله، از طریق ارجاع امر^{۱۸}، به ماده^{۵۳} ش.ع.پ^{۱۹} مرتفع می شود که بررسی مورد اخیر در این مجال نمی گنجد.

۳. طرح مسأله

رای، مبنی بر مجاز بودن تاخیرات پیمانکار، اقدام کرده است.

۷. طرح پیشنهادی ماده ۳۰ ش.ع.پ (مشاورین ره شهر)

طرح پیش نویس ماده ۳۰ ش.ع.پ، تنظیمی توسط مشاور ره شهر در سال ۱۳۸۹ که تاکنون ابلاغ آن از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت پذیرفته است، صرفاً جهت استحضار دست اندرکاران صنعت عظیم احداث کشور، به شرح ذیل، در این مقاله، ارائه می شود.

ماده ۳۰ - تغییر مدت پیمان: الف. وقوع هر یک از موارد زیر، حسب مورد، موجب محاسبه تاخیر مجاز برای بخش اجرایی مربوطه، افزایش مدت بخش مربوطه یا مدت پیمان و نهایتاً تمدید مدت کل پیمان، در صورت افزایش مسیر بحرانی، در برنامه زمانبندی می شود.

- تغییر مبلغ پیمان، نسبت به مبلغ اولیه
- تغییر در نقشه های اجرایی یا مشخصات فنی اجرایی، به هر دلیل
- تاخیر در تحویل نقشه ها بدین مفهوم که، نقشه ها طبق برنامه زمانی تحویل نشوند، یا اینکه با توجه به ابهام ها، ایرادات و نیاز به اصلاحات، نهایتاً دیرتر از برنامه زمانبندی تحویل شوند.
- تاخیر در ابلاغ ها، تأییدها، دستورکارها و تعیین تکلیف ها در هزینه
- تاخیر در تحویل زمین و محل، برای تجهیز کارگاه و محل انجام کار یا جبهه کار که، بر طبق برنامه زمانی صورت نگرفته باشد، یا جابجایی

زمین از محلی به محل دیگر

- تاخیر در تحویل مصالح و تجهیزات بر عهده کارفرما
- تاخیر در انجام تعهدات مالی از سوی کارفرما، یا اعلام شاخص های تعدیل قیمت ها و مابه التفاوت ها
- تبصره: در صورت تامین نبودن منابع مالی، پیمانکار همراه با ادعای خسارات مربوط به دیرکرد در پرداخت، می تواند تقاضای خاتمه پیمان را بنماید و به هر حال، تاخیرات حادث در این مورد، مجاز و خسارت تاخیر در تادیه به او تعلق می گیرد.

- ایجاد معارض در انجام کار، نظیر تاخیر در تحصیل پروانه و مجوز یا تملیک اراضی یا مزاحمت اهالی یا موانع زیست محیطی و محل کارها یا مشکلات موجود همزمانی با کارهای پیمانکاران دیگر و یا جابجایی تاسیسات زیربنایی با دستور مقامات دولتی

- ایجاد و بروز حوادث قهریه و موارد کشف آثار عتیقه و باستانی
- وضع قوانین و مقررات جدید که، موجب و مستلزم صرف وقت برای اقدامات مرتبط با کار اجرایی باشد.

- ایجاد و بروز حوادث و پدیده های جوی پیش بینی نشده، خارج از عرف در طول ۲۰ سال گذشته.

- ایجاد تاخیر در هر یک از اقدامات مرتبط با اجرای پیمان و تعهدات آن، مانند تشکیل جلسات هیات ها و اعزام آنها یا اعزام نماینده و تهیه اوراق و اسناد و صورتجلسات و نظایر آنها از ناحیه کارفرما و عوامل او.

- اعلام توقف و تعلیق در تمام یا بخشی از کارها، یا تغییر و جابجایی در توالی کارها در برنامه زمانبندی.

- ابلاغ کارهای اضافی
- محدودیت در تامین مصالح و نیروی انسانی و دیگر نیازهای اجراء

(مانند آب، برق و ...) خارج از قصور پیمانکار

ب. در تمامی موارد بند (الف) فوق و در هر مقطع، پیمانکار گزارش توجیهی مستند خود را برای افزایش مدت پیمان، به مهندس مشاور و کارفرما ارسال می دارد و با توافق، میزان تاخیر مجاز و افزایش مدت پیمان معین می گردد. در صورت عدم توافق، مرجع فنی یا حل اختلاف و داوری پیمان، تعیین تکلیف خواهد کرد و پیمان، معادل با مدت مورد تأیید فوق، تمدید می شود.

ج. اگر وقوع هر یک از موارد درج شده در بند (الف) موجب کاهش مدت پیمان شود،

"دلایل اثبات دعوی از قرار ذیل است: ۱. اقرار، ۲. اسناد کتبی، ۳. شهادت، ۴. امارات، ۵. قسم". برای درک بهتر مفهوم دلیل، در راستای کشف حقیقت، ذکر این نکته خالی از لطف نیست که دلایل (اعم از شرعی و عقلی) به دو دسته قطعی^{۱۳} و ظنی^{۱۴} تقسیم می شوند. و همانطور که در نمایه شماره یک مشاهده می شود، تنها دلیل قطعی است که حیثیت ذاتی داشته و منجر به حصول قطع^{۱۵} (یا علم^{۱۶}) نزد قاطع می شود. اما شارع مقدس و به تبع آن، قانونگذار اسلامی، اماره^{۱۷} را ظن معتبر تلقی کرده و در حکم قطع، قرار داده است؛ از این رو دلیل اخیر حیثیت قراردادی یا اعتباری یافته است.

۵. وجود اماره قانونی، در ید پیمانکار

همانطور که گفته شد، در این فقره، دلیل در ید پیمانکار، دلیل ظنی و از نوع اماره است. قانون مدنی، در ماده ۱۳۲۱ در تعریف اماره بیان می دارد "اماره، عبارت از اوضاع و احوالی است که، به حکم قانون یا در نظر قاضی، دلیل بر امری شناخته می شود؛ پس اماره، بر دو گونه ی اماره قانونی و اماره قضایی^{۱۸} است و موضوع بحث ما، پیرامون اماره قانونی است که ماده ۱۳۲۲ از قانون مارالبیان، در مقام تعریف آن بیان می نماید "امارات قانونی، اماراتی است که، قانون آن را دلیل بر امری قرارداده، مثل امارات مذکور در این قانون، از قبیل مواد ۳۵ و ۱۰۹ و ۱۱۰ و ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ و غیر آنها و سایر امارات مصرّحه در قوانین دیگر" و بدیهی است، لفظ "قانون" در معنای عام کلمه استعمال شده و شامل مقررات نیز می شود.

لذا نص صریح مقرّری آمره، در بند (ج) ماده ۳۰ ش.ع.پ که اشعار دارد "... مهندس مشاور... معادل مدت تاخیر مجاز، مدت پیمان را، تمدید می نماید" اماره قانونی است و قانونگذار در مقام بیان، تمدید مدت پیمان را اماره^{۱۹} (دلیل ظنی^{۲۰}) بر وجود تاخیرات مجاز در پیمان، قرارداده و به حکم ماده ۱۳۲۳ از همان قانون که تصریح دارد "امارات قانونی در کلیه دعاوی، اگر چه از دعاوی باشد که به شهادت شهود قابل اثبات نیست، معتبر است"، این دلیل را، به نفع پیمانکار و برای اثبات مجاز بودن تاخیرات پیمان کافی و موثر در مقام دانسته، هر چند به جهت نقص ذاتی اماره، در کاشفیت از حقیقت، اثبات خلاف آن ممکن است؛ چنانچه، ماده اخیرالذکر در ادامه تصریح کرده "مگر آنکه دلیل بر خلاف آن موجود باشد"^{۲۱} که منظور از دلیل اخیر دلیل قطعی است و اقامه آن، در تعهد کارفرماست.

۶. بررسی یک نمونه رأی (شورای فنی استان)

در پی ارسال نامه شماره ۹۳/۲۰۲۲ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۰۳ شرکت پیمانکاری (ا.ا) (ش) به انجمن صنفی، با موضوع رسیدگی به اعتراض مشارالیه، در خصوص نحوه رسیدگی دستگاه اجرائی (کارفرما) به صورت وضعیت قطعی و محاسبه تاخیرات پروژه مسکن مهر یکی از شهرستان های استان خراسان رضوی و نامه نگاری انجمن مذکور با شماره ۹۳/۵/۶۰۱۹ در مورخه ۱۳۹۳/۱۰/۰۴، مدیرکل محترم دفتر فنی استانداری خراسان رضوی، با ارسال دعوتنامه شماره ۳۸/۴۱/۳۸۰۴۲ مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۱ برای اصحاب دعوی و سایرین، در تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۱، نسبت به تشکیل پنجاه و سومین جلسه کمیته پیمان شورای فنی استان، اقدام و پس از بررسی اسناد، مدارک و استماع نظرات کارفرما، مهندسین مشاور، پیمانکار و نماینده انجمن صنفی، در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۰، مبادرت به صدور رأی شماره ۳۸/۴۱/۴۲۳۶۷، به شرح ذیل می کند که منطوق آن عیناً و بدون دخل و تصرف، ارائه شده است:

۱. تاریخ ابلاغ قرارداد ۱۳۹۰/۱۰/۲۱ بوده که، مدت اولیه پیمان ۴ ماه است.

۲. قرارداد، سه نوبت تا تاریخ های ۱۳۹۱/۰۴/۲۵ و ۱۳۹۱/۱۲/۳۰ و ۱۳۹۲/۰۴/۳۱ تمدید گردیده است.

۳. تاریخ تحویل موقت پروژه ۱۳۹۲/۰۳/۰۱ است. با عنایت به موارد فوق الذکر و به استناد بند (ج) ماده ۳۰ ش.ع.پ، کارفرما معادل تاخیر مجاز نسبت به تمدید مدت پیمان اقدام می نماید، بنابراین با توجه به اینکه قرارداد تا تاریخ ۱۳۹۲/۰۴/۳۱ تمدید شده و در تاریخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ تحویل موقت شده است، مشمول جریمه تاخیر مجاز نمی باشد. "مشاهده می شود، در رأی مذکور، به درستی و با درایت، کمیته پیمان شورای فنی استان، با استناد اماره قانونی مندرج در بند (ج) ماده ۳۰ ش.ع.پ و نیز با توجه به عدم ارائه دلیل قطعی توسط کارفرما، دال بر غیر مجاز بودن تاخیرات پیمانکار، نسبت به اصدار

در پایان کار (زمان تحویل پروژه) بررسی خواهد شد، موثر در مقام نبوده و پیمانکار را، مکلف به ارائه لایحه تاخیرات و اثبات مجاز بودن تاخیرات نمی‌کند! بلکه این مهندس مشاور و کارفرما هستند که، بایستی غیرمجاز بودن تاخیرات پیمانکار را، به اثبات برسانند! به عبارت دیگر، با وقوع رویداد صدرالاشاره، بار اثبات دعوی تاخیرات، بر دوش مشاور و کارفرما قرار گرفته و در صورت عجز مشاراً لیهما از ارائه دلیل قطعی، دال بر وقوع تاخیر غیرمجاز، مجاز بودن تاخیرات پیمانکار، ثابت و استوار می‌شود.

پی‌نوشت

۱. منظور از پیمان در این مقاله، قراردادی است که، با شرایط عمومی پیمان (به اختصار: ش.ع.پ) شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۳ منعقد می‌گردد به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آیین‌نامه اجرایی آن و نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور (مصوبه ۲۴۵۲۵/ت/۱۴۸۹۸ هـ مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۰۴ هیئت وزیران)، از نوع اول و لازم الاجرا به شمار می‌رود. بدیهی است، موضوع این مقاله، منصرف از قراردادهای منعقد به شرایط عمومی پیمان‌های، C.EPC, EP, PC, صنعتی می‌باشد.

۲. نگارنده مقاله حاضر، دارای تحصیلات آکادمیک، در حوزه‌های مهندسی، حقوق، مدیریت و صلاحیت پایه دو طراحی، نظارت و اجراء سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان و معدن و عضو هیئت رئیسه کمیته پیمانکاران (سابقاً هم، هیئت رئیسه کمیته مهندسی بازرگانی) سندیکای صنعت برق ایران، عضو انجمن‌های مدیریت، مدیریت پروژه، راه و ساختمان، مهندسی ارزش، مهندسی عمران و بتن ایران، همچنین کارگروه آیین‌نامه‌ها و ضوابط طرح‌های عمرانی در شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور و نیز کارگروه مناقصه، مزایده و پیمان در روزنامه مناقصه مزایده ایران می‌باشد.

۳. ماده ۷ شرایط عمومی پیمان: پیمانکار، شخص حقیقی یا حقوقی است که، سوی دیگر امضاء کننده پیمان است و اجرای موضوع پیمان را، بر اساس اسناد و مدارک پیمان، به عهده گرفته است. نمایندگان و جانشین‌های قانونی پیمانکار، در حکم پیمانکار می‌باشند.

۴. ماده ۹ شرایط عمومی پیمان: الف) مهندس مشاور، شخص حقیقی یا حقوقی است که، برای نظارت بر اجرای کار، در چارچوب اختیارات تعیین شده در اسناد و مدارک پیمان، از سوی کارفرما به پیمانکار معرفی می‌شود. ب) مهندس ناظر، نماینده مقیم مهندس مشاور در کارگاه است و در چارچوب اختیارات تعیین شده در اسناد و مدارک پیمان، به پیمانکار معرفی می‌شود.

۵. ماده ۶ شرایط عمومی پیمان: کارفرما، شخص حقوقی است که، یک سوی امضاءکننده پیمان است و عملیات موضوع پیمان را، بر اساس اسناد و مدارک پیمان، به پیمانکار واگذار کرده است. نمایندگان و جانشین‌های قانونی کارفرما، در حکم کارفرما می‌باشند.

۶. حسب تصریح بند (ب) از ماده ۳۲ شرایط عمومی پیمان، مهندس مشاور، تنها مرجع فنی پیمانکار، برای اجرای موضوع پیمان، از سوی کارفرماست.

۷. چنانچه بند (ج) ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، قویاً تصریح نموده است که "در پایان مدت اولیه پیمان یا هر تمدید مدت پیمان، اگر کار به اتمام نرسیده باشد، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار و با توجه به موارد تعیین شده در بند (الف)، علل تاخیر کار را بررسی می‌کند و میزان مدت مجاز و غیرمجاز آن را، با توافق پیمانکار تعیین می‌نماید و نتیجه کار را، به کارفرما گزارش می‌دهد و سپس نظر کارفرما را، در مورد میزان مجاز یا غیرمجاز تاخیر کار، به پیمانکار اعلام می‌کند و معادل مدت تاخیر مجاز، مدت پیمان را تمدید می‌نماید."

۸. بند (ح) ماده ۱۷ شرایط عمومی پیمان: پیمانکار موظف به، اجرای مقررات بیمه‌های درمانی و اجتماعی، مقررات و دستورالعمل‌های حفاظتی فنی و بهداشت کار است.

۹. بند (ج) ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان: پیمانکار مکلف است که، پیش از شروع کار، تمام یا آن

مراتب به نحو بند (ب) مورد تعیین تکلیف است. د. با ترتیب فوق، اصولاً در هر مقطع، مدت پیمان و تاریخ پایان آن و تاریخ‌های شروع و پایان هر بخش از کار که، از جنبه تاخیرهای مجاز مشخص است، اضافه می‌شود. در صورت افزایش یا کاهش مقادیر و به تبع آن افزایش یا کاهش مدت اولیه کارکرد، متوسط فرضی ماهانه، متناسب با این افزایش و کاهش، قابل محاسبه است و مدت مورد عمل در این مورد، به عنوان مدت اولیه پیمان و تغییرات آن، مورد نظر خواهد بود. ه. نسبت به دوره تاخیرهای مجاز، در هر حال هزینه خسارت مربوط بر طبق ماده ۵۰ محاسبه و به پیمانکار پرداخت می‌شود، به علاوه نرخ‌های پیمان نیز مشمول تعدیل این دوره است.

و. مدت تاخیرهای فوق که در مورد عوامل مختلف بطور همزمان اتفاق افتد، صرفاً یکبار (از مدت کل تاخیر) محاسبه می‌شود.

ز. پرداخت خسارت تاخیر، به استثنای خسارت تاخیر در تادیه تعهدات مالی کارفرما در هر بخش، صرفاً با توافق پیمانکار برای مدت شش ماه ممکن است و برای تاخیرهای مازاد بر شش ماه در هر بخش، پیمانکار می‌تواند، آن بخش را از تعهدات خود حذف کند و البته برای مدت مازاد بر شش ماه، صرفاً با توافق پیمانکار و بدون پرداخت خسارت، کار در بخش مربوطه قابل اجراء خواهد بود.

ح. در صورتی که، کار بر اثر قصور پیمانکار دچار تاخیر شود، مدت این تاخیر به عنوان تاخیر غیرمجاز به مدت پیمان اضافه می‌شود و البته جرائم مربوط به حساب پیمانکار منظور خواهد بود. در دوره تاخیر غیرمجاز، نرخ انجام کار، نرخ‌های دوره مجاز پیمان است.

ط. در صورتی که دوره تاخیر غیرمجاز، از یک سوم مدت اولیه پیمان، بعلاوه تاخیرهای مجاز بیشتر شود، کارفرما می‌تواند پیمان را، فسخ کند.

ی. تشخیص قصور پیمانکار و محاسبه تاخیرها به عنوان تاخیر غیرمجاز و یا استحقاق پیمانکار به تاخیر مجاز، در درجه اول با توافق طرفین و در غیر آن، به ترتیب با مرجع یا هیئت فنی و یا داور و نهایتاً محاکم قضایی است.

۸. نتیجه‌گیری و پیشنهاد

در صورتی که، مشاور، بدون رسیدگی به لایحه تاخیرات و یا بدون مدنظر قراردادن تشریفات شکلی و ماهوی تمدید مدت پیمان، صرفاً بر اساس وضعیت کلی و شهودی از پیشرفت پروژه، نسبت به ارائه پیشنهاد تمدید مدت پیمان به کارفرما، اقدام و نهایتاً کارفرما نیز، با نظر وی موافقت نماید و پیمان، به میزان مندرج در نامه کارفرما (پیش از آنکه صورتجلسه تأخیرات، به امضاء پیمانکار و مهندس مشاور برسد) توسط مشاور تمدید شود، حسب نص صریح مقررده آمده، در بند (ج) ماده ۳۰ ش.ع.پ که، اشعار دارد "... مهندس مشاور... معادل مدت تاخیر مجاز، مدت پیمان را، تمدید می‌کند"، تمدید مدت پیمان، اماره قانونی (دلیل قطعی) بر وجود تاخیرات مجاز پیمانکار، به میزان موردالاشاره در فوق، است.

در چنین وضعیتی، درج قیودی از این دست که، این نامه، صرفاً جهت ارائه به سازمان تامین اجتماعی، به منظور فراهم کردن امکان تحویل لیست بیمه کارکنان آن شرکت و یا، جهت تسهیل در تمدید بیمه‌نامه‌های پیمان (اعم از تمام خطر نصب و مسئولیت مدنی) صادر گردیده و النهایه، اضافه کردن این مطلب که رسیدگی به تاخیرات مجاز و غیرمجاز،

- در صورتی که، کار، طبق ماده ۴۹ به حالت تعلیق درآید.
- در صورتی که، قوانین و مقررات جدیدی وضع شود که، در تغییر مدت اجرای کار موثر باشد.
- هرگاه، کارفرما نتواند تعهدات مالی خود را، در موعدهای درج شده در اسناد و مدارک پیمان انجام دهد.
- موارد دیگری که، به تشخیص کارفرما خارج از قصور پیمانکار باشد.

۱۲. ماده ۳۱ شرایط عمومی پیمان سابق: دستگاه نظارت، با توجه به برنامه تفصیلی اجرایی منضم به پیمان و تغییراتی که، ممکن است در آن داده شود، موضوع را مورد مطالعه و رسیدگی قرار داده و در صورتی که، پیش آمدن این موارد را، مستلزم تغییر مدت پیمان بشناسد، تغییر مدت پیمان را، به کارفرما پیشنهاد و پس از تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ خواهد نمود.

- در صورتی که، مقادیر کارها طبق ماده ۲۹ تغییر کند و یا کارهای جدید طبق ماده ۳۰ به پیمانکار واگذار شود.
- هرگاه، نقشه های تفصیلی اجرایی تمام یا قسمتی از کارها، به دستور کارفرما یا دستگاه نظارت تغییر اساسی کند و اجرای نقشه های جدید، تغییر مدتی را، ایجاد نماید.
- هرگاه، کارفرما نتواند، صورت وضعیت ها و یا پیش پرداخت ها و یا بطور کلی تعهدات مالی خود را، نسبت به پیمانکار، در رأس موعدهای مندرج در اسناد پیمان، انجام دهد و یا در تحویل اراضی و یا تسلیم نقشه ها و تحویل مصالح طبق برنامه تفصیلی اجرایی، تأخیر کند.
- در صورت موارد حوادث قهریه و همچنین در موارد مربوط به کشف اشیاء عتیقه و آثار تاریخی که، به ترتیب در مواد ۲۶ و ۴۳ پیش بینی شده است.
- هرگاه، محدودیت های جدید، مندرج در قسمت دوم بند (ب) ماده ۲۰ وقوع یابد.
- در صورتی که، کار طبق ماده ۴۹ از طرف کارفرما موقتا تعلیق یابد.
- در صورتی که، قوانین و مقررات جدیدی وضع شود که، در مدت اجرای کار موثر باشد.

۱۳. واژه "لایحه تأخیرات" فاقد حقیقت قانونی در شرایط عمومی پیمان است. اما حسب تصریح ماده ۲۲۴ از قانون مدنی که "الفاظ عقود، محمول است بر معانی عرفیه" و از آنجائی که، لایحه تأخیرات، در واقع یک اصطلاح متعارف در حوزه پیمانکاری احداث می باشد، شاید بتوان گفت، مقصود نویسندگان شرایط عمومی پیمان، از استعمال الفاظ و عبارت "ارائه محاسبات و دلایل توجیهی" که، بایستی در فرم ها و جداول خاص و با تجزیه و تحلیل برنامه زمانبندی Plan

و به روزرسانی های واقعی یا Update Actual of Plan توسط پیمانکار همراه باشد، همان "لایحه تأخیرات" بوده است. ۱۴. مفهوم مخالف: قضیه ای است که، حکم آن نهیاً و اثباتاً مخالف منطوق باشد. به عنوان مثال، مفهوم مخالف ماده ۳۶۰ از قانون مدنی که، می گوید "هر چیزی که، فروش آن مستقلاً جایز است، استثنای آن از مبیع نیز، جایز است" این است: چیزی که مستقلاً قابل فروش نیست، استثنای آن از مبیع، جایز نیست، مانند حق ارتفاق. برای مفهوم مخالف، اصولیین شیعه، شش نوع بیان نموده اند که، عبارتند از، مفهوم شرط، مفهوم وصف، مفهوم غایت، مفهوم حصر، مفهوم لقب و مفهوم عدد.

قسمت از کارهای موضوع پیمان را که، در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است، در مقابل مواردی از حوادث مذکور در اسناد یاد شده، به نفع کارفرما، نزد موسسه ای که، مورد قبول کارفرما باشد، بیمه نموده و بیمه نامه ها را، به کارفرما تسلیم کند. بیمه نامه ها، باید تا تاریخ تحویل موقت اعتبار داشته باشد، تا زمانی که، تحویل موقت انجام نشده است، پیمانکار مکلف است که، بیمه نامه ها را تمدید کند. کارفرما هزینه های مربوط به بیمه، به شرح پیشگفته را، در مقابل ارائه اسناد صادر شده از سوی بیمه گر، عیناً به بیمه گر پرداخت می کند. آن قسمت از هزینه بیمه که، مربوط به مدت تأخیر غیر مجاز پیمانکار باشد، به حساب بدهی پیمانکار منظور می شود.

بند "د" ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان: پیمانکار مکلف است که، تمام ساختمان ها و تاسیسات موقت، ماشین آلات و ابزار و وسایل کارگاه را که، متعلق به اوست و یا در اختیار اوست و برای انجام عملیات موضوع پیمان به کار گرفته، به هزینه خود بیمه کند و رونوشت بیمه ها را به کارفرما تسلیم نماید. ماشین آلات و ابزاری که، کارفرما در اختیار پیمانکار قرار می دهد، کارفرما بیمه می کند.

۱۰. البته در برخی موارد نیز، موجب کاهش مدت پیمان می گردد؛ چنانچه در این رابطه، بند "ب" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان بیان می دارد: اگر وقوع برخی از موارد درج شده در بند (الف)، موجب کاهش مدت پیمان شود، مهندس مشاور، با کسب نظر پیمانکار، کاهش مدت پیمان را، تعیین می کند و مراتب را، برای اتخاذ تصمیم، به کارفرما گزارش می نماید و سپس، نتیجه تصمیم کارفرما را، به پیمانکار ابلاغ می کند.

۱۱. بند (الف) ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان: در صورت وقوع هر یک از موارد زیر که، موجب افزایش مدت اجرای کار شود، پیمانکار می تواند، درخواست تمدید مدت پیمان را، بنماید. پیمانکار درخواست تمدید مدت پیمان را، با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی، به مهندس مشاور تسلیم می کند و مهندس مشاور، پس از بررسی و تأیید، مراتب را برای اتخاذ تصمیم، به کارفرما گزارش می کند و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را، به پیمانکار ابلاغ می نماید.

- در صورتی که بند های (الف) و (ج) ماده ۲۹، مبلغ پیمان تغییر کند.
- هرگاه به دستور کارفرما یا مهندس مشاور، نقشه های اجرایی یا مشخصات فنی، تغییر اساسی کند.

• هرگاه کارفرما در تحویل کارگاه، ابلاغ دستورکارها یا نقشه و تحویل مصالحی که، تهیه آنها به عهده اوست تأخیر کند. تأخیر ابلاغ دستور کارها و نقشه ها به شرطی مشمول این بند است که، پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، آنها را از مهندس مشاور درخواست کرده باشد.

• اگر در تحویل مصالحی که، فروش آنها لزوماً باید با حواله کارفرما صورت گیرد تأخیر ایجاد شود؛ به شرطی که، پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی برای تهیه آنها به موقع اقدام کرده باشد.

• در موارد حوادث قهری و همچنین در موارد مربوط به کشف اشیاء عتیقه و آثار تاریخی که، در مواد ۲۶ و ۴۳ پیش بینی شده است.

• هرگاه محدودیت برای ورود مصالح و تجهیزات طبق بند (د) ماده ۲۰ پیش آید.

اصول عملیه یا ادله فقاهتی، جلد دوم، چاپ اول، صفحه ۳۴، انتشارات اندیشه های حقوقی، ۱۳۸۸) ۲۴. دلیل ظنی: دلیلی است که، کاشفیت و روشنگری آن، به اندازه دلیل قطعی نمی‌رسد و همواره نقاط شبهه و تردیدی در نهاد جوینده حکم شرعی، باقی می‌گذارد که، مبدا به واقعیت، یعنی حکم شرعی دست نیافته باشد. (ر.ک. دکتر سید محمد صدری، رهیافتی به اصول عملیه یا ادله فقاهتی، جلد دوم، چاپ اول، صفحه ۳۴، انتشارات اندیشه های حقوقی، ۱۳۸۸)

۲۵. قطع: قطع در اصطلاح اصولیان بر همان معنای لغوی خود، یعنی یقین است و یقین، حالتی است درونی که، در آن حال، انسان به‌گونه‌ای باور به چیزی پیدا می‌کند و آن را مطابق با واقعیتی داند که، جای هیچ‌گونه تردیدی برای او نمی‌ماند و چندان گفته شد، به زبان منطقی: احتمال نقیض باور خود را نمی‌دهد. و این گفته اصولی در تعریف قطع مشهور است که، قطع، انکشاف کامل واقعیت، به‌زود کاشف است. (ر.ک. دکتر سید محمد صدری، رهیافتی به اصول عملیه یا ادله فقاهتی، جلد دوم، چاپ اول، صفحات ۱۰۳ و ۱۰۵، انتشارات اندیشه های حقوقی، ۱۳۸۸) ۲۶. قطع، گاهی و بلکه بهتر است گفته شود، در بیشتر موارد، به علم می‌انجامد و گاهی نیز از جهل مرکب سر در می‌آورد. شاید ترادف قطع و علم که، میان اصولیان شایع شده است، به‌راایت همین غلبه و فراگیری بوده و به اصطلاح اهل لغت، از باب تغلیب اغلب است. با توجه به جمیع آنچه گفته شد، ما نیز ضمن آنکه خود را، به تعهد به این شیوه شایع می‌دانیم، اهتمام بر آن داریم، در مواردی که، تعریف درست و دقیق قطع را، در نظر داریم، آن‌را به انکشاف کامل واقعیت، در نزد قاطع تعریف کرده و قید نزد قاطع را، فرو نگذاریم و با این فصل، قطع را از علم که، انکشاف حقیقی واقعیت، در همیشه و همه‌جاست جدا کنیم و از رابطه قطع و علم، نسبت عموم و خصوص مطلق را، بسازیم. (ر.ک. دکتر سید محمد صدری، رهیافتی به اصول عملیه یا ادله فقاهتی، جلد دوم، چاپ اول، صفحه ۱۱۴، انتشارات اندیشه های حقوقی، ۱۳۸۸)

۲۷. اماره: اماره دلیلی است که، به خودی خود از واقعیت پرده بر می‌دارد؛ اما این پرده‌برداری یا به اصطلاح کاشفیت، تام و کامل نیست، بلکه شریعت به مدد آن آمده و آن را تأیید می‌کند و به شریتمداران فرمان می‌دهد که، از آن پیروی کنند و یا به تعبیر دیگر، به احتمال خلاف آن توجهی نکنند. بنابراین آن قابلیت، به اضافه این نهاده دوم، یعنی تأیید شریعت، دلیلی می‌سازد. اماره نام و این دلیل حجیت پیدا می‌کند. به عبارت دیگر، اماره یک توان کشف ناقص دارد و یک قرارداد پذیرش از سوی شریعت. حجیت (اعتباری) اماره، از همین قرارداد شریعت ریشه می‌گیرد. بدین معنا که، اگر شریعت چنین قرار و مداری نمی‌گذاشت، هیچ‌گاه آن کاشفیت ناقص، چنین ارزشی نمی‌داشت. (ر.ک. دکتر سید محمد صدری، رهیافتی به اصول عملیه یا ادله فقاهتی، جلد دوم، چاپ اول، صفحه ۱۰۵، انتشارات اندیشه های حقوقی، ۱۳۸۸)

۲۸. اماره قضائی: ماده ۱۳۲۴ قانون مدنی-اماراتی که، به نظر قاضی و اگذار شده، عبارت است از اوضاع و احوالی، در خصوص مورد و در صورتی قابل استناد است که، دعوی به شهادت شهود قابل اثبات باشد یا ادله دیگر را، تکمیل کند.

۲۹. هرگاه پدیده‌ای، بناء بر ظاهر و سیر طبیعی امور، نشانه وجود واقعه‌ای باشد، آن پدیده را، در اصطلاح، اماره‌ی وجود آن واقعه، می‌نامند. (ر.ک. دکتر ناصر کاتوزیان، قانون مدنی در نظم حقوق کنونی، چاپ سی و هفتم، صفحه ۷۹۰، بنیاد حقوقی میزان، ۱۳۹۲)

A legal presumption is a conclusion based upon a particular set of facts, combined with established laws, logic or reasoning. It is a rule of law which allowing a court to assume a fact is true until it is rebutted by the greater preponderance of the evidence against it. (<http://Definitions.UsLegal.Com>)

A legal presumption: n. a rule of law which permits a court to assume a fact is true until such time as there is a preponderance (greater weight) of evidence which disproves or outweighs (rebutts) the presumption. Each presumption is based upon a particular set of apparent facts paired with established laws, logic, reasoning or individual rights. (<http://Dictionary.Law.Com>)

۳۰. در این گونه موارد، قانونگذار ظنی را که، در نتیجه اعتماد به ظاهر، به‌دست می‌آید، توسعه می‌دهد و در همه دعاوی آن را، نشانه وجود واقع می‌شمرد. (ر.ک. دکتر ناصر کاتوزیان، قانون مدنی در نظم حقوق کنونی، چاپ سی و هفتم، صفحه ۷۹۱، بنیاد حقوقی میزان، ۱۳۹۲)

۳۱. دلیل تقدم سایر دلایل (منظور دلایل قطعی) بر اماره، دلالت مستقیم دلیل بر واقع است که، احتمال خطاکم‌تر در آن راه می‌یابد. ولی، اماره بر مبنای ظن و ظاهر استوار است و همیشه احتمال دارد که، واقع، بر خلاف آن باشد. (ر.ک. دکتر ناصر کاتوزیان، قانون مدنی در نظم حقوق کنونی، چاپ سی و هفتم، صفحه ۷۹۱، بنیاد حقوقی میزان، ۱۳۹۲)

ولی در کتب علمای اهل تسنن، تا ده قسم برای آن برشمرده‌اند که، می‌توان آنها را به همان شش نوع برگرداند. (ر.ک. دکتر ابوالحسن محمدی، مبانی استنباط حقوق اسلامی، چاپ چهل و هفتم، صفحات ۷۵ و ۷۶، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱)

اصولیین می‌گویند برای اینکه جملات شرطیه مفهوم مخالف داشته باشند، سه امر لازم است: ۱. بین شرط و جزا، رابطه ملازمه وجود داشته باشد، ۲. اینکه باید بین شرط و جزا، رابطه ملازمه از نوع سبب و مسببی باشد، ۳. جزا که، مسبب از شرط است، تنها سببش همین شرط است. علمای اصول می‌گویند، در جملات شرطیه وجود این سه امر، مقتضای ظهور و تبادر است. اما برای اخذ مفهوم مخالف جمله‌ی شرطی، منفی کردن شرط لازم است. برای منفی کردن شرط، باید رابطه‌ی میان موضوع و محمول شرط منفی گردد. (ر.ک. سلسله درس‌هایی از دکتر سید مصطفی محقق داماد، مباحثی از اصول فقه، دفتر اول، مباحث الفاظ، چاپ هفدهم، صفحات ۱۲۴ و ۱۲۵، انتشارات مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۹۱) ۱۵. تعهد به نتیجه

Obligation to achieve a certain result

در مقابل تعهد به وسیله

Obligation mean

قرار می‌گیرد.

۱۶. توضیحات ذیل ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، مندرج در کتاب مبانی حقوق پیمان، اثر ابراهیم اسماعیلی هریسی، انتشارات شرکت نشر یادآوران، چاپ اول ۱۳۸۴، صفحه ۲۲۱ در سطر دوم، اشاره دارد: اما چرا پیمانکار مکلف است؟ علت این است که، در صورت عدم درخواست تمدید مدت پیمان از سوی پیمانکار، تأخیرات بوجود آمده به عنوان تأخیر غیر مجاز، به حساب پیمانکار منظور شده و در نهایت به ضرر پیمانکار تمام می‌شود. بنابراین گرچه پیمانکار، علی‌الظاهر در خصوص درخواست تمدید مدت پیمان از آزادی کامل برخوردار است، اما الزامات دیگر، به ویژه الزامات مالی او را ناگزیر می‌سازد تا، در صورت وقوع هر یک از موارد درج شده در بند الف ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، درخواست تمدید مدت پیمان را بنماید.

۱۷. علی‌رغم عدم تصریح شرایط عمومی پیمان، به تنظیم صورت‌مجلس تأخیرات (مجاز و غیرمجاز) میان مشاور و پیمانکار، در لزوم تنظیم چنین سندی در پیمان، نباید تردید داشت؛ چه اصول کلی حقوق عمومی، در قراردادهای آداری دولتی و تشریفاتی بودن عقد پیمان که، از قواعد آمره است، این امر را، به طرفین و ثالث آن، دیکته می‌نماید.

۱۸. بند (ه) ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان: در اجرای مفاد این ماده، اگر پیمانکار با مهندس مشاور توافق نداشته باشد، یا نسبت به تصمیم کارفرما معترض باشد، طبق نظر کارفرما عمل می‌شود و پیمانکار می‌تواند، بر اساس ماده ۵۳ برای حل مسئله اقدام نماید.

۱۹. ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان من باب حل اختلاف بیان می‌دارد:

الف) هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد پیمان، بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، دو طرف می‌توانند برای حل سریع آن، قبل از درخواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به داوری، طبق بند (ج) بر حسب مورد، به روش تعیین شده در بندهای ۱ و ۲ عمل نمایند.

بند اول: در مورد مسائل ناشی از برداشت متفاوت دو طرف، از متون بخش نامه‌هایی که، به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه از سوی سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شده است، هر یک از دو طرف از سازمان برنامه و بودجه چگونگی اجرای بخشنامه مربوطه را استعلام نماید و دو طرف طبق نظری که از سوی سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌شود، عمل کنند.

بند دوم: در مورد اختلاف نظرهایی که خارج از شمول بند ۱ است، رسیدگی و اعلام نظر دوباره آنها به کارشناس یا هیات کارشناسی منتخب دو طرف و اگذار شود و دو طرف طبق نظری که از سوی کارشناس یا هیات کارشناسی، در چارچوب پیمان و قوانین و مقررات مربوط اعلام می‌گردد، عمل کنند.

۲۰. ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی: هرکس مدعی حقی باشد، باید آن را اثبات کند و مدعی عملیه، هرگاه در مقام دفاع، مدعی امری شود که، محتاج به دلیل باشد، اثبات امر بر عهده اوست.

۲۱. ماده ۱۲۸۴ قانون مدنی: سند، عبارت است از، هر نوشته که در مقام اثبات دعوی یا دفاع قابل استناد باشد. و به حکم ماده ۱۳۰۱ از همان قانون، امضائی که در روی نوشته یا سندی باشد، بر ضرر امضاء کننده دلیل است.

۲۲. نقش مهم عملی اماره قانونی، شناساندن مدعی و گاه جابجایی مدعی و منکر، در اثبات حق است؛ یعنی اماره قانونی، سبب می‌شود تا، آنکه بر خلاف اصل سخن می‌گوید و باید مدعی باشد، در جای مدعی عملیه قرار گیرد. (ر.ک. دکتر ناصر کاتوزیان، قانون مدنی در نظم حقوق کنونی، چاپ سی و هفتم، صفحه ۷۹۱، بنیاد حقوقی میزان، ۱۳۹۲)

۲۳. دلیل قطعی: دلیل قطعی در اصول فقه، آن است که، بدون باقی گذاشتن هیچ‌گونه تردید و دو دلی در نهاد یا بنده، او را به حکم شرعی می‌رساند. (ر.ک. دکتر سید محمد صدری، رهیافتی به

اینولاکس: چهره‌ی جدیدی از انرژی باد

سید علی اکبر فلاح زاده
واحد تحقیق و توسعه شرکت مهندسی نصر نیروی یزد

۱. مقدمه

سیستم‌های تبدیل انرژی بادی از بیش از سه هزار سال پیش وجود داشته‌اند. از زمان پیدایش آسیاب‌های بادی محور عمودی توسط ایرانیان باستان حدود سه هزار سال پیش، انرژی باد به عنوان یک نیروی محرک، نقش اساسی در حرکت قایق‌ها و کشتی رانی، خنک نگه داشتن خانه‌ها توسط چرخه هوای بیرون، محرک ماشین‌ها در صنایع کشاورزی و حتی تولید وسایل کوچک ایفا کرده است. در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ میلادی، تبدیل انرژی باد به انرژی الکتریکی نقطه عطفی در صنعت انرژی باد بوده است. توربین‌های بادی در سه دهه اخیر به سرعت در سطح جهان گسترش پیدا کرده‌اند. با این حال دسترسی کامل به باد، دور از دسترس است.

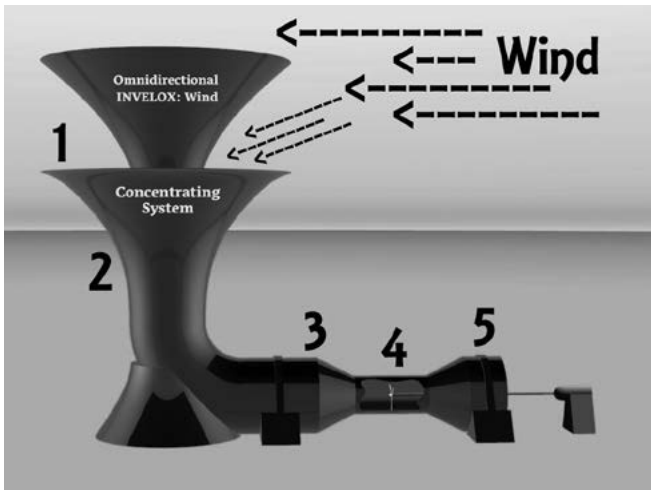
در دو دهه اخیر تولید کنندگان، تدریجاً توربین بادی مرسوم را بهبود داده‌اند، اما بیشترین انرژی از ساختن توربین‌ها با بزرگترین پره‌های توربین حاصل می‌شود. که این کار نیازمند ساختن برج‌های بلند و در نتیجه افزایش هزینه و اشغال فضای بیشتر را منجر می‌شود. بنابراین اندازه و ارتفاع توربین‌ها افزایش می‌یابد و اغلب به بالای ۱۰۰ متر می‌رسد. هزینه تولید انرژی بادی نسبت به تولید انرژی از طریق نیروگاه‌های آبی، زغال و گاز طبیعی بیشتر است. زمان بیکاری (DownTime)، خرابی و هزینه تعمیر این توربین‌ها معمولاً زیاد است. علاوه بر این، اعتراض‌ها از اثر مخرب این صنعت بر محیط زیست و همچنین آثار سوئی نظیر امواج صوتی فرکانس پایین و سوسو زدن نور در حین چرخش توربین، برای سلامتی انسان ضرر دارد. به دلیل وجود این پارامترها، ارتفاع برج و اندازه‌های پره‌ها در سیستم‌های مرسوم در جهت افزایش ظرفیت توربین، رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است. بنابراین یکی از مشکلات و چالش‌های اساسی در تولید، تدارکات، نصب، تعمیر و نگهداری این برج‌ها، ارتفاع برج و اندازه‌های پره‌های توربین می‌باشد. محققان در سراسر جهان پیشرفت‌هایی به منظور کاربردهای خاص در این زمینه داشته‌اند. به عنوان مثال، واحدهای هوا برد ارتفاع توربین را به ۳۰۰ تا ۵۰۰ متر از سطح زمین افزایش داده‌اند.

یک تکنولوژی جدید و پیشرفته، اینولاکس (افزاینده سرعت) نام دارد. اینولاکس یک تسخیر کننده باد است و اجازه کنترل بیشتر این انرژی نامتناهی را می‌دهد، در حالی که توربین‌های بادی مرسوم از توربین - ژنراتورهای بزرگ که بالای یک برج قرار گرفته است، استفاده می‌کنند. بر خلاف این، در سیستم‌های اینولاکس، قیف‌های تسخیر کننده انرژی بادی بر روی زمین قرار گرفته‌اند و به جای استفاده از مقدار کمی باد که از پره‌های توربین عبور می‌کند، اینولاکس باد را با یک قیف تسخیر می‌کند و آن را در طول یک تونل باریک‌شونده که باعث شتاب‌گیری جریان باد می‌شود، هدایت می‌کند، پس جریان باد، ژنراتور را که بر روی زمین یا زیر زمین قرار دارد، به حرکت در می‌آورد.

۲. فن آوری اینولاکس

اینولاکس به منظور جایگزینی توربین‌های باد مرسوم که از یک ژنراتور حجیم بر بالای برج بهره می‌گیرند، طراحی و ساخته شده است. اینولاکس یک تکنولوژی طراحی شده بر اساس انتقال باد از طریق لوله‌ای به شکل قیف به ژنراتور زمینی (بر خلاف توربین‌های مرسوم که از ژنراتور بر بالای برج استفاده می‌کردند) است.

در فن آوری اینولاکس به جای دریافت مقدار کمی باد که از طریق پره‌های توربین در ژنراتورهای بادی مرسوم صورت می‌گیرد، باد توسط تونلی که تدریجاً مسیر آن باریک می‌شود، تسخیر می‌شود. بنابراین شتاب جریان باد افزایش می‌یابد و این انرژی جنبشی باعث حرکت توربین ژنراتور که در سطح زمین ایمن و با صرفه اقتصادی نصب شده است، می‌شود. جریان باد با عبور از مجموع قیف‌های متعدد، به گونه‌ای متمرکز و فشرده

شکل ۲- نمای اینولاکس با ۵ قسمت کلیدی

می‌شود که قدرت خروجی آن به طور نمایی افزایش می‌یابد.

انتقال جریان هوا از بالای برج به سطح زمین، اجازه‌ی تولید بیشتر با پره‌های توربین کوچکتر را می‌دهد. برج‌های استفاده شده در اینولاکس حدوداً ۵۰٪ و پره‌های آن ۸۴٪ کوچکتر از برج‌های بادی مرسوم است.

پنج قسمت کلیدی اینولاکس در شکل ۲ نمایش داده شده است. این قسمت‌ها عبارتند از: (۱) مجرای کشش، (۲) لوله حمل و شتاب دهنده باد، (۳) افزایش سرعت باد با یک لوله ونتوری، (۴) سیستم تبدیل انرژی باد، (۵) پخش کننده باد برگشتی به محیط.

باد را از طریق مجرای کشش، وارد سیستم می‌شود. با توجه به ساختار ورودی سیستم، باد از همه طرف می‌تواند وارد شود. باد ورودی در طول لوله قیفی فشرده می‌شود و بیشترین شتاب، همان طور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، در قسمت "ونتوری" سیستم ایجاد می‌شود و باد برای تبدیل به انرژی الکتریکی به توربین تحویل داده می‌شود. اینولاکس اولین برج بادی است که به تنهایی قادر به تأمین انرژی توربین‌های متعدد در یک ردیف است. در قسمت ۵ سرعت باد قبل از بازگشت به طبیعت کم می‌شود.

۳. مزایای کلیدی اینولاکس

- حل مشکلات اراضی برای طرح و توسعه پروژه‌ها: در دهه گذشته، ساکنان اطراف پروژه‌های بادی از افزایش روز افزون اثرات زیست محیطی مزارع بادی اظهار نگرانی کرده‌اند. بنابراین توسعه دهنده‌های پروژه‌های بادی در تحقق اهداف عملی مزارع باد، با مشکل اساسی مواجه شدند. این شرایط نه تنها رشد این صنعت را کند می‌کند بلکه باعث افزایش هزینه‌ها نیز می‌شود. مزارع بادی اینولاکس سازگار با محیط زیست هستند و با چنین مشکلاتی روبرو نخواهند شد.

- عملکرد مناسب در سرعت باد کم: اینولاکس می‌تواند در سرعت‌های کم به اندازه ۲ مایل بر ساعت، توان تولید کند. در حالی که توربین‌های باد مرسوم حداقل با سرعت ۸/۵ مایل بر ساعت کار می‌کنند. بنابراین اینولاکس در مزارع با سرعت کم نیز کار می‌کند. این ویژگی به طور چشم‌گیری سطح جغرافیایی قابل استفاده برای ایجاد مزارع بادی اینولاکس را افزایش می‌دهد.

۴. ارمغان اقتصادی اینولاکس

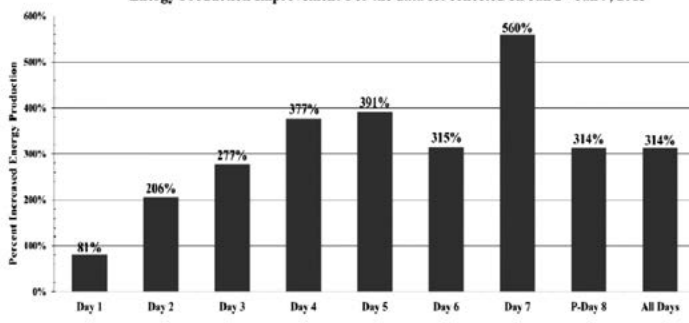
توربین‌های باد گران‌تر از توربین‌های ژنراتورهای، مانند گاز و زغال است. کاهش هزینه ژنراتورهای بادی یکی از بحرانی‌ترین موضوعات است که به کمک اینولاکس محقق می‌شود. به خاطر اینکه اینولاکس کوتاه‌تر، کوچک‌تر و قستهای محرک کمتری نسبت به توربین‌های مرسوم دارد، میتواند ۱۶٪ تا ۳۸٪ انرژی تولیدی را ذخیره کند. نصب و راه‌اندازی اینولاکس هزینه ۷٪ تا ۱۱٪ برای ساخت و ۴۰٪ تا ۵۰٪ برای عملیات نیروگاه بادی، تعمیر و نگهداری، کمتر از مزارع باد مرسوم است. تحقیقات نشان می‌دهد که تکنولوژی اینولاکس می‌تواند سه برابر بیشتر از توربین‌های بادی معمولی توان تولید کند. هزینه توان تولیدی اینولاکس ۲/۸ تا ۴/۱۱ یورو بر کیلو وات ساعت (kwh) است و در مقایسه با هزینه توربین‌های بادی مرسوم و حتی گاز طبیعی می‌توان بسیار رقابتی باشد.

۵. اعتبار سنجی و کاربرد اینولاکس

فن‌آوری اینولاکس توسط هیأت مشاوران فنی (TAB) که از کارشناسان از محققان دانشگاه‌ها و مؤسسات بزرگ تشکیل شده است، بازمینی و اعتبار سنجی شده است. اینولاکس به صورت فنی در چند سطح اساسی، اعتبار سنجی شده است:

۱. تجزیه و تحلیل مبتنی بر بقای جرم و انرژی و معادلات برنولی قابل اجرا برای لول حامل جریان باد.
  ۲. ساخت و آزمایش نمونه اولیه تحت شرایط آزمایشگاهی کنترل شده و شبیه‌سازی باد این آزمایشات برای ساخت و صحت مقیاس کامل محاسباتی مدل‌های سیال (CFD)
  ۳. مدل‌های CFD معتبر به منظور توسعه طراحی بهینه و تولید اینولاکس
- اینولاکس یک تکنولوژی مقیاس‌پذیر است که مناسب برای استفاده در مزارع بادی بزرگ یا میکروژنراتورها است. این تکنولوژی می‌تواند در مقیاس وسیع شامل کاربردهای زیر استفاده شود:
- تبدیل مقیاس مزارع بادی ساحلی از بزرگ به متوسط

Energy Production Improvement For the data set collected on Jan 2 - Jan 9, 2013

شکل ۳- برتری تولید انرژی روزانه اینولاکس در مقایسه با توربین‌های بادی مرسوم

مزارع بادی غیر ساحلی

- کاربردی کردن بادهای کم به ساختمان‌های مسکونی و تجاری
- توربین‌های بادی اینولاکس نه تنها می‌توانند در مکان‌هایی که برای مزارع بادی مرسوم مناسب نیست، نصب و راه‌اندازی شوند، بلکه می‌توانند نزدیکتر به مراکز شهری تقاضا

• کاهش استفاده از زمین: مزارع بادی اینولاکس فقط کسری از فضای معمولاً مورد نیاز مزارع بادی مرسوم است، اشغال می‌کنند. اینولاکس طوری طراحی شده است که تأثیر کمتری از اثرات گرداب دارد. این تأثیرات ایرودینامیکی محدودیت فضایی برای مزارع بادی مرسوم را به همراه دارد و باعث می‌شود فضای بیشتری را اشغال کنند. به دلیل اینکه اینولاکس هیچ پره چرخانی ندارد، با این مشکل روبرو نیست. به طور متوسط برای یک پروژه ۱۰۰ مگاواتی، اینولاکس ۹۰٪ فضا کمتر نسبت به مزارع بادی مرسوم احتیاج دارد. از طرف دیگر، در حالیکه توربین‌های بادی مرسوم برای تولید ۱۰۰ مگاوات انرژی احتیاج به ۲۵۰۰ جریب زمین دارند، اما توربین‌های اینولاکس می‌توانند در همین مساحت مقدار ۱۴۰۰ مگاوات توان تولید کنند.

• کاهش تأثیرات نویز و فیلپکر: توربین‌های باد مرسوم با چرخش پره‌های خود، تولید نویز ایرودینامیکی می‌کنند، که می‌تواند بر روی کیفیت زندگی ساکنان منطقه تأثیر مخرب داشته باشد. قابل ذکر است که محدوده فرکانس مخرب توربین‌های مرسوم کمتر از فرکانس شنوایی گوش انسان (کمتر از ۲ هرتز) است. اندازه‌گیری نویزها و ارتعاشات فرکانس پایین بسیار مشکل است، محققان برای حل این مشکل هنوز در تلاشند. علاوه بر این، اعضا بدن انسان مانند گوش، ریه و مغز فرکانس تشدید کمتری از ۲۰ هرتز دارند، بنابراین نویز ناشی از توربین می‌تواند پدیده‌ای به نام سندروم توربین‌های بادی را خلق کند. با حذف نیاز به رتورهای حجیم نصب شده روی برج‌ها، اینولاکس به طور قابل ملاحظه‌ای مشکل انرژی بالا و فرکانس پایین و همچنین اثر فیلپکر را به طول کامل از بین می‌برد.

• کاهش تأثیرات مخرب بر روی پرندگان: مزارع بادی مرسوم یک خطر جدی برای پرندگان محسوب می‌شوند. به دلیل وجود پره‌های گردان احتمال برخورد پرندگان با این پره‌ها زیاد است از این رو مهاجرت و اقامت پرندگان در این مزارع کاهش یافته است. اینولاکس به لطف عدم استفاده از پره‌های گردان و فضای استفاده کمتر، به طور قابل ملاحظه‌ای اثرات منفی بر روی پرندگان را کاهش می‌دهد.

• عدم تداخل الکترومغناطیسی با رادارهای هواپیمایی و نظامی: مزارع باد مرسوم می‌توانند باعث تداخل الکترومغناطیسی در رادارهای هواپیمایی و نظامی شوند بنابراین در مناطقی که احتمال این تداخل وجود دارد، نمی‌توان این مزارع را نصب کرد. توربین‌های اینولاکس مزاحمتی برای رادارهای هواپیمایی و نظامی ایجاد نمی‌کنند.

• امکان ایجاد مزارع اینولاکس در فاصله کم از شبکه سراسری انرژی: مزارع بادی سنتی در مناطقی می‌توانند نصب شوند که کلاس باد ۳ داشته باشند. به این معنی که سرعت باید بیشتر از ۱۴ مایل بر ساعت باشد. این مناطق اغلب از شبکه الکتریکی و خطوط انتقال اصلی فاصله زیادی دارند. بنابراین نیاز به ارتباطاتی بین مزرعه‌ی بادی و خطوط انتقال ناحیه‌ای است. توسعه این چنین ارتباطاتی می‌تواند پرهزینه و وقت‌گیر باشد. مزارع بادی اینولاکس بسیار نزدیکتر می‌توانند به نقطه اتصال نصب شوند و اتصال آنها بسیار راحت‌تر است.

• عملکرد مناسب در یخبندان: در مناطق سردسیر، یخبندان باعث اختلال در عملکرد توربین‌های بادی مرسوم یا خاموش شدن ناگهانی آنها می‌شود. به دلیل اینکه توربین‌ها و پره‌های اینولاکس بصورت مطمئن روی زمین نصب می‌شوند، داخل قسمت و تنوری برج، تغییرات دمایی ناگوار و همچنین یخ زدگی اتفاق نمی‌افتد.

• قابلیت اطمینان بالای توربین‌های اینولاکس: به دلیل اینکه توربین‌ها و ژنراتورهای اینولاکس روی سطح زمین قرار گرفته‌اند، قابلیت اطمینان در برابر تهدیدهای زیست محیطی، افزایش می‌یابد. به عنوان مثال، یاتاق‌ها، محورها و چرخ دنده‌ها در معرض تغییرات دمایی زیاد، رطوبت و باد بیش از حد قرار ندارند. سیستم‌توربین اینولاکس منجر به کاهش زمان خرابی، و در نتیجه تعمیرات و نگهداری مؤثرتر می‌شود.

می‌دهد. در واقع اینولاکس، یک بازنگری عمیق از مشکلات جاری مربوط به تحت کنترل در آوردن قدرت باد است. اگر چه امروزه سیستمهای باد پیشرفت تدریجی داشته اند، اما برای بالا بردن بازدهی لازم به ساختن توربینهایی با پره‌های بزرگ و ارتفاع زیاد است که این منجر به افزایش هزینه تولید می‌شود. تا به امروز هزینه انرژی باد از هزینه سوختهای فسیلی و گاز طبیعی بیشتر بوده است. اینولاکس با افزایش سرعت باد، انرژی باد را به یک انرژی قابل اطمینان و ارزان‌تر از گاز طبیعی تبدیل می‌کند.

منابع

1. WWW.Sheerwind.com
2. DaryoushAllaei, YiannisAndreopoulos, INVELOX: Description of a new concept in wind power and its performance evaluation, Journal of energy, Elsevier, March 2014, pp. 1-9.
3. Grant A, Kelly, N. The development of a ducted wind turbine simulation model. In: Eighth international IBPSA conference, Eindhoven, Netherlands; 2003.

قرار گیرند و نیز میتوانند به صورت یک نیروگاه هیبریدیبه طور متوالی با نیروگاه گاز طبیعی قرار گیرند.

برای وسایل نقلیه، سیستمهای اینولاکس می‌توانند در قالب وسایل نقلیه تجاری، مسافری و نظامی به عنوان کمک به سیستم تولید برق جهت تأمین و شارژ مجدد باطری وسایل نقلیه هیبریدی یا الکتریکی، ساخته شوند.

شکل ۳ برتری تولید انرژی الکتریکی اینولاکس در مقایسه با توربینهای بادی مرسوم را نشان می‌دهد. نتایج حاکی از آن است که انرژی الکتریکی تولیدی اینولاکس ۸۰٪ تا ۵۶۰٪ بیشتر از توربینهای بادی مرسوم است. متوسط بهبود تولید انرژی اینولاکس در طول ۸ روز تقریباً برابر با ۳۱۴٪ است.

۶. جمع بندی

اساس ابداع اینولاکس، حذف نیاز به پره‌های بزرگ و برجهای بلند ژنراتورها می‌باشد. این تکنولوژی بر پایه یک مفهوم ساده و در عین حال قابل تأمل نام گذاری شده است، اینولاکس به کمک تسخیر باد در طول یک کانال به منظور افزایش سرعت آن و انتقال آن به ژنراتور که بر روی زمین قرار گرفته است، قدرت خروجی را به صورت نمایی افزایش

فراخوان مقاله

به اطلاع مدیران، متخصصان، صنعتگران و پژوهشگران عزیز می‌رساند، روابط عمومی سندیکای صنعت برق ایران برای حمایت از توان و تولید داخل و به منظور معرفی آخرین دستاوردها و فعالیت‌های علمی و پژوهشی شرکت‌های عضو خود در نظر دارد، از این پس در هر شماره از «ماهنامه خبری و اطلاع‌رسانی ستبران» مقالات علمی و پژوهشی مربوط به شرکت‌های عضو را به چاپ برساند. بدینوسیله از همه دست‌اندرکاران و فعالان صنعت برق دعوت می‌شود تا در صورت تمایل، مقالات خود را به واحد روابط عمومی سندیکا-ماهنامه ستبران-ارسال کنند.

لازم به ذکر است، در ارایه مقاله توجه به نکات زیر ضروری است:

- مطالب ارسالی باید حداکثر تا پانزدهم هر ماه به تحریریه ماهنامه ستبران ارسال شود.
- آثار مذکور می‌بایست در قالب یکی از محورهای زیر و با در نظر گرفتن اصول روزنامه نگاری حرفه‌ای (دقت، صداقت، بی‌طرفی و...) نگارش شود.
- موضوعات پیشنهادی برای آثاری که ارسال می‌شود، عبارتند از:
  - معرفی دستاوردهای علمی و تحقیقاتی مرکز تحقیق و پژوهش شرکت‌ها
  - موضوع آزاد با محوریت مسائل و مشکلات ساخت داخل در صنعت برق ایران
  - مسائل روز اقتصاد و صنعت برق ایران
  - بررسی مواضع و عملکرد نهادها و سازمان‌های مرتبط با صنعت برق ایران
  - بررسی مواضع و عملکرد سندیکای صنعت برق ایران و سایر تشکلهای غیر دولتی مرتبط
  - نقد و تحلیل مباحث و موضوعات مطرح شده در میزگرد سندیکا
  - موضوعات و مقالات آموزشی در حوزه مدیریت کیفیت، بهره‌وری، بهبود روش‌ها و سیستم‌های مدیریت صنعتی و...

- مطالب حتی المقدور به صورت فایل WORD به آدرس پست الکترونیک: setabran@ieis.ir یا بر روی لوح فشرده به نشانی: تهران، خیابان فاطمی غربی، خیابان سیندخت شمالی، پلاک ۱۵، طبقه اول- روابط عمومی سندیکای صنعت برق ایران ارسال شود.
- با توجه به این که سیاست کلی نشریه، معرفی نویسنده یا مؤلف مقاله است، لذا ضروری است تا به همراه آثار، یک قطعه عکس، مشخصات عمومی شامل تحصیلات، شغل، آدرس، شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک نویسنده نیز ارسال شود.
- همچنین حجم مطالب ارسالی نباید از ۸ صفحه تایپی (فونت ۱۴) فراتر رود.
- ماهنامه در گزینش علمی، ویرایش و یا انتخاب تیتراژ برای آثار ارسالی آزاد است.
- ارسال عکس‌های تزئینی مرتبط با موضوع مقاله بلامانع است.
- مقاله ارسالی در هیچ نشریه دیگری چاپ نشده باشد.
- از آنجا که سیاست کلی نشریه رعایت امانت‌داری و عدالت در میان اعضای سندیکا است، اولویت چاپ با مقالاتی خواهد بود که زودتر به دفتر نشریه ارسال شوند.

اخبار

اخبار سند

اخبار هیات مدیره

انتصاب دبیر جدید سندیکا

مهندس پرویز غیاث الدین به عنوان دبیر جدید سندیکا در دور تازه فعالیت هیات مدیره سندیکا انتخاب شد. به گزارش روابط عمومی سندیکای صنعت برق پرویز غیاث الدین با بیش از سی سال سابقه فعالیت در صنعت برق اردیبهشت ماه سال جاری با آرای اعضای هیئت مدیره سندیکای صنعت برق به عنوان دبیر سندیکا انتخاب شد. غیاث الدین که فارغ التحصیل دانشگاه صنعتی شریف در رشته مهندسی علوم است، پیش از این در سازمان سنجش کشور و شرکت های زیر مجموعه وزارت نیرو و مسئولیت های متعددی را عهده دار بوده است. وی مدیر عاملی شرکت متن بین الملل و عضویت در هیات مدیره شرکت متن نیرو، مهندسین مشاور مناو... را بر عهده داشته است. غیاث الدین ۱۸ سال است که مسئول اجرایی کنفرانس بین المللی برق است و در کنار آن مسئولیت دبیر کمیته رابط سیرد ایران (بزرگترین کنگره شبکه های توزیع نیروی برق در دنیا)، مدیر عامل و عضو هیات مدیره شرکت تدبیرسازان پژوهشگاه نیرو و... را نیز عهده دار است. دبیر کنونی سندیکای صنعت برق هم چنین سابقه فعالیت در حوزه در صنعت برق در بخش خصوصی را نیز در پرونده کاری و عمر ۶۲ دوساله خود دارد.

ماحصل دیدار با معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو موافقت با تشکیل کارگروه مشترک با سندیکا

در دیدار جمعی از اعضای هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران با معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو و به طرح پیشنهادهای و پاره ای مسائل پرداخته شد. این نشست که بعد از ظهر دیروز سه شنبه پانزدهم اردیبهشت ماه در محل وزارت نیرو برگزار شد، از پیشنهاد مطروحه از جانب هیات مدیره سندیکا در خصوص تشکیل کارگروهی مشترک با این معاونت استقبال شد. علیرضا دانمی، معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو، پس از ارایه مقدمه ای از سوی نایب رییس و دبیران فعلی و سابق سندیکا در خصوص توان کارشناسی قریب به ۵۰۰ عضو سندیکای صنعت برق ایران و لزوم بررسی مشترک راهکارها و برنامه ها در این کارگروهی، اذعان داشت: امروزه سندیکاها پررنگ تر و توانمندتر از دولت ها ظاهر می شوند و نقش دولت در صنایع به سه حوزه توانمندسازی، تامین تسهیلات و تدوین مقررات خلاصه می شود. وی بر همین اساس از حضور و همکاری هر چه قوی تر سندیکا خصوصا در حوزه های فنی صنعت برق کشور استقبال و تصریح کرد: هدف و تاکید اصلی ما تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه است و در این میان صنعت برق کشور پر بازده ترین و مستعدترین بخش محسوب می شود. دانمی ضمن اشاره به موقعیت ژئوپلیتیک ایران در میان کشورهای منطقه خاطر نشان ساخت: باید از فرصت های حاصل از توسعه نیافتگی منطقه که موجب عدم اشباع بازار انرژی شده و زمینه مناسبی را برای بازسازی این کشورها در اختیار پیمانکاران فراهم می کند، در حوزه صنعت برق کشور بهره جست. معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو با دعوت از سندیکا برای حضور در نمایشگاه ها و کنفرانس های خارج از کشور با توجه به تجربه موفق در نمایشگاه های داخلی، حضور فعال تر این تشکیلات در حوزه های بین المللی و ریسک پذیری بیشتر بخش خصوصی در مورد سرمایه گذاری در خارج از کشور را خواستار شد تا فعالیت اعضا محدود به حوزه های سرزمینی نماند. در پایان این جلسه ضمن معرفی دکتر اسماعیل نیا به عنوان دبیر کارگروه مشترک، مقرر شد معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو و سندیکای صنعت برق به منظور تشکیل هر چه سریعتر این کارگروه، نمایندگان خود را معرفی کنند و بنا به دعوت هیات مدیره سندیکا مقام معاونت نیز جهت دریافت مستقیم نظرات و مسائل به صورت متناوب در جلسات کارگروه حضور یابند.

امضای تفاهم نامه همکاری بین سندیکای صنعت برق با دانشگاه فردوسی مشهد

سندیکای صنعت برق ایران، شعبه خراسان، تفاهم نامه همکاری با دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد امضا کرد. در این تفاهم نامه که به منظور برقراری ارتقای ایجاد همکاری متقابل در زمینه های علمی-پژوهشی با در نظر گرفتن کلیه منابع و امکانات طرفین اعم از فنی، تولیدی، نیروی انسانی و اطلاعات، تجربه و تخصص آنان تدوین شده، شناسایی دانشجویان مستعد و نخبه و جذب آنان در شرکت ها، تعریف پروژه های مورد نیاز شرکت ها برای دانشجویان و همچنین حمایت مالی از این پروژه ها را به عنوان اصلی ترین اهداف مد نظر قرار گرفته اند.

البته برگزاری همایش ها و نمایشگاه های اختصاصی صنایع وابسته به حوزه برق در محل دانشکده، حمایت از طرح های پژوهشی دانشجویان که قابلیت ساخت و توجیه اقتصادی داشته باشند و نیز انجام برنامه ریزی های لازم در جهت گذراندن دوره های کارآموزی دانشجویان با توجه به نیاز شرکت ها از دیگر مواردی است که توسط سندیکا و دانشگاه در این تفاهم نامه هدفگذاری شده است.

گفتنی است بر اساس تفاهم نامه مذکور که به امضای دکتر احمد رضا بهرامی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فردوسی مشهد و مهندس علیرضا کلاهی، رییس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران رسیده است، ترتیبی اتخاذ خواهد شد که سندیکای شعبه خراسان از این پس در محل دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد، از اتاقی مستقل برخوردار شود.

برگزاری دوره آموزشی مالیات بر ارزش افزوده در سندیکا

دوره آموزشی آشنایی با قانون مالیات بر ارزش افزوده به همت واحد آموزش و پژوهش سندیکای صنعت برق ایران تشکیل شد. این دوره به مدت هشت ساعت، بیست و هشتم خرداد ماه در سندیکای صنعت برق ایران با تدریس دکتر میرزایی، ریاست هیات عالی و دادستان انتظامی مالیات کشور و عضو شورای عالی مالیاتی برگزار شد.

لازم به ذکر است اهم مباحث مطرح شده در این دوره شامل شرح معافیت ها، حل اختلافات مالیاتی، مآخذ شرح و نحوه محاسبه و چگونگی حسابداری، معافیت مالیات حقوق، جرایم و چگونگی بخشودگی جرایم، تاریخ تعلق مالیات و موضوعاتی چون صادرات در مالیات بر ارزش افزوده بوده است. همچنین در این دوره به جایگاه و نحوه ارتباط کالاهای خاص، مصرف کنندگان نهایی، جامعه حسابداران رسمی، خدمات خریداری شده از خارج از کشور، فروش غیر نقدی و نیز اسناد بیع قطعی، صلح، هبه و وکالت، با مقوله مالیات بر ارزش افزوده پرداخته شد. علاوه بر این موضوعاتی چون وظایف و تکلیف مؤدیان مالیات بر ارزش افزوده و دوره های مالیات بر ارزش افزوده مرتبط با اظهارنامه ها مورد بررسی قرار گرفت.

گفتنی است در پایان این دوره گواهینامه دوره آموزشی جهت اعطای به شرکت کنندگان صادر شد.

اقدامات اخیر کمیته پست در جهت قیمت دار کردن فهارس بها

در جلسه ای فی مابین سندیکای صنعت برق ایران و دفتر نظام فنی سازمان برنامه، قیمت دار کردن فهارس بهای خط و پست در دستور کار سندیکا و کمیته های مرتبط قرار گرفت.

برگزاری این جلسه در چهاردهم اردیبهشت ماه پیرو مشکلات ایجاد شده برای قراردادهای فعالان پستهای فشار قوی اعم از سازندگان، پیمانکاران و فروشندگان و متعاقب احساس نیاز به استفاده از فهارس بها جهت رفع این مشکلات صورت گرفت. بر همین اساس سوم خرداد ماه طی نشست هیات مدیره سندیکا با حضور ریاست و دبیر کمیته پست، گزارشی در مورد نحوه فعالیت این کمیته در خصوص مبحث تنظیم فهارس بهای پست ارائه شد که این امر محور اصلی جلسه دهم خرداد ماه این کمیته نیز بوده است.

طی این جلسه سلطانزاده، ریاست کمیته پست سندیکا فلسفه اصلی فهارس بها را در سه مورد تسهیل در اخذ تعدیل قراردادها،

شفافیت در زمینه حق بیمه قراردادها و ایجاد مسیری مشخص برای امکان دسترسی آسانتر به شورای عالی فنی برشمرد. در جلسه اخیر کمیته پست، سی و یک فصل فهارس بها بین اعضای هیات ریسه کمیته پست به منظور قیمت دار شدن تقسیم و مقرر شد تا طی پانزده روز نتیجه فعالیتهای انجام شده در جلسه هیات ریسه ارایه شود. همچنین در خلال این نشست ضمن اعلام پارادایم حاکم بر قیمت‌های هر ردیف، قیمت عادلانه و متوسط، دلیل اصلی آن تقویت اعتماد سازمان بر نامه به سندیکا عنوان شد.

در نهایت مقرر شد فهارس بهای قیمت دار مصوب کمیته پست به دبیرخانه سندیکا جهت انجام هرگونه اقدام مقتضی در اولین فرصت تقدیم اعضا شود.

در نامه مجمع تشکل‌های دانش بنیان عنوان شد:

دعوت از شرکت‌های دانش بنیان به ارسال پروژه‌ها

مجمع تشکل‌های دانش بنیان ایران، وابسته به اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی کشور طی نامه ای به تاریخ دوم خرداد ماه شرکت‌های دانش بنیان را دعوت به همکاری کرد.

در این نامه آمده است شرکت‌های دانش بنیان خصوصا در حوزه ICT در صورت تمایل می‌توانند پروژه و طرح خود را به منظور دریافت تایید و تسهیل ارسال آن به یکی از شرکت‌های مورد نظر برای سرمایه‌گذاری، توام با مدارک مورد نظر، در اسرع وقت به این مجمع به آدرس ایمیل Info@daneshbonyan.co ارسال کنند.

در کمیته توسعه صادرات به تصویب رسید

مکاتبه با مقامات جهت پیگیری مناسبات خط اعتباری سوریه

بیست و دومین جلسه هیات ریسه کمیته توسعه صادرات، ششم اردیبهشت ماه در مکان سندیکای صنعت برق ایران تشکیل شد.

در ابتدا ضمن مرور صورت جلسه قبلی کمیته توسعه صادرات و بیان توضیحاتی در خصوص بحث دریافت اطلاعات مناقصات از Tender Info، گزارشی در مورد تمدید خط اعتباری ۴ میلیارد دلاری سوریه ارایه شد که پیر و آن بنا به پیشنهاد ریاست کمیته مقرر شد، به منظور معرفی رسمی کمیته به طرف سوریه برای ایجاد هماهنگی‌های لازم در خصوص تعیین سهم برق و کسب اطلاع از صحت موضوع، مکاتباتی با مدیرکل دفتر توسعه صادرات و صدور خدمات فنی و مهندسی وزارت نیرو و نیز دبیر ستاد ویژه اقتصادی ایران، عراق و سوریه صورت پذیرد. در همین راستا پیگیری جدی ارتباط با ستاد در دستور کار جلسه قرار گرفت.

در خلال این نشست با مطرح شدن بحث کمیسیون مشترک ایران و کویت، باقری، ریاست کمیته توسعه صادرات خواستار استعلام در خصوص ارسال نامه کمیسیون مشترک ایران و کویت شد تا به فراخور، ارایه پیشنهادها از طریق کارگروه‌های ب و ج و یا ارایه پاسخ از سوی کمیته صورت پذیرد.

در ادامه دبیر کمیته به بیان توضیحاتی در خصوص نمایشگاه‌های پروژه ایران، برق لبنان، اربیل و بغداد و نیز ارایه گزارشی از پیگیری‌های انجام گرفته در رابطه با تفاهم نامه مابین سندیکا و صندوق ضمانت صادرات ایران پرداخت که طبق آن مقرر شد پس از دو هفته اگر شرایط امضا تفاهم نامه مذکور فراهم نشد نامه‌ای در این خصوص به صندوق ارسال شود.

پس از آن هیات ریسه کمیته توسعه صادرات در خصوص اطلاع رسانی نمایشگاه‌های پروژه لبنان، اربیل، بغداد و اتخاذ تصمیم جهت حضور در این نمایشگاه پس از استعلام از اعضا به بحث و تبادل نظر پرداختند. بر این اساس مقرر شد هزینه‌های سفر و اقامت نمایندگان کمیته در نمایشگاه با مجری نمایشگاه مورد مذاکره قرار گیرد. همچنین اطلاع‌رسانی به اعضا در خصوص نمایشگاه پروژه جهت حضور در غرفه کمیته و برگزاری جلسات مرتبط با طرف‌های برقی و مجری نمایشگاه مورد تصویب قرار گرفت.

کارگروه نظارت، ارزیابی و پیگیری تفاهم نامه‌ها در دستور کار قرار داد استفاده شرکت‌های مورد تایید از وام خط اعتباری سوریه

نخستین جلسه کارگروه نظارت، ارزیابی و پیگیری تفاهم نامه‌ها از کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق، شانزدهم اردیبهشت ماه با حضور اعضای این کارگروه برگزار شد.

در ابتدای این جلسه ضمن بیان توضیحاتی در خصوص اهداف و چشم انداز کمیته از تشکیل کارگروه‌ها، اهداف کارگروه تفاهم نامه‌ها در پنج محور تبیین شد. در این راستا اعلام شاخص‌های توان صادراتی، دریافت سوابق صادراتی و نظارت بر حسن صادرات در راستای منافع اعضا و کشور به عنوان اهم اهداف مدنظر قرار گرفت. همچنین مدیریت و ایجاد هماهنگی و همکاری بین اعضا در جهت جلوگیری از رقابت مخرب در بازارهای هدف و نیز ارزیابی و رتبه‌بندی کیفی شرکت‌های عضو با رویکرد توان صادراتی از دیگر اهداف و ضرورت‌های تشکیل این کارگروه عنوان شد.

در ادامه پس از ارایه توضیحات تکمیلی در خصوص پیگیری‌های انجام شده در مورد تفاهم نامه‌های عراق و سوریه و اطلاع رسانی انجام شده در خصوص نیازهای برق سوریه تصریح شد باید به امکان عملی نشدن برخی بر نامه‌ها به دلیل عدم ثبات در کشورهای هدف نیز اذعان داشت. در این راستا با اشاره به عدم پاسخ به پیگیری‌های صورت گرفته در مورد تفاهم نامه سوریه از طرف سوریه و اختصاص خط اعتباری جدید به این امر، بر تداوم پیگیری‌ها برای استفاده شرکت‌های مورد تایید سندیکا و کمیته از وام مذکور تاکید شد. همچنین دبیر کمیته خاطر نشان ساخت پیشنهاد انجام پیش مذاکرات مربوطه جهت تخصیص سهم صنعت برق از این مبلغ در دستور کار کمیته قرار گیرد. علاوه بر این مقرر شد ضمن ارسال تفاهم نامه‌های امضا شده به اعضا، نقطه نظرات در خصوص اجرایی کردن مفاد آن دریافت شود.

این نشست با ارایه پیشنهادی در خصوص قرار گرفتن دو اولویت ارزیابی شرکت‌ها و پیگیری تفاهم نامه‌های امضا شده در دستور کار کارگروه تفاهم نامه‌ها ادامه یافت و در نهایت مقرر شد پس از به روز شدن بانک اطلاعاتی شرکت‌های کمیته، مدل‌های مختلفی برای ارزیابی و تایید شرکت‌ها در کمیته تعیین و جهت دستیابی به راهکار و فرمول نهایی به اعضا ارسال شود.

تاکید بر پیگیری مطالبات اعضای کمیته سازندگان یراق آلات توزیع

جلسه کمیته سازندگان یراق آلات توزیع، بیست و هشتم اردیبهشت ماه با حضور اعضا در مکان سندیکای صنعت برق ایران برگزار شد.

در ابتدای این نشست نمایندگان تعیین شده کمیته، به ارایه گزارشی از جلسات اخیر کمیته‌های عمومی سندیکا پرداختند. در این خصوص چگونگی تشکیل فدراسیون و تبدیل کمیته یراق آلات انتقال نیرو به انجمن یا ادغام با دیگر کمیته‌ها و نیز ارسال طرح میثاق نامه این کمیته به اعضا به منظور بررسی و اعلام نظر در مورد لزوم تدوین میثاق نامه مشابه، از موضوعات محوری این گزارش بود. همچنین در ادامه به قرائت نامه شرکت فرآورده سازان شایان در پاسخ نامه دبیر کمیته حقوقی و قراردادهای سندیکا، با موضوع درخواست تعدیل ضریب مالیاتی تولیدکننده از ۱۴ درصد به ۱۰ درصد پرداخته شد.

در این جلسه اعضای کمیته ضمن مطرح کردن موضوع مارک‌های جعلی یراق آلات توزیع، این امر را از جوانب مختلف از جمله تلاش در جهت خرید مستقیم شرکت‌های وابسته به وزارت نیرو و تولیدکنندگان یراق آلات توزیع، فعال شدن شرکت‌های عضو کمیته در اخذ تأیید صلاحیت‌ها، انعقاد میثاق نامه به منظور صیانت از حقوق حقه اعضای کمیته مورد بحث و بررسی قرار دادند.

بر همین اساس از اعضای کمیته درخواست شد در برخورد با مارک‌های جعلی، با ارایه نامه کتبی و مستندات مربوطه امکان دفاع، کمیته را در جهت جلوگیری از جعل مارک فراهم سازند. همچنین مقرر شد فرم اطلاعات محصولات به همراه فرم نمونه تکمیل شده به منظور تکمیل و ارایه اطلاعات محصولات به شرکت‌های عضو کمیته ارسال شود تا پس از اخذ اطلاعات در جلسات آتی کمیته مطرح و تصمیم‌گیری لازم به عمل آید.

مطابق تصمیمات اتخاذ شده در این جلسه در خصوص ادامه بررسی تأیید صلاحیت‌ها، با اشاره به نامه مدیر کل دفتر امور تحقیقات برق شرکت توانیر در خصوص واگذاری ارزیابی مدارک ۱۱ شرکت تأمین‌کننده انواع یراق آلات توزیع به شرکت مهندسين مشاور غرب نیرو، از شرکت‌های عضو درخواست می‌شود موارد درخواستی شرکت مهندسين مشاور غرب نیرو را

در جلسه آتی کمیته مطرح کنند تا در صورت لزوم پس از جمع بندی پاسخ لازم تهیه و ارایه شود. در خلال این نشست موضوع قرارداد تیپ و وصول مطالبات اعضای کمیته از دیگر موضوعات محوری بود که در خصوص پیگیری مطالبات اعضا ضمن قرائت نامه های شرکت قوی ساز نیرو و سندیکا اعلام شد که پیگیری این مطالبات و نیز تدوین قرارداد تیپ همواره در دستور کار هیات مدیره و بدنه اجرایی سندیکا قرار دارد. در خلال این نشست اعضای کمیته ضمن اشاره به توافق صورت گرفته در دیدار اخیر اعضای هیات مدیره سندیکا با معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر نیرو، مبنی بر تشکیل کارگروه مشترکی متشکل از مدیران کل حوزه برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو و نمایندگان سندیکا، موضوع قرارداد تیپ را اصلی ترین اولویت های هیات مدیره و کمیته حقوقی برشمردند و مقرر داشتند کارگروه مشترکی متشکل از مدیران کل حوزه برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو و نمایندگان سندیکا به منظور پیگیری مطالبات و درخواست های سندیکا و موضوع قرارداد تیپ طی جلسات منظم به صورت دو هفته یک بار تشکیل شود. در پایان بر نقش هر یک از اعضای کمیته در پیگیری موارد فوق تاکید شد.

در کمیته پیمانکاران خطوط انتقال نیرو مطرح شد

قیمت دار کردن فهرست بهای خطوط انتقال

اولین جلسه کمیته پیمانکاران خطوط انتقال نیرو در سال جاری، بیست و یکم اردیبهشت ماه در محل سندیکای صنعت برق ایران برگزار شد. در ابتدای جلسه ریاست کمیته و نایب رییس هیات مدیره سندیکا در قالب گزارشی به ارایه اهم موارد مطرح شده در جلسات هیات مدیره بخصوص به تقسیم کار در هیات مدیره سندیکا و تعیین تیم های مشخص جهت مراجعه به مجلس، مجمع تشخیص مصلحت نظام و سازمان برنامه و بودجه و وزارت خانه ها و سازمان ها اشاره شد. در ادامه این جلسه در خصوص تشکیل کارگروه سندیکا-وزارت صنعت، معدن و تجارت مقرر شد طی نامه ای از معاونت امور صنایع و اقتصادی وزارت صنعت، معدن و تجارت یاد شده خواستار تشکیل کارگروهی فراگیر و جامع جهت بررسی و هم اندیشی در مورد رفع موانع تولید شود. همچنین در این راستا موضوع تشکیل تیم یا کارگروه جدید سندیکا با وزارت نیرو و به سرپرستی مهندس دائمی، معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو مطرح و اعلام شد در آینده کتباً ضمن معرفی تیم فوق الذکر به اعضای سندیکا از آنان جهت در میان نهادن مشکلات با وزارت نیرو استعلام خواهد شد. طبق مصوبات کمیته در این جلسه، مقرر شد فهرست بهای خطوط انتقال مورد پیگیری قرار گیرد و پس از دریافت، با طرح و تصویب کمیته ضمن اقدام نسبت به قیمت دار نمودن تا آخر مرداد ماه جاری، مراتب به سازمان برنامه و بودجه اعلام شود. گفتنی است انتقاد شدید از عدم انتقال اخبار و اطلاعات و فعالیت های هیات مدیره محترم سندیکا به کمیته ها از دیگر مسایل مطرح شده در این نشست بود. در این جلسه نماینده شرکت مپنو به ارایه گزارشی از طرح و اجرای وسیع قراردادهای BOT در حال حاضر در سازمان های مختلف پرداخت که در ادامه با مطرح شدن بحث قراردادهای جوینت ونچر، هیات ریسه کمیته نظر به اهمیت تهیه این قراردادها خواستار انجام مذاکرات داخلی و اعلام نتیجه در جلسه آتی کمیته شد. در پایان مقرر شد تا روشن شدن موضوع تبدیل سندیکا به فدراسیون جلسات کمیته کماکان استمرار داشته باشد و انتخابات جدید صورت نگیرد.

در کمیته سازندگان براق آلات انتقال نیرو مطرح شد

تعیین جایگاه کمیته در فدراسیون صنعت برق ایران

جلسه کمیته سازندگان براق آلات انتقال نیرو، بیست و یکم اردیبهشت ماه در محل سندیکای صنعت برق ایران تشکیل شد. در این جلسه تبدیل کمیته سازندگان براق آلات انتقال به انجمن یا ادغام با کمیته های دیگر در راستای تشکیل فدراسیون مطرح شد، بنا به ماده ۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، تهیه فهرست ملی تشکل های اقتصادی بر عهده اتاق بازرگانی

دییکا

صنایع، معادن و کشاورزی ایران است و این ارگان مکلف است ضمن اعلام تغییرات فهرست ملی تشکل های اقتصادی، بسترهای لازم را جهت ساماندهی و ثبت تشکل های اقتصادی و فراهم کردن زمینه ادغام، شبکه سازی و انسجام تشکل های موازی فعال ایجاد کند.

بر همین اساس پس از بحث و بررسی چگونگی تشکیل فدراسیون و تبدیل کمیته به انجمن یا ادغام با سایر کمیته ها از جنبه های مختلف مقرر شد در صورت شکل گیری سندیکای سازندگان تجهیزات برقی، کمیته سازندگان یراق آلات انتقال نیرو در گروه سازندگان قرار گیرد.

در ادامه ضمن تعیین اهداف و برنامه های آتی کمیته و تصویب زمان تشکیل جلسات به صورت ماهانه، در خصوص میثاق نامه کمیته سازندگان یراق آلات خطوط انتقال به بحث و بررسی پرداخته شد. در این راستا با استناد به بند ۲ میثاق نامه کمیته سازندگان یراق آلات خطوط انتقال، موضوع از جنبه اخلاق حرفه ای، ارتباطات، تعهدات و تعامل اعضا با یکدیگر مورد بحث و بررسی قرار گرفت. نهایتاً اعضای کمیته ضمن تاکید بر میثاق و توافقات قبلی خود اعلام داشتند اطلاع رسانی و آگاهی اعضا از قراردادهای منعقد شده یکدیگر، ضمن کاهش تنش، تعامل و استقرار توافق جمعی را فراهم می سازد. در پایان این نشست از اعضای کمیته خواسته شد در خصوص نامه سندیکا مبنی بر ارسال تصویر آخرین پروانه تولید به دبیرخانه کمیته حمایت از ساخت داخل، اقدام کنند. علاوه بر این مقرر شد در مورد درخواست دبیر کارگروه مشترک توانیر- سندیکا راجع به دستورالعمل نحوه محاسبه تفاوت بهای فلزات، از سوی اعضای کمیته اعلام نظر شود.

کمیته سازندگان یراق آلات توزیع مورد بررسی قرار داد

موانع تایید صلاحیت اعضا در وندور لیست وزارت نیرو

اولین جلسه کمیته سازندگان یراق آلات توزیع در سال جاری با حضور اعضا، چهاردهم اردیبهشت ماه در محل سندیکای صنعت برق ایران برگزار شد.

در این جلسه مطابق گزارش نمایندگان تعیین شده کمیته از جلسه کمیته های عمومی سندیکا مقرر شد، نامه دبیر کمیته حقوقی و قراردادهای سندیکا در مورد درخواست اعلام نظر در خصوص ضرایب مالیاتی با ریزی سایر اعضا پاسخ داده شود. همچنین دستورالعمل نحوه محاسبه تفاوت بهای فلزات واصله از دبیر کارگروه سندیکا - توانیر مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت که در نتیجه تصمیماتی در خصوص ارسال نامه ای جهت دریافت نظرات اعضای کمیته در مورد این دستورالعمل اتخاذ شد. علاوه بر این از اعضای کمیته درخواست شد در خصوص پیش نویس اساسنامه فدراسیون صنعت برق که جهت نظر خواهی از اعضا در سایت سندیکا قرار دارد، اعلام نظر کنند.

در ادامه ضمن پیگیری مصوبات قبلی کمیته، شرحی از بازدید اعضای کمیته از امکانات و توانمندی های آزمایشگاه اپیل ارایه و مقرر شد در جهت بازدید با شرکت اپیل مکاتبه شود. تهیه لیست محصولات اعضای کمیته مطرح و مقرر شد با تهیه لیست سئوالات مشخص از اعضا کمیته نظر خواهی نمایند. همچنین پیرو ارسال نامه ای به قائم مقام مدیر عامل و معاون هماهنگی و پشتیبانی شرکت توانیر در خصوص مطالبات اعضای سندیکا پیگیری مطالبات در دستور کار کمیته قرار گرفت.

موضوع تایید صلاحیت شرکت های عضو در وندور لیست وزارت نیرو از دیگر مباحث مطرح شده در این جلسه بود که از جهات مختلف مورد بحث و بررسی اعضای کمیته قرار گرفت. عدم اعتقاد راسخ در وزارت نیرو و شرکت های تابعه به استقرار تایید صلاحیت ها به دلیل ارجاع کار بصورت کلید در دست، سقوط شاخص های مثبت در جامعه و نبود سلامت کار، مشکل تولید در خصوص یراق آلات مناطق گرم، مشکلات ساختار اداری، طولانی شدن پروسه اخذ تایید صلاحیت ها و عدم برخورد جدی اعضا کمیته در قبال تعلل شرکت توانیر در اعلام وندور لیست از جمله ابعاد عمده این موضوع بود که به دلیل اهمیت مطلب ادامه بحث در این خصوص به جلسه آتی کمیته موکول شد.

این نشست با تعیین موضوع بررسی مارک های جعلی یراق آلات توزیع بعنوان دستور جلسه آتی کمیته خاتمه یافت.

در کمیته تابلو سازان برنامه آتی کمیته تعیین شد:

فهرست بهای واحد تاسیسات برقی و ابهامات تعرفه

جلسه شصت و سوم کمیته سازندگان تابلوهای برق، یکشنبه ششم اردیبهشت ماه با حضور اعضای این کمیته در محل سندیکای صنعت برق ایران تشکیل شد.

در ابتدای این نشست، شجاعی ریاست کمیته به ارایه خلاصه گزارش مربوط به موضوعات مطروحه در جلسه هیات مدیره سندیکا در صبح همان روز پرداخت. شرح معارفه دبیر جدید محترم سندیکا و بیستمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق، همچنین نتایج بررسی‌های انجام شده در خصوص چگونگی تشکیل فدراسیون برق در کارگروه فدراسیون که با تاکید هیات مدیره بر لزوم انعکاس و ارایه نقطه نظرات کتبی کارگروه سندیکا همراه بود، از اهم موضوعات مطروحه در این گزارش است.

در ادامه گزارش به درخواست انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی و صنایع انرژی ایران در خصوص اعلام قرارداد خدمات فنی و مهندسی منعقد فی مابین شرکت‌های عضو سندیکا با کشور یمن و انتخابات اخیر هیات مدیره شورای هماهنگی تشکلات مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور اشاره شد. همچنین بر حرکت همگام و هم تراز سندیکا و انجمن صنفی تولیدکنندگان تابلوهای برق در ارزیابی صلاحیت تامین کنندگان تابلوهای برق به صورت مشترک تاکید شد.

در ادامه این جلسه متن تهیه شده پر سشنامه دریافت نظرات و پیشنهادهای اعضای محترم کمیته تابلوسازان در خصوص جزوه مهارت‌های مدیریتی ارایه و مقرر شد این موضوع ضمن انجام اصلاحات لازم در جلسه آتی کمیته مطرح و مورد بررسی مجدد قرار گیرد.

علاوه بر این فهرست بهای واحد تاسیسات برقی، موارد ابهام تعرفه در صنعت تابلوسازی و پیگیری مرجع ارزیابی و تشخیص صلاحیت‌های شرکت‌های تابلوساز عضو از جمله مواردی بود که در کنار موضوع نظر خواهی در خصوص دستورالعمل معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری در مورد نحوه محاسبه تلفات بهای فلزات در کارهای فاقد تعدیل و مابه‌التفاوت، در جهت تدوین اهداف و برنامه‌های آتی کمیته مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

اعلام آمادگی اعضای کارگروه ارتباطات برای ارتباط با نهادها

نخستین جلسه کارگروه ارتباطات، دوم اردیبهشت ماه در کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق ایران با حضور اعضا این کارگروه برگزار شد.

در ابتدای این جلسه ضمن بیان توضیحاتی در خصوص کارگروه‌ها و قرائت شرح وظایف کارگروه الف، به ارتباطات کمیته با نهادها از جمله وزارت نیرو اشاره شد و شرحی از حضور در جلسات کارگروه تدوین استراتژی صادرات و برنامه ششم توسعه در وزارت نیرو و جلسه اخیر با وزیر صنعت، معدن و کشاورزی ارایه شد.

در ادامه نظر به غالب بودن پروژه‌های در حال اجرا در کشورهای آسیایی، پیشنهاد عضویت ایران در بانک توسعه آسیایی مطرح و اشاره شد این مهم در احکام پیشنهادی کارگروه برنامه ششم توسعه نیز لحاظ شده است. همچنین اعضای این کارگروه خواستار قرار گرفتن وظیفه تعدیل نسبت ارزش دلار در مقابل یورو، در وظایف صندوق ضمانت صادرات و انجام پیگیری لازم در این خصوص توسط کمیته توسعه صادرات شدند.

در خلال این نشست ضمن پیشنهاد برای تشکیل جلسه ای در خصوص فعال شدن مجدد خط اعتباری سوریه، و اشاره به لزوم مشخص کردن برنامه هدف جهت ارایه به ستاد ویژه اقتصادی ایران و سوریه، تصریح شد سه وزارت خانه نیرو، امور خارجه و صنعت، معدن و تجارت به عنوان مراکز دولتی جهت برقراری ارتباطات و همکاری‌ها با کمیته توسعه صادرات تعیین شده‌اند. زمانفر با بیان این مطلب افزود: در کارگروه ب نظر بر این است که با سفارت خانه‌های بازار هدف ارتباط برقرار شود و این موضوع مرتبط با وزارت امور خارجه است.

در همین راستا پیشنهاد شد نظر به آنکه ارتباط با دایره حقوقی وزارت امور خارجه می‌تواند کمک کننده باشد، از این وزارت خانه خدمات حقوقی بین المللی دریافت شود. همچنین در خصوص همکاری و برقراری ارتباط با نهادهایی چون کمیسیونهای مختلف مجلس از جمله کمیسیون صنایع و فراکسیون صادرات، پیشنهاد استعلام موارد مشکلات شرکتها در ارتباط با هر نهاد، از سوی دبیر کمیته مطرح شد.

در پایان این نشست ادامه تشکیل جلسات کارگروه ارتباطات به صورت دو هفته یکبار مقرر شد و اعضا کارگروه جهت ارتباط با نهادها، به تفکیک هر نهاد اعلام آمادگی کردند.

در کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار بررسی شد

جزئیات راه اندازی سایت کمیته و تعیین بازارهای جدید هدف

دومین نشست کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار در کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق ایران با حضور اعضا این کارگروه برگزار شد.

در این جلسه که اول اردیبهشت ماه با محوریت راه اندازی سایت کمیته و تعیین بازارهای هدف جدید تشکیل شد، ضمن ارایه توضیحاتی در خصوص چک لیست بازارهای هدف و برندسازی، شرکت کنندگان نظرات خود را در مورد ابعاد مختلف و اطلاعات سایت Tender Info در میان گذاشتند.

در این راستا اهم اهداف راه اندازی سایت کمیته از جمله قرار دادن بانک اطلاعات کمیته جهت استفاده شرکتهای عضو و به روز رسانی اطلاعات بازارهای هدف از قبیل چک لیست و مناقصات عنوان و پیشنهاد شد راه اندازی سایت به زبانهای انگلیسی، عربی نیز در دستور کار قرار گیرد و دو نفر عهदार رسیدگی به این امر شوند.

لازم به ذکر است در کنار این پیشنهاد از دیگر نظرات مطرحه در این جلسه، اشتراک گذاری اطلاعات مناقصات با دیگر اعضا، توسط شرکتهای عضو در سایت های اطلاع رسانی مناقصات بوده است.

در ادامه جلسه بحث نفوذ به بازارهای هدف و انتخاب اولویت بندی آنها از دیگر اهداف اصلی کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار عنوان شد تا زمینه ورود به بازار کشورهایی که تا به حال شرکتهای در آن فعال نبوده اند و اطلاعاتی در مورد آن نداشته اند، مورد توجه و بررسی قرار گیرد.

انتخاب لیست کشورها به عنوان اولین دستور کار در کارگروه و انتخاب دکتر کمالی زاده به عنوان مسئول راه اندازی سایت از مصوبات این جلسه بود. همچنین مقرر شد اطلاعات مناقصات، برای دریافت و اطلاع رسانی در اختیار اعضای کمیته قرار گیرد.

در کمیته سازندگان دکل مطرح شد

مشکلات تامین نبشی های فولادی

اولین جلسه کمیته سازندگان دکل های انتقال نیرو در سال جاری، هفتم اردیبهشت ماه با محوریت بررسی تعرفه و واردات نبشی های فولادی مورد نیاز دکل سازان صنعت برق تشکیل شد.

در این جلسه، گزارشی از تلاش های صورت گرفته در خصوص تامین نبشی های فولادی مورد نیاز دکل سازان صنعت برق ارایه شد که بنا بر آن، اقدامات انجام شده شامل مکاتبات صورت گرفته با وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو و برگزاری جلسات با انجمن تولید کنندگان فولاد ایران بوده است. در خلال این نشست مشکلات سازندگان دکل ناشی از عدم تامین نبشی های گرید بالا و همچنین افزایش تعرفه نبشی های فولادی به ۲۰ درصد در قانون جدید با مهندس فارسی به عنوان عضو هیات مدیره سندیکا و هیات ریسه کمیته سازندگان دکل از طریق تماس تلفنی مطرح شد.

در ادامه با استناد به تصمیمات اخذ شده در جلسه حضوری اعضای هیات مدیره سندیکا با وزیر صنعت، معدن و تجارت، معاون وزیر و ریاست سازمان توسعه تجارت در اسفند ماه سال گذشته، مقرر شد کارگروه مشترک سندیکا و این وزارت به منظور بیان مشکلات تشکیل شود. در این راستا مهندس فتوره چی و مهندس جعفری با تصویب کمیته جهت حضور در کارگروه مذکور انتخاب شدند.

علاوه بر این، بررسی خط مشی سازندگان دکل های انتقال نیرو در مناقصات پیشرو نیز در دستور کار این جلسه کمیته سازندگان دکل قرار گرفت که به دلیل عدم اجماع حاضرین، اتخاذ تصمیم مشترک و دستیابی به رویه ای خاص میسر نشد.

وزارت نیرو طی بخشنامه ای اعلام کرد:

تغییر در سقف مجوز دهی به نیروگاههای تولید پراکنده

معاونت وزارت نیرو در امور برق و انرژی اقدام به صدور بخشنامه ای در خصوص اجرای دستورالعمل مولدهای مقیاس کوچک کرد.

مطابق متن این بخشنامه، به منظور تسهیل سرمایه گذاری بخش خصوصی در احداث نیروگاههای تولید پراکنده، سقف صدور مجوز احداث این قبیل نیروگاهها در شرکت های برق منطقه ای، از ۱۵ مگاوات به ۲۵ مگاوات افزایش می یابد. لازم به ذکر است پیش از این مجوز احداث نیروگاههای تولید پراکنده برای نیروگاههایی با قابلیت تولید بیش از ۱۵ مگاوات، مستقیماً از سوی تائیر صادر می شد که با بخشنامه مذکور، تسهیل و تسریع بیشتری در این امر انتظار می رود. بنا بر تاکید این بخشنامه، با توجه به تغییرات صورت گرفته در دستورالعمل نامبرده، بندهایی از آن بلا موضوع خواهد بود.

بررسی مذاکره با سایت تندر اینفو، در کمیته توسعه صادرات

بیست و یکمین جلسه هیات ریسه کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق ایران، بیست و سوم فروردین ماه برگزار شد. در این جلسه که در محل سندیکا تشکیل شد، مناقصات بین المللی و مذاکره کمالی زاده با سایت Tender Info، از اهم موضوعات مورد بحث بود.

ارایه گزارش هایی از جلسه ای که در خصوص تفاهم نامه عراق با حضور مدیر کل دفتر توسعه صادرات وزارت نیرو برگزار شد، از دیگر موضوعات اصلی مطروحه در این جلسه بود.

بر همین اساس مقرر شد موضوع قرارداد و دریافت اطلاعات از سایت Tender Info و علاوه بر آن موضوع دیدار با سفیرای کشورهای هدف در دستور کار گروه "ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار" قرار گیرد و علاوه بر آن عضویت شرکت های کمیته در این سایت استعلام شود.

هیات ریسه کمیته توسعه صادرات همچنین و برگزاری هر چه سریع تر جلسه روسای کارگروه ها را در دستور کار خود قرار دادند. ضمن اینکه در پایان این جلسه مقرر شد که مهندس پیام باقری و مهندس حسینی به عنوان نماینده کمیته توسعه صادرات سندیکا در کارگروه صنعت آب و برق عراق به وزارت نیرو معرفی شوند و برنامه مشخصی نیز برای جلسه با مدیران عامل شرکت های عضو و بازدید از مجموعه های آنها تدوین شود.

تعیین اهداف و راهکارها در کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار

بررسی مجدد بازارهای هدف در صادرات برق

نخستین جلسه کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار در کمیته توسعه صادرات سندیکای صنعت برق ایران با حضور اعضا این کارگروه برگزار شد.

در ابتدای این جلسه که چهارم اسفند ماه سال گذشته تشکیل شد، اعضای کارگروه ضمن بیان ضرورت ها و چگونگی تشکیل این کارگروه به معرفی سوابق اجرایی و اهداف حضور شرکت خود در این کارگروه پرداختند.

بر همین اساس ضمن اشاره به سیر دو ماهه ایده پردازی، بررسی چشم اندازها و تشکیل کارگروه های اعلام شده در هیات ریسه کمیته توسعه صادرات، هدف از تشکیل کارگروه ها، استفاده حداکثری از پتانسیل های تمام ۲۵ شرکت عضو عنوان شد. علاوه بر این موضوع انتخاب مجدد بازارهای هدف، بازاریابی و تبلیغات، در جهت کاهش هزینه ها و صرفه جویی در کارگروهی از دیگر ضرورت های این امر بر شمرده شد.

مطالعه در خصوص تحریم ها از طریق بررسی سیستم های بانکی در کشورهای مختلف و امکان ثبت شرکت های خصوصی در بعضی شرکت های آفریقایی از جمله پیشنهاد های مطرح شده از سوی شرکت کنندگان در این کارگروه بود که در این خصوص با توجه به غیر مکانیزه عمل کردن کشورهای هدف به نقش این کارگروه در اطلاع رسانی و تبلیغ در سطوح پایین تر این کشورها و پیگیری این مهم اشاره شد.

دییکا

در این نشست که نمایندگان از بخش‌های ارتباط با بازار و مشتری شرکت مهنا حضور داشتند، نقش به‌سزای این شرکت در انتقال و تبادل اطلاعات کارگروه‌ها به منظور هم‌افزایی و وحدت بخشی به امور و اهمیت حضور مهندس مشاور در بحثها و مذاکرات اولیه‌ها سوی دیگر شرکت کنندگان خاطر نشان شد.

در ادامه جهت ارایه برنامه عملیاتی برای سناریوهای مختلف پیشنهاد شد ضمن تهیه کاتالوگ به زبان عربی، به علت متفاوت بودن بازار هدف برای صنایع مختلف و اهمیت پیگیری تفاهم نامه‌ها، تفکیکی تخصصی در این خصوص صورت گیرد. باقری، رییس کمیته توسعه صادرات سندیکا با بیان بازگشت صادرات به دستور کار برنامه ریزی دولت، سنگین تر شدن وظیفه این کمیته را یادآور شد و تصریح کرد: در این ارتباط یکی از مباحث اصلی هیات مدیره نیز بحث صادرات است. وی با استراتژیک و پیش‌تاز خواندن کارگروه ترویج اطلاع رسانی و توسعه بازار در کمیته توسعه صادرات، به چالش‌های پیش رو در سال ۹۴ اشاره کرد و اذعان داشت: هدف هیات ریسه درگیر کردن شرکتهای عضو در مکانیزم‌های تصمیم‌گیری است که تمام اعضا در این کارگروه مشارکت خواهند کرد. طبق مصوبه نهایی این جلسه مقرر شد در جهت عملیاتی و اجرایی شدن لیست برنامه‌ها، اعضای کارگروه نظرات و برنامه‌های پیشنهادی خود را در خصوص برنامه‌ها به دبیرخانه کمیته اعلام کنند. در پایان گزارشی از نمایشگاه بغداد ارایه شد.

کمیسیون اتوماسیون خواستار شد

تسریع در بررسی تبدیل سندیکا به فدراسیون و کمیته‌های تخصصی به سندیکا

ششمین جلسه کمیته اتوماسیون سندیکای صنعت برق ایران، سه شنبه بیست و پنجم فروردین ماه، با حضور ۵ تن از اعضای هیئت ریسه این کمیته تشکیل شد.

در ابتدای این نشست، که در محل سندیکا برگزار شد، رجائی ریاست کمیته ضمن ارایه گزارشی از فعالیت‌های کمیته در سال گذشته به بحث و بررسی جلسه روز یکشنبه بیست و سوم فروردین ماه، در خصوص تبدیل سندیکا به فدراسیون و مراحل پیشرفت تدریجی کار پرداخت.

در این جلسه با بیان این مهم که تبدیل سندیکا به فدراسیون و کمیته‌های تخصصی به سندیکا، تکلیفی از سوی هیئت مدیره سندیکا به کمیته‌های تخصصی بوده است، لذا مقرر شد کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات طی نامه‌ای به دبیرخانه سندیکا خواستار تسریع در روند برگزاری جلسات فدراسیون و کسب نتیجه طی ۳ ماهه اول سال جاری شود.

همچنین مطابق مصوبه این جلسه، پس از تعیین استراتژی کمیته فی مابین هیات ریسه و اعضای کمیته، نشست عمومی دوره‌ای کمیته با شرکت توانیر در اواخر خردادماه، برگزار خواهد شد.

علاوه بر این مقرر شد نظر به برگزاری سمینار کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات در نیمه اول مهرماه، طی جلسه آتی این کمیته کلیه اعضای هیات ریسه در مورد موضوع و چگونگی برگزاری سمینار به بحث و ارایه نظر بپردازند.

در جلسه کمیته سازندگان تابلوهای برق جزوه مهارت‌های مدیریتی بررسی شد

جلسه کمیته سازندگان تابلوهای برق، نوزدهم اسفندماه سال گذشته با حضور ۵ تن از اعضای هیات ریسه این کمیته تشکیل شد.

در ابتدای این جلسه، شجاعی، ریاست کمیته به ارایه چکیده‌ای از موارد مطرح شده در جلسه هیات مدیره سندیکا از جمله برگزاری دهمین نمایشگاه بزرگ صنعتی بازرگانی ایران در جمهوری ترکمنستان، در فوریه ۲۰۱۵ که در حوزه صنعت ساختمان، نفت، گاز، نیرو و سایر حوزه‌های خدمات فنی و مهندسی، خرید ساختمان جدید سندیکا و مشارکت شرکت‌های تابلو ساز عضو در انتخابات اتاق بازرگانی ایران پرداخت.

در خلال این نشست پیشنهاد ریحانی‌نیا از شرکت آذر فنون تابلو در زمینه برگزاری همایش مربوط به جزوه مهارت‌های آموزشی مطرح و پیرو آن مقرر شد وی طرح اولیه پیشنهادی خود را جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به هیات ریسه کمیته ارایه کند. در ادامه موضوع تهیه و تنظیم پرسشنامه‌ای به منظور دریافت نظرات و پیشنهادات اعضای کمیته تابلو سازان در خصوص

جزوه مهارت‌های آموزشی در میان گذاشته شد و ضمن تهیه پیش نویس اولیه پرسشنامه مقرر شد پس از بررسی و اعلام نظر مهندس رودبارکی، طرح نهائی آن با طبقه بندی‌های مربوطه در جلسه آتی کمیته مطرح شود.

در جلسه کمیته سازندگان تابلوهای برق بررسی شد پیشنهاد جزوه مهارت‌های آموزشی

جلسه کمیته سازندگان تابلوهای برق، نوزدهم اسفند ماه سال گذشته با حضور ۵ تن از اعضای هیات مدیره این کمیته تشکیل شد.

در ابتدای این جلسه، شجاعی، ریاست کمیته به ارائه چکیده‌ای از موارد مطرح شده در جلسه هیات مدیره سندیکا پرداخت. وی ارائه گزارش برگزاری دهمین نمایشگاه بزرگ صنعتی بازرگانی ایران در جمهوری ترکمنستان، در فوریه ۲۰۱۵ را که در حوزه صنعت ساختمان، نفت، گاز، نیرو و سایر حوزه‌های خدمات فنی و مهندسی صورت گرفته بود، از اهم موضوعات مطرح شده در نشست با هیات مدیره سندیکا عنوان کرد و افزود در خلال این جلسه ضمن بیان گزارشی از اقدامات انجام شده در خصوص خرید ساختمان جدید سندیکا، مشارکت شرکت‌های تابلو ساز عضو در انتخابات اتاق بازرگانی ایران، مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در خلال این نشست پیشنهاد ریحانی نیاز از شرکت آذر فنون تابلو در زمینه برگزاری همایش مربوط به جزوه مهارت‌های آموزشی مطرح و پیرو آن مقرر شد وی طرح اولیه پیشنهادی خود را جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به هیات رییس کمیته ارائه کند.

در ادامه موضوع تهیه و تنظیم پرسشنامه‌ای به منظور دریافت نظرات و پیشنهادات اعضای کمیته تابلو سازان در خصوص جزوه مهارت‌های آموزشی در میان گذاشته شد و ضمن تهیه پیش نویس اولیه پرسشنامه مقرر شد پس از بررسی و اعلام نظر مهندس رودبارکی، از اعضای هیات رییس کمیته، طرح نهائی آن با طبقه بندی‌های مربوطه جهت نظر خواهی در جلسه آتی کمیته مطرح شود.

در پانزدهمین نشست کمیته مهندسی و بازرگانی مطرح شد

جمع بندی مباحث سال گذشته و تعیین برنامه‌های سال جاری

پانزدهمین جلسه هیئت رییس کمیته مهندسی و بازرگانی با حضور ۹ تن از اعضای هیئت رییس این کمیته تشکیل شد. در ابتدای این نشست که بیست و پنجم فروردین ماه، در محل سندیکای صنعت برق ایران برگزار شد، تنباکوچیان، رییس این کمیته با مروری بر موارد مطرح شده در سال گذشته اهم آنها را، مقولات مرتبط با تامین اجتماعی، تیپ قراردادهای بازرگانی، وصول مطالبات و تعرفه‌ها عنوان کرد.

در این جلسه مقرر شد در بحث تعرفه‌های گمرکی، از لوح فشرده برنامه تعرفه‌ها که بوسیله هیئت رییس کمیته تخصصی تابلو سازان تهیه شده است، استفاده شود و همچنین طبق مصوبه این جلسه مهندس فرهادی، نماینده شرکت سمالکترونیک پارسه، عهده دار تهیه تفکیکی از زمینه فعالیت اعضای کمیته شد تا در جلسه آتی، جهت تهیه شناسنامه کاری، گزارش مطلوبی از وضعیت فعالیت‌ها ارائه شود.

در همین حال، کمیته تخصصی مهندسی و بازرگانی سندیکا تصویب کرد طی نامه‌ای نظرات اعضا را در مورد مسایل و مشکلات مبتلا به در حوزه تامین اجتماعی جویا شود، تا در جلسه آینده مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد.

در جلسه کمیته انرژی‌های تجدید پذیر بررسی شد

ساز و کارهای موثر بر تعیین نرخ خرید برق خورشیدی

اولین جلسه کمیته انرژی‌های تجدید پذیر در سال ۹۴، با محوریت تعیین قیمت خرید برق خورشیدی در مکان سندیکای

سندیکا

صنعت برق ایران برگزار شد.

در این نشست که در تاریخ ۲۶ فروردین ماه امسال با حضور اعضا و مسئولین کمیته برگزار شد، نمایندگان شرکت‌های فاران و ریاست کمیته انرژی‌های تجدید پذیر به ایراد سخنانی پرداختند.

سارا مهدوی، ضمن ابراز تشکر از سندیکا بابت تشکیل جلسه‌ای به درخواست این شرکت، به اهمیت و ضرورت تلاش شرکت‌های عضو سندیکا جهت ورود به مقوله تعیین نرخ خرید برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر و نیز اثرگذاری در تدوین سیاست‌های برنامه ششم توسعه در این حوزه اشاره کرد.

نماینده شرکت فاران در کمیته انرژی‌های تجدید پذیر، با توجه به تفاهم‌نامه شرکت فاران با دانشگاه تهران و تعاملاتی که این شرکت با موسسه پژوهش‌های مدیریت انرژی دانشگاه تهران دارد، تصریح کرد: هم‌اکنون نظر به فعالیت هیات امنای موسسه مدیریت انرژی دانشگاه تهران در وزارتخانه و سازمان برنامه بودجه، این امکان فراهم است که مساله تعیین نرخ خرید برق از منابع تجدیدپذیر از طریق سندیکا به این موسسه اعلام شود و تاثیرگذاری بیشتری را از طریق آنان شاهد باشیم. علاوه بر این، وی به نقش اتاق بازرگانی در این موضوع اشاره کرد.

در ادامه این نشست بنا به پیشنهاد ریاست کمیته انرژی‌های تجدید پذیر مقرر شد این موضوع پس از بررسی و دستیابی به نتیجه نهایی در کمیته مزبور، به اتاق بازرگانی نیز ارسال شود تا از طریق نمایندگان سندیکا در اتاق بازرگانی مورد پیگیری قرار گیرد.

به علاوه مقرر شد، با توجه به فوریت امر و اعلام شدن قیمت سال جدید در اردیبهشت ماه، هر یک از حاضرین علاقه‌مند جهت حضور در کارگروه تعیین قیمت برق خورشیدی از منابع تجدیدپذیر نماینده خود را، جهت شرکت در جلسات دو هفته آتی این کمیته، معرفی کند. گفتنی است این نماینده می‌بایست واجد تسلط به امور فنی و تکنیکی و اطلاع از سیاست‌های شرکت مربوطه باشد. همچنین از شرکت فاران خواسته شد پرسشنامه خود را تا زمان جلسه بعدی کمیته انرژی‌های تجدید پذیر تکمیل و ارسال کند.

در ادامه این نشست پیشنهاد شد طی نامه‌ای، با توجه به اقدامات در حال اجرا در سندیکای صنعت برق، درخواست تعویق اعلام قیمت خرید، همزمان به وزارت نیرو و کمیسیون انرژی مجلس ارایه شود. همچنین اعضا تاکید داشتند که در بررسی قیمت تمام شده تمامی جوانب امر بررسی شود زیرا امکان این تهدید نیز وجود دارد که در صورت بالا بودن قیمت خرید، شرکت‌های ترکی و چینی وارد بازار ایران شوند، که این امر متعاقباً مشکلات خاص خود را برای بخش خصوصی ایجاد خواهد کرد.

در همایش هم‌اندیشی استفاده از سیستم‌های قابل حمل خورشیدی مطرح شد

برق‌رسانی به مناطق عشایری، سبب ساز افزایش تولید ملی

نخستین همایش هم‌اندیشی استفاده از سیستم‌های قابل حمل خورشیدی جهت برق‌رسانی به مناطق عشایری و غیردایم توسط دفتر برق‌رسانی روستایی توانیر برگزار شد.

این همایش سی‌ام فروردین ماه، در محل مجموعه نیروگاه طرشت در حالی تشکیل شد، مدیران شرکت‌های توزیع، مدیران امور عشایری و شرکت‌های بخش خصوصی حضور داشتند.

در این هم‌اندیشی مهندس ولی‌الدین مصلحتی شریبانی، مجری طرح برق‌رسانی روستایی توانیر در سخنانی گفت: از سال ۵۸ تاکنون برق‌رسانی به روستاهای کشور با قوت بسیاری پیگیری شد و حتی در زمان جنگ نیز ادامه یافت.

مصلحتی خاطر نشان کرد: در حال حاضر بیش از ۵۵ هزار و ۷۰۰ روستا برقرار شده‌اند، که از این میان ۱۶۰ روستا با هزینه ۲۰۰ میلیارد ریال از طریق انرژی‌های نو برق‌رسانی شده است.

مجری طرح برق‌رسانی روستایی توانیر در عین حال به توانمندی شرکت‌های ایرانی در بخش انرژی‌های نو اشاره کرد و اذعان داشت: خوشبختانه تاکنون در حدود ۵۰ شرکت در خصوص انرژی‌های نو فعال شده و در حال اجرای پروژه‌های مختلف هستند.

مهندس مصلحتی ادامه داد: در حال حاضر ۲۲ میلیون خانوار روستایی در ایران ساکن هستند و باید تلاش‌ها برای افزایش رفاه این قشر متمرکز شود.

وی با اشاره به این که در سال گذشته ۴۷۳ روستا برق‌رسانی شد، تصریح کرد: براساس تقسیمات کشوری روستا به مناطقی

گفته می شود که حداقل ۲۰ خانوار در آن ساکن باشند اما اکنون بیشتر مناطق باقی مانده ساکنانی کمتر از ۲۰ خانوار دارند اما دولت پس از اتمام برق رسانی به روستاهای بالای ۲۰ خانوار دستور برقرار کردن روستاهای زیر ۲۰ خانوار را هم صادر کرد. مجری طرح برق رسانی روستایی توانیر همچنین بیان کرد: خوشبختانه با توانمندی های به دست آمده اکنون یکی از شرکت های ایرانی پروژه برقرار کردن ۱۰۰۰ روستا را در کشور سریلانکا در دست اجرا دارد که از این میان تاکنون ۵۰۰ روستا برق رسانی شده است.

وی گفت: سیستم های قابل حمل خورشیدی که در این سمینار معرفی می شوند، مناسب حال عشایر کشور است و در نوع خود تحولی در خصوص برق رسانی به مردم محسوب می شود.

مصلحتی شریانی همچنین به موارد استفاده پزشکی و نظامی سیستمی های قابل حمل خورشیدی اشاره کرد و گفت: در عین حال این سیستم ها کاربردهای وسیعی در هنگام وقوع بحران های طبیعی دارند. در حال حاضر فانوس ها و سیستم های قابل حمل خورشیدی از ظرفیت ۳۰۰ وات به بالا ساخته شده و می تواند برای عشایر مورد استفاده قرار گیرد.

در این سمینار همچنین کرملی قندالی رئیس سازمان امور عشایر ایران نیز با اشاره به این که در حدود ۱،۲ تا ۱،۵ درصد از جمعیت کشور را عشایر تشکیل می دهند، خاطر نشان ساخت: همین جمعیت کم ۲۸ درصد دام سبک کشور را در اختیار دارند و ۲۵ درصد از گوشت قرمز و ۳۵ درصد از صنایع دستی کشور را تولید می کنند.

وی ادامه داد: در عین حال ۵۹ درصد از سطح کشور حوزه قلمرو این عشایر محسوب می شود.

وی با بیان این که هر چادر عشایری خود یک کارگاه تولیدی است، تاکید کرد: برقرار کردن هر چادر عشایری باعث افزایش تولید کشور خواهد شد.

وی تشکیل این جلسه را به فال نیک گرفت و گفت: در صورت ادامه این روند، می توان شاهد تحولی در بخش عشایر کشور بود.

در ادامه این سمینار، حیدری تفرشی، مشاور امور مجلس شرکت توانیر نیز طی سخنانی از رضایت مجلس شورای اسلامی از برق رسانی های انجام شده به روستاهای کشور خبر داد و از تمایل کمیسیون انرژی مجلس برای برگزاری نمایشگاه تجهیزات خورشیدی قابل حمل گفت.

حیدری تفرشی در عین حال پیشنهاد داد در آمد حاصل از عوارض برق به سه بخش تقسیم و به ترتیب در بخش اصلاح و بهینه سازی شبکه های روستایی، توسعه استفاده از انرژی ها نو و برق رسانی خورشیدی به عشایر استفاده شود.

در این جلسه همچنین دکتر میر محمد عضو کمیته انرژی های نو توانیر و مهندس صالحی رییس کمیته انرژی های تجدید پذیر سندیکای صنعت برق به ایراد سخنانی پرداختند.

صالحی با توصیه به وزارت نیرو و برای هماهنگی جهت استفاده از تسهیلات نهادهای بین المللی از جمله بانک ADB و IDB در امر برق رسانی روستایی گفت: در این زمینه نهادهای بین المللی با توجه به تجربه و اهتمام ایران در محرومیت زدایی، همکاری خوبی خواهند داشت و کشورهایی همچون ازبکستان از تسهیلات رایگان بانک ADB در زمینه انرژی های تجدید پذیر استفاده کرده اند، در حالی که دولت پیگیر استفاده از این تسهیلات نبوده است و لازم است اقدامات اساسی در این زمینه صورت گیرد. ایشان همچنین بر ضرورت توجه به مساله اقتصاد برق و انرژی و لزوم ایجاد معاونت انرژی های تجدید پذیر در وزارت نیرو تاکید کردند.

وی همچنین به لزوم همکاری بیشتر بخش خصوصی و استفاده بیشتر از ظرفیت اتاق بازرگانی جهت تحقق خواسته های بخش خصوصی و مشارکت بیشتر اتاق های بازرگانی شهرستان ها با اتاق تهران تاکید کرد.

میر محمد، عضو کمیته انرژی های نو توانیر نیز با بیان این که استفاده از برق حق همه مردم است، تاکید کرد: باید برنامه ریزی دقیقی برای اتمام بحث برقرار کردن روستاهای کشور وجود داشته باشد.

در ادامه این همایش پیشنهاد شد تا این طرح به صورت پایلوت در یکی دو استان برگزار شود و پس از شناسایی مشکلات و راهکارهای حل تین مشکلات به استان های دیگر تسری پیدا کند. علاوه بر این مقرر شد تفاهم نامه ای با سازمان امور عشایری در این باره منعقد شود.

در شعبه اصفهان سندیکای صنعت برق تشکیل شد

جلسه با هیات مدیره اتحادیه صنف قطعات الکترونیک و الکترونیک

جلسه ای فی مابین سندیکای برق اصفهان و هیات مدیره اتحادیه صنف قطعات الکترونیک و الکترونیک در روز چهارشنبه

مورخ ۲۶ فروردین ۱۳۹۳ تشکیل شد.

در این جلسه مهندس جلال وحید، عضو هیات مدیره، مهندس احمد رضا صافی، خزانه دار و مهندس مهدی مسائلی دبیر شعبه اصفهان به عنوان نمایندگان سندیکای صنعت برق ایران و مهندس افهام، رییس اتحادیه، مهندس بنی صادقیان و مهندس تولونوب رییس، مهندس باسکیان، خزانه دار، مهندس شعبانی دبیر و مهندس کارپور، بازرس از طرف اتحادیه صنف قطعات الکتریکی و الکترونیک حضور داشتند.

پس از تبادل نظر و مذاکره در این جلسه مقرر شد که برای هماهنگ سازی اصناف با نظام مالیاتی و رفع مشکل شرکتها در کار با اصناف، دوره آموزشی در اتاق اصناف با حضور کارشناسان اداره دارایی و معاونت مالیات بر ارزش افزوده برگزار شود. همکاری اتحادیه و سندیکا به منظور همسوسازی اداره استاندارد، در جهت بهره گیری از نظرات و هم فکری تشکیل ها، برای نظارت بر کیفیت تجهیزات موجود در بازار و همچنین دعوت از نمایندگان سندیکا در جلسات نظام مهندسی در زمینه پروژه های خورشیدی از دیگر مصوبات این جلسه بود.

لزوم شفافیت در امور مالیاتی به عنوان یک وظیفه صنفی و انتقاد جدی از شرکتها به دلیل عدم رعایت این امر یکی از اصلی ترین موضوعات این جلسه بود. در همین راستا مهندس مهدی مسائلی نیز با اشاره به مشکلات ناشی از تقابل اصناف با شرکتهای حقوقی و مقاومت برخی از آنها در ارائه فاکتور و مستندات اذعان کرد که اصلی ترین گلوگاه کارهای مالیاتی ماده ۱۶۹ قانون مالیاتهای مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده است.

دبیر سندیکای برق اصفهان، ارایه ۸ اظهار نامه فصلی و یک اظهار نامه مالیات بر عملکرد را جزو وظایف قانونی شرکتها و اصناف برشمرد و در این راستا بر لزوم همکاری اتحادیه و سندیکا بر بهبود آن تاکید کرد.

در ادامه این جلسه، مهندس بنی صادقیان، نایب رییس اتحادیه صنف قطعات الکتریکی و الکترونیک در خصوص لزوم همکاری اداره استاندارد با تشکلهای به منظور کنترل کیفی بازار نیز به مشکلات مرتبط با سیم و کابل اشاره کرد و گفت: یکی از اقدامات اتحادیه را در ارتباط با همکاری تنگاتنگ با نظام مهندسی ساختمان و شرکت توزیع شهرستان اصفهان، بازرسی تابلوسازان شهر اصفهان بود که از حدود ۹۰ تابلوساز عضو اتحادیه، پس از بازرسیهای انجام شده در سال ۹۳، تنها ۵۸ عضو مورد تایید قرار گرفت و لیست آنها به شرکت توزیع ارسال شد.

در جلسه دو جانبه کمیته تولید پراکنده و نماینده توانیر مطرح شد:

برق کالایی تعزیراتی نیست

لزوم توجه بیشتر مجلس به صنعت برق و مبحث تولید پراکنده

جلسه دو جانبه تولید پراکنده، دوم اسفند ماه سال گذشته در خصوص بررسی مشکلات و مسائل مربوط به تولید پراکنده، با حضور مجری طرح تولید پراکنده در وزارت نیرو و ریاست این کمیته در سندیکای صنعت برق برگزار شد.

در این نشست مسائلی با بیان این مطلب که هر مگاوات نیروگاه پراکنده همراه با CHP به سرمایه اولیه ای در حدود بیست میلیارد ریال نیاز دارد تصریح کرد: از ناحیه بانکهای کشور سالیانه حدود ۲۵٪ سود به سپردهها پرداخت می شود و این بدان معنی است که شخصی که دو میلیارد تومان سرمایه و نقدینگی دارد بدون هرگونه مشکلی سالیانه حدود ۵۰۰ میلیون تومان سود از طریق سیستم بانکی دریافت خواهد کرد.

رییس کمیته تولید پراکنده همچنین با اشاره به آن که مبالغ گفته شده علاوه بر اصل پول و ضمانت در برگشت اصل و سود سرمایه است، در خصوص نحوه حمایت توانیر از سرمایه گذار را با توجه به موارد فوق الذکر جویا شدند میرزاده حسینی در پاسخ به این پرسش، با اشاره به پیش بینی توانیر برای بازگشت سرمایه طی ۴ سال، اذعان داشت: در این رابطه نباید فراموش کنیم که نرخ برق در ایران پایین است و برق، کالایی تعزیراتی محسوب می شود که مسیر پرداخت و تامین نقدینگی همان مسیر بودجه مصوب وزارتخانه در این باره است.

مجری طرح تولید پراکنده همچنین به ذکر این نکته پرداخت که بدهی های توانیر درباره D.G تا پایان سال ۱۳۹۳ بطور کامل تسویه شده است و در ادامه گفت: افق تولید پراکنده تا پایان برنامه پنجم توسعه ۳۰۰۰ مگاوات بوده است که تاکنون ۳۵۰ مگاوات محقق شده است و البته ۲۰۰ مگاوات نیز در خارج از شبکه محقق شده که مرتبط با توانیر نیست. میرزاده حسینی یکی دیگر از عوامل عدم توسعه تولید پراکنده در کشور را ناآگاهی و ارزیابی بسیار ساده برخی از سرمایه

گذاران دانست و خاطر نشان ساخت: اخذ موافقتنامه برای ۲۶۰۰ مگاوات برق فعلی بسیار آسان است اما رسیدن به پروانه و همزمان مبادله قرارداد خرید تضمینی، مستلزم طی شدن گامهایی است که عمدتاً با مشکل و در نتیجه تطویل زمان مواجه می‌شوند.

وی اهم گام‌های لازم برای دستیابی به این امور را به ترتیب اولویت در چهار مرحله تهیه زمین، انجام مطالعات اتصال به شبکه، مجوز اداره گاز و تأیید فنی موتور از نظر آلاینده‌گی، با تأکید بر صدا و گاز مصرفی در نیروگاه طرشت برشمرد. میرزاده حسینی در حاشیه به ذکر این نکته پرداخت که توانیر مجوز کلی برای تولید پراکنده از محیط زیست گرفته است و در حال حاضر از دیدگاه محیط زیست ممانعتی برای طرح‌های D.G وجود ندارد و در ادامه ضمن اعلام قیمت نیروگاه‌های پراکنده در سال ۹۳ به میزان ۹۰ تومان تصریح کرد: این مبلغ در صورت وجود CHP تا ۲۰ درصد دیگر افزایش می‌یابد. علاوه بر این ۲۵ درصد هزینه گاز را هم، که با احتساب هر متر مکعب گاز نیروگاهی به قیمت داخل حدود ۸۰ تومان، ۲۰ به مبلغ تومان برآورد می‌شود، پرداخت خواهد شد.

در ادامه، پرسش‌هایی از سوی رییس کمیته تولید پراکنده راجع به دغدغه‌های فعالان این حوزه مطرح و با بیان راهنمایی‌های مجری طرح تولید پراکنده پاسخ داده شد.

میرزاده حسینی در بیان چرایی عدم محاسبه قیمت خرید برق تولیدی از نیروگاه‌های تولید پراکنده، از جمله نیروگاه‌های خورشیدی، تأکید داشت: انرژی‌های تجدیدپذیر مجوز دولت را دارد و این موضوع در برنامه پنجم و بودجه سالیانه پیش‌بینی شده است. علاوه بر این در نیروگاه‌های خورشیدی برخلاف نیروگاه‌های تولید پراکنده سوختی مصرف نمی‌شود.

در همین راستا پیشنهادها و پرسش‌هایی در خصوص استفاده از نرخ فوب خلیج فارس در D.G و نقش پداند غیر عامل در D.G مطرح شد که در بیان موانع پیش روی استفاده از این تسهیلات در تولید پراکنده، استفاده از سوخت داخلی در D.G و نقش توصیه‌ای یا غیر بودجه‌ای آن مورد اشاره قرار گرفت و تأکید شد پداند غیر عامل نیز برای نصب نیروگاه متصل به شبکه نیاز به اخذ مجوز از توانیر دارد.

لرزم اخذ تأییدیه طرشت و پذیرش مسئولیت لوازم بدکی و تعمیرات آن توسط یک شرکت داخلی با توجه به توصیه توانیر در مورد برند و وندور لیست از دیگر موضوعات مطرح شده در این نشست بود.

میرزاده حسینی ضمن بیان این مطالب و با اشاره به تعیین‌کننده بودن اعتبار و سطح روابط بخش خصوصی با بانک پیشنهاد کرد که برای تأمین سرمایه اولیه در طرح‌های تولید پراکنده، علاوه بر داشتن آورده توسط بخش خصوصی، تأمین مالی از طریق بانکها و از منبع صندوق توسعه نیز انجام شود.

وی همچنین در بیان اقدامات توانیر در مورد مسائل مرتبط با گمرک، ضمن اذعان به همکاری‌های خوب صورت گرفته فی مابین وزارت نیرو و وزارت صنایع از طریق لحاظ حداقل تعرفه، اظهار داشت: وزارت نیرو در پرداخت مطالبات طی سال‌های ۹۱ و ۹۲ حداکثر ۱۲۰ روز تأخیر داشته است اما در ۹۳ تأخیر نداشته ایم و کلیه مطالبات تا به حال تصفیه شده است. مجری طرح تولید پراکنده در وزارت نیرو در خصوص انتظار توانیر از سندیکا، با اشاره به عدم حمایت بانکها از کالاهای غیر ملموس همچون طرح‌های تولید پراکنده در ترجیح آنها در پرداخت وام به پروژه‌هایی مانند فولاد، بر نقش و ضرورت تعامل بیشتر سندیکا با مجلس در مباحث تعریف و تصویب قوانین مرتبط تأکید کرد و افزود: تا زمانی که اختیار صندوق توسعه برای برق در اختیار وزارت نیرو قرار نگیرد برق جان نخواهد گرفت.

وی همچنین در رابطه با نقش سندیکا در بهبود قانون‌گذاری در رابطه با صنعت برق، اظهار داشت: برخورد قانون‌گذار با برق تاکنون بصورت تعزیراتی بوده است و به همین دلیل نمی‌توان این کالای غیر ملموس را با فاکتورهای اقتصادی سنجید. قطعاً در این راستا سندیکا می‌تواند نقش موثری داشته باشد و ذهن قانون‌گذار را در این باره آماده‌تر کند.

در خاتمه مسائلی بر لزوم حضور کمیته تولید پراکنده سندیکا در کمیته‌های تولید پراکنده توانیر تأکید و آمادگی سندیکا جهت هرگونه همکاری با توانیر و وزارت نیرو در این باره را اعلام کرد.

ماحصل ماه‌ها کارشناسی در کمیته کاهش تلفات:

ارایه یازده راهکار پیشنهادی به مجلس و توانیر

کمیته کاهش تلفات سندیکای صنعت برق ایران، بیستم اردیبهشت ماه پس از ماه‌ها کارشناسی مشکلات و راهکارهای کاهش تلفات، اقدام به برگزاری نشست مشترک با حضور نمایندگان مجلس و شرکت توانیر کرد.

دییکا

در این جلسه که در محل کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تشکیل شد، نمایندگان سندیکا، شرکت توانیر و مجلس در حضور نمایندگان دولت به بررسی و تبیین اهداف و برنامه‌های مشترک با محوریت کاهش تلفات برق پرداختند.

در ابتدای این دیدار، ضمن اشاره دبیر کمیته به میثاق نامه مدیران برق منطقه‌ای و شرکتهای توزیع در سال گذشته و نقش سندیکا در اجرایی شدن این مهم با توانیر اشاره کرد و سپس با نظر به نقش نظارتی و نحوه پیگیری مجلس، گزارشی از آمار موجود کاهش تلفات کشور در مقایسه با کشورهای جهان ارائه داد. همچنین گزارشی از بودجه کاهش تلفات و میزان تحقق آن در سال گذشته توسط عباس زاده، مسوول کارگروه حقوقی قراردادی کمیته و مشاور، ارائه شد.

بر همین اساس به منظور ارائه پیشنهادی عملی برای تحقق فنی کاهش تلفات در کشور و تغییر رویکرد متولیان صنعت برق، دکتر رفیعی، مسوول کارگروه فنی کمیته مواردی چون فقر موجود فنی، مهندسی و مدیریتی در بخش دولتی خصوصاً شرکتهای توزیع در انجام این امر و همچنین نادرست بودن اطلاعات فنی و عدم انطباق آنها با واقعیت شبکه را مورد اشاره قرار داد.

علاوه بر این محمودیان، نایب رییس اول کمیته کاهش تلفات سندیکای صنعت برق، ضمن بیان مشکلات قرارداد تیپ کاهش تلفات و تغییر رویکرد آن به منظور ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران و به طور کلی مشکلات سرمایه‌گذاری و فعالیت برای وزارت نیرو، به عدم شفافیت برنامه توانیر برای فاینانس و اجرای پروژه‌های کاهش تلفات و همچنین سطحی نگری شرکت‌های توزیع برق در خصوص این موضوع نیز به عنوان مشکلات فعالین این حوزه اشاره کرد.

پس از طرح موارد مذکور توسط نمایندگان سندیکای صنعت برق و استماع آنها از سوی نمایندگان مجلس و توانیر مقرر شد برای اقدامات پژوهشی و کارشناسی جلسات، کارگروه مشترکی فی مابین مرکز پژوهش‌ها، توانیر و سندیکا ایجاد شود. همچنین مطابق مصوبات این جلسه شرکت توانیر با نظر بخش خصوصی عهده‌دار بررسی و بازبینی قرارداد تیپ کاهش تلفات جهت ارسال نتایج به مجلس شد. در ادامه نمایندگان سندیکا ضمن اعلام آمادگی این تشکل به عنوان نماینده بخش خصوصی صنعت برق برای هرگونه همکاری با مجلس، وزارت نیرو و توانیر نسبت به ارائه پیشنهادهایی مدون و کارگشا در یازده بند اقدام کردند.

در این راستا مواردی چون شفافیت فرمول محاسبه قیمت جهت جلوگیری از چند نرخ شدن مشکل ساز بازار توزیع برق که بستر استفاده‌های احتمالی را فراهم می‌آورد و نیز بیان روشن و اندازه‌گیری دقیق آمار تلفات برق کشور و مبانی آن به منظور روبرویی و چاره‌اندیشی دقیق این مهم مورد توجه قرار گرفت و توأماً بر جایگزینی تلفی از صنعت برق به عنوان صنعتی تبدیلی و نه حامل صرف انرژی، تاکید اساسی شد.

همچنین از دیگر موارد پیشنهاد شده در این جلسه، به روز رسانی صنایع نیروگاهی کشور و توجه توأمان به کاهش تلفات شبکه و افزایش راندمان نیروگاه‌های کشور به عنوان دو مقوله مجزا اما مرتبط از دیدگاه اقتصاد انرژی است که بر اساس این دیدگاه کاهش تلفات به عنوان یک نیروگاه مجازی شایسته توجه و بذل هزینه و انرژی خواهد بود. علاوه بر این اصلاح قرارداد تیپ کاهش تلفات و ایجاد وحدت رویه در سیاست‌ها و روش‌های اجرایی از اهم موارد مطرح شده در فهرست راهکارهای ارائه شده بود.

در ادامه با اشاره نمایندگان سندیکا به ارزش بالای برق برای صنایع کشور و از طرفی هزینه بالای ساخت نیروگاه‌های جدید، اذعان شد انشعابات غیر مجاز و یافتن آنها تمام ابعاد مقوله تلفات شبکه را پاسخگو نبوده و باید دیگر ابعاد این امر نیز مورد توجه قرار گیرد. در این راستا اجرای طرح‌های کاهش تلفات جهت چابک تر کردن فضای کسب و کار در صنعت برق با توجه به SMEها و کاهش تلاقی وزارتخانه‌ها از جمله در بخش برق و نفت، پیشنهاد داده شد.

پیرو طرح پیشنهادی مذکور، دکتر صادق زاده ضمن اشاره به هزینه بالای تامین نقدینگی، تصویب شرکت ساتبا را جهت افزایش استقلال انرژی‌های نو به منظور آزادی عمل در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، از نمایندگان مجلس درخواست کرد و آن را در راستای قانون اصلاح الگوی مصرف خواند. گفتنی است دبیر کمیته در این خصوص با اشاره به قانون استفاده از $M/R/C$ ریالی استفاده بهتر از ظرفیت‌های موجود را بر تولید قانون ارجح دانست.

مدیرعامل شرکت سانا و عضو هیات مدیره شرکت توانیر با تاکید بر گرانی تامین نقدینگی، تضمین‌های مالی را مشکل اساسی برشمرد و از مجلس خواست تا جهت توانمندسازی دولت نسبت به تقیل تضمین‌ها و کمک به تامین مالی، تدبیری اندیشیده و به همین منظور پیشنهادی مبنی بر تاسیس بانک انرژی را ارائه داد.

وی همچنین با اشاره به عدم پوشش دهندگی قیمت‌ها نسبت به هزینه‌های تامین مالی، خواستار تلاش مجلس در خصوص تغییر هزینه‌ها از حالت اجتناب شده (سوخ) به هزینه‌های تمام شده در بند "ب" ماده ۱۳۳ برنامه پنجم توسعه شد.

در این میان سفید مو، نماینده حاضر از توانیر ضمن بیان اقدامات توانیر و وزارت نیرو در جهت بهبود شرایط کاهش تلفات و به ابلاغیه وزیر نیرو و مبنی بر صادرات برق و مجوز استفاده از آن بابت کاهش تلفات اشاره داشت و از حذف شرط اندازه‌گیری در قراردادهای کاهش تلفات خبر داد.

طی این جلسه در پی تاکید دکتر خامکانی، نماینده مجلس شورای اسلامی بر لزوم هماهنگی توانیر و سندیکا در خصوص شرایط جدید حاکم بر قرارداد کاهش تلفات، مقرر شد به منظور شفاف سازی قیمت برق و آمار آن، جلسه مشترکی فی مابین مرکز پژوهش‌های مجلس، سندیکا، توانیر، وزارت نیرو و حسب نیاز سازمان بازرسی برگزار شود. علاوه بر این در پایان ایجاد امکان حسابرسی کاهش تلفات و نظارت بر میزان تحقق آن در محیط کسب و کار بخش خصوصی، از دیگر اهداف تشکیل جلسه مشترک آبی عنوان شد.

اخبار شرکت‌های عضو

امضا قرارداد مابین شرکت کنتورسازی ایران و شرکت توزیع برق سوریه

دوم اردیبهشت ماه سال جاری سه قرارداد در ارتباط با تامین کنتور برق سوریه طی مراسمی در محل وزارت برق سوریه به امضای طرفین رسید.

در مراسم امضای این قراردادها که علاوه بر معاون وزیر برق سوریه و مدیرعامل شرکت توزیع برق و مدیر قراردادهای شرکت توزیع برق این کشور، مدیرعامل و مدیر توسعه صادرات شرکت کنتورسازی ایران نیز حضور داشتند، بر سر احداث ۴۰۰ هزار دستگاه کنتور تکفاز، ۵۰ هزار دستگاه کنتور سه فاز مستقیم و ۲۵ هزار دستگاه کنتور سه فاز غیر مستقیم توافق صورت گرفت.

در خلال این مراسم کاظمینی، رایزن اقتصادی سفارت سفارت جمهوری اسلامی ایران نیز در دیدار با مدیرعامل و نمایندگان شرکت کنتورسازی ایران، ضمن اظهار خشنودی از موفقیت نماینده صنعت برق ایران در سوریه به تشریح راهکارهای فعالیت موثرتر در آن کشور پرداخته و در خاتمه خواستار حضور پر قدرت سایر شرکت‌های تولیدی صنعتی ایرانی در کشور سوریه شد.

لازم به ذکر است تامین اعتبار و پرداخت وجوه کالای صادراتی موضوع قرارداد از محل خط اعتباری ایران و سوریه و از طریق بانک توسعه صادرات ایران صورت خواهد پذیرفت.

شرکت سیمکاتک همواره تلاش کرده در جهت پیشرفت صنعتی و ارتقاء شبکه‌های فشار قوی کشور گام بردارد.

وی در ادامه خاطر نشان ساخت: ما در شرکت سیمکاتک از ۳ سال پیش کار بر روی برقیگیرهای سیلیکونی ۶۳ کیلوولت به بالا را آغاز کردیم و امروز شاهد تولید آن برای اولین بار در کشور هستیم.

دکتر یدالله شیخ قمی، مدیر بخش طراحی، مهندسی و تحقیق و توسعه این شرکت نیز در ادامه این مراسم، ضمن اشاره به توسعه خطوط و پست‌های فشارقوی به درون شهرهای بزرگ و لزوم افزایش ایمنی و قابلیت اطمینان شبکه برق کشور، گفت: بهره برداری از برقیگیرهای سیلیکونی برای حفاظت شبکه در مقابل اضافه ولتاژهای ناشی از صاعقه و کلیدزنی به یک ضرورت انکار ناپذیر تبدیل شده است. برقیگیرهای سیلیکونی با توجه به مقاومت شدید در مقابل آلودگی‌های محیطی، سبکی وزن، کوچکی حجم و ایمنی فوق العاده در مقایسه با برقیگیرهای سنتی سرامیکی که پتانسیل انفجار و آسیب رسانی به تجهیزات مجاور را دارند، جانشین بسیار مناسبی محسوب می شوند.

وی در ادامه تصریح کرد: این برقیگیرها همچنین جایگزینی برای سیستم سنتی سیم گارد در حفاظت خطوط انتقال نیرو بوده و علاوه بر ایجاد امکان حفاظت ۱۰۰ درصد این خطوط در مقابل امواج صاعقه و کلیدزنی، موجب کاهش تلفات الکتریکی، وزن و ابعاد دکل‌های فشار قوی می شود.

مهندس محمود جنتیان از پیشکسوتان صنعت برق و مدیر عامل سابق برق منطقه ای تهران هم یکی دیگر از سخنرانان این مراسم بود. جنتیان با اشاره به پتانسیل بالای کارشناسان مجرب صنعت برق کشور، اظهار امیدواری کرد که شرکت‌های تولیدکننده با استفاده از تکنولوژی برتر در ساخت داخل، تلاش کنند سایر تجهیزات شبکه برق کشور را نیز در داخل تولید کنند.

بهره برداری از اولین خط تولید برقیگیرهای فشار قوی سیلیکونی توسط سیمکاتک

اولین خط تولید برقیگیرهای فشارقوی سیلیکونی 63KV و بالاتر با همت متخصصان داخلی در شرکت سیمکاتک و در مراسمی که بیست و چهارم خرداد ماه سال جاری با حضور جمعی از مدیران، کارشناسان شرکت‌های برق منطقه ای، مشاور و شرکت‌های فعال در زمینه نصب پست‌ها و خطوط فشارقوی، به بهره برداری رسید.

مهندس صیرفیان، رییس هیات مدیره شرکت سیمکاتک در مراسم افتتاحیه این خط تولید ضمن اشاره به تلاش‌های صورت گرفته در این مجموعه فعالیت دو دهه ای آن در زمینه تولید انواع تجهیزات سیلیکونی شبکه برق، تصریح کرد: علیرغم تمام مشکلات موجود،

در دیدار سندیکا از شرکت فاران مطرح شد:

توسعه همکاری‌ها با سندیکا، گامی به سوی قدرتمندتر شدن بخش خصوصی

دبیر سندیکای صنعت برق ایران به همراه دبیر کمیته انرژی‌های تجدیدپذیر و جمعی از کارکنان سندیکا، چهارشنبه بیستم خرداد ماه از شرکت دانش بنیان صنایع الکترونیک فاران واقع در شهرک علمی و فناوری پردیس بازدید به عمل آورد.

در این دیدار که با حضور مهندس ادیبی مدیر عامل، مهندس سازا مهدوی مدیر توسعه کسب و کار و مهندس قاضی مدیر بخش انرژی‌های تجدیدپذیر شرکت فاران صورت گرفت، از بخش‌های مختلف، تجهیزات و محصولات این شرکت دیدن شد.

در این راستا مهدوی ضمن معرفی هسته مرکزی مجموعه فاران شامل سه بخش دفتر فروش تهران، سایت مرکزی واقع در پارک علم و فناوری پردیس و کارخانه این شرکت در کرمانشاه همراه با بیش از ۵۰ نمایندگی در سراسر کشور، به ایستگاه خورشیدی ۱۵ کیلو واتی مستقر در مجموعه ساختمان فاران اشاره کرد و تصریح داشت: از آنجایی که یکی از بزرگترین معضلات شرکت‌های حاضر در این پارک نداشتن برق با ثبات و قطعی‌های پی در پی بوده است، ما با برپایی این نیروگاه کوچک داخلی عملاً مصرف رانشایی و شارژ باتری‌های یو. پی. اس شرکت را در مواقع لزوم تامین کرده ایم و در دیگر زمان‌ها برق تولیدی این نیروگاه قابلیت تزریق به شبکه را دارا است.

مدیر توسعه کسب و کار شرکت فاران با بیان این مطلب، اضافه کرد: پس از اجرایی شدن این طرح پر بازده از سوی فاران، دیگر شرکت‌های واقع در پارک علم و فناوری و پردیس نیز جهت نصب نیروگاههای فتوولتائیک مشابه در ساختمانهای خود ابراز

اخبار شرکت‌های عضو

را جهت انجام پیگیری‌های لازم در ارگان‌هایی چون مجلس و وزارت خانه‌های مرتبط به صورت مکتوب با سندیکا در میان بگذارند. گفتنی است بنا به استناد سایت رسمی شرکت صنایع الکترونیک فاران، این شرکت با ۲۶ سال سابقه اجرایی، در زمینه تولید و تامین انواع یو پی اس لاین اینتراکتیو، آنالین، آنالین فرکانس پایین، سه فاز، باتری‌های سیلد لید اسید ۱۲ ولت و ۲ ولت، اینورتر، استابلایزر، شارژر، انواع پنل خورشیدی و تجهیزات انرژی خورشیدی، توربین بادی، سیستم روشنایی ال.ای.دی فعالیت داشته است.

عمده تمرکز شرکت صنایع الکترونیک فاران تولید و توزیع انواع یو.پی.اس، باتری، تجهیزات انرژی‌های نو و تجهیزات دیگری از جمله استابلایزر و اینورتر بوده است که در راستای انتقال دانش فنی این محصولات به داخل کشور و نیز تولید تجهیزاتی با کیفیت بهتر و قیمت مناسب تر و توسعه بازارهای خود به خارج از مرزها، نسبت به عقد قراردادهای تولید مشترک با چندین کمپانی معتبر اروپایی و آسیایی نیز اقدام کرده است. این شرکت با بهره‌گیری از ۱۰۰ پرسنل متخصص و فنی محصولات خود را از طریق بیش از ۵۰ نمایندگی در سراسر ایران و با هدف تحقق بخشیدن به شعار خود مبنی بر تداوم بخشیدن به طول عمر و زمان استفاده از دستگاه‌های برقی و الکترونیکی به مشتریان عرضه می‌دارد.

در مراسم گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن

هامون سازه واحد نمونه تولیدی کشور شد

شرکت صنایع فلزی هامون سازه از شرکت‌های عضو سندیکای صنعت برق ایران و مهندس غلامرضا قاسمی کنگان مدیر عامل این شرکت، در هجدهمین مراسم گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن به عنوان واحد نمونه تولیدی کشور و مدیر نمونه ملی بخش صنعت انتخاب و مورد تجلیل قرار گرفتند.

بر همین اساس سندیکای صنعت برق ایران طی پیامی این موفقیت را به مدیران و کارکنان این شرکت تبریک گفت.

گفتنی است در این مراسم که دهم تیرماه همزمان با ایام مبارک ماه رمضان در محل اجلاس سران برگزار شد، از ۱۸ واحد صنعتی، معدنی و پیشکسوت نمونه تجلیل و قدردانی شد.

علاقه‌مندی کردند تا با بهره‌گیری از تجربه موفق شرکت فاران در این خصوص، ضمن کاهش هزینه‌های سربار، بر مشکلات ناشی از بی‌ثباتی برق فایق آیند. وی همچنین بر نقش بسزای چنین پروژه‌هایی در فرهنگ سازی تاکید کرد و آن را گامی در جهت خودکفایی شرکت‌های فعال در حوزه انرژی‌های تجدید پذیر برای تولید بازارهای هدف جدید به جای اتکای مطلق به مناقصات و پروژه‌های دولتی عنوان کرد.

مهدوی ضمن تشریح بخش‌های مختلف کارخانه این شرکت در کرمانشا، و معرفی آزمایشگاه کنترل کیفیت واقع در این مجموعه به عنوان آزمایشگاه مورد اعتماد سازمان استاندارد در زمینه باتری‌های وارداتی، در بخش دیگری از صحبت‌های خود بر الگویی از همکاری‌های شرکت فاران با نگاه تحقیق و توسعه محور اشاره داشت. وی اجرایی شدن این همکاری‌ها را در سه حوزه برشمرد که شامل همکاری با دانشگاه تهران و دانشکده‌های مرتبط طی ۲ سال اخیر با هدف تامین نیرو و ایجاد زمینه‌های حمایتی از شرکت‌های کوچک مقیاس متشکل از نخبگان جوان دانشگاهی و با هدف کمک به کاهش هزینه‌های تمام شده تولیدشان و نیز ارتقا استراتژی‌های فروش و نمایش محصولات این شرکت‌ها از پایان سال ۹۳ اشاره کردند و نهایتاً در سومین حوزه، فعالیتهای فاران را شامل توسعه همکاری‌های این شرکت با نهادهای حمایتی چون سندیکا اعلام کردند که این استراتژی از پایان سال ۹۳ مورد توجه مدیران فاران قرار گرفته است. وی همچنین افزود: ما فکر می‌کنیم همکاری مستمر و نزدیک تر با نهادی چون سندیکا لااخرم به قدرتمندتر شدن ما به عنوان شرکت‌های خصوصی خواهد انجامید و بر این اساس به گسترش این همکاری‌ها بسیار امیدوار هستیم، چراکه سندیکا را واسطه مهمی بین خود و نهادهای دولتی برای پیگیری و مطالبات و انتقال نظر اتمان می‌دانیم.

در خلال این نشست ضمن گفتگوهایی در زمینه فناوری نانو و معرفی تازه‌های این عرصه توسط دبیر سندیکا، مسوولین شرکت فاران به معرفی محصولات خود پرداختند که به گفته مهندس قاضی از ابتدای کار محصولات تولیدی این شرکت طی قریب به سه دهه گذشته بالغ بر ۲۵۰ گونه بوده است. از این میان استبلایزر و مجموعه لامپ‌های روشنایی LED، با قابلیت بالا در زمینه صرفه جویی انرژی و نیز یخچال فریزرهای خورشیدی با قابلیت کنترل دما، از جمله تازه ترین فناوری‌های عرضه شده توسط این شرکت هستند.

در پایان این دیدار مهندس ادیبی با اظهار خوشنودی از برقراری ارتباطات مستمر سندیکا و شرکت فاران اعلام داشت این شرکت آمادگی هرگونه همکاری فی مابین از جمله در زمینه تامین امکانات و فضای لازم برای گردهمایی‌ها و جلسات مورد نظر سندیکا را دارا است.

غیاث‌الدین دبیر سندیکای صنعت برق ایران ضمن قدردانی و تاکید بر گسترش همکاری‌ها در خواست داشت آن شرکت مسایل و مشکلات مرتبط با حوزه فعالیت خود

خیر مقدم به اعضای جدید

به گزارش کمیته عضویت سندیکای صنعت برق ایران، در ماه گذشته ۱۴ شرکت جدید به عضویت این سندیکا پیوسته‌اند. بر پایه این گزارش، اعضای جدید به شرح زیر معرفی می‌شوند:

۱. شرکت مهندسی پیشرو خراسان

به مدیریت: جناب آقای رضا اسماعیل پور قوچانی
 زمینه فعالیت: تولید تابلوهای برق صنعتی و لوازم الکتریکی
 تلفن: ۰۵۱-۳۶۶۵۲۴۸۸-۹ / نامبر: ۰۵۱-۳۶۶۶۸۱۵۱

۸. شرکت راهکار سیستمهای صنعتی الیت

به مدیریت: جناب آقای ایمان رجایی
 زمینه فعالیت: اتوماسیون، تامین و مهندسی تجهیزات و سیستمهای برق و مخابرات
 تلفن: ۸۸۶۳۱۲۶۹ / نامبر: ۸۸۰۱۶۶۲۰

۲. شرکت سولار سیستم سهند

به مدیریت: جناب آقای بابک دولتشاهی
 زمینه فعالیت: انرژی خورشیدی و بادی
 تلفن: ۰۴۱-۳۵۵۷۳۵۲۳ / نامبر: ۰۴۱-۳۵۵۴۴۶۲۳

۹. شرکت مانا نیرو

به مدیریت: جناب آقای علی فقیه سبزواری
 زمینه فعالیت: کلیدها و تجهیزات اتوماسیون خطوط ۲۰ کیلو ولت
 تلفن: ۲۲۰۲۵۹۱۵ / نامبر: ۲۲۰۱۴۵۰۴

۳. شرکت تارا طرح تابان

به مدیریت: جناب آقای شاپور حسینی
 زمینه فعالیت: طراحی مهندسی و تامین تجهیزات و احداث پستها و خطوط فشار قوی
 تلفن: ۸۸۲۲۷۹۲۳-۵ / نامبر: ۸۸۲۲۷۹۲۶

۱۰. شرکت خدمات مهندسی پایا نیرو پاژ

به مدیریت: جناب آقای رضا رضوی زاده
 زمینه فعالیت: مهندسی مشاور تولید، فوق توزیع و انتقال در صنعت برق
 تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۹۴۱۶۵ / نامبر: ۰۵۱-۳۶۰۹۴۱۶۶

۴. شرکت مهندسی توان پژوهان فناوری پاسارگاد

به مدیریت: جناب آقای بهزاد سیاه کلاه
 زمینه فعالیت: طراحی و ساخت تجهیزات الکترونیکی شامل منابع تغذیه و مبدل‌های نیرو
 تلفن: ۷۶۲۵۰۱۱۴-۱۲۲ / نامبر: ۷۶۲۵۰۱۲۳

۱۱. شرکت صنایع برق و الکترونیک بال صبا

به مدیریت: جناب آقای علی اکبر کشاورز
 زمینه فعالیت: تولید، انتقال و توزیع نیرو، تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی، مخابراتی و ماهواره‌ای و ساختمانی
 تلفن: ۲۲۱۴۶۰۷۷ / نامبر: ۲۲۱۴۶۱۰۰

۵. شرکت جبال الکتریک کویر

به مدیریت: جناب آقای عباس جبالبارزی
 زمینه فعالیت: تولیدکننده انواع مقره‌های فشار ضعیف و فشار متوسط تابلویی
 تلفن: ۰۳۴-۳۲۱۵۲۵۰۱-۳ / نامبر: ۰۳۴-۳۲۱۵۲۵۰۶

۱۲. شرکت کومشیا پارتنر پیشرفته

به مدیریت: جناب آقای بهنام غیاث الدین
 زمینه فعالیت: طراحی و تولید دستگاههای الکترونیکی
 تلفن: ۸۹۷۸۱۸۴۵ / نامبر: ۸۸۹۲۱۰۵۴-۹

۶. شرکت تدبیر سازان فناوری انرژی آپادانا

به مدیریت: جناب آقای پرویز غیاث الدین
 زمینه فعالیت: تجاری سازی نتایج تحقیقات، تامین نرم افزارهای تخصصی صنعت برق
 تلفن: ۸۸۳۶۴۶۳۲ و ۸۸۵۷۸۸۳۶ / نامبر: ۸۸۳۶۴۶۳۱

۱۳. شرکت فناوران سولار پرشیا

به مدیریت: جناب آقای احسان هنرور
 زمینه فعالیت: طراحی، تامین و نصب سیستم‌های خورشیدی و بادی، تولیدکننده انواع چراغ‌های ال ای دی
 تلفن: ۸۸۶۵۴۵۶۲ / نامبر: ۸۸۶۵۶۳۱۴

۷. شرکت نیوند انرژی پویا

به مدیریت: جناب آقای علیرضا مهدبی
 زمینه فعالیت: مهندسی و بازرگانی
 تلفن: ۸۸۲۴۷۸۰۶-۸ / نامبر: ۸۸۲۴۷۸۰۹

۱۴. نیروگاه شهرک صنعتی نورین

به مدیریت: جناب آقای محمد زمانی فر
 زمینه فعالیت: تولید انرژی الکتریکی و حرارتی
 تلفن: ۸۸۷۶۲۴۷۱ / نامبر: ۸۱۹۳۰۰۰۰

سندیکای صنعت برق ایران، مقدم اعضای جدید را گرامی می‌دارد.

اخبار صنعت برق

مهر / جزئیات مصوبه برقی دولت تشریح شد:

صنعت برق با مدل استرالیایی - ژاپنی توسعه می‌یابد

یک مقام مسئول در وزارت نیرو با تشریح جزئیات کامل مصوبه اخیر برقی دولت، گفت: توسعه صنعت برق در حوزه حریم خطوط انتقال با الگوهای ژاپن و استرالیا توسعه می‌یابد.

به گزارش خبرگزاری مهر، علی نظری منتظر درباره برنامه جدید احداث شبکه و تاسیسات جدید برقی در کشور همزمان با ابلاغ مصوبه برقی دولت به وزارت نیرو، گفت: بر اساس مصوبه جدید، حریم درجه دو به طور کامل از جداول حریم خطوط انتقال برق، حذف و حریم زمینی جایگزین حریم درجه یک شد.

مدیر کل دفتر حقوقی توانیر با اعلام اینکه حریم خطوط انتقال برق که تا پیش از این بر اساس مصوبه سال ۱۳۴۷ اعمال می‌شد، با پیگیری‌های کمیته تخصصی تعیین حریم در توانیر، پیشنهاد جدید توسط وزارت نیرو به هیات دولت ارسال شد، تصریح کرد: در نهایت پس از مراحل قانونی و تصویب در هیات دولت، توسط معاون اول رییس جمهور برای ابلاغ رسمی شده است.

این مقام مسئول با تأکید بر اینکه در تدوین مفاد و بندهای این مصوبه از تجربه‌های جهانی و استانداردهای اروپایی، ژاپنی و استرالیایی بهره گرفته شد و در نهایت با پایه قرار دادن استانداردهای اتحادیه اروپا، نظام حقوقی و فنی حریم خطوط انتقال برق پس از حدود ۵ دهه اصلاح شد، اظهار داشت: بر اساس این مصوبه نه تنها مباحث ایمنی، بلکه مباحث حریم هوایی نیز برای نخستین بار وارد اصطلاحات صنعت برق شد و حریم خطوط متنوع و قابل انعطاف شد.

وی با یادآوری اینکه با اجرای مصوبه جدید میزان زیادی از زمین‌های در حریم خطوط انتقال برق آزاد و یا ساخت و ساز در آن‌ها با رعایت نکات ایمنی که در آینده نزدیک تدوین و ابلاغ خواهد شد، مجاز خواهد بود، بیان کرد: بر اساس مصوبه جدید، حریم درجه دو به طور کامل از جداول حریم خطوط انتقال برق، حذف و حریم زمینی جایگزین حریم درجه یک شد.

نظری با بیان اینکه در این مصوبه ابتدا اصطلاحات به کار رفته در آن همچون خط برق، محور خط، مسیر خط و حریم تعریف شده است، یادآور شد: تدوین مفاد دیگر این مصوبه با گسترش و شفافیت بحث، حریم را به دو گونه زمینی و هوایی تعریف کردند که به این منظور

حریم زمینی شامل دو نوار در طرفین مسیر خط و متصل به آن از سطح زمین که عرض هر یک از این دو نوار در تصویب‌نامه تعیین شده است.

مدیر کل دفتر حقوقی توانیر افزود: حریم هوایی نیز نقاطی در هوا در امتداد هادی و به شکل مستطیل (فرضی) تعریف شد که خود شامل حریم‌های افقی و عمودی خواهد بود که حریم عمودی فاصله عمودی در هوا از طرفین هادی جریان برق در جهت قائم و حریم افقی فاصله افقی در هوا از طرفین هادی جریان برق در جهت افق را شامل می‌شود که در تصویب‌نامه تعیین شده است.

به گفته نظری منتظر حریم خطوط برق با توجه به ولتاژهای مختلف از یک تا ۷۵۰ کیلوولت تغییر کرده است به طوری که به صورت میانگین حریم زمینی که مشابه حریم درجه یک، مصوبه پیشین است، ۳۰ درصد تخفیف خورده و حریم درجه دو نیز به طور کامل حذف شده است.

این مقام مسئول با اعلام اینکه حریم زمینی خطوط برق کمتر از یک هزار ولت حداکثر ۱.۳ متر، از یک هزار تا ۲۰ کیلوولت ۲.۱۰ متر، ۳۳ کیلوولت ۳.۵ متر، ۶۳ کیلوولت ۸ متر و ۱۳۲ کیلوولت ۹ متر تعیین شده است، تبیین کرد: بر اساس مصوبه جدید حریم زمینی خطوط انتقال برق ۲۳۰ کیلوولت ۱۱.۹ متر، ۴۰۰ و ۵۰۰ کیلوولت ۱۴ متر و ۷۵۰ کیلوولت ۲۵ متر خواهد بود.

وی تأکید کرد: به این ترتیب سه نوع حریم برای خطوط برق قابل تصور است که شامل حریم زمینی، هوایی و حریم تلفیقی به معنای اعمال تماماً حریم هوایی و حریم زمینی تخفیف خورده است. مدیر کل دفتر حقوقی و پاسخگویی به شکایات توانیر در پایان با بیان اینکه بر اساس ماده ۱۲ این مصوبه، زمین‌های در حریم قابل آزادسازی است، خاطر نشان کرد: به این ترتیب مالکان می‌توانند به منظور بررسی و آگاهی از وضعیت زمین خود بر اساس مصوبه جدید، به شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع مراجعه کنند چراکه با این اقدام جدید، بسیاری از محدودیت‌ها رفع شده است.

پایگاه اطلاع‌رسانی دولت / جهانگیری:

وزارت نیرو و طرح‌های نیمه تمام را به بخش خصوصی واگذار کند

معاون اول رییس جمهوری کشورمان از وزارت نیرو خواست به هر میزان ممکن، طرح‌های نیمه تمام خود

در بخش آبرسانی و تولید برق را به بخش خصوصی واگذار کند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، جلسه بررسی نحوه تامین مالی طرح‌های کلیدی وزارت نیرو به ریاست معاون اول رییس جمهور برگزار شد و طرح تولید همزمان برق و آب در سواحل جنوبی کشور مورد بررسی قرار گرفت.

اسحاق جهانگیری در این جلسه با اشاره به ابلاغ قانون مهم و راهگشای «رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» و مجموع امتیازات مهمی که در این قانون برای رفع مشکلات پیمانکاران و سرمایه‌گذاران در نظر گرفته شده، یکی از اولویت‌های دولت را واگذاری طرح‌ها و پروژه‌های نیمه تمام به بخش خصوصی عنوان کرد.

وی همچنین با اشاره به یکی از برنامه‌های وزارت نیرو برای احداث مجتمع‌های آبرسانی روستایی، آن را یکی از طرح‌های مهم دولت ارزیابی کرد و افزود: بهتر است برای اجرای این طرح اولویت بندی صورت گیرد تا شاهد اجرای هر چه بهتر آن در برنامه زمانبندی مشخص باشیم. در این جلسه که رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی، مشاور اقتصادی رییس جمهور و نمایندگان وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نیز حضور داشتند، وزیر نیرو به مشکلات جدی تامین آب مورد نیاز بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی در جنوب کشور اشاره کرد.

حمید چیت چیان گفت: در این مناطق مشکلات جدی برای تامین آب وجود دارد اما با وجود دسترسی این مناطق به دریای توان از طریق نمکزدایی و شیرین‌سازی آب بخشی از این مشکلات را برطرف کرد.

وی همچنین با اشاره به برنامه ریزی این وزارتخانه برای شیرین‌سازی آب جهت استفاده در پنج استان واقع در محدوده سواحل جنوب کشور خاطر نشان کرد: در این طرح از بازیافت حرارت نیروگاه‌های برق، برای شیرین‌سازی آب استفاده خواهد شد.

پس از سخنان وزیر نیرو، نماینده این وزارتخانه گزارشی از برخی طرح‌های کلیدی در حوزه آب و برق ارائه کرد که یکی از این طرح‌ها تولید همزمان برق و آب در سواحل جنوبی کشور بود و جزئیات فنی، اهداف طرح، اعتبارات مورد نیاز و الزامات اجرایی آن مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

آبرسانی به مناطق پرجمعیت و دارای تنش آبی و آبرسانی به روستاها از دیگر طرح‌های کلیدی وزارت نیرو بود که در این جلسه بدان پرداخته شد و جزئیات

اخبار صنعت برق

مربوط به برنامه این وزارتخانه برای احداث ۹۲۴ مجتمع آبرسانی روستایی برای ۱۵ هزار روستا و تحت پوشش قرار دادن ۷ میلیون نفر از ساکنین این روستاها تشریح گردید.

در ادامه این نشست گزارشی از برنامه زمانبندی و پیشرفت فیزیکی ۵۸ طرح مهار آب در استان‌های غربی کشور شامل احداث سد و شبکه‌های سد ارائه و اعلام شد که با اجرای این طرح‌ها، آب مورد نیاز توسعه این مناطق استحصال خواهد شد.

بررسی نحوه تامین مالی، اعتبارات مصوب و برنامه زمانبندی تخصیص این اعتبارات برای اجرای طرح‌های کلیدی وزارت نیرو از دیگر موضوعاتی بود که در این جلسه مورد بحث و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

ایرنا/ مدیر دفتر مهندسی سازمان انرژی‌های نو ایران خواستار شد:

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای ساخت توربین‌های بادی

تهران - ایرنا - مدیر دفتر مهندسی سازمان انرژی‌های نو ایران گفت: همزمان با بومی‌سازی ساخت توربین‌های بادی در کشور، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی می‌توانند در تولید انرژی پاک و ارزان‌باد سهیم شوند.

به گزارش ایرنا از روابط عمومی وزارت نفت، ایرج هرسینی در این خصوص اظهار داشت: انرژی باد به عنوان یک انرژی پاک و ارزان در صورت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، می‌تواند تولید برق کشور را در سال‌های آتی افزایش دهد.

وی افزود: حمایت از ساخت نیروگاه‌های بادی راهبرد سازمان انرژی‌های نو است و در این مسیر آماده همکاری و حمایت از سرمایه‌گذاران هستیم؛ ضمن اینکه اکنون سازندگان ایرانی با بومی‌سازی و انتقال دانش فنی در ساخت توربین‌های ۲،۵ مگاواتی روند ساخت نیروگاه‌های آبی را شتاب داده‌اند.

وی ادامه داد: فقط ۱۲ قطعه که بیشتر آن‌ها الکترونیکی هستند از خارج برای ساخت توربین‌های بادی وارد می‌شوند، ضمن آنکه پارسال ۸ قطعه جدید از سوی کارشناسان ایرانی داخلی‌سازی شد.

هرسینی با بیان اینکه فناوری ساخت مواد پیش‌آغشته،

بومی‌سازی شده است، گفت: خط تولید این محصول ارزشمند به زودی به طور رسمی راه‌اندازی خواهد شد. وی افزود: هرگونه سرمایه‌گذاری در انرژی‌های نو باید صرفه اقتصادی داشته باشد و ایران با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی خود می‌تواند مکانی مناسب برای سرمایه‌گذاری‌های جدید به ویژه در بخش باد باشد.

مدیر دفتر مهندسی سازمان انرژی‌های نو ایران با بیان اینکه شرکت‌های مپنا و صابنیرو در کشورمان پیشگام در ساخت توربین‌های بادی هستند، گفت: حضور بخش خصوصی می‌تواند جانی تازه به انرژی‌های نو و تجدیدپذیر ایران ببخشد و امید است که سرمایه‌گذاری در این بخش شتاب گیرد.

هرسینی مشارکت بانک‌ها و اعطای تسهیلات را یکی از راه‌های تشویق به سرمایه‌گذاری خواند و تاکید کرد: مشارکت صنایع بزرگ و بخش خصوصی در ساخت و راه‌اندازی مزرعه‌های بادی می‌تواند از شدت مصرف انرژی در صنعت بکاهد و افزون بر صرفه جویی در هزینه‌ها، صیانت از محیط زیست را نیز در پی داشته باشد.

فارس / معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در پاسخ به فارس:

بدهی وزارت نیرو به ۲۸ هزار میلیارد تومان رسید

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی با بیان اینکه متولی صادرات برق همچنان وزارت نیروست، گفت: در حال حاضر بخش خصوصی در خواست صادرات ۱۴ هزار مگاوات برق به کشورهای همجوار را ارائه کرده است که وزارت نیرو نیز به آن‌ها اعلام کرده می‌توانند با طرف خارجی قرارداد مبادله کنند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، هوشنگ فلاحتیان در پاسخ به سؤال خبرنگار فارس مبنی بر اینکه چالش وزارت نفت با وزارت نیرو بر سر صادرات برق به کجا رسید و آیا اینکه این چالش به پایان رسیده است یا خیر؟ گفت: بحث وزارت نیرو همواره این بوده که متولی صادرات برق وزارت نیرو است پس نهاد اصلی تولید برق که همانا سوخت می‌باشد توسط وزارت نفت تامین می‌شود اما تأکید ما این است که صادرات برق باید با همکاری ما و وزارت

نفت صورت گیرد.

وی با اشاره به اینکه وزارت نفت سوخت را تأمین می‌کند و وزارت نیرو زیرساخت‌های مربوط به تولید و صادرات برق را انجام می‌دهد، تأکید کرد: تلاش ما این است که امسال صادرات برق آبرومندانه انجام شود که این شرایط پیش از گذشته فراهم شده است.

فلاحتیان خاطر نشان کرد: مسئولان وزارت نفت معتقد بودند که صادرات برق با سوخت مایع غیراقتصادی است پس اساساً این موضوع از روی میز برداشته شده است چراکه سوخت نیروگاه‌ها توسط گاز تأمین می‌شود به طوریکه سوخت ۹۰ درصد نیروگاه‌ها در حال حاضر گاز است.

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ادامه داد: در حال حاضر بخش خصوصی درخواست صادرات ۱۴ هزار مگاوات را به وزارت نیرو ارائه کرده است و وزارت نیرو نیز بارها اعلام کرده آنها می‌توانند با طرف خارجی قرارداد ببندند و ما نیز به آنها مجوز خواهیم داد. به گفته وی، آیین‌نامه صادرات برق توسط بخش خصوصی تدوین شده است تا هرچه سامان یافته‌تر و ساختارمند صادرات برق انجام شود بنابراین بخش خصوصی می‌تواند با قیمت بالاتر صادرات برق را انجام دهد.

بدهی‌های وزارت نیرو به سه بخش تقسیم می‌شود وی در پاسخ به سؤال خبرنگار فارس مبنی بر اینکه وزیر نیرو سال گذشته اعلام کرده بود بدهی‌های وزارت نیرو به پیمانکاران، بخش خصوصی و فروشندگان برق در سال ۹۳ نهایی خواهد شد، گفت: بدهی‌های وزارت نیرو به سه بخش تقسیم می‌شود که بخش نخست آن شبکه بانکی کشور، بخش دوم فروشندگان برق و بخش سوم پیمانکاران هستند.

بخشی از بدهی‌های وزارت نیرو به دولت منتقل می‌شود معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی گفت: بدهی‌هایی که به شبکه بانکی مربوط می‌شود عمده این بدهی‌ها مربوط به نیروگاه‌هایی که برای رد دیون دولت واگذار شده است در حالی که باید به شرکت تبدیل می‌شده‌اند و بدهی‌های آن نیز تسویه می‌شد.

فلاحتیان ادامه داد: ما دنبال این موضوع هستیم که این موضوع که همانا تسویه بدهی‌ها از بابت رد دیون نیروگاه‌ها بوده است حل شود بنابراین دولت قول داده است که این موضوع را که در حال حاضر در کمیسیون تخصصی دولت بررسی می‌شود به سرانجام برساند و

اخبار صنعت برق

۱۵۰۰ مگاوات برق به کشور عراق صادر کند بنابراین تلاش می‌کنیم تا جایی که می‌توانیم تقاضای آنها را جبران کنیم اما چون در فصل تابستان ایران به برق نیاز بیشتری دارد در حال حاضر زیر هزار مگاوات به عراق برق صادر می‌شود. به گفته وی، سال گذشته ایران ۸۰۰ میلیون دلار به کشورهای همسایه صادرات برق انجام داد و پیش‌بینی می‌کنیم که امسال به دلیل اینکه ترکیه وضعیت پربارشی را داشته است صادرات برق کاهش یابد.

وزارت نیرو / معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی:

سهم تولید برق کشور از انرژی خورشیدی و بادی در حد صفر است

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی گفت: با پرداخت هزینه سوخت صرفه جویی شده در نیروگاه‌های حرارتی به تولیدکنندگان انرژی‌های تجدیدپذیر، اقتصاد نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور شکل خواهد گرفت. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، هوشنگ فلاحتیان با بیان این مطلب اظهار داشت: در طول ۳۵ سال گذشته سهم تولید برق کشور از انرژی خورشیدی و بادی بسیار ناچیز بوده است؛ در صورتی که می‌توان ظرفیت چندین هزار مگاواتی برای استفاده از این انرژی‌ها را در کشور ایجاد کرد.

وی ادامه داد: اگر کسی نیروگاه بادی یا خورشیدی در کشور ایجاد کند و هزینه سوخت صرفه جویی شده در نیروگاه‌های حرارتی به وی پرداخت شود به راحتی اقتصاد نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور شکل خواهد گرفت. فلاحتیان تصریح کرد: سال‌هاست این مسئله مطرح می‌شود که می‌توان به جای اینکه گاز و ویسل وارداتی یا تولید داخل به صورت رایگان در اختیار نیروگاه قرار گیرد و مبلغی که از برق تولید شده دریافت می‌شود، کمتر از سوخت نیروگاهی باشد؛ می‌توان پول صرفه جویی شده سوخت را به تولیدکننده برق تجدیدپذیر پرداخت کرد.

فلاحتیان تصریح کرد: اگر میزان هزینه‌های هر لیتر یا هر متر مکعب سوخت فسیلی که در نیروگاه مصرف می‌شود، محاسبه شود و آثار زیست محیطی آن را در نظر بگیریم، به ازای هر کیلووات ساعت عددی خواهد شد که اگر آنرا به تولیدکننده نیروگاه خورشیدی یا بادی پرداخت کنند، حداقل سود آن تخریب نشدن محیط زیست است. وی

می‌کند. وی ادامه داد: بنابراین اگر مردم در فصل تابستان ۱۰ درصد در مصرف برق صرفه جویی کنند ما خاموشی برنامه‌ریزی شده برای کشور را نخواهیم داشت بنابراین اگر این صرفه جویی صورت نگیرد طبیعی است که با کمبود برق مواجه شویم. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در خصوص ظرفیت صادرات و واردات برق گفت: در حال حاضر ظرفیت صادرات و واردات برق از سایر کشورها محدود است به طوری که در حال حاضر واردات عمده برق ایران از سایر کشورها مربوط به ترکمنستان با ۳۵۰ مگاوات و ارمنستان با ۳۰۰ مگاوات است بنابراین تلاش می‌کنیم که در داخل کشور با کمبودی مواجه نشویم هر چند قصد داریم امسال صادرات برق را مدیریت کنیم.

واردات برق از آذربایجان

فلاحتیان در خصوص واردات برق از کشور آذربایجان گفت: به زودی یک تیم از ایران به کشور آذربایجان سفر خواهد کرد تا در خصوص واردات برق از این کشور مذاکراتی را انجام دهد هر چند طرف آذربایجان به ما اعلام کرده که بیشتر از ۱۰۰ مگاوات نمیتواند برق به ایران صادر کند اما ما نیز به آنها اعلام کرده‌ایم که ۴۰۰ مگاوات برق از آنها می‌توانیم وارد کنیم.

وی در خصوص تأمین سوخت نیروگاه‌ها گفت: سال گذشته دریافتی سوخت گاز نیروگاه‌ها از شرکت ملی گاز ۳۰ درصد نسبت به سال ۹۲ افزایش داشت بنابراین سال ۹۳ به گونه‌ای تمام شد که ۷۲ درصد سوخت نیروگاه‌ها را سوخت گاز و ۲۸ درصد سوخت نیروگاه‌ها را سوخت مایع تشکیل داد.

فلاحتیان تأکید کرد: امسال طبق قولی که وزارت نفت به ما ارائه کرده است گفته‌اند که قصد دارند در یافتی سوخت گاز را از ۷۲ درصد به ۸۰ درصد برسانند البته آنها این موضوع را منوط به مدار آمدن فازهای جدید عسلویه عنوان کردند.

× صنعت برق ماهانه ۲۰۰ میلیارد تومان به هدفمندی یارانه‌ها پرداخت می‌کند

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در خصوص اینکه صنعت برق چه میزان به سازمان هدفمندی یارانه‌ها کمک می‌کند، گفت: صنعت برق ماهانه ۲۰۰ میلیارد تومان به هدفمندی یارانه‌ها پرداخت می‌کند بنابراین امیدواریم که صنعت برق را از این موضوع معاف کنند.

وی در خصوص صادرات برق به کشور عراق نیز گفت: طبق قراردادی که با عراق منعقد کرده‌ایم ایران باید

بدهی‌هایی که از بابت رد دیون نیروگاه‌ها به وزارت نیرو تحمیل شده این بدهی‌ها به دولت واگذار شود. به گفته وی، در حال حاضر وزارت نیرو به شبکه بانکی کشور ۷ هزار میلیارد تومان و به تولیدکنندگان برق ۸ هزار میلیارد تومان بدهکار است. فلاحتیان تأکید کرد: در حال حاضر وزارت نیرو سر جمع ۲۸ هزار میلیارد تومان بدهی به شبکه بانکی، فروشندگان برق و پیمانکاران بخش خصوصی دارد. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در خصوص برنامه ای که در سال ۹۴ قرار است انجام شود گفت: قرار است در سال ۹۴ عملیات اجرایی ۷۱۰۰ مگاوات نیروگاه، بخش بخار و نیروگاه‌های سیکل ترکیبی که فرایند احداث آنها ۳ سال به طول میانجامد آغاز شود.

به گفته وی، همچنین در سال جاری قرار است ۳ هزار مگاوات نیروگاه جدید عملیات احداث آنها آغاز شود که در مجموع عملیات ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید در سال ۹۴ آغاز خواهد شد. به گفته وی، میزان اعتباری که برای ۷۱۰۰ مگاوات در نظر گرفته شده ۶ میلیارد یورو و برای ۳ هزار مگاوات نیروگاه حدود هزار و ۸۰۰ میلیون یورو اعتبار نیاز است که باید بخش خصوصی خود از طریق دریافت وام و به روش سرمایه‌گذاری بین متقابل این نیروگاه‌ها را احداث کند.

وی با بیان اینکه وزارت نیرو پیگیر آن است که تا قبل از پیک کار سال ۹۵ نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی بهمان، نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی یزد ۲، بخش بخار نیروگاه کهنوج، ۲ واحد از نیروگاه برق آبی سیمره، نیروگاه برق آبی رودبار لرستان وارد شبکه سراسری برق شود. به گفته وی، قبل از پیک بار سال ۹۵ حدود ۲۰۰۰ مگاوات نیروگاه جدید وارد شبکه سراسری برق می‌شود.

تعرفه‌های برق تغییری نمی‌کند

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در پاسخ به این سؤال که آیا تعرفه‌های برق تغییری خواهد کرد یا خیر گفت: در تعرفه‌های برق تغییری جدیدی اعمال نخواهد شد بنابراین برنامه‌ای برای افزایش تعرفه‌های برق در حال حاضر در برنامه وزارت نیرو قرار ندارد.

احتمال خاموشی برق وجود دارد

فلاحتیان در پاسخ به این سؤال که آیا در فصل تابستان خاموشی خواهیم داشت یا خیر، گفت: پیش‌بینی ما این است که حداکثر بار شبکه برق کشور در تابستان به ۵۱ هزار مگاوات برسد در حالی که پیک بار در تابستان سال گذشته حداکثر ۴۸ هزار و ۶۰۰ مگاوات بود، به عبارتی پیک بار کشور حدود ۲۴۰۰ مگاوات افزایش پیدا

اخبار صنعت برق

افزود: با این کار وضعیت اقتصادی تولیدکنندگان برق در نیروگاه‌های خورشیدی یا بادی نیز رونق خواهد گرفت.

وزارت نیرو / رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی
خبر داد:

توجه به انرژی‌های تجدیدپذیر در طرح حمایت از صنعت برق

رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از توجه به انرژی‌های تجدیدپذیر در طرح حمایت از صنعت برق خبر داد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو (پاون)، «علی مروی» در حاشیه سومین کنفرانس انرژی بادی ایران در جمع خبرنگاران اظهار کرد: توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان موضوعی جدی در مجلس دنبال می‌شود. وی افزود: کشور ما ظرفیت بسیار بالایی در زمینه انرژی‌های بادی و خورشیدی دارد که متأسفانه تا کنون از این ظرفیت استفاده نکرده‌ایم.

مروی اظهار داشت: انرژی‌های تجدیدپذیر یکی از اولویت‌های مجلس است و به همین دلیل کمیسیون انرژی طرح حمایت از صنعت برق کشور را آماده و تقدیم مجلس کرده است.

وی یکی از موضوعات اصلی این طرح را توجه به بخش انرژی‌های تجدیدپذیر عنوان کرد و گفت: این قانون بسیاری از مشکلات وزارت نیرو در زمینه نیروگاه‌ها، افزایش راندمان، کاهش تلفات و بدهی‌ها را کاهش می‌دهد. او با بیان اینکه انرژی بادی برای ما مقرون به صرفه است، گفت: درصد قابل توجهی از قطعات و تجهیزات نیروگاه‌های بادی در داخل تولید می‌شود؛ اما در بخش انرژی خورشیدی هزینه‌ها بالاتر است و برای تولید داخل پنل‌های خورشیدی تلاش بیشتری صورت بگیرد.

وی خاطر نشان کرد: با تصویب و اجرای طرح حمایت صنعت برق، بدهی‌های وزارت نیرو ساماندهی شده و منابع مالی برای حمایت وزارت نیرو از نیروگاه‌های تجدیدپذیر بیشتر از گذشته فراهم می‌شود.

برق نیوز / مهندس صالحی در گفتگو با برق نیوز گفت:

قیمت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر، ۵۲۰ تومان برای سال ۹۴

دبیر کمیته انرژی‌های تجدیدپذیر سندیکای صنعت برق گفت: قیمت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر برای سال ۹۴ حدوداً ۵۲۰ تومان مشخص شده است. امکان خرید تضمینی برق تجدیدپذیر برای ۲۰ سال صورت می‌گیرد. برای ۱۵ سال بعدی معادل سوخت صرفه جویی شده بر اساس قیمت گاز فوب بندرعباس این خرید و تضمین صورت می‌گیرد.

وزارت نیرو هر ساله در اوایل سال قیمت خرید برق تولید شده از انرژی‌های تجدیدپذیر را اعلام می‌کند که سال گذشته اوایل اردیبهشت ماه این قیمت تعیین و معرفی شد. اما امسال در حالی که به پایان خرداد می‌رسیم که هنوز به طور رسمی این قیمت اعلام نشده است اما در محافل غیر رسمی از تعیین تکلیف نهایی نحوه قیمت‌گذاری و خرید تضمینی برق تجدیدپذیر صحبت می‌شود.

به گزارش برق نیوز با وجود اینکه از سوی وزارت نیرو و سازمان انرژی‌های نو ایران چندین و چندبار اعلام شده بود که برق تولیدی در نیروگاه تجدیدپذیر برای سال ۹۳ به ازای هر کیلووات به نرخ حدود ۴۶۰ تومان خریداری می‌شود اما تولیدکنندگان با رد این موضوع تأکید دارند که نرخ خرید تضمینی انرژی تجدیدپذیر باتوجه به قیمت نفت لحاظ می‌شود و با افت شدید نرخ نفت، قیمت خرید تضمینی نیز در سال جدید کاهش یافته است.

گرچه بر اساس بندب ماده ۱۳۳ با توجه میزان صرفه جویی شده سوخت فسیلی بر اثر تولید انرژی تجدیدپذیر، قیمت نفت و گاز در فرمول تعیین قیمت خرید تضمین این نوع انرژی‌ها دخالت دارد اما به نظر می‌رسد دولت و مجلس برای ترغیب و تشویق سرمایه‌گذاری در این بخش نباید این قیمت را کاهش دهد.

برق نیوز در گفت و گو با مهندس حمیدرضا صالحی دبیر کمیته انرژی‌های تجدیدپذیر سندیکای صنعت برق که این روزها درگیر این مسئله است نحوه قیمت‌گذاری و شرایط امسال را پیگیری کرده است.

صالحی در خصوص تعیین قیمت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر گفت: بعد از نشست‌ها و پیگیری‌های

مختلف، قیمت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر برای سال ۹۴ حدوداً ۵۲۰ تومان مشخص شد.

وی در ادامه افزود: با توجه به اینکه قیمت سال گذشته حدوداً ۴۶۰ تومان بوده است امسال نیز بر اساس توافقی که سال گذشته صورت گرفته بود با احتساب تورم رسمی اعلام شده این قیمت جدید مشخص شد و تقریباً به صورت نهایی تعیین تکلیف شده است. در سال آینده نیز همین روال ادامه خواهد داشت و بر اساس نرخ تورم کشور این رقم تعدیل می‌گردد.

عضو سندیکای صنعت برق ایران با تأکید بر ضرورت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر گفت: با حمایت‌هایی که از اتاق بازرگانی ایران و سندیکای صنعت برق صورت گرفت امکان خرید تضمینی برق این نوع نیروگاه‌ها برای ۲۰ سال مقدور شد که ۵ سال اول با قیمت خرید تضمینی که هر ساله اعلام می‌شود این حمایت انجام شده اما برای ۱۵ سال بعدی معادل سوخت صرفه جویی شده بر اساس قیمت گاز فوب بندرعباس این خرید و تضمین صورت می‌گیرد.

وی با اشاره به اهمیت افزایش مدت زمان خرید تضمینی برق تولید شده از انرژی‌های تجدیدپذیر بیان داشت: این قیمت فعلی و اضافه شدن ۱۵ سال بعدی به قراردادهای خرید تضمینی، سرمایه‌گذاری در این زمینه را مطمئن تر کرده و لذا شرایط بهتری برای بخش خصوصی فراهم شده است.

عضو اتاق بازرگانی ایران تأکید کرد: یکی از دیگر مشکلات مهمی که باید حل شود تا مسیر سرمایه‌گذاری در این بخش بیش از پیش تسهیل گردد پذیرفتن خسارت دیرکرد پرداخت مطالبات از سوی دولت است تا سرمایه‌گذار بتواند با اطمینان کامل به وزارت نیرو و دولت در این بخش وارد شود.

دبیر اسبق سندیکای صنعت برق به برق نیوز گفت: پیشنهاد ما این بود که قیمت خرید برق برای هر نوع انرژی تجدیدپذیر متفاوت باشد تا ریسک سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر نیز کاهش یابد. الان در حال حاضر با این قیمت‌ها، برق تولیدی از انرژی باد منطقی تر و اقتصادی‌تر است اما برای انرژی خورشیدی این سرمایه‌گذاری هنوز هم با بازگشت سرمایه بیش از ۶ سال امکان‌پذیر است.

صالحی در پایان تصریح کرد: باید بر اساس قیمت تمام شده برق تولیدی، برگشت سرمایه‌گذاری صورت گرفته در زمان معقول برای هر سرمایه‌گذار در بخش‌های مختلف تولید انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله بادی، خورشیدی، زمین گرمایی و... در نظر گرفته شود.

اخبار صنعت برق

ایسنا/

مروری رییس کمیسیون انرژی باقی ماند

کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اعضای هیات ریسه این کمیسیون را انتخاب کرد. حسین نجابت با بیان این مطلب به خبرنگار پارلمانی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، گفت: در جریان رسیدگی به انتخاب اعضای هیات ریسه کمیسیون انرژی برای سال جدید، علی مروی مجدداً به عنوان رییس کمیسیون انرژی انتخاب شد. نماینده مردم تهران در مجلس افزود: بر همین اساس محمدسعید انصاری به عنوان نایب رییس اول، ناصر سودانی نایب رییس دوم، حسین امیری خامکانی سخنگوی کمیسیون، امیرعباس سلطانی و جعفری نماینده خلخال به عنوان دبیران این کمیسیون انتخاب شدند.

فرصت امروز/

بخش خصوصی در تدوین آیین نامه‌ها حضور یابد

شکوفایی صنعت برق با اجرای قانون رفع موانع تولید دبیر کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکای صنعت برق، قانون رفع موانع تولید را به شرط اجرای درست، عامل شکوفایی صنعت برق معرفی می‌کند. اما رییس فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته بر این باور است که بدون حضور بخش خصوصی در تدوین آیین نامه‌ها، این قانون راه به جایی نخواهد برد. تصویب قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر در مجلس شورای اسلامی طی یک سال گذشته از سوی دولت پیگیری شد. در نهایت این قانون با پیشنهاداتی که از سوی نمایندگان مجلس مطرح شد با اعمال تغییراتی، اول اردیبهشت‌ماه سال جاری از سوی مجلس و با تایید شورای نگهبان به دولت ابلاغ شد.

صادق صیاد، دبیر کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکای برق در گفت‌وگو با «فرصت امروز» می‌گوید: اگر آیین نامه‌های برخی مواد پیش‌بینی شده در قانون، به دقت و هوشمندانه تعریف شود، می‌تواند تأثیر مثبتی بر

صنعت برق داشته باشد. تعداد زیادی از مواد این قانون نیاز به آیین‌نامه دارد که در انتظار تدوین آن از سوی دولت هستیم. وی اضافه می‌کند: تمام شرکت‌های صنعت برق پیمانکار بوده و مطالباتی از دولت دارند. وضعیت بازپرداخت این مطالبات در قانون رفع موانع تولید مورد بحث قرار گرفته است. براساس این قانون مکانیزم بازپرداخت مطالبات یا تهاثر آنها مشخص شده است.

تعیین تکلیف نحوه پرداخت مطالبات بخش خصوصی صیاد با اشاره به اینکه مواد یک تا سه قانون رفع موانع تولید دولت را موظف می‌کند که تحت یک سری راه‌کارهایی مطالبات بخش خصوصی را پرداخت کند، از اصلاح و تجدید نظر روی قوانین بانک‌ها براساس قانون رفع موانع تولید خبر می‌دهد. وی می‌گوید: متأسفانه بانک‌ها تاکنون به دنبال کسب و کار خود بوده و شرکت‌داری می‌کنند اما در مواد ۱۶ تا ۲۴ قانون رفع موانع تولید نگاه‌داری بانک‌ها محدود شده است. دبیر کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکای برق ادامه می‌دهد: اگر دستورالعمل‌های این مواد از سوی دولت ابلاغ شود، سرمایه‌های مورد نیاز صنایع مختلف تأمین می‌شود. زیرا در حال حاضر بانک‌ها در بخش املاک اقدام به سرمایه‌گذاری کرده و پولی برای توزیع میان تولیدکنندگان در اختیار ندارند. وی اضافه می‌کند: براساس بندهای مختلفی از قانون رفع موانع تولید، وضعیت مطالبات معوق بانکی و نحوه وصول آن نیز مشخص شده است.

صیاد بر این باور است که صنعت برق نیز مشکلات جامعی مشابه سایر صنایع کشور دارد. اما حجم مطالبات این صنعت از دولت، بیش از سایر صنایع است. زیرا برق مشتری دولتی داشته و این مسئله برای فعالان این بخش، مشکل ایجاد می‌کند. وی اجرای کامل و صحیح قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر را تنها خواسته صنعت برق از دولت می‌داند. دبیر کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکای برق تأکید می‌کند: از دولت می‌خواهیم به این قانون بدون کم و کاست، تبعیض و تفسیر به رأی عمل کند. زیرا با اجرای آن امنیت و آرامش خاطر برای فعالان بخش خصوصی ایجاد خواهد شد. وی می‌گوید: در کشور قانون خوب کم نداشته‌ایم. اما متأسفانه این قوانین خوب بعد از مدتی به دست فراموشی سپرده شده‌اند. بنابراین دولت باید خود را موظف بداند که قانون رفع موانع تولید را اجرا کند. بخش خصوصی نیز فرصت خوبی به دست آورده که مطالبات خود را از طریق اجرای قانون پی‌گیری کند.

خسارت دیرکرد فراموش نشود

محمدپارسا، رییس فدراسیون انرژی و صنایع وابسته در گفت‌وگو با «فرصت امروز» در پاسخ به این پرسش که آیا قانون رفع موانع تولید صنعت برق را از رکود خارج می‌کند، می‌گوید: اگر منبع تأمین بودجه برای پرداخت مطالبات در این قانون روشن شده باشد همچنین خسارت دیرکرد برای مطالبات بخش خصوصی که در شش تا هفت سال اخیر پرداخت آن به تأخیر افتاده، در نظر گرفته شود، صنعت برق متحول خواهد شد. وی اضافه می‌کند: در حال حاضر خسارت دیرکرد پول پیمانکاران، دو تا سه برابر اصل بدهی است. اگر بودجه کافی برای پرداخت مطالبات وجود داشته باشد، مشکلات پیمانکاران و تولیدکنندگان حل می‌شود. در غیر این صورت اگر محل تأمین بودجه یا خسارت در قانون مشخص نشده باشد، تغییری در وضعیت صنعت ایجاد نخواهد شد.

رییس فدراسیون انرژی و صنایع وابسته ایجاد محدودیت در نگاه‌داری بانک‌ها را هم عاملی برای آزاد شدن سرمایه‌های بانکی و تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌های خصوصی معرفی می‌کند. وی تأکید می‌کند: دولت باید از نظرات بخش خصوصی برای تدوین آیین نامه‌های بندهای مختلف قانون رفع موانع تولید استفاده کند. زیرا اگر دولت به تنهایی آیین نامه بنویسد، ممکن است این آیین نامه‌ها اجرا نشود. پارسا ادامه می‌دهد: امیدوارم همان‌گونه که دولت اعلام کرده که قصد دارد همه چیز را به بخش خصوصی واگذار کند، تدوین آیین نامه‌های قانون رفع موانع تولید را هم با حضور بخش خصوصی انجام دهد. وی می‌گوید: به اجرای این قانون خوش‌بین هستم زیرا دولت راه دیگری برای برون‌رفت از مشکلات فعلی پیش رو ندارد.

ایسنا/

"واقعی‌سازی قیمت انرژی" روی میز کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی

نایب رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران مهمترین دغدغه‌های این کمیسیون را عنوان و اظهار کرد: مهمترین موضوعی که کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران به دولت مطرح خواهد کرد "واقعی‌سازی قیمت انرژی" است.

اخبار صنعت برق

حمیدرضا صالحی درباره اولویت‌های اصلی کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی تهران گفت: در کمیسیون انرژی اتاق در زمینه نفت، گاز، برق و حوزه‌های مختلف انرژی برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته و فعالیت اعضای کمیسیون در چند کارگروه مختلف متمرکز شده است.

وی افزود: در حوزه انرژی مهمترین موضوعی که با آن روبرو هستیم موضوع اقتصاد انرژی است. اگر در رابطه با اقتصاد انرژی و واقعی سازی انرژی حرکتی را در کشور با شیب تعریف شده‌ای نداشته باشیم به سمتی می‌رویم که وضعیت نامطلوبی در بخش انرژی برای ما رقم خواهد خورد و سرانه مصرف انرژی مان افزایش می‌یابد.

این کارشناس حوزه انرژی درباره مهمترین دغدغه کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران گفت: مهمترین موضوعی که در کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران با دولت مطرح خواهیم کرد "واقعی سازی قیمت انرژی" است، چرا که این واقعی سازی است که می‌تواند از قاچاق سوخت که امروز حدود هفت میلیارد دلار است جلوگیری کند.

به گفته وی هفت میلیارد دلار مبلغ قاچاق سوخت می‌تواند جزو درآمدهای دولت قرار گیرد و قدرت خرید مردم را افزایش دهد.

نایب رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: از سوی دیگر واقعی سازی قیمت انرژی می‌تواند از رانت‌خواری و ویژه خواری جلوگیری کند و این انرژی را صرف ارزش افزوده در کشور کنیم. همچنین به کاهش تلفات انرژی در شبکه‌های برق کمک خواهد کرد.

صالحی گفت: در کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران سعی می‌کنیم با وزارت نیرو همکاری‌هایی داشته باشیم که از ظرفیت‌ها و فاینانس بخش خصوصی برای جلوگیری از هدر رفتن تلفات برق استفاده کنیم.

وی با تأکید بر استفاده از انرژی‌های نو تصریح کرد: باید از ظرفیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش انرژی‌های نو استفاده شود. یکی از هدف‌های کمیسیون که در گذشته هم آن را دنبال می‌کردیم، افزایش ظرفیت‌های نیروگاه‌های انرژی‌های نو است.

اتاق تهران / در نشست کمیسیون انرژی و محیط زیست مطرح شد

رونمایی از مهمترین وظایف کمیسیون در دوره هفتم

دومین نشست کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق تهران صبح دوشنبه در حالی برگزار شد که اعضای آن به بررسی اولویت‌ها و برنامه‌های کمیسیون در دوره فعلی پرداختند و با طرح موضوع انتخاب تشکل‌های مربوط به حوزه انرژی و محیط زیست که می‌توانند به جلسات کمیسیون دعوت شوند، تصمیم‌گیری‌هایی در خصوص آن را به نشست بعدی موکول کردند.

در دومین نشست کمیسیون انرژی و محیط زیست مقرر شد معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری برای حضور در یکی از جلسات آتی کمیسیون انرژی و محیط زیست دعوت شود. در این نشست، اعضای کمیسیون انرژی و محیط زیست با بحث و تبادل نظر روی شرح وظایفی که برای این کمیسیون تدوین شده، روی موارد زیر به جمع‌بندی رسیدند:

- بررسی چگونگی گذر از بحران تحریم در حوزه انرژی و ارائه راهکارهای مناسب برای دوره پسا تحریم
- بررسی راهکارهای اجرایی شدن رفع موانع سرمایه‌گذاری و تولید بخش خصوصی در حوزه انرژی و رفع موانع کسب و کار برای فعالان این حوزه
- افزایش بهره‌وری در حوزه انرژی از طریق کاهش شدت انرژی و تلفات در شبکه‌های برق، آب، گاز و ...

- تهیه نقشه راه انرژی کشور
- بررسی و مطالعات کارشناسی توانمندی‌های بخش خصوصی در زمینه اجرای پروژه‌های نفت و گاز و پتروشیمی و رفع موانع مربوط به بومی شدن نیازهای تجهیزاتی حوزه نفت و گاز
- اجرای بهتر اصل ۴۴ در بخش انرژی با هدف توانمند کردن فعالان این بخش

- تشکیل کمیته مشترک همکاری‌های اتاق با وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت و تجارت با هدف شناخت صحیح فرصت‌های پیش رو و مشکلات حوزه نیرو.

- بررسی مشکلات مشاوران، سازندگان و پیمانکاران بخش خصوصی در حوزه انرژی و تدوین موارد جمع‌بندی شده با هدف طرح در کمیته‌های مشترک اتاق

تهران با وزرای نفت و نیرو

- چگونگی حضور موثر و توانمند بخش خصوصی در

تجارت انرژی

- ایجاد توازن میان امنیت انرژی، رشد اقتصادی و

حفاظت از محیط زیست

- در نهایت مقرر شد این موارد در جلسه بعدی کمیسیون مورد بازنگری نهایی قرار گیرد و مسایلی که

در اولویت هستند مشخص شود.

تسینیم / باعاملیت بانک ملی:

فروش ۱۰۰۰ میلیارد تومان اسناد خزانه اسلامی برای پرداخت طلب پیمانکاران آغاز شد

واگذاری ۱۰ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی از امروز چهارشنبه (سوم تیر ماه) تا ۳۱ تیرماه سال جاری در شعب منتخب بانک ملی ایران آغاز شد.

به گزارش گروه اقتصادی «خبرگزاری دانشجو»: بانک ملی به عنوان بانک عامل از طرف خزانه داری کل کشور، ۱۰ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی را به منظور پرداخت بخشی از بدهی دولت (دستگاه‌های اجرایی) به طلبکاران غیردولتی (پیمانکاران) از طریق شعب منتخب مرکزی، اسکان و هفتم تیر تا تاریخ ۳۱ تیرماه جاری واگذار خواهد کرد.

براین اساس، اسناد خزانه اسلامی پیمانکاران وزارت نیرو در شعبه اسکان، پیمانکاران وزارت راه و شهرسازی در شعبه مرکزی و پیمانکاران وزارت کشور، ورزش و جوانان و آموزش و پرورش در شعبه میدان هفتم تیر واگذار خواهد شد.

قیمت اسمی هر یک از این اوراق مبلغ یک میلیون ریال و سررسید آن ۲۳ اسفندماه امسال است.

اسناد فوق فاقد کوپن سود علی الحساب بوده و تنها در سررسید مبلغ اسمی این اوراق به دارندگان آنها پرداخت خواهد شد. لازم به ذکر است اسناد مذکور با نام بوده و معامله ثانویه آنها قبل از سررسید از طریق شرکت فرابورس انجام می‌پذیرد.

اخبار اقتصادی

جای خالی بخش خصوصی در سیاستگذاری صادرات

رئیس کنفدراسیون صادرات میگوید: در شورای عالی صادرات صندلی برای تشکل تخصصی صادرات در نظر گرفته نشده و تصمیمگیری در این حوزه بدون نظر بخش خصوصی صورت میگیرد.

محمدلاهورتی در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، در پاسخ به اینکه طبق آخرین آمار همچنان ۱۰ کالای اول صادراتی مربوط به محصولات پتروشیمی است و برای توسعه صادرات غیرنفتی چه راهکاری پیشرو دارید؟ اظهار داشت: تا دو سال گذشته برای بررسی ظرفیتهای صادراتی بین سازمان توسعه تجارت و کنفدراسیون صادرات هر دو هفته یکبار جلساتی برگزار می شد تا نظر بخش خصوصی به دولت برای رفع موانع انتقال داده شود، اما متأسفانه از دو سال اخیر این جلسات دیگر برگزار نشد.

جای خالی بخش خصوصی در شورای عالی صادرات وی ادامه داد: همچنین با احیای مجدد شورای عالی صادرات تنها یک نماینده از بخش خصوصی و آن هم رئیس اتاق ایران حضور می یابد و هیچ جایگاهی برای تشکلهای تخصصی مانند کنفدراسیون صادرات که به مشکلات صادرکنندگان واقف است در نظر گرفته نشده است و در نتیجه بسیاری از تصمیمات در حوزه صادرات بدون نظر واقعی بخش خصوصی گرفته می شود.

تولید و صادرات کالا با ارزش افزوده با مشارکت سرمایه گذار خارجی لاهوتی با بیان اینکه ما در بسیاری از حوزهها مزیت صادراتی داریم، خاطرنشان کرد: همواره صادرات کالاهای خام و بدون ارزش افزوده یکی از دغدغهها بوده است در حالیکه در حوزه فرش دستباف، چرم، خشکبار، سنگهای صنعت ساختمان و سنگهای گرانقیمت مزیت های بسیار زیادی داریم که در جهت تولید با ارزش افزوده می توان حرکت کرد.

وی توسعه صادرات غیرنفتی را عاملی برای ایجاد رونق در بخش تولید، ایجاد اشتغال و درآمد برای دولت دانست و گفت: حتی بارها گفته ایم میتوان با جذب

وی پیشنهاد داد تا هنگامی که در مورد وضعیت اقتصادی مرتبط با هر استان قرار است تا تصمیمی گرفته شود حتماً نماینده بخش خصوصی و اتاق بازرگانی آن استان نیز در تصمیمگیری ها به کار گرفته شود، اتفاقی که اکنون کمتر می افتد.

اتاق تهران/ اجرای تفاهم نامه اتاق تهران و ثبت شرکتهای خدمت تازه اتاق تهران برای فعالان اقتصادی

در حالیکه چند ماهی از انعقاد تفاهم نامه اتاق تهران و اداره ثبت شرکتهای میگذرد، واحدی به عنوان ثبت شرکتهای در اتاق تهران تشکیل شده که آماده خدمات رسانی به اعضای اتاق تهران است.

به گزارش سایت خبری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران، بنابر آنچه در تفاهم نامه میان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران و اداره کل ثبت شرکتهای و موسسات غیر تجاری مقرر شده است، تسهیلاتی برای اعضای اتاق در مورد امور جاری آنها با ثبت شرکتهای فراهم شده و شرکتهای دارنده کارت بازرگانی می توانند امور مربوطه را از طریق واحد امور ثبت شرکتها در اتاق تهران پیگیری کنند.

در حال حاضر این واحد اتاق تهران خدماتی از قبیل مشاوره و آموزش در تهیه و تنظیم صورتجلسات و تصمیمات شرکتها، ممیزی صورتجلسات، ورود اطلاعات تصمیمات صورتجلسات به سامانه ثبت شرکتها، ارسال مدارک به اداره مذکور و پیگیری صورتجلسات در اداره ثبت شرکتها تا حصول نتیجه نهایی و اعلام به متقاضی را انجام می دهد.

اتاق تهران برابر برنامه بلندمدت خود برای گسترش و توسعه خدمات رسانی هدفمند به اعضا این خدمات را به صورت کاملاً رایگان انجام میدهد و دارندگان کارت بازرگانی میتوانند از این خدمات بهره مند شوند. (متقاضیان و اعضای محترم که نیازمند کسب اطلاع بیشتر در این زمینه هستند می توانند با شماره ۸۸۷۲۵۷۸۰ تماس بگیرند.

فارس/ رئیس کنفدراسیون صادرات در گفت و گو با فارس:

فارس/ نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با فارس: کمتر از ۲۰ درصد اقتصاد دست بخش خصوصی است

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: دولت طی دهه های اخیر بخش خصوصی را بازی نداده اند تا جایی که به اصرار این بخش تنها در ۲۰ درصد اقتصاد مشارکت دارد و اکنون ۷۰ درصد بودجه جاری کشور صرف هزینه جاری دولت می شود.

محسن جلالپور در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، در مورد همدلی و همزبانی بین دولت و بخش خصوصی و اینکه آیا دولت تاکنون بخش خصوصی را در کارهای اقتصادی کشور راه داده است، اذعان داشت: واقعیت این است که طی دهه های اخیر بخش خصوصی کلاً توانسته در بیش از ۲۰ درصد اقتصاد کشور وارد شود که آنهم با اصرار خود بخش خصوصی بوده است.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از دهه ۱۳۴۰ به بعد بودجه کشور کاملاً وابسته به نفت بوده و یکرد دولتها تغییر کرده و خیلی به بخش خصوصی اهمیت داده نشده است، در حالیکه درآمد دولت در زمان قاجار از محل خراج (مالیات) و تولید بخش خصوصی بوده است.

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران بایسان اینکه امروز ۷۰ درصد بودجه جاری کشور صرف هزینه های دولت می شود، افزود: علیرغم تأکید مقام معظم رهبری این مسئله رو به افزایش هم نهاده است.

جلالپور با انتقاد از حضور کم رنگ بخش خصوصی در کمیته ها، شوراهای و مجامع تصمیم گیری اقتصادی خاطرنشان کرد: در اغلب کمیته ها از جمله شورای پول و اعتبار یا شورای عالی صادرات بیش از ۸۰ درصد اعضا از مدیران دولتی هستند، در صورتی که قرار است در مورد شرایط اقتصاد و بخش خصوصی کشور تصمیم گیری شود.

وی همچنین در مورد استفاده از ظرفیت اقتصادی بخش خصوصی سایر استانها در تصمیم سازی اقتصادی، گفت: در دوره های قبل اعضای هیأت نمایندگان اتاق ایران که متشکل از نمایندگان شهرستانها بوده اند، فقط حق رأی داشتند، اما در ۸ سال اخیر حضور این افراد در مجامع تصمیم گیری پررنگ تر شده است.

اخبار اقتصادی

سرمایه‌گذار خارجی به شرط آنکه مشارکت دوسویه با تولیدکننده ایرانی داشته باشد کالا با هدف صادرات تولید کرد و سرمایه‌گذار خارجی خود می‌تواند عاملی هم برای تأمین سرمایه و هم بازاریابی صادراتی در کشورها باشد. رئیس کنفدراسیون صادرات ایران به قانون جذب سرمایه‌گذار خارجی در کشور اشاره کرد و گفت: قانون ما این اجازه را به سرمایه‌گذار خارجی می‌دهد که صد درصد شرکتی را به نام خود ثبت کرده و با استفاده از نیرو و انرژی ارزان تولید خود را ببرد بدون آنکه بهره‌ای برای ما داشته باشد. در حالیکه باید قانون به گونه‌ای باشد که طرف خارجی ملزم به مشارکت با تولیدکننده ایرانی باشد.

سردرگمی سازمان امور مالیات بر نحوه بازگرداندن مالیات بر ارزش افزوده صادرات لاهوتی در مورد اخذ مالیات بر ارزش افزوده از محل صادرات با انتقاد از اینکه هنوز سازوکار مشخصی برای آنکه از چه کالایی این مالیات گرفته شود و در چه زنجیره‌ای اتفاق بیفتد، وجود نداشته و سازمان امور مالیاتی نمیداند که باید این مالیات را چگونه به صادرکننده بازگرداند.

وی همچنین با انتقاد از تغییر نرخ سود سپرده و تسهیلات در بانک‌ها گفت: با مصوبه شورای پول و اعتبار بانک‌ها نرخ سود سپرده‌های کوچک را کاهش دادند اما به عنوان مختلف از پایین آوردن نرخ سود تسهیلات شانه خالی می‌کنند.

به گفته عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران کار به جایی رسیده که برخی بانک‌ها حتی بانک‌ها دولتی ۱۰ تا ۲۰ درصد مبلغ وام را مسدود و به عنوان سپرده قرض الحسنه نزد خود نگه می‌دارند.

بانک‌ها مصوبه شورا پول و اعتبار را دور می‌زنند وی گفت: با احتساب این موارد سود تسهیلات تا ۲۸ درصد هم می‌رسد که برای تأمین مالی صادرکننده، واردکننده و حتی تولیدکننده مقرون به صرفه نیست و به گونه‌ای بانک‌ها مصوبات شورای پول و اعتبار را دور می‌زنند.

مهر /

دریافت روادید مکرر عراق برای تجار ایرانی

شرایط دریافت روادید مکرر سفر به عراق برای تجار و

پیمانکاران ایرانی فعال در بازار این کشور، از سوی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران اعلام شد. به گزارش خبرنگار مهر، براساس دستورالعمل جدید اتاق ایران آن‌دسته از مدیران، پیمانکاران و فعالان اقتصادی که برای پیگیری تعهدات خود نیاز به دریافت روادید مکرر از سفارت عراق در تهران دارند، برای احراز معرفی‌نامه باید سه مدرک را تهیه و به اتاق بازرگانی که در آن عضو هستند تحویل دهند. این مدارک شامل مدارک مربوط به شرکت ثبت شده در عراق، قرارداد معتبر تجاری با طرف عراقی و تشخیص ضرورت اخذ روادید مکرر از سوی اتاق شهرستان مربوطه است.

براساس اعلام اتاق ایران، اتاق شهرستان باید پس از بررسی دقیق مدارک متقاضی و احراز شرایط فوق، مدارکی را جهت معرفی فعال اقتصادی متقاضی به سفارت عراق به اتاق ایران ارسال کند. این بسته مدارک باید شامل: معرفی‌نامه اتاق بازرگانی شهرستان مربوطه با ذکر درخواست روادید مکرر، تصویر کارت بازرگانی معتبر متقاضی، تصویر گذرنامه متقاضی که حداقل شش ماه اعتبار داشته باشد و فهرست شش ماه آخرین حقوق دریافتی برای کارمند شرکت باشد.

پس از اینکه مدارک به اتاق ایران ارسال شود برای اخذ ویزای مکرر به سفارت عراق ارسال خواهد شد و امور مربوط به آنان انجام خواهد شد.

بانک مرکزی /

ابلاغ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را به منظور اجرا به نظام بانکی کشور ابلاغ کرد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، دولت در سال گذشته در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر رشد پویای درونزا و مقاوم در برابر مخاطرات خارجی و با هدف خروج غیر توری کشور از رکود، ضمن تحلیل عواملی که منجر به بروز رکود توری شده بود، برنامه‌ها و تدابیر مختلفی را به مورد اجرا گذارد که از جمله آنها ارایه لایحه یک فوریتی «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» با رویکرد رفع معضلات و موانع فراروی بخش تولید، خارج نمودن فعالیتهای اقتصادی از رکود و استفاده حداکثری از ظرفیتهای تولیدی بود.

لایحه مذکور با همکاری و تعامل مثبت نمایندگان

مجلس شورای اسلامی یکم اردیبهشت ماه ۹۴ در مجلس شورای اسلامی تصویب و در جلسه نهم اردیبهشت ۹۴ شورای نگهبان قانون اساسی، مورد تأیید واقع شد.

تکالیف و مسئولیتهای متعددی در قانون مذکور بر عهده نظام بانکی کشور نهاده شده است، بر این اساس بانک مرکزی یک نسخه از قانون مذکور موضوع ابلاغیه شماره ۲۱۹۲۵ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۷ ریاست جمهور به انضمام اهم تکالیف و وظایف نظام بانکی مستخرج از آن را به منظور اجرایی نمودن به شبکه بانکی ابلاغ کرد.

اتاق تهران / عضو هیات نمایندگان اتاق تهران مطرح کرد:

هفت‌خوان انتقال ارز حاصل از صادرات به ایران

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران با انتقاد از عملکرد بانک‌ها و برخی بخشنامه‌های بانکی عنوان کرد که بعد از پرداخت ارز حاصل از صادرات به بانک این انتظار وجود دارد که در داخل بتوان سریعاً همان ارز را تحویل گرفت اما بجای تحویل ارز، معادل ریالی آن را پرداخت میکنند که آنهم با محاسبه نرخ رسمی است.

«سیدرضی حاجی آقامیری» در مورد مشکلات تجارت خارجی در شرایط فعلی گفت: نقل و انتقال ارز همچنان مشکل اصلی تجارت است. به خصوص اینکه در بخش صادرات برخی بخشنامه‌های داخلی نیز مشکلساز است. بانک مرکزی در بخشنامه‌های اعلام کرده که صادرکنندگان، ارز حاصل از صادرات را از طریق بانک‌هایی وارد کنند که در این مدت توانسته‌اند از زیر فشار تحریم خارج شوند. مقصود بانک‌های ایرانی هستند که با پی‌گیری امور حقوقی از تحریم خارج شده‌اند. این تصمیم غیرکارشناسی است و امکان تحقق آن برای صادرکنندگان وجود ندارد.

به گزارش سایت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، رضی میری که با سایت خبری صدای اقتصاد گفتگو کرده است، افزود: بانک‌های ایرانی خارج از تحریم در همه کشورهایی که به آنها صادرات داریم، فعالیت ندارند. ضمن اینکه بسیاری از مشتریان کالاها صادراتی حاضر نیستند به بانک‌های ایرانی پول بپردازند. حتی اگر این شرایط فراهم باشد و بانک ایرانی در کشور هدف فعال باشد و بتوان ارز را به آن سپرد، باز هم مشکلات زیادی که در همکاری با بانک برای

اخبار اقتصادی

شاخص آزادی اقتصاد (Index of Economic Freedom)

شاخص آزادی اقتصاد از جمله شاخصهای مهمی است که سرمایه گذاران خارجی در انتخاب مقاصد سرمایه گذاری خود به آن توجه می کنند. شرایط کشورمان در این شاخص متأسفانه اصلاً مطلوب نیست. شاخص آزادی اقتصاد آخرین بار در سال ۲۰۱۴ میلادی اندازه گیری و نتایج آن منتشر شده است. در این ارزیابی ۱۸۶ کشور مورد بررسی قرار گرفته اند. ایران در میان این کشورها رتبه ۱۷۳ را از نظر آزادی اقتصاد به خود اختصاص داده است.

ایسنا/ دبیر اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق اعلام کرد

پیمان پولی دو جانبه با عراق هنوز اجرا نشده است

دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق درباره آخرین وضعیت برقراری پیمان پولی دو جانبه بین ایران و عراق گفت: پیمانهای پولی دو جانبه و همچنین سپرده گذاری متقابل بانکهای مرکزی دو کشور اجرایی شده اما هنوز به مرحله عملیاتی نرسیده است. جهانبخش سنجابی شیرازی در گفت و گو با خبرنگار ایسنا، اظهار کرد: سپرده گذاری در هر دو سمت انجام و بانک عامل طرفین نیز تعیین شده و توافقات لازم در این زمینه انجام شده است.

وی با بیان اینکه یکی از الزامات ایجاد پیمانهای پولی دو جانبه این است که بانکهای مرکزی دو کشور نزد یکدیگر اعتبار داشته باشند، ادامه داد: غیر از موضوع پیمانهای پولی دو جانبه، صدور ضمانتنامه برای شرکتهای ایرانی در عراق از موضوعات مطرح شده است که در حال حاضر بانک مرکزی این موضوع را نیز در دستور کار خود قرار داده است.

دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق در پاسخ به این سوال که در حال حاضر تبادلات تجاری بین ایران و عراق بر اساس چه واحد پولی انجام می شود؟ گفت: معاملات تجاری با عراق به صورت ریالی انجام می شود. البته بخشی از معاملات هم با دلار صورت می گیرد اما چون اساساً بخشی از مبادلات ایران با عراق به شکل بیله وری انجام می شود، هر چند ملاک محاسبه نرخ تبدیل دینار و ریال، دلار است اما عملاً پرداختها به صورت دینار است یا بر اساس مرجع

مختلف در رتبه بندیهای گوناگون افت و خیزهای فراوانی داشته است اما از نظر شاخصهای اقتصادی و در رتبه بندیهایی که بر مبنای این شاخصها انجام می شود، وضعیت کشورمان متأسفانه چندان مطلوب نیست. نگاهی گذرا به رتبه ایران در چند شاخص اقتصادی این واقعیت را تأیید میکند.

شاخص رقابت صنعتی (Competitive Industrial Performance)

تازه ترین نتایج اعلام شده برای این شاخص مربوط به سال ۲۰۱۱ میلادی است. این شاخص در میان ۱۳۶ کشور جهان اندازه گیری می شود و در سال ۲۰۱۱ میلادی رتبه ایران در میان ۱۳۶ کشور ۵۹ اعلام شده است.

شاخص رقابت پذیری جهانی (Global Competitiveness Index)

تازه ترین فهرست اعلام شده از این شاخص مربوط به سال ۲۰۱۴ میلادی است. ۱۴۴ کشور جهان در این شاخص مورد ارزیابی قرار می گیرند. در رتبه بندی سال ۲۰۱۴ ایران در جایگاه ۸۳ از میان ۱۴۴ کشور قرار دارد.

شاخص توانمندی تجارت (Enabling Trade Index)

کشورها از نظر توانمندی تجاری آخرین بار در سال ۲۰۱۴ میلادی مورد ارزیابی قرار گرفته اند. در این ارزیابی ۱۳۸ کشور از نظر قدرت تجاری بررسی شده اند. رتبه ایران در این شاخص از میان ۱۳۸ کشور ۱۳۱ اعلام شده که یکی از نامناسبترین رتبههای کشورمان در شاخصهای اقتصادی است.

شاخص توسعه انسانی (Human Development Index)

شاخص توسعه انسانی اگرچه در ظاهر ارتباطی با مسائل اقتصادی ندارد، اما بررسی مؤلفههایی که در این شاخص مورد ارزیابی قرار می گیرند نشان می دهد که نقش مسائل رفاهی و اقتصادی در آنها بسیار پررنگ است.

این شاخص آخرین بار در سال ۲۰۱۳ میلادی در جهان اندازه گیری و نتایج آن اعلام شده است. ۱۸۷ کشور در این سال از نظر شاخصهای توسعه انسانی بررسی شده اند و جمهوری اسلامی ایران توانسته است رتبه ۷۵ را به خود اختصاص دهد.

صادرکنندگان بوجود می آید موجب عدم تمایل به این کار میشود.

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران گفت: همکاری با این بانکها بروکراسی و پیچیدگی زیادی دارد. بعد از پرداخت ارز به بانک در کشور هدف این انتظار وجود دارد که در داخل بتوان سریعاً همان ارز را تحویل گرفت اما معمولاً این فرایند طولانی میشود و از طرف دیگر بجای تحویل ارز، معادل ریالی آن را پرداخت میکنند که آن هم با محاسبه نرخ رسمی است.

عضو هیات مدیره کنفدراسیون صادرات ایران خاطر نشان کرد: صادرکنندگان با نرخ واقعی که در بازار آزاد حاکم است، کار میکنند به همین دلیل فروش ارز با نرخ مبادلهای بعد از طی کردن این مراحل سخت در انتقال پول، اصلاً منطقی نیست. ضمن اینکه از بانک انتظار میرود که همان ارزی که تحویل میگیرد را در ایران تحویل بدهد نه اینکه ارز بگیرد و ریال تحویل بدهد.

او گفت: مشکلات صادرات در زمینه انتقال ارز بسیار زیاد است در این شرایط صدور چنین بخشنامههایی از سوی بانک مرکزی نشان میدهد که تحلیل دقیقی از وضعیت واقعی وجود ندارد. انتظار این است که بانک مرکزی و سایر نهادهای دولتی با شنیدن نظرات بخش خصوصی به فهم مشترکی از شرایط برسند.

خبر آنلاین /

جایگاه ایران در تازه ترین رتبه های اعلام شده اقتصادی

جایگاه ایران در رتبه بندیهای اعلام شده توسط نهادهای بین المللی در حوزه اقتصاد طی سالهای اخیر تحت تاثیر عوامل مختلفی دارای افت و خیزهای خاصی بوده است.

رتبه هر کشور شاخصهای جهانی در شکلهای نگرش کلی به آن سرزمین به شدت مؤثر است. سرمایه گذاران، فعالان اقتصادی و گردشگران هم در انتخاب شرکا و مقاصد خود نیم نگاهی به این شاخصها و جایگاه هر کشور در رتبه بندیها دارند.

در حوزه اقتصادی نیز همین شرایط حکمفرما است: جایگاه هر کشور در رتبه بندیهایی که در مورد مسائل اقتصادی صورت می گیرد، نقش مؤثری در تعیین گستره و عمق نفوذ تجاری و اقتصادی آن کشور دارد. رتبه جمهوری اسلامی ایران طی سالها یا خیر به علل

اخبار اقتصادی

ریال پرداختی به دلار تبدیل و از طریق صرافی بین دوطرف ردوبدل می شود.

سنجایی شیرازی درباره این نقد که ایجاد پیمان پولی دوجانبه با عراق به دلیل اینکه تراز تجاری ایران نسبت به عراق مثبت است نمی تواند اقدام منطقی باشد، عنوان کرد: این نقد می تواند درست باشد، چون یکی از الزامات برقراری تجارت دوجانبه بر خورداری از تراز تجاری متعادل است. زمانی که تراز تجاری ایران با عراق ۹۵ درصد به نفع ایران است مفهوم آن این است که در تسویه حساب بانک های مرکزی در میان مدت به مشکل برمی خوریم.

وی اظهار کرد: اگر بانک های مرکزی دوطرف بتوانند این پیمان دوجانبه را به سمت برقراری پیمان چند جانبه ببرند می تواند نتایج مثبتی در بلندمدت داشته باشد.

ایرنا/ رییس اتاق ایران عنوان کرد.

تقویت تشکل های بخش خصوصی در طول چندسال گذشته

تهران - ایرنا - رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، حضور پررنگ تشکل ها در انتخابات دوره هشتم را بیانگر تقویت جایگاه آنها در طول چند سال گذشته دانست و گفت: این موضوع باید سرفصلی برای آغاز فعالیتهای جدید باهدف بهتر شدن جایگاه آنها باانگیزه ای مضاعف به شمار آید.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، محسن جلالپور روز یکشنبه در نخستین نشست هیات رییس دوره هشتم اتاق بازرگانی ایران با محوریت توسعه تشکلها در روکرد و برنامه های جدید، افزود: اصلی ترین برنامه و هدف در دوره هشتم هیات نمایندگان اتاق ایران ارتقای

جایگاه بخش خصوصی در کشور است که اگر در طول این سالها نتوانستیم اتاق و بخش خصوصی را تا آنجا که باید برسانیم، تنها به این دلیل است که از حضور و قابلیت تشکلها غافل بودیم.

وی با تاکید و تعامل بین تشکلها و اتاق ایران، تصریح کرد: باید زمینه ها برای حضور و نقش آفرینی تشکلها فراهم شود تا از این طریق شرایط بالندگی بخش خصوصی را به وجود آوریم. امروز متأسفانه به دلیل بی توجهی ها به ظرفیت بخش خصوصی و مجموعه داشته های آن با چیزی که باید باشد، فاصله بسیاری وجود دارد. بنابراین اصلترین برنامه دوره هشتم اتاق ایران را به موضوع تقویت تشکلها اختصاص دادیم.

رییس اتاق بازرگانی ایران سپس بر ضرورت باز شدن مسیر برای حرکت تشکلها و واگذاری امور ملی به آنها و در مقابل بالا بردن حس پاسخگویی تشکلها متناسب با وظایف محوله تاکید کرد و اظهار داشت: به طور حتم بخشی از کارهای تحقیقاتی و بین المللی که باید از سوی اتاق انجام شود به تشکلها واگذار خواهد شد البته در قدم نخست باید ظرفیت موجود در هر کدام از تشکلها را شناسایی کنیم.

جلالپور یاد آور شد: برای رسیدن به اهداف و تحقق برنامه ها و ارتقای اتاق و درکنار رفع نیاز جامعه، چاره ای جز ارزش دادن به تشکلها نداریم؛ باید تشکلها را در امور اجرایی دخیل کرده و حس پاسخگویی را در آنها تقویت کنیم.

وی در ادامه سخنان خود به موضوع انتخابات و حضور موثر و پررنگ تشکلها در این عرصه اشاره کرد و گفت: تشکلها برای نخستین مرتبه با تحرک و پویایی بسیار بالایی در انتخابات هیات نمایندگان و هیات رئیسه حضور داشتند که این می تواند نشان دهنده تقویت جایگاه آنها نسبت به دوره های قبل باشد. این برای اولین

بار است که یک گروه هفت نفره توانست به طور کامل با رأی اکثریت هیات نمایندگان سکانداری اتاق را برعهده بگیرد که این وظیفه ما را دو چندان می کند.

نایب رییس اتاق ایران نیز بر ضرورت حمایت بیشتر و بهتر از تشکلها و تقویت جایگاه آنها تاکید کرد و گفت: در اتاق تهران نیز به این موضوع توجه جدی شده و در تلاش هستیم که با کمک آنها گروه نمایندگان اتاق که در جلسات و کمیسیونهای مختلف مجلس و دولت حضور می یابند، آگاهی بیشتری نسبت به مسائل پیدا کنند.

مسعود خوانساری تصریح کرد: به طور قطع با کمک این شیوه می توانیم از تداوم چالش ها و معضلات موجود در اقتصاد کشور جلوگیری کرده و جایگاه بخش خصوصی را ارتقا دهیم.

دوره هشتم دوره تشکلهاست

نایب رییس اتاق ایران با بیان اینکه نام دوره هشتم باید دوره تشکلها در نظر گرفته شود، گفت: متناسب با حضور تشکلها در انتخابات، اتاق باید در این دوره در کنار تشکلها و تشکلها نیز در کنار اتاق شرایط متفاوتی خلق کند.

پدرام سلطانی ادامه داد: در دوره گذشته افزایش تعداد تشکلها مورد توجه بود که خوشبختانه اقدامات جدی در همین راستا صورت گرفت. این اعتماد به نقش تشکلها سرمایه ای استثنایی است که با جدی گرفتن آن و تقسیم کار بین اتاق و تشکلها به حل مشکلات بخش خصوصی می انجامد.

نایب رئیس اتاق ایران به شکل گیری فدراسیون ها و کنفدراسیون ها اشاره کرد و گفت: یکپارچه سازی و ساماندهی تشکلها قدرت آنها را بالا می برد و اینگونه می توانند مدیریت کننده چانه زنی های بخش خصوصی با دولت باشند.

تسلیت

جناب آقای مهندس علی اوسطی آشتیانی

مدیر عامل محترم شرکت آشتیان تابلو

با کمال تأثر و تأسّف در گذشت برادر بزرگوارتان را خدمت جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزو مندیم.

جناب آقای دکتر صالحی

مدیر عامل محترم شرکت صنایع

با کمال تأثر و تأسّف مصیبت وارده را خدمت جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، برای آن مرحومه علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزو مندیم.

جناب آقای مهندس صادق نیت حقیقی

ریاست محترم شرکت قم آلیاز

با کمال تأسّف و تأثر در گذشت جناب آقای مهندس تقی شاهمادی را خدمت جنابعالی و خانواده محترم ایشان تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزد منان، برای آن مرحوم، علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزو مندیم.

گزارش تصویری

دیدار صمیمی مدیران ارشد صنعت برق
و ضیافت افطاری سندیکا

سوی خوان آسمانی کن شتاب

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

رپرتاژ آگهی

نمایشگاه مرکزی محصولات شرکت رهورد خراسان افتتاح شد

شرکتی با بیش از ۲۷ سال سابقه در صنعت

فرآیند تولید و دستگاه‌های مورد نیاز وجود نداشت چرا که تا پیش از این ما و دیگر فعالین صنایع کشور تنها به عنوان مصرف کننده این محصول بودیم و هیچگونه زمینه تولیدی این محصولات، اعم از دستگاه‌ها و مواد اولیه آن در سطح کشور وجود نداشت.

به گفته وی با ادامه تحقیقات و انجام مسافرت‌های پژوهشی به ترکیه به عنوان یکی از معدود تولیدکنندگان این محصولات در آن زمان، به مدد اطلاعات مختصری که کسب کرده بودیم و با سعی و خطا به تولید دستگاه‌ها و سپس محصولات پرداختیم هرچند که بدیهی بود در ابتدای امر، محصولات کیفیت لازم را برای عرضه به بازار نداشت.

رحیمی با اشاره به راه اندازی نخستین واحد رسمی شرکت رهورد خراسان در مشهد طی سال‌های ۶۶ و ۶۷ آن را همچنان از واحدهای بسیار فعال این شرکت برشمرد و توضیح داد: "نهایتاً در سال ۶۹ اولین تولیدات و از سال ۷۰ با تولید انبوه محصول، وارد بازار داخلی شدیم که نسبت به قیمت مشابه خارجی آن با حفظ کیفیت بسیار مناسب‌تر بود. در همان زمان محصولات ما با آنکه هنوز به سطح کیفی مورد نظرمان نرسیده بودیم با استقبال بالایی روبرو شد."

وی افزود: "بنابراین به علت قیمت بالای دستگاه‌ها در این امر نیز به توانایی خودمان رو آوردیم و روز به روز بر توانمان بر کیفیت و تنوع محصولات افزودیم، تا به امروز که تنوع محصولات بسیار بالاست و لوله‌های خرطومی را در سایزهای مختلف، با ورق‌های گوناگون با کیفیت تولیدکنندگان برجسته جهانی تولید و به بازار عرضه میکنیم.

چنین است که شرکت رهورد خراسان را می‌توان به جرات اولین تولیدکننده داخلی لوله‌های خرطومی دانست که با توجه به سبقت تحقیقاتی آن، از اولین شرکت‌های دانش بنیان صنعت برق کشور بعد از انقلاب محسوب می‌شود که این پیشگامی را نه تنها در تولید محصول که در طراحی و ساخت دستگاه‌های مورد نیاز نیز برداشته است.

رحیمی در توصیف مزایای رقابتی محصولات شرکت رهورد خراسان نسبت به نمونه‌های مشابه داخلی و خارجی با معرفی محصولات تولیدی این شرکت به عنوان سیستم‌های مدیریت و حفاظت سیم و کابل‌های برق و دیتا که در انتقال سیالات و هوا نیز کاربرد دارد بیان کرد: تولید محصولات با کیفیت، مطابق با استانداردهای معتبر جهانی و رضایتمندی مشتریان، سرلوحه ماموریت و کسب و کار شرکت رهورد خراسان قرار دارد و گروه صنعتی رهورد خراسان مخترع است برای اولین بار در خاورمیانه موفق به استاندارد VDE آلمان شده است و در نتیجه محصولات این شرکت را با نمونه اروپایی هم تراز دانست و به لحاظ کیفیت و حتی قیمت به علت رقابت پذیری بالا محصول این شرکت نسبت به مشابه چینی و ترکی

مراسم افتتاحیه نمایشگاه مرکزی محصولات شرکت رهورد خراسان واقع در خیابان لاله زار نو، کوچه اولادی، صبح پنجشنبه سوم اردیبهشت ماه برگزار شد. در این مراسم که با حضور آقایان قربانعلی رحیمی، مدیرعامل، محمد رضا ظریفیان محقق، مدیر کارخانه، و دکتر مرتضی رحیمی، قائم مقام مدیرعامل و پرسنل بخش‌های فروش و روابط عمومی این شرکت و دیگر مدیران و نمایندگان گروه صنعتی رهورد خراسان برگزار شد، جمعی از صاحبان صنایع و مشتریان مرتبط با این شرکت نیز حضور داشتند.

شرکت رهورد خراسان، تولیدکننده انواع لوله‌های خرطومی و اتصالات مرتبط، جهت محافظت از سیم و کابل‌های برق، با قریب بر ۲۷ سال پیشینه صنعتی هم‌اکنون به عنوان برجسته‌ترین شرکت داخلی فعال در تولید این گونه محصولات شناخته می‌شود.

به استناد سایت رسمی گروه صنعتی رهورد خراسان www.rahflex.com، محصولات این شرکت شامل لوله‌های خرطومی، گلند و متعلقات، محصولات جانبی و ابزار برش بوده و تاکنون سابقه همکاری‌های درخشانی در پروژه‌هایی چون پل طبقاتی صدر تهران، پروژه خطوط مترو تهران و مشهد و همچنین شرکت در برخی پروژه‌های سکوی نفتی منطقه پارس جنوبی را در رزومه کاری خود دارد. گفتنی است این شرکت در حال حاضر دارای بیش از ۴۰ نمایندگی فروش در سراسر کشور است.

از نخستین گام‌ها تا محصولاتی با کیفیت

در گفتگویی که در حاشیه این مراسم با مهندس رحیمی، مدیرعامل، صورت گرفت وی درباره پیشینه شرکت رهورد خراسان و تحولات و دستاوردهای این شرکت طی سال‌های فعالیت در صنعت کشور ضمن اشاره به سابقه حضور خود و تیم همراه در کارهای اجرایی و پیمانکاری برق در قبل از انقلاب، نظر به نیاز داخلی در زمینه کاری خودمان با کمبودهایی روبرو بودیم که این مسئله ما را بر آن داشت تا با توجه به اهمیت تولید در کشور، ورود به این عرصه را وظیفه خود بدانیم.

رحیمی ادامه داد: یکی از پرکاربردترین تجهیزات مورد نیاز در صنایع، لوله خرطومی فلزی بوده که به عنوان حامل و حفاظ سیم‌ها و کابل‌های صنعتی مورد استفاده قرار میگرفت. پیش از آن، این گونه محصولات جهت استفاده در شرکت گاز از انگلیس وارد می‌شد اما بعد از انقلاب به علت بروز تحریم‌ها و دیگر مشکلات، قیمت این محصولات به شدت افزایش پیدا کرد و به لحاظ دسترسی نیز بسیار کمیاب شد.

مدیرعامل شرکت رهورد خراسان سپس ادامه داد: بر همین اساس، تحقیقات و بررسی‌های اولیه، ما را به این نتیجه رساند که تولید این گروه از محصولات در ایران عملی است اما، همچنان از جهت اطلاعات فنی و تولیدی آشنایی چندانی با

هم ارجح است.

علاوه بر این لازم به ذکر است استاندارد ملی ایران نیز در تولید و عرضه این محصول برای اولین بار به شرکت رهورد خراسان تعلق گرفته است که این خود نشان دهنده کیفیت بالای محصولات این شرکت در حد محصولات معتبر بین المللی است که به عنوان یکی از گام های اساسی توسعه، منجر به اخذ گواهینامه ISO9001 با هدف بهبود مستمر کیفیت تولید و دانش فنی، تنوع محصولات و توسعه بازار با رویکرد مشتری مداری شده است. بر همین مبنا در سنوات گذشته رهورد خراسان برای محصولات خود موفق به دریافت گواهینامه کیفیت، ایمنی از موسسه VDE آلمان بر اساس استاندارد IEC 61386 شد.

مدیر عامل شرکت رهورد خراسان ضمن اشاره به حضور محصولات این شرکت در بازارهای بین المللی تصریح کرد: اخذ چنین استانداردهایی ما را تا مدت ها موفق کرد تا علاوه بر تامین بازار داخلی در برهه هایی اقدام به صادرات محصولات خود کنیم. البته طی سال های اخیر که به طور کلی با رکود صادراتی روبرو بوده ایم از میزان صادرات این شرکت نیز کاسته شده است، اما با توجه به کیفیت بالای محصولات این شرکت و دارا بودن تاییدیه های کیفی خارجی، این تولیدات را می توان در سطح نمونه های اروپایی دید.

مهندس قربانعلی رحیمی در خصوص تعداد نمایندگی ها و فروشگاه های گروه صنعتی رهورد خراسان تا به امروز و انگیزه از برپایی این فروشگاه در قلب بازار برق تهران اذعان کرد: در ارتباط با نمایندگی و عاملین فروش در سرتاسر کشور و در قریب به اتفاق استان ها نمایندگانی داریم و حتی در مراکز برخی استان ها که از حجم بالایی از کار برخوردارند از جمله تهران، دو یا سه نماینده نیز از این شرکت حضور دارند، فعالیت بسیار خوب و تنگاتنگی با آن ها داشته ایم. در مورد فروشگاه های عرضه مستقیم محصولات شرکت رهورد خراسان، فروشگاه حاضر دومین مورد بعد از فروشگاه مشهد است. هدف از برپایی فروشگاه هایی این چنین بیش از هر چیز عرضه محصولاتی است که عمدتاً کمیاب است و نهایتاً اینجا نمایشگاهی برای دسترسی بهتر و سریعتر به این محصولات است.

همچنین حضور آقای صالح بیگی که از اواسط دهه ۷۰ به عنوان نمایندگی شرکت رهورد خراسان همکاری داشته است در پایان این گفتگو بر لطف آن افزود.

شروع از صفر و ادامه مسیر بدون وابستگی

این میان مهندس محمد رضایفیان محقق، چهره تاثیرگذار دیگری در دیروز و امروز شرکت رهورد خراسان است که سال ها همکاری وی با این شرکت، در سمت مدیر کارخانه های گروه صنعتی رهورد خراسان گویای همراهی و هماهنگی سازنده مدیران این واحد صنعتی و تولیدی است. گفت و گوی کوتاهی با وی روشن کننده ابعاد دیگری از دستاوردهای این شرکت و چشم اندازها و موانع پیش روی آن است.

وی با اشاره مجدد به آنکه دست اندر کاران رهورد خراسان و از جمله خود او در شرکت های نفتی فعالیت داشته اند، این امر را موجب آشنایی بالای این افراد با فعالیت های صنعتی جدی در این حوزه و چند و چون تجهیزات مورد استفاده در صنعت توصیف میکند و می افزاید ۲۷ سال پیش ما از صفر دست به کار تهیه محصولی شدیم که امروز حرف اول تولید آن را به لحاظ کیفیت و کمیت در سطح کشور میزنیم و این حاصل سال به سال رفع مشکلاتی متعدد بوده است و در این مسیر کوشیده ایم تا استقلال خود را حفظ کنیم.

مدیر کارخانه های گروه صنعتی رهورد خراسان در مورد طیف مشتریان محصولات رهورد خراسان عمده ترین آن ها را در میان صنایع نفت، گاز و پتروشیمی عنوان کرد که نشان از همبستگی این شرکت به ریشه صنعتی خود است. علاوه بر این لزوم استفاده از محصولاتی با استاندارد ها و کیفیت بالا در صنایع سنگینی از این دست و نیز پروژه های مخابراتی و تاسیساتی عظیمی چون راه آهن و مترو این صنایع مهم را در زمره مشتریان عمده محصولات رهورد خراسان قرار می دهد که البته این شرکت نیز طی این سال ها چه در کیفیت و چه کمیت به خوبی پاسخگوی نیاز داخلی بوده است.

ظرفیانیان ضمن اشاره به مخاطرات و سختی های حاصل از بروز تحریم ها در کند شدن و دشواری روند دریافت مواد اولیه از خارج از کشور، تصریح کرد: عملاً به جز مس و آلومینیوم شرکت رهورد خراسان در تهیه سایر مواد اولیه مورد نیاز طی سال های اخیر با مشکلات فراوانی روبرو بود و علاوه بر این امکان صادرات کالاها را نیز از دست می داد، اما در صورت رفع تحریم ها امید بالایی به عرضه مجدد محصولات خود در عرصه بین المللی و حتی در سطح اروپا خواهیم داشت.

رهورد خراسان
RAHARD KHORASAN

شرکت همند نیرو گسیل برگزار کرد سمینار تخصصی با حضور نمایندگان کمپانی هوپکه آلمان

خصوصیات برجسته باتری‌های پلنته، موارد استفاده و خصوصیات فنی و طراحی این نوع باتری‌ها را، شامل نکات نصب، راه اندازی و نگهداری، توصیف و تدقیق کرد. هم چنین در پایان این نشست به پرسش‌های فنی و تخصصی حضار پاسخ داده شد.

در این سمینار ۲۰۰ نفر از مدیران، مشاوران و مهندسان صنایع برق و نیروگاه‌ها، نفت، گاز و پتروشیمی، صنایع ریلی، صنایع سنگین و دیگر شرکت‌های بزرگ از سراسر کشور حضور یافتند و در پایان دوره، گواهی آن تقدیم شرکت‌کنندگان شد. گفتنی است شرکت هوپکه آلمان که از پیشگامان تکنولوژی باتری‌های صنعتی؛ هم در بخش باتری‌های نیکل کادمیوم و هم در بخش باتری‌های سرب اسید بوده، دارای تکنولوژی‌های انحصاری و ابداعات مختلفی در این صنعت است.

شرکت همند نیرو گسیل از سال ۲۰۰۵ تاکنون، نماینده رسمی و انحصاری کمپانی هوپکه بوده است که به واسطه دارا بودن پرسنلی آموزش دیده و مورد تایید این کمپانی، خدمات خود را شامل پیش از فروش، مشاوره، فروش و پس از فروش طی این سالها به صنایع گوناگون ارایه می دهد.

در واپسین روزهای سال ۹۳ اتفاق مبارکی در صنعت برق کشور رخ داد. شرکت همند نیرو گسیل، با مشارکت کمپانی هوپکه (Hoppecke) آلمان، در محل سالن آمفی تئاتر هتل سیمیرغ تهران، اقدام به برگزاری سمیناری آموزشی تخصصی در سطح کشور کرد.

در این سمینار که با محوریت آشنایی با تکنولوژی‌های نوین باتری برگزار شد، در دو پنل صبح و بعد از ظهر به ترتیب موضوعات تکنولوژی باتری‌های نیکل کادمیوم و تکنولوژی باتری‌های پلنته مورد بحث و بررسی قرار گرفت. سخنرانان اصلی این سمینار مدیر تولید هوپکه و مدیر فروش منطقه ای خاورمیانه هوپکه بودند که به ایراد نظرات خود در این حوزه پرداختند. دکتر گوتزایت، مدیر تولید کمپانی هوپکه آلمان با مقایسه تکنولوژی‌های مختلف باتری‌های نیکل کادمیوم شامل تکنولوژی Sintered, Pocket Plate و Fiber Structure، مزایا و معایب هریک از این تکنولوژی‌ها را در عمل و صنعت تشریح کرد.

در ادامه این سمینار مدیر فروش کمپانی هوپکه در منطقه خاورمیانه، مشخصات و